Rocznik Akademii Umiejętności

ROK 1907-08

ROCZNIK

AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

W KRAKOWIE.

Rok 1907/1908.

W KRAKOWIE.
NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI.
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ.
1908.

KRAKÓW — DRUKARNIA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem J. Filipowskiego.

TREŚĆ.

Strona

SKŁAD
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE.

SKŁAD
AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
W KRAKOWIE

(w lipcu 1908 r.).

PROTEKTOR

JEGO CESARSKA I KRÓLEWSKA WYSOKOŚĆ

ARCYKSIĄŻĘ AUSTRYI-ESTE

FRANCISZEK FERDYNAND.

PROTEKTOR-ZASTĘPCA

Vacat.

ZARZĄD AKADEMII.

Prezes:

JE. Stanisław hr. Tarnowski, Dr. filoz., Rzeczywisty Tajny Radca Jego Ces. i Król. Apost. Mości, Komandor orderu Franciszka Józefa z gwiazdą, właśc. odznaki „Litteris et artibus", b. Rektor magn. w roku 1886/7 i 1889/900, Prof. p. z. literatury polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Dyrektor Seminar. filol. słow. tamże, Członek dożyw. Izby Panów i Poseł na Sejm krajowy, Członek Komisyi egzam. dla kand. na naucz. szkół gimnaz. i realn., Członek korespondent wiedeńskiej Akademii Umiejętności.
Kraków, ul. Warszawska 12.

Zastępca prezesa:

Fryderyk Zoll, Dr. praw, Komandor orderu Franciszka Józefa, Kawaler ces. austr. orderu Żelaznej Korony III klasy, dożyw. Członek Izby Panów austr. Rady Państwa, c. k. Radca Dworu, b. Rektor magn., emer. Profesor p. z. prawa rzymskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prezes c. k. Komisyi rządowej egzaminacyjnej oddziału historyczno-prawniczego, a Członek jej oddziału sądowego, Delegat c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty przy Wydziale administracyjnym Szkoły handlowej w Krakowie, Członek czeskiej Akademii im. ces. Franciszka Józefa w Pradze, Obywatel honorowy miast Podgórza, Myślenic i Zatora.
Kraków, ul. Studencka 23.

Sekretarz generalny:

Bolesław Ulanowski, Dr. praw i filoz., Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, Prof. p. z. prawa kanonicznego i dawnego prawa polskiego Uniw. Jagiell., Członek czeskiej Akademii im. ces. Franciszka Józefa i królewskiego czeskiego Towarzystwa Naukowego w Pradze, Członek c. k. Komisyi rządowej egzaminacyjnej oddziału historyczno-prawniczego, b. Dziekan Wydz. prawa Uniw. Jagiell., Konserwator Komisyi centralnej dla zabytków archiwalnych w Galicyi.
Kraków, ul. Garncarska 15.

Dyrektor Wydziału filologicznego:

Kazimierz Morawski, Dr. filoz., Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, c. k. Radca Dworu, Członek dożywotni Izby Panów, Członek Rady Szkolnej krajowej, Prof. p. z. filologii klasycznej, Dyrektor Seminaryum i Proseminaryum filologicznego Uniw. Jagiell., Człon. c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, Członek czeskiej Akademii im. ces. Franciszka Józefa w Pradze.

Kraków, ul. Wolska 6.

Dyrektor Wydziału historyczno-filozoficznego:

Fryderyk Zoll, (jak wyżej).

Dyrektor Wydziału matematyczno-przyrodniczego:

Edward Janczewski, Dr. fil., Profesor p. z. anatomii i fizyologii roślin i Dyrektor pracowni botanicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego, c. k. Radca Dworu, b. Rector magn., Członek honorowy Tow. botanicznego w Edynburgu, Członek korespondent Tow. nauk przyrodniczych w Cherbourgu, Prezes Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie.

Kraków, ul. Wolska 16.

Sekretarz Wydziału filologicznego:

Józef Tretiak, Dr. filoz., Profesor p. z. języka i literatury ruskiej Uniw. Jagiell., b. Docent literatury polskiej w tymże Uniwersytecie, Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych, Członek Kollegium znawców dla spraw ochrony prawa autorstwa w zakresie literatury.

Kraków, ul. Batorego 25.

Sekretarz Wydziału historyczno-filozoficznego:

Bolesław Ulanowski, (jak wyżej).

Sekretarz Wydziału matematyczno-przyrodniczego:

Władysław Natanson, Dr. filoz., Magister i Dr. fizyki Uniwers. w Dorpacie, Prof. p. z. fizyki matemat. Uniwers. Jagiellońskiego, Członek korespondent Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek Towarzystwa fizycznego w Londynie, Członek francuskiego

Towarzystwa fizycznego w Paryżu, Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli gimnazyów i szkół realnych.
Kraków, ul. Wolska 8.

Poczet członków zwyczajnych.

A) Czynni:

I. Wydział filologiczny.

a) Krajowi:

Karol Estreicher-Rozbierski, Dr. filoz., Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, c. k. Radca Dworu, b. Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej. Wybrany Członkiem czynnym dnia 11 maja 1872.
Kraków, ul. Garncarska 16.

Antoni Małecki, Dr. fil., właściciel odznaki „Litteris et artibus", b. Prof. jęz. i liter. polskiej i b. Rektor magn. Uniwersytetu lwowskiego, Zastępca Kuratora Zakładu nar. im. Ossolińskich we Lwowie, dożywotni Członek Izby Panów, honorowy obywatel miasta Lwowa i b. długoletni Członek Rady miejskiej lwowskiej, Dr. obojga praw honoris causa Uniwersytetów Jagiellońskiego i lwowskiego, Członek honorowy Tow. Przyj. Nauk w Poznaniu, Galic. Tow. pedagogicznego, Tow. historycznego we Lwowie, Tow. liter. Adama Mickiewicza i Koła literackiego we Lwowie, Członek korespondent serbskiego Tow. Nauk w Belgradzie. Wybrany Członkiem czynnym dnia 23 lipca 1872.
Lwów, Zakład Ossolińskich.

Antoni Petruszewicz, Kustosz lwowskiej kapituły metropolitalnej grecko-katol., Radca i Referent Konsystorza, Egzaminator synodalny, Członek czynny i honorowy cesarsko-rosyjskiego archeologicznego Tow. w Moskwie, honorowy Doktor historyi cesarskiego Uniwersytetu św. Włodzimierza w Kijowie, Członek historycznego Tow. Nestora w Kijowie, czynny i honorowy Członek cesarskiego Towarzystwa historyi i starożytności w Odessie, honorowy Członek Akademii nauk w Bukareszcie, Członek honorowy słowiańskiego dobroczynnego Towarzystwa w Kijowie, Członek halicko-ruskiej Macierzy we Lwowie, Członek czeskiej Macierzy w Pradze, honorowy Członek Stauropigialnego Instytutu we Lwowie, Członek i wydziałowy Instytutu ruskiego „Narodowy Dom" we Lwowie,

Centralnej Komisyi dla sztuki i historycznych zabytków w Wiedniu, honor. Członek słowiańskiego wspierającego Towarzystwa w Moskwie etc. Wybrany Członkiem czynnym dnia 7 lipca 1873.
Lwów, Kapituła metrop. grecko-katol.

JE. Stanisław hr. Tarnowski, (j. w.). Wybrany Członkiem czynnym dnia 7 lipca 1873.
Kraków, ul. Warszawska 12.

Maryan Sokołowski, Dr. filoz., c. k. Radca Dworu, Kaw. orderu Leopolda, Komandor ord. Grzegorza W. i ord. Włoskiej Korony, Prof. p. z. hist. sztuki i Dyrektor gabinetu historyi sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek Rady sztuki (Kunstrat) przy Ministerstwie Oświaty, Członek korespondent ces. Akademii Nauk w Petersburgu, Członek zagraniczny Czeskiej Akademii Umiejętności im. Franc. Józefa w Pradze, Korespondent c. k. Komisyi centralnej do badania i utrzymywania pomników sztuki, Członek korespondent c. k. austryackiego Instytutu archeologicznego w Wiedniu, Członek honorowy Tow. Przyjaciół sztuk pięknych, miłośników miasta Krakowa i ochrony zabytków w Krakowie, Członek honorowy Towarzystwa historyków sztuki we Wrocławiu, Członek czynny Towarzystwa starożytników w Królewcu, Członek czynny cesarskiego Towarzystwa archeologicznego w Moskwie, Dyrektor Muzeum XX. Czartoryskich w Krakowie, Przewodniczący Towarzystwa im. Jana Matejki w Krakowie. Wybrany Członkiem czynnym dnia 10 lipca 1884. (Korespondentem od roku 1883).
Kraków, ul. Garncarska 3.

Kazimierz Morawski, (j. w.). Wybrany Członkiem czynnym dnia 12 listopada 1887. — (Korespondentem od roku 1883).
Kraków, ul. Wolska 6.

Władysław Łoziński, Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu lwowskiego, dożywotni Członek Izby Panów austr. Rady Państwa, Obywatel honorowy miasta Lwowa, Członek Rady sztuki przy c. k. Ministerstwie Wyznań i Oświaty, Korespondent c. k. centralnej Komisyi archeologicznej, Kawaler orderu cesarza Leopolda. Wybrany Członkiem czynnym dnia 6 grudnia 1890.
Lwów, ul. Ossolińskich 3.

Józef Tretiak, (j. w.). Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1900. — (Korespondentem od roku 1888).

Leon Sternbach, Dr. filoz., Profesor p. z. filologii klasycznej Uniw. Jagiellońskiego, Dyrektor Seminaryum i Proseminaryum filologicznego, Członek zakrajowy Akademii Umiejętności w Pradze, Członek korespondent Instytutu archeologicznego w Wiedniu, Członek Rady szkolnej krajowej, Zastępca dyrektora c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych. Wybrany Członkiem czynnym dnia 13 maja 1902. — (Korespondentem od dnia 9 maja 1893).

Kraków, ul. Batorego 14.

Wilhelm Creizenach, Dr. filoz., Profesor p. z. języka i literatury niemieckiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kaw. orderu Żelaznej Korony III kl., Dyrektor Seminaryum germanistycznego, Członek c. k. Kom. egzam. dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, były docent Uniwersytetu w Lipsku. Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1904. — (Korespondentem od dnia 2 maja 1895).

Kraków, ul. Studencka 19.

Józef Kallenbach, Dr. filoz., Prof. p. z. języka i literatury polskiej w Uniwersytecie lwowskim, Członek Komisyi egzam. dla kand. na naucz. w szkołach gimn. i real. we Lwowie, Członek Kollegium znawców dla spraw ochrony prawa autorstwa, Prezes Towarzystwa ludoznawczego we Lwowie, b. Dyrektor Biblioteki ord. Krasińskich w Warszawie, b. Prof. p. z. języka i literatury polskiej i b. Dziekan Wydziału filozoficznego Uniwersytetu we Fryburgu szwajcarskim, b. Docent Uniwersytetu Jagiell., Dziekan Wydziału filozof. Uniw. lwow. w r. 1907/8. Wybrany Członkiem czynnym dnia 11 maja 1906 r. — (Korespondentem od dnia 9 maja 1893).

Lwów, ul. Ziemiałkowskiego 4.

Stanisław Tomkowicz, Dr. filoz., Konserwator zabytków sztuki i przeszłości. Wybrany Członkiem czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od dnia 4 maja 1894).

Kraków, ulica Podwale 2.

Leonard Lepszy, c. k. Radca górniczy, Naczelnik c. k. Urzędu probierczego, właściciel złotego krzyża zasługi z koroną, Konser-

wator zabytków sztuki i przeszłości. Wybrany Członkiem czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od dnia 14 maja 1897).
Kraków, ulica Bracka 13.

JE. Ks. Józef Bilczewski, Dr. teologii, Arcybiskup lwowski, c. k. Tajny Radca, b. Profesor p. z. dogmatyki szczegółowej Uniwersytetu lwowskiego, Członek koresp. rzymskiej Akademii archeol., Członek c. k. kraj. Rady szkolnej. Wybrany Członkiem czynnym dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od dnia 17 maja 1900).
Lwów.

Jan Michał Rozwadowski, Dr. filozofii, Prof. p. z. językoznawstwa porównawczego w Uniwersytecie Jagiellońskim. Wybrany Członkiem czynnym dnia 15 maja 1908.—(Korespondentem od dnia 11 maja 1903).
Kraków, ulica Studencka 8.

aa) Członkowie przybrani nadliczbowi:
w myśl § 16 al. 2. Statutu Akademii.

Z Wydziału historyczno-filozoficznego wybrani 21 listopada 1893.

Wojciech Kętrzyński
Stefan Pawlicki
Stanisław Smolka
Tadeusz Wojciechowski
Wincenty Zakrzewski

} obacz str. 13—14.

b) Zakrajowi:

Watrosław Jagić, Dr. filoz., także honoris causa Uniw. Jagiellońskiego, c. k. Radca Dworu, Profesor p. z. filologii słow. i Dyrektor Seminaryum filolog. słow. Uniwersytetu wiedeńskiego, Członek Izby Panów, Kawaler komtur. krzyża orderu Franciszka Józefa z gwiazdą, Kawaler orderów pruskich „pour le mérite“ i Korony, posiadacz austr.-węg. odznaki honorowej dla nauki i sztuki, rosyjski Radca tajny i Kawaler orderów Anny i Stanisława I stopnia (z gwiazdami) i Włodzimierza III stopnia, serbskiego wielkiego krzyża orderu Sawy, norweskiego Olafa, bułgarskiego „pour le mérite“, Członek czynny Akademii Umiejętności w Wiedniu, Petersburgu, Zagrzebiu, Belgradzie, Monachium, Budapeszcie i Pradze, Towarzystwa naukowego czeskiego w Pradze, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Berlinie, Członek

honorowy Towarzystwa „Ljubiteli drewniej pismiennosti“ i „Archeołogiczeskawo Obszczestwa“ w Petersburgu, Akademii Umiejętności w Bukareszcie, Towarzystwa historycznego im. Nestora w Kijowie, Towarzystw archeologicznych w Zagrzebiu, Moskwie, Odessie i Konstantynopolu, Towarzystwa starożytniczego w Moskwie, Tow. „Ljubitelej jestestwoznania, antropologii i etnografii“ w Moskwie, „Narodopisnej Společnosti českoslowanskiej“ w Pradze, Członek honorowy Uniwersytetu w Moskwie, Charkowie i Odessie, Towarzystwa „Matica srpska“ w Nowym Sadzie, i „Matica slovenska“ w Lublanie etc. Wybrany Członkiem czynnym dnia 9 listopada 1878.

Wiedeń VIII, Kochgasse 15.

Józef Hampel, Dr. praw i filoz., Profesor p. z. archeologii starożytnej Uniwersytetu w Budapeszcie, Dyrektor Sekcyi archeologicznej Muzeum Narodowego tamże, Członek czynny Akademii węgierskiej. Wybrany członkiem czynnym dnia 24 listopada 1888.

Budapeszt, Muzeum Narodowe.

Jan Kwičala,[1] Dr. filoz., c. k. Radca Dworu, Prof. p. z. i Dyrektor Seminaryum filologii klasycznej Uniwersytetu czeskiego w Pradze, Członek czynny Akademii Umiejętności i Członek nadzwyczajny „Kràl. České Společnosti Nauk“ w Pradze, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Wiedniu, Członek wielu innych Towarzystw naukowych i obywatel honorowy kilku miast w Czechach. Wybrany Członkiem czynnym dnia 13 maja 1902.

Praga-Smihov, Divisova ul. 663.

Ludwik Ćwikliński, Dr. filoz., Szef Sekcyi w c. k. Ministerstwie Wyznań i Oświaty, Kaw. ord. Żelaznej Korony II kl., były Rektor magnific. i Prof. p. z. filologii klasycznej Uniwersytetu lwowskiego, Członek czeskiej Akademii Umiejętności im. ces. Franciszka Józefa, Członek zwycz. c. k. austr. Instytutu archeologicznego w Wiedniu, Członek korespondent Towarzystwa Przyjaciół nauk w Poznaniu, Korespondent i b. Konserwator c. k. Komisyi central. dla utrzymania zabytków historycznych i artystycznych w Wiedniu, Członek honorowy Towarzystwa filologicznego we Lwowie i Towarzystwa filozoficznego w Wiedniu, Obywatel honor. miasta

---

[1]) Zmarł w czasie druku Rocznika dnia 10. VI. 1908.

Żywca, Kurator fund. Franc. Kochmana dla popierania literatów polskich, Wiceprezes fund. bar. Hirscha dla popierania szkolnictwa ludowego w Galicyi i na Bukowinie, b. Poseł do Rady Państwa. Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1904. (Korespondentem od dnia 9 maja 1893).

Wiedeń VIII, Hamerlingplatz 7.

c) *Zagraniczni:*

Władysław Nehring, Dr. filoz., Tajny Radca rządowy, ozd. ord. Orła czerw. IV kl. i ord. Korony III kl., Prof. p. z. filologii słowiańskiej i Dyrektor Seminaryum filologicznego słowiańskiego Uniwersytetu wrocławskiego, b. Dziekan Wydziału filoz. w r. 1876 i 1889, b. Rektor Uniwersytetu wrocławskiego w roku 1894, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Petersburgu i Tow. Naukowego w Pradze, honorowy Członek Towarzystwa Przyj. Nauk. w Poznaniu, Tow. ludoznawczego we Lwowie, Towarzystwa literackiego im. A. Mickiewicza i Tow. historycznego we Lwowie, Członek Towarzystwa histor. i starożytniczego śląskiego i Muzeum starożytności śląskich, Wiceprezes śląskiego Tow. ludoznawczego, Członek honorowy śląskiego Towarzystwa kultury krajowej, Członek Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów wyższego stanu nauczycielskiego. Wybrany Członkiem czynnym 31 października 1885.

Wrocław, Sternstrasse 22.

Jan Baudouin de Courtenay, Dr. filoz. i językoznawstwa porównawczego, Magister nauk filologiczno-historycznych, Profesor zwyczajny zasłużony językoznawstwa porównawczego i sanskrytu Uniwersytetu petersburskiego, Profesor językoznawstwa porównawczego na wyższych kursach żeńskich w Petersburgu, Profesor językoznawstwa w Akademii pedagogicznej Ligi oświaty w Petersburgu, Członek korespondent ces. Akademii nauk w Petersburgu, posiadacz złotego medalu od ces. Akademii Nauk w Petersburgu i bronzowego od „Institution etnographique“ w Paryżu, b. Docent gramatyki porównawczej języków indo-europejskich Uniwersytetu petersburskiego, b. Profesor zwycz. gramatyki porównawczej języków indo-europejskich i sanskrytu Uniwersytetu kazańskiego, b. Profesor zwycz. gramatyki porównawczej języków słowiańskich Uni-

wersytutu dorpackiego, b. Profesor p. z. tytularny językoznawstwa porównawczego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek dożywotni „Societé de linguistique“ w Paryżu, Członek korespondent „Litauische litterarische Gesellschaft“ w Tylży, Członek korespondent Towarzystwa etnograficznego czesko-słowiańskiego w Pradze, Członek korespondent Towarzystwa finnougryjskiego (Suomalais-Ugrilainen-Seura) w Helsingforsie, Członek-współpracownik Ces. rosyjskiego Towarzystwa geograficznego, Członek honorowy Uniwersytetu kazańskiego, Członek honorowy b. estońskiego Towarzystwa „Eesti Kirjameeste Selts“ w Dorpacie, Członek honorowy Towarzystwa naukowego litewskiego w Wilnie, Członek rzeczywisty Towarzystwa naukowego warszawskiego. Wybrany Członkiem czynnym dnia 12 listopada 1887.

Petersburg, Wasiljewskij Ostrow, 10 Linia, 23.

Aleksander Brückner, Dr. filoz., Profesor p. z. filologii słowiańskiej Uniwersytetu berlińskiego, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Białogrodzie, Petersburgu i Pradze, Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu. Wybrany członkiem czynnym dnia 31 października 1891. (Korespondentem od r. 1889).

Berlin, SW. 61, Lankwitzstrasse 1.

JE. Stojan Novaković, b. Prezydent Ministrów, b. Senator i t. d. Wybrany Członkiem czynnym dnia 31 października 1891.

Belgrad, ul. Resavska 19.

Henryk Sienkiewicz, Dr. filoz. honoris causa Uniwersytetu Jagiell., Właściciel odznaki „Litteris et artibus“. Wybrany Członkiem czynnym dnia 9 maja 1893.

Warszawa, Ulica Hoża 22.

2. Wydział historyczno-filozoficzny.

a) Krajowi:

Fryderyk Zoll, (j. w.). Wybrany Członkiem czynnym dnia 7 lipca 1873.

Kraków, ul. Studencka 23.

JE. Leon Biliński, Dr. praw, Doktor praw honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Rzeczywisty Tajny Radca, Kawaler wielkiej wstęgi ord. Leopolda, Kawaler orderu Żelaznej Korony I kl.

Komandor orderu Franciszka Józefa, dożywotni Członek Izby Panów, Poseł na Sejm krajowy i do Rady Państwa. b. Prof. Uniwersytetu lwowskiego, b. Prezydent generalnej Dyrekcyi kolei państwowych, b. Minister finansów, Gubernator Banku austro-węgierskiego. Wybrany Członkiem czynnym dnia 31 paźdz. 1876.

Wiedeń VIII, Tulpengasse 3.

JE. **Michał Bobrzyński**, Dr. praw, Dr. fil. honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Rzeczywisty Tajny Radca, Komandor ord. Franciszka Józefa z gwiazdą, C. k. Namiestnik Galicyi, Członek czeskiej Akademii imienia cesarza Franciska Józefa, b. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej, Poseł do Rady Państwa i na Sejm kraj., b. Profesor prawa politycznego austr. Uniwersytetu Jagiell. — Wybrany Członkiem czynnym dnia 10 listopada 1883. (Korespondentem od r. 1878).

Lwów.

Stanisław Smolka, Dr. filoz., Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, Komandor Orderu Corona d'Italia, c. k. Radca Dworu, dożyw. Człon. Izby Panów austr. Rady Państwa, b. Sekretarz generalny Akademii Umiejętności w Krakowie w latach 1891—1903, Członek zagr. węgierskiej Akademii Umiejętności, Członek południowo-słowiańskiej Akademii Umiejętności w Zagrzebiu i czeskiej Akademii im. cesarza Franciszka Józefa w Pradze, oraz ces. Towarzystwa archeologicznego w Moskwie, Członek honorowy Tow. Przyj. Nauk w Poznaniu i w Wilnie, oraz Towarzystw historycznych w Petersburgu i Rydze, Korespondent c. k. Rady archiwalnej w Wiedniu, b. Profesor i Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wybrany Członkiem czynnym dnia 15 listopada 1884. (Korespondentem od r. 1881).

Niegoszowice, p. Rudawa.

Wincenty Zakrzewski, Dr. filoz., c. k. Radca Dworu, b. Rektor magn., Prof. p. z. historyi powszechnej i Dyrektor Seminaryum histor. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek zagraniczny węgierskiej Akademii Umiejętności, Członek c. k. Komisyi egzam. dla kandydatów na nauczycieli w gimnazyach i szkołach realnych. Wybrany Członkiem czynnym dnia 15 listopada 1884. (Korespondentem od r. 1881).

Kraków, ul. Studencka 5.

Wojciech Kętrzyński, Dr. fil., Dyrektor Zakładu nar. im. Ossolińskich we Lwowie, Konserwator c. k. centralnej Komisyi w Wiedniu, Członek Towarz. Przyjaciół Nauk w Poznaniu i Wilnie, Tow. literackiego w Paryżu, Tow. Nauk w Toruniu, Towarzystwa litewskiego w Tylży, Towarzystwa historycznego we Lwowie, Towarzystwa historycznego i archeologicznego śląskiego we Wrocławiu, Towarzystwa historycznego przy Uniwersytecie w Petersburgu, ces. Tow. archeologicznego w Moskwie, Tow. Mazurskiego w Lecu w Prusiech wschodnich, miejskiej Komisyi archiwalnej we Lwowie i Kollegium znawców dla zakresu literatury. Wybrany Członkiem czynnym dnia 12 listopada 1887. (Korespondentem od r. 1873).
Lwów, Zakład nar. im. Ossolińskich.

Tadeusz Wojciechowski, Dr. fil., Doktor fil. honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kaw. orderu Żelaznej Korony III kl., Właściciel odznaki „Litteris et artibus", c. k. Radca Dworu, em. Profesor p. z. historyi polskiej, b. Rektor Uniwersytetu lwowskiego, Prezes Tow. historycznego we Lwowie, Korespondent c. k. Komisyi centralnej konserwatorskiej w Wiedniu, Członek c. k. Komisyi egzam. dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych we Lwowie. Wybrany Członkiem czynnym dnia 12 listopada 1887. (Korespondentem od r. 1881).
Lwów, ul. Technicka 8.

Stefan Pawlicki, Doktor św. Teologii i filozofii, Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, Kapłan Zgromadzenia OO. Zmartwychwstańców, Prof. p. z. filoz. Uniwersytetu Jagiell., Konsultor św. Kongregacyi Indeksu, b. Docent b. Szkoły głównej warszawskiej, b. Protektor papieskiego Kollegium polskiego w Rzymie, Członek czynny rzymskiej Arkadyi i trzech rzymskich Akademii: di religione cattolica, Tiberina i dell'Immacolata Concezione, Członek czynny rzymskiej Società dei cultori di cristiana archeologia, Czł. korespondent papieskiej Akademii archeologii, Członek Zarządu niem. Tow. Goerresowego. Wybrany Członkiem czynnym dnia 31 października 1891. (Korespondentem od r. 1884).
Kraków, ul. Łobzowska 10.

Bolesław Ulanowski, (j. w.). Wybrany Członkiem czynnym dnia 4 maja 1894. (Korespondentem od r. 1888).
Kraków, ul. Garncarska 15.

Oswald Balzer, Dr. praw. Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu lwowskiego, c. k. Radca Dworu, b. Rektor magn., Profesor p. z. prawa polskiego Uniwersytetu lwowskiego, Dyrektor Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie, Członek zwyczajny Rady archiwalnej w Wiedniu, Członek czynny Czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek król. czeskiego Towarzystwa Naukowego w Pradze, Członek honorowy Muzeum narodowego w Rapperswilu, Kasy literackiej w Warszawie i Towarzystwa tatrzańskiego w Krakowie, Wiceprezes Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie, b. Wiceprezes Tow. historycznego we Lwowie, Członek czynny Towarz. historyi i starożytności rosyjskich, tudzież ces. Towarzystwa archeologicznego w Moskwie, Członek Towarzystwa historycznego w Petersburgu. Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1900 r. (Korespondentem od r. 1888).

Lwów, ul. Kraszewskiego 13.

Władysław Abraham, Dr. praw, Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, Prof. p. z. prawa kanonicznego Uniwersytetu lwowskiego, b. Rektor magn., b. Docent Uniw. Jagiell., Członek rządowej Komisyi egzaminacyjnej prawniczo-historycznej i sądowej. Wybrany Członkiem czynnym dnia 13 maja 1902. (Korespondentem od dnia 9 maja 1893).

Lwów, ul. Długosza boczna 16.

Ludwik Kubala, Dr. filoz., Radca szkolny, Kawaler orderu Franciszka Józefa i Żelaznej Korony III kl., b. Prof. c. k. gimnazyum im. Franciszka Józefa we Lwowie. Wybrany Członkiem czynnym dnia 11 maja 1903 r. (Korespondentem od r. 1884).

Lwów, ul. św. Antoniego 11.

JE. Leon hr. Piniński, Dr. praw, Dr. praw honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Rzeczywisty Tajny Radca Jego Ces. i Król. Apostol. Mości, b. c. k. Namiestnik Galicyi, hon. Prof. prawa karnego i rzymskiego na Uniwersytecie lwowskim, dożywotni Członek Izby Panów austr. Rady Państwa, Poseł na Sejm krajowy, b. Prof. p. z. prawa rzymskiego Uniw. lwowskiego, Członek c. k. Trybunału państwa, Członek c. k. Rady szkolnej kraj. Wybrany Członkiem czynnym dn. 11 maja 1903. (Korespondentem od r. 1895).

Lwów, ul. Matejki 4.

aa) Członkowie nadliczbowi przybrani:

w myśl § 16 al. 2 Statutu Akademii.

Z Wydziału filologicznego wybrani dnia 30 października 1892 roku.

Antoni Małecki
Kazimierz Morawski
Maryan Sokołowski
Stanisław hr. Tarnowski
Józef Tretiak
} obacz wyżej str. 6—8.

b) Zakrajowi:

JE. Antoni Randa, Dr. praw, także honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, b. C. k. Minister dla Czech, C. k. Rzeczywisty Tajny Radca, Kawaler orderu Żelaznej Korony I kl., Komandor orderu Franciszka Józefa II klasy z gwiazdą, posiadacz odznaki austr.-węg. „Litteris et Artibus", Komandor rosyjskiego orderu św. Stanisława,b. Profesor p. z. prawa austryackiego cywilnego Uniwersytetu czeskiego w Pradze, Prezes I Wydziału czeskiej Akademii Umiejętności, Członek „Král. České společnosti náuk", dożywotni Członek Izby Panów, Członek Trybunału państwowego, Doktor honoris causa Uniwersytetu w Bolonii. Wybrany Członkiem czynnym dnia 9 listopada 1878 roku.

Praga, Seminař česke právnicke fakulty.

Wilhelm Fráknoi, tyt. Biskup Arbei, Kanonik waradyński, Opat klasztoru BMV z Szent-Jobb etc., główny Inspektor bibliotek i muzeów węgierskich, Członek Akademii Umiej. w Budapeszcie, Pradze i Belgradzie, Towarz. histor. w Ostrzychomiu etc. Wybrany Członkiem czynnym dnia 24 listopada 1888.

Budapeszt. Muzeum Narodowe.
Roma, Istituto storico ungherese.

Jarosław Goll, Dr. fil., Kawaler orderu Żelaznej Korony III kl., c. k. Radca Dworu, Profesor p. z. historyi powszechnej na Uniwersytecie czeskim i b. Rector magnif., Członek zwyczajny „Král. Česke Spolecnosti Náuk" i Czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze. Wybrany Członkiem czynnym 17 maja 1900 r.

Praga, Smichov 478.

Emil Ott, Dr. praw, Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, dożyw. Członek Izby Panów austr. Rady państwa, c. k. Radca Dworu, b. Rektor magn., Profesor p. z. procesu cywilnego na Uniwersytecie czeskim w Pradze, Prezes c. k. Komisyi rządowej egz. oddziału sądowego, Członek zwyczajny „Societas regia scientiarum" i Czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek Towarzystwa pielęgnowania prawa kościelnego w Getyndze, Członek honor. „Morawská pràwnicka jednota" w Bernie, Delegat Ministerstwa Oświaty w Kuratoryum Akademii hr. Straki. Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1900.

Praga II, Kremencová ul. 8.

Jaromír Čelakovský, Dr. praw, Profesor p. z. prawa czeskiego na Uniwersytecie czeskim w Pradze, c. k. Radca Dworu, Członek zwycz. Król. Towarzystwa nauk. czeskiego i czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, em. Dyrektòr Archiwum król. głów. m. Pragi, Poseł do Rady Państwa i na Sejm Królestwa czeskiego, Doctor honoris causa Uniwersytetu w Petersburgu, Członek koresp. Instytutu francuskiego (Académie des sciences morales et politiques) w Paryżu, Członek krajowej Komisyi historycznej, Członek zwycz. c. k. Rady archiwalnej w Wiedniu, c. k. Konserwator, Obywatel honor. kilku miast etc. Wybrany Członkiem czynnym dnia 6 maja 1907. (Korespondentem od dnia 13 maja 1902).

Praga, Komenského námestí 1.

Ludwik Pastor, Dr. filozofii, c. k. Radca Dworu, Profesor p. z. historyi powszechnej na Uniwersytecie w Innsbrucku, Kawaler Krzyża Rycerskiego orderu Piusa i Komandor ord. św. Sylwestra, Komandor ord. św. Grzegorza z gwiazdą, Doktor honorowy Uniwersytetu w Leodyum, Członek Akademii Umiejętności w Pradze, „Accademia Pontificia" i „Accademia di S. Luca" w Rzymie, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Wiedniu i Zagrzebiu, „Società Colombaria" w Florencyi, „Académie royale d'archéologie" w Antwerpii, Dyrektor „Istituto austriaco di studi storici" w Rzymie. Wybrany dnia 15 maja 1908. — (Korespondentem od dnia 17 maja 1904).

Rzym, Via della Croce 74.
Innsbruck, Uniwersytet.

c) Zagraniczni:

X. Edward Likowski, Dr. św. Teologii honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego i Monasterskiego, Biskup Sufragan poznański, Prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu. Wybrany członkiem czynnym dnia 14 listopada 1887.
Poznań.

Henryk Struve, Dr. fil., Doktor fil. honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, zasłużony Profesor zwycz. Uniwersytetu warszawskiego, b. Prezes Komitetu Kasy im. Mianowskiego w Warszawie, Członek założyciel polskiego Towarzystwa filozoficznego we Lwowie, Członek honorowy Kasy literackiej w Warszawie, Członek honorowy Towarzystwa psychologicznego w Moskwie, Rzeczywisty Radca Stanu, Kawaler orderów św. Stanisława I kl., św. Anny II kl. i św. Włodzimierza III kl. Wybrany Członkiem czynnym dnia 14 maja 1897 r.
„New Home". Elderslie Road, Eltham. Kent. England.

Tadeusz Korzon, b. starszy nauczyciel gimnazyum kowieńskiego, Bibliotekarz Ordynacyi Zamoyskiej. Wybrany Członkiem czynnym dnia 13 maja 1903. (Korespondentem od r. 1888).
Warszawa, ul. Żabia 4.

Aleksander Jabłonowski, Członek rzeczywisty Towarzystwa historycznego im. Nestora w Kijowie oraz Towarzystwa historyi i starożytności w Moskwie, Prezes Towarzystwa naukowego warszawskiego. Wybrany Członkiem czynnym dnia 13 maja 1903. — (Korespondentem od r. 1894).
Warszawa, ul. Hoża 20.

Teodor Wierzbowski, Doktor filologii słowiańskiej, Profesor zwyczajny cesarskiego Warszawskiego Uniwersytetu, Dyrektor Warszawskiego Archiwum Głównego aktów dawnych, Zarządzający archeologicznym i numizmatycznym gabinetem Warszawskiego Uniwersytetu, Członek Komisyi Emerytalnej Królestwa Polskiego (jako delegat Ministeryum Oświaty), Kawaler cesarskich i królewskich orderów św. Włodzimierza kl. IV, św. Anny kl. II i św. Stanisława II i III kl., posiada medal złoty im. Puszkina od Cesarskiej Petersburskiej Akademii Nauk. Wybrany dnia 13 maja 1903.
Warszawa, Aleje Jerozolimskie 74.

3. Wydział matematyczno-przyrodniczy.

a) Krajowi:

Bronisław Radziszewski, Dr. fil., Profesor p. z. chemii ogólnej i farmaceutycznej Uniwersytetu lwowskiego, Kaw. orderu Żelaznej Korony III kl., Obywatel honorowy m. Lwowa, Członek honorowy Tow. chemików czeskich w Pradze, Towarz. nauczycieli szkół wyższych, polskiego Tow. im. Kopernika, Tow. lekarskiego, polskiego Towarzystwa aptekarskiego we Lwowie, Docent chemii w Akademii weterynaryi we Lwowie. Wybrany Członkiem czynnym dnia 14 listopada 1881. — (Korespondentem od r. 1874).

Lwów, ul. Długosza, gmach Uniwersytetu.

Józef Rostafiński, Dr. filoz., Prof. p. z. botaniki, Dyrektor Ogrodu botanicznego Uniw. Jagiell., Członek b. Tow. nauk ścisłych w Paryżu, Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Tow. nauk przyr. w Cherbourgu, Wiedniu, Berlinie i Medyolanie, Członek c. k. Komisyi egzam. dla nauczycieli szkół średnich. Wybrany Członkiem czynnym dnia 10 października 1883.

Kraków, ul. Garncarska 14.

Jan Franke, c. k. Radca Dworu, Komandor orderu Franciszka Józefa, c. k. krajowy Inspektor szkół, b. Profesor mechaniki w Szkole politech. lwowskiej, Prezes c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla II-go egzaminu rządowego na Wydziale budowy maszyn. Wybrany Członkiem czynnym dnia 31 października 1885.

Lwów, ul. Bielowskiego 5.

Edward Janczewski, Dr. fil., Profesor p. z. anatomii i fizyologii roślin i Dyrektor pracowni botanicznej Uniwersytetu Jagiell., c. k. Radca Dworu, b. Rektor magn., Członek honorowy Towarzystwa botanicznego w Edynburgu, Członek korespondent Tow. nauk przyrodniczych w Cherbourgu, Prezes Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie. Wybrany Członkiem czynnym dnia 31 października 1885.— (Korespondentem od r. 1876).

Kraków, ul. Wolska 16.

Szczęsny Kreutz, Dr. filoz., Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, c. k. Radca Dworu, b. Prof. p. z. mineralogii i b. Dyrektor gabinetu mineralogicznego Uniw. Jagiell., Członek honorowy Towarzystwa przyrodników polskich im. Kopernika, Członek kra-

jowej Rady górniczej, Członek c. k. geologicznego Zakładu państw. w Wiedniu, b. Członek c. k. Komisyi egzam. dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych, Człon. galic. Towarz. rolniczego we Lwowie, b. zwyczajny Prof. i były Dziekan Wydziału filoz. Uniwer. lwowskiego, b. Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego i b. Dziekan. Wybrany Członkiem czynnym dnia 24-go listopada 1888.
Kraków, ul. Basztowa 3.

Napoleon Cybulski, Dr. med., Prof. p. z. fizyologii Uniwersytetu Jagiell., Rektor tegoż Uniwersytetu w r. 1904/5. Wybrany Członkiem czynnym dnia 31 października 1891.
Kraków, ul. Basztowa 6.

Benedykt Dybowski, Dr. med., em. Prof. zwycz. zoologii Uniwer. lwowskiego, b. Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych we Lwowie, Członek kilku Towarzystw naukowych. Wybrany Członkiem czynnym dnia 31 października 1891.
Lwów, ul. Długosza 3.

Emil Godlewski, Dr. fil., Prof. p. z. chemii rolniczej i Dyrektor Zakładu chemii rolniczej Uniwersytetu Jagiell., Członek honorowy polskiego Tow. przyrod. im. Kopernika we Lwowie, Członek korespondent Tow. nauk przyrodniczych w Cherbourgu i narodowego Tow. rolniczego we Francyi, b. Prof. Szkoły rolniczej w Dublanach. — Wybrany Członkiem czynnym dnia 31 października 1891.
Kraków, ul. Straszewskiego 6.

Julian Niedźwiedzki, Dr. filoz., Prof. p. z. mineralogii i geologii w Szkole politechnicznej lwowskiej, Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół średnich. Wybrany Członkiem czynnym dnia 9 maja 1893. — (Korespondentem od roku 1887).
Lwów, Politechnika.

August Witkowski, Dr. filoz., Profesor p. z. fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek Komisyi egzamin. dla nauczycieli szkół średnich, były Prof. Politechniki lwowskiej. Wybrany Członkiem czynnym dnia 9 maja 1893. — (Korespondentem od r. 1888).
Kraków, ul. Bernardyńska 13.

Karol Olszewski, Dr. filozof., Kawaler orderu Żelaznej Korony III kl., Prof. p. z. chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek czeskiej Akademii Nauk i Sztuk w Pradze, Członek Komisyi egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół średnich, Członek honor. Tow. lekarskiego w Wilnie. Wybrany Członkiem czynnym dnia 12-go maja 1896. — (Korespondentem od r. 1888).
Kraków, ul. Jagiellońska 22.

Władysław Natanson, (j. w.). Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1900. — (Korespondentem od r. 1893).
Kraków, ul. Wolska 8.

Tadeusz Browicz, Dr. medycyny, Prof. i b. Rektor magn. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek zagraniczny czeskiej Akademii Umiejętności w Pradze, Członek honorowy Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu i Towarzystw lekarskich w Wilnie, Lublinie, Krakowie i Lwowie. Wybrany Członkiem czynnym dnia 13 maja 1902. — (Korespondentem od dnia 4 maja 1894).
Kraków, ul. Krupnicza 5.

Kazimierz Kostanecki, Dr. medycyny, Prof. p. z. anatomii opisowej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wybrany Członkiem czynnym dnia 13 maja 1902. — (Korespondentem od dnia 12 maja 1896).
Kraków, ul. Kolejowa 10.

Leon Marchlewski, Dr. filozofii, Profesor zwycz. chemii lekarskiej w Uniwersytecie Jagiell. Wybrany Członkiem czynnym dnia 11 maja 1903. — (Korespondentem od roku 1899).
Kraków, ul. Zyblikiewicza, dom „pod Żukiem".

Antoni Wierzejski, Dr. filozofii, Profesor p. z. zoologii Uniwersytetu Jagiell., b. Dziekan Wydziału filozoficznego, Członek Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych. Wybrany Członkiem czynnym dnia 6 maja 1907. (Korespondentem od roku 1891).
Kraków, ul. Wielopole 6.

b) Zakrajowi:

Franciszek Mertens, Dr. filoz., Profesor p. z. matematyki Uniw. wiedeńskiego, były Prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, były Prof. Politechniki w Gracu, c. k. Radca Dworu, Członek rzeczywisty

Akademii Umiejętności w Wiedniu, Członek zakrajowy Tow. naukowego czeskiego w Pradze, Członek korespondent Towarzystwa naukowego w Getyndze, Członek korespondent królewskiej Akad. Umiejętności w Berlinie. Wybrany Członkiem czynnym d. 31 października 1885.

Wiedeń III, Stammgasse 9.

Edward Suess, Doktor filozofii honoris causa, em. Profesor geologii Uniwersytetu w Wiedniu, Prezydent Akademii Umiejętności w Wiedniu i Prezydent Wydziału matematyczno-przyrodniczego tejże Akademii. Wybrany Członkiem czynnym dnia 11 maja 1903.

Wiedeń II/2, Afrikanergasse 9.

Franciszek Vejdovský, Dr. filozofii, Prof. p. z. zoologii i anatomii porównawczej Uniwersytetu czeskiego w Pradze, Członek czynny i Sekretarz Wydziału matematyczno-przyrodniczego „Král. České Společnosti Náuk“ w Pradze, Korespondent „Academy of Natural Sciences“ w Filadelfii, „Société de Biologie“ w Paryżu, Członek czynny „Société Imp. des amis de la nature, d'anthropologie et d'etnographie“ w Moskwie, Członek korespondent Akademii Umiejętności w Zagrzebiu, „Société zoologique“ w Paryżu, „Zoological Society“ w Londynie i wielu innych Towarzystw. — Wybrany Członkiem czynnym dnia 11 maja 1903.

Praga II, Riegrovo nábrezi 20.

c) *Zagraniczni:*

Edward Strasburger, Dr. filoz., med. i prawa, Profesor Uniw. w Bonn. Wybrany Członkiem czynnym dnia 24 listopada 1888.

Bonn, Uniwersytet.

Jan Schiaparelli, b. Dyrektor Obserwator. astronom. w Medyolanie itd. Wybrany Członkiem czynnym dnia 6 grudnia 1890.

Medyolan, via Fatebenefratelli 7.

Juliusz Wilhelm Brühl, Dr. filozofii, Dr. of Science h. c., Człon. honor. „Royal Institution“ w Londynie, Człon. zagraniczny „British Association“, Człon. honor. „Physikalischer Verein“ w Frankfurcie n. M., Profesor chemii Uniwersytetu w Heidelbergu. Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1900.

Heidelberg, Rohrbacherstrasse 48.

Piotr Duhem, Dr. nauk matematycznych, Doktor honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Profesor fizyki teoretycznej Uniwer-

sytetu w Bordeaux, Korespondent „Institut de France“ w Paryżu, Członek zagraniczny król. Akademii Nauk w Brukseli, Członek korespondent „Société hollandaise des Sciences“ w Haarlem, Członek honorowy „Société scientifique“ w Brukseli. Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1904 r.

Bordeaux, rue de la Teste 18.

Franciszek Kamieński, Dr. filozofii i botaniki, Profesor zwycz. botaniki i Dyrektor ogrodu i gabinetu botanicznego Uniwersytetu w Odessie, Członek Tow. nauk przyrodniczych i matematycznych w Cherbourgu, Członek Akademii międzynarodowej geografii roślin w Le Mans, Członek noworosyjskiego Towarzystwa przyrodników w Odessie, Członek ces. Tow. geograficznego w Petersburgu i ces. Tow. przyrodników w Moskwie, Założyciel i Członek honorowy Tow. krymskiego (Club Alpin de Crimée). Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1904 r.

Odessa, Uniwersytet.

Stanisław Kostanecki, Dr. filozofii, Profesor chemii organicznej i teoretycznej Uniwersytetu Berneńskiego. Wybrany Członkiem czynnym dnia 17 maja 1904 r.

Berno Szwajcarskie, Uniwersytet.

B. Korespondenci.

1. Wydział filologiczny.

JE. Wojciech hr. Dzieduszycki, Dr. filoz., c. k. Tajny Radca, b. c. k. Minister dla Galicyi, c. k. Konserwator zabytków sztuki, Poseł na Sejm krajowy, Prezes Tow. archeologicznego we Lwowie. Wybrany dnia 12 listopada 1887.

Jezupol w Galicyi.

Adam Antoni Kryński, Magister nauk filolog.-histor., Profesor zwycz. filologii słowiańskiej Uniwersytetu lwowskiego, Redaktor „Prac filologicznych“, Członek Towarzystwa naukowego warszawskiego, Przewodniczący Wydziału językoznawstwa i literatury tegoż Towarzystwa, Przewodniczący Sekcyi humanistycznej Kursów naukowych w Warszawie. Wybrany dnia 30 listopada 1889.

Warszawa, Aleje Jerozolimskie 80.
Lwów, Uniwersytet.

JE. Karol z Brzezia Lanckoroński, c. k. Tajny Radca i Szambelan, dziedziczny członek Izby Panów, Kawaler orderu Złotego Runa i Kawaler honorowy orderu maltańskiego, Doktor praw i Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu berlińskiego, Obywatel honorowy miasta Aquileja, Członek austryackiego „Kunstrat“, Kuratoryi austryackiego Muzeum artyst. przemysłowego i Muzeum handlowego w Wiedniu, Komisyi centralnej dla zachowania zabytków sztuki w Austryi, Członek korespondent Akademii Umiejętności i Członek honorowy Akademii Sztuk pięknych i Towarzystwa geograficznego w Wiedniu, Członek Towarzystwa archeologicznego austryackiego w Wiedniu i archeologicznego niemieckiego w Rzymie i Rady nadzorczej Instytutu niemieckiego dla historyi sztuki we Florencyi itd. Wybrany dnia 31 października 1891.

Wiedeń III, Jacquingasse 18 i Rozdół (Galicya).

Adam Miodoński, Dr. filoz., Prof p. z. filol. klasycznej Uniwer. Jagiellońskiego, Dyrektor Seminaryum filologicznego Uniw. Jagiell., Członek c. k. Komisyi egzamin. dla kandydatów na nauczycieli w gimnazyach i szkołach realnych, b. Prof. Uniw. we Fryburgu, b. Dziekan Wydziału filoz. Uniw. Jagiell. Wybrany dnia 9 maja 1893 r.

Kraków, ul. Graniczna 16.

Alwin Schultz, Dr. filoz., b. Prof. p. z. historyi sztuki na niemieckim Uniwersytecie w Pradze, Kawaler orderu Żelaznej Korony III kl., Kaw. baw. ord. św. Michała III kl., Korespondent c. k. centralnej Komisyi konserwator. w Wiedniu, tudzież c. k. austryackiego Muzeum dla sztuki i przemysłu w Wiedniu, Członek koresp. czeskiego Towarz. dla popierania w Czechach niemieckiej umiejętności, sztuki i literatury, Członek Wydz. Muzeum germańskiego w Norymberdze, Członek honorowy Towarzystwa śląskiego, Muzeum staroż., Towarzystwa historyi sztuki i Towarzystwa przemysłowego we Wrocławiu, Korespondent śląskiego Towarzystwa „für vaterländische Kultur“ i Tow. śląskiego historycznego we Wrocławiu. Wybrany dnia 4 maja 1894.

Monachium, Liebigstrasse 41.

Karol Ernest Muka, Dr. fil., Prof. gimnazyalny, Komandor i Oficer serbskiego orderu św. Sawy i Komandor czarnogórskiego ord.

Daniła, Kawaler rosyjskiego orderu św. Stanisława, Prezes Wydz. filolog. i etnograficznego „Maćicy Serbskeje", Redaktor „Časopisa Maćicy Serbskeje", Członek honorowy Maćicy Serbskeje w Budyszynie, Matice Srpske w Nowym Sadzie i łużyckiego Tow. kaznodziejskiego w Lipsku, Członek nadzwyczajny Tow. nauk w Zgorzelcu, Członek zagraniczny Akademii Umiejętn. w Pradze, Członek korespondent król. serb. Akademii Umiejętności w Belgradzie, Południowo-słowiańskiej Akad. w Zagrzebiu, Król. czeskiego Towarzystwa Nauk w Pradze i Společnosti Národopisného Musea Českoslovanského w Pradze. Wybrany dnia 2 maja 1895.

Freiberg w Saksonii, ulica Wosyczańska 6, I.

Jan Bołoz Antoniewicz, Dr. filoz., Kawaler orderu Żelaznej Korony III klasy, Profesor p. z. historyi sztuki nowożytnej w Uniwersytecie lwowskim, Korespondent c. k. Komisyi centralnej dla zachowania zabytków historycznych i artystycznych, Wiceprezes rzeczoznawców dla dzieł sztuki. Wybrany dnia 14 maja 1897.

Lwów, ulica Zielona 7.

Zygmunt Winter, Dr. filozofii, Kawaler orderu Franciszka Józefa, c. k. Radca szkolny, em. Prof. c. k. gimnazyum w Pradze, Członek Akademii Umiejętności w Pradze, Członek Król. czeskiego Towarzystwa naukowego w Pradze. Wybrany dnia 17 maja 1900.

Praga-Vinohrady, Táborska ul. 88.

Jan Czubek, Radca szkolny, em. Profesor gimnaz. w Krakowie. Wybrany dnia 13 maja 1902.

Kraków, ulica A. Grabowskiego 4.

Jerzy hr. Mycielski, Dr. filozofii, Profesor p. n. historyi sztuki Uniwersytetu Jagiell. z tytułem i charakterem profesora zwyczajnego, Oficer król. ord. Włoskiej Korony, Prezes „Towarzystwa opieki nad polskimi zabytkami sztuki i kultury", Redaktor „Przeglądu Polskiego". Wybrany dnia 13 maja 1902.

Kraków, Rynek główny 43.

Bronisław Ignacy Kruczkiewicz, Dr. filoz., Profesor p. z. filologii klasycznej i Dyrektor Seminaryum i Proseminaryum filologicznego Uniwersytetu lwowskiego, Członek i Dyrektor c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla Kandydatów na nauczycieli szkół gi-

mnazyalnych i realnych we Lwowie, Dyrektor c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatek na nauczycielki w liceach żeńskich we Lwowie, b. Dziekan i Rector magnif. Uniw. lwow., Prezes Towarzystwa filologicznego we Lwowie. Wybrany dnia 13 maja 1902.

Lwów, ulica Kampiana 9.

Gustaw Bauch, Dr. filozofii, Profesor gimnazyalny. Wybrany dnia 13 maja 1902.

Wrocław I, Ohlau-Ufer 32a.

Maryan Zdziechowski, Dr. filozofii, Profesor tyt. nadzwyczajny Uniwersytetu Jagiellońskiego dla filologii słowiańskiej i historyi literatury powszechnej nowszych czasów. Wybrany dnia 13 maja 1902 r.

Kraków, ulica Gertrudy 7.

Włodzimierz Józef Demetrykiewicz, Dr. praw, Kawaler orderu Franciszka Józefa, Profesor nadzwyczajny tytularny archeologii przedhistorycznej na Uniwersytecie Jagiellońskim, c. k. Konserwator zabytków starożytnych, Kustosz Muzeum antropologiczno-archeologicznego Akademii, Sekretarz Komisyi antropologicznej, Członek koresp. austr. Instytutu archeologicznego w Wiedniu, Członek zakrajowy Sekcyi archeologicznej Muzeum Królestwa czeskiego w Pradze, Członek Towarzystwa antropologicznego w Berlinie i Wiedniu i Towarzystwa starożytników w Królewcu. Wybrany dnia 11 maja 1903.

Kraków, ulica Smoleńska 19.

Stanisław Jan Schneider, Profesor i kierownik filii c. k. gimnazyum V we Lwowie, Wiceprezes Tow. nauczycieli szkół wyższych, Wiceprezes Towarzystwa filologicznego we Lwowie. Wybrany dnia 11 maja 1903 r.

Lwów, ulica Zamojskiego 4.

Ludwik Fournier, b. Profesor, literat. Wybrany dnia 11 maja 1903 r.

Lyon, Quai St. Vincent 24.

Bolesław Erzepki, Dr. filozofii, Bibliotekarz i Konserwator zbiorów Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek zagrani-

czny archeologicznej Sekcyi Muzeum Królestwa czeskiego w Pradze. Wybrany dnia 17 maja 1904.

Poznań, ulica Wiktoryi 26.

Stanisław Ptaszycki, Docent historyi literatury i języka polskiego w Uniwersytecie petersburskim, Lektor języka rosyjskiego w rzym.-katol. Akademii Duchownej. Profesor Seminaryum duchownego, Członek wielu Towarzystw naukowych polskich i rosyjskich. Korespondent Towarz. Opieki nad pamiątkami histor. polskiemi (na Petersburg), Wiceprezes Macierzy polskiej w Petersburgu. Wybrany dnia 17 maja 1904 r.

Petersburg, ulica Żukowskiego 38.

Wilhelm Bruchnalski, Dr. filozofii, Profesor zwycz. literatury polskiej Uniwersytetu lwowskiego, Wiceprezes Tow. ludoznawczego we Lwowie. Wybrany pnia 19 maja 1905 r.

Lwów, ulica Pełczyńska 4.

Ignacy Chrzanowski, literat w Warszawie, Członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu i Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wybrany dnia 11 maja 1906.

Warszawa, ulica Senatorska 38.

JE. Kazimierz Chłędowski, Dr. praw, Rzeczywisty Tajny Radca, b. c. k. Minister, Komandor ord. Franciszka Józefa, Kaw. ord. ces. Leopolda, Członek Kuratoryi c. k. austr. Muzeum dla sztuki i przemysłu w Wiedniu. Wybrany dnia 6 maja 1907.

Wiedeń IV, Alleegasse 11.

Jan Łoś, Magister filologii słowiańskiej, Profesor zwyczajny tegoż przedmiotu w Uniwersytecie Jagiellońskim, Dyrektor Seminaryum slawistycznego tamże, Członek rzeczywisty ces. ros. Towarzystwa archeologicznego w Petersburgu, Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych. Wybrany dnia 6 maja 1907.

Kraków, ulica Kapucyńska 7.

2. Wydział historyczno-filozoficzny.

Emanuel Henryk de Noailles, margr., były Ambasador franc. w Berlinie. Wybrany dnia 7 lipca 1873.

Paryż, rue de Saigon 2.

JE. Leonard Piętak, Dr. praw, b. c. k. Minister, b. Profesor p. z. prawa rzymskiego tudzież austr. prawa handlow. i wekslowego Uniwersytetu lwowskiego, Członek Izby Panów austr. Rady Państwa. Wybrany dnia 19 listopada 1883.
Wiedeń IX, Währingerstrasse 21.

Tadeusz Pilat, Dr. praw, c. k. Radca Dworu, emer. Prof. p. z. statystyki, nauki administracyi i austryackiego prawa administracyjnego Uniw. lwowskiego, Członek Wydziału krajowego i Zastępca Marszałka kraj. w Wydziale, Członek c. k. rządowej Komisyi egzam. oddziału nauk politycznych, Członek korespondent c. k. centralnej Komisyi statyst. w Wiedniu, Członek międzynarodowego Instytutu statystycznego, Członek Komitetu c. k. galicyjskiego Towarz. gospodar., Członek austryackiej Rady rolniczej i Rady dla dróg wodnych, Członek Rady wykonawczej „Macierzy Polskiej", Poseł na Sejm kraj. Wybrany dnia 24 listopada 1888.
Lwów, ulica Mochnackiego 23.

Maksymilian Perlbach, Dr. filoz., b. Profesor, Dyrektor oddziału król. Biblioteki w Berlinie. Wybrany dnia 9 maja 1893.
Berlin W. 50, Regensburgstr. 30.

Paweł Pierling, Kapłan T. J., Doctor honoris causa Uniwersytetu w Dorpacie, Członek cesarskiego Towarz. archeologicznego w Moskwie i Ces. Towarzystwa historyi i starożytności przy Uniwersytecie moskiewskim. Wybrany dnia 9 maja 1893.
Paryż, rue de Rivoli 212.

Antoni Prochaska, Dr. filozofii, Adjunkt Archiwum krajowego we Lwowie. Wybrany dnia 9 maja 1893.
Lwów, ulica Kurkowa 5.

Aleksander Semkowicz, Dr. filozofii, Dyrektor Biblioteki Uniw. lwowskiego, Kawaler ord. Żelaznej Korony III klasy, Redaktor „Kwartalnika historycznego". Wybrany dnia 9 maja 1893.
Lwów, ulica Zielona 15.

Michał Hruszewski, Magister historyi ruskiej, Doctor honoris causa Uniwersytetu w Charkowie, Profesor p. z. hist. powszechnej z wykładem ruskim Uniwersyt. lwowskiego, Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyal-

nych i realnych, Prezes Towarzystwa naukowego im. Szewczenki we Lwowie, Dyrektor Sekcyi historycznej i Komisyi archeograficznej tegoż Tow., Prezes Tow. naukowego ukraińskiego w Kijowie, Prezes Towarzystwa przyjaciół literatury, nauki i sztuki ukraińskiej, Prezes Spółki wydawniczej ukraińsko-ruskiej, Członek czynny lub honorowy kilku stowarzyszeń naukowych. Wybrany dnia 3 maja 1895.

Lwów, Zofiówka, willa własna.

Józef Milewski, Dr. praw, emer. Prof. p. z. ekonomii polityczn. Uniwer. Jagiellońskiego, Członek korespon. Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, b. Poseł do Rady Państwa, Poseł na Sejm krajowy, b. Wiceprezes Tow. rolniczego w Krakowie, Dyrektor Banku krajowego. Wybrany dnia 12 maja 1896.

Lwów, ulica Kościuszki 16.

Bronisław Łoziński, Dr. praw, Kawaler orderu Żelaznej Korony, c. k. emerytow. Radca Namiestnictwa. Wybrany dnia 12 maja 1896.

Lwów, ulica Ossolińskich 3, parter.

Ernest Till, Dr. praw, Prof. p. z. austryackiego prawa cywilnego na Uniwersyt. lwowskim, Dziekan Wydziału prawa w r. 1906/7, Redaktor „Przeglądu prawa i administracyi". Wybrany dnia 14 maja 1897.

Lwów, ulica Pańska 4.

Bronisław Dembiński, Dr. filoz., Prof. p. z. historyi powszechnej na Uniw. lwowskim, b. Dziekan, Rector magnif. w r. 1907/8, Dyrektor Seminaryum historycz. dla historyi powszechnej, Członek c. k. Komisyi egzaminac. dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych we Lwowie, b. Docent Uniw. Jagiell. w Krakowie, Członek koresp. Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu. Wybrany dnia 17 maja 1900.

Lwów, ulica Gosiewskiego 4.

Ludwik Finkel, Dr. filozofii, Kawaler ord. Żelaznej Korony III kl., Profesor p. z. historyi austryackiej na Uniwersytecie lwowskim, Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych we Lwowie, Członek ko-

respondent Muzeum Narodowego w Rapperswilu, Przewodniczący Rady wykonawczej Macierzy Polskiej, c. k. Konserwator sekcyi II i Zastępca Przewodniczącego Kollegium rzeczoznawców dla literatury. Wybrany dnia 17 maja 1900.

Lwów, ulica św. Mikołaja 9.

Iwan Andrzejewicz Linniczenko, Dr. filoz., Radca stanu, Profesor zw. historyi rosyj. na Uniwersytecie w Odessie, Członek ces. Towarzystwa archeologicznego, Tow. historycznego, Tow. miłośników przyrodoznawstwa i antropologii i Tow. miłośników ruskiej literatury w Moskwie, Członek ces. Towarzystwa historyi starożytności i Towarzystwa historyczno-filolog. w Odessie, oraz Członek wielu innych Towarzystw naukowych. Wybrany dnia 17-go maja 1900.

Odessa, Uniwersytet.

Wiktor Czermak, Dr. filozofii, Profesor p. z. historyi polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli w szkołach gimnazyalnych i realnych, Docent historyi powszechnej i cywilizacyi w Akademii sztuk pięknych w Krakowie. Wybrany dnia 13 maja 1902.

Kraków, ulica Jabłonowskich 2.

Stanisław Krzyżanowski, Dr. praw i filozofii, Profesor p. z. nauk pomocniczych historycznych i historyi średniowiecznej w Uniwersytecie Jagiellońskim, Dyrektor Archiwum aktów dawnych m. Krakowa, Paleograf-archiwista Stolicy św., Członek korespondent Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu, c. k. Konserwator zabytków archiwalnych w Krakowie i W. Ks. Krakowskiem, Prezes Towarzystwa miłośników historyi i zabytków Krakowa, Sekretarz Grona Konserwatorów Galicyi zachodniej. Wybrany dnia 13 maja 1902.

Kraków, ulica Wielopole 11.

Mikołaj Iwanowicz Kariejew, Dr. powszechnej historyi, Radca stanu, b. Profesor na Uniwersytecie w Warszawie, obecnie prof. na Uniwersytecie w Petersburgu i na Wydziale ekonomicznym Petersburskiej Politechniki, Prezes Towarzystwa historycznego przy Petersburskim Uniwersytecie oraz Członek wielu innych Towarzystw naukowych w Rosyi i za granicą, b. Członek pierwszego

Sejmu państwowego w Rosyi („Gosudarstwennoj Dumy“). Wybrany dnia 13 maja 1902.

Petersburg, Wasiljewskij Ostrow, 10 linia, Nr. 9.

X. Jan Fijałek, Dr. teologii i prawa kanonicznego, Profesor p. z. historyi kościelnej w Uniwersytecie lwowskim, Rektor magn. w r. 1903/4, b. Docent Uniw. Jagiell., Paleograf-archiwista Stolicy św., Członek korespondent c. k. Komisyi centralnej dla badania i zachowania zabytków sztuki i pomników historycznych w Wiedniu. Wybrany dnia 11 maja 1903.

Lwów, ulica Pułaskiego 4.

Edmund Radwan Krzymuski, Dr. praw, Kawaler orderu Żelaznej Korony III kl., b. Rector magn., Profesor p. z. prawa i postępowania karnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, Dyrektor Seminaryum prawniczego tamże, Prezes c. k. Komisyi rządowej egzaminacyjnej oddziału nauk politycznych, Wiceprezes i Członek jej oddziału sądowego i historyczno-prawniczego, Członek Komisyi dla egzaminów sędziowskich, Członek honorowy stowarzyszeń akademickich: „Pomoc wzajemna uczniów Uniw. Jagiell.“, „Biblioteka uczniów Wydz. prawa“ i „Czytelnia Akademicka imienia Adama Mickiewicza“, Prezes Towarzystwa i Konserwatoryum muzycznego w Krakowie. Wybrany dnia 17 maja 1904.

Kraków, ulica Karmelicka 31.

Zygmunt Celichowski, Dr. filozofii, Dyrektor Biblioteki Kórnickiej, Członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek korespondent Tow. historyczno-literackiego w Paryżu. Wybrany dnia 11 maja 1903.

Kórnik, W. Ks. Poznańskie.

Władysław Smoleński, Radca Prokuratoryi w Królestwie Polskiem. Wybrany dnia 11 maja 1903.

Warszawa, ulica Hoża 24.

X. Stanisław Ksawery Chodyński, Dr. prawa kanonicznego, Kandydat św. Teologii, Protonotaryusz Apostolski, Prałat-Dziekan Kapituły Włocławskiej, Sędzia Surogat Konsystorza Generalnego, Regens i Profesor Seminaryum duchownego we Włocławku, Członek Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wybrany dnia 17 maja 1904.

Włocławek (Król. Polskie).

Fryderyk Papée, Dr. filoz., Kaw. ord. Franciszka Józefa, Dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej, Konserwator c. k. centralnej Komisyi dla zabytków sztuki. Wybrany dnia 6 maja 1907.

Kraków, Plac Groble 14.

Szymon Askenazy, Dr. filoz., Prof. zwycz. historyi nowożytnej na Uniwersytecie lwowskim. Wybrany dnia 6 maja 1907.

Lwów, ulica Brajerowska 12.
Warszawa, ulica Włodzimierska 12.

X. Władysław Chotkowski, Dr. św. Teologii, Profesor p. z. historyi kościelnej i Dyrektor Seminaryum hist. kośc. w Uniwersytecie Jagiellońskim, Prałat domowy J. Św., Kanonik katedralny krakowski, Radca refer. ks. biskupiego Konsystorza, Obrońca węzła małżeńskiego w ks. biskupim Sądzie duch., Cenzor ksiąg treści relig., Delegat ks. biskupi do nauki religii w gimnazyum św. Jacka w Krakowie, Członek honorowy Towarzystwa naukowego w Toruniu, b. Deputowany do Rady państwa, b. Rektor Uniwersytetutu, b. Radca m. Krakowa, Kawaler orderu Żelaznej Korony III kl., odznaczony krzyżem „pro Ecclesia et Pontifice". Wybrany dnia 15 maja 1908 [1]).

Kraków, ul. Kanonicza 20.

---

[1]) Władysław Chotkowski urodził się 15 marca 1843 w Mielżynie, w W. Ks. Poznańskiem. Ukończył gimnazyum św. Maryi Magdaleny w Poznaniu 1864, słuchał teologii w seminaryach w Poznaniu i Gnieźnie. Wyświęcony przez Arcybiskupa Ledóchowskiego, udał się na dalsze studya do Monasteru w Westfalii, gdzie odbył promocyę 2 grudnia 1889.Stamtąd udał się do Rzymu, gdzie w czasie Soboru Watykańskiego pisał kronikę, drukowaną jako osobny (2 arkuszowy) dodatek do „Tygodnika katolickiego" w Poznaniu. Był katechetą w Bydgoszczy i w Poznaniu, skąd r. 1882, na podstawie prac swoich, powołany został na profesora do Krakowa.

Ogłosił drukiem (prócz wymienionych u K. Estreichera: Bibliografia Polska XIX stulecia, lata 1881—1900. Tom I. Kraków 1906, strona 243—245):

1) Historici Diarii Domus Professae ad s. Barbaram Cracoviensis a Joanne Wielewicki conscripti. Tom II, Kraków 1886, Tom III, Kraków 1889, Tom IV, Kraków 1899.

2) Testamentum D. N. Jesu Christi. Kraków 1900. (Odbitka z Przeglądu Powszechnego).

3) Ostatnie lata Benedyktynów w Tyńcu. Kraków 1900, str. 103.

Franciszek Ksawery Fierich, Dr. praw, Profesor p. z. procesu cywilnego austryackiego, Członek c. k. Komisyi egzaminacyjnej rządowej oddziału historyczno-prawniczego i sądowego, Członek Komisyi dla egzam. sędziowskich, Przewodniczący Sądu polubownego bractw górniczych w Krakowie, naczelny redaktor „Czasopisma prawniczego i ekonomicznego", Radca miejski krakowski, Dziekan Wydziału prawniczego w r. s. 1901/2 i 1906/7. Wybrany dnia 15 maja 1908 [1]).

Kraków, ul. Batorego 21.

3. Wydział matematyczno-przyrodniczy.

Edward Skiba, Dr. filozofii, b. Profesor fizyki matematycznej Uniw. Jagiell. Wybrany dnia 6 lipca 1873.

Kraków.

Henryk Kadyi, Dr. wszech nauk lekarskich, c. k. Radca Dworu, Profesor p. z. anatomii, b. Rektor Uniwersytetu lwowskiego, Członek czynny c. k. krajowej Rady zdrowia we Lwowie, Członek Towarzystwa anatomicznego w Niemczech, Członek honorowy Towarzystwa weterynarzy w Austryi, Członek honorowy Towarzystwa lekarskiego w Wilnie, galicyjskiego Towarzystwa weterynarskiego i Tow. ratunkowego w Wiedniu, b. Profesor anatomii zwierząt domowych w c. k. Szkole weter. we Lwowie, Redaktor „Polskiego Archiwum nauk biologicznych i lekarskich". Wybrany dnia 14 listopada 1888.

Lwów, ulica Zielona 15.

Władysław Gosiewski, Magister nauk matematyczno-fizycznych b. Szkoły Głównej warszawskiej, b. Członek b. Towarzystwa Nauk ścisłych w Paryżu, Członek polskiego Towarzystwa przyrodników

---

4) Powrót i powtórne zniesienie Jezuitów w Galicyi 1820—1848, na podstawie archiwaliów rządowych. Warszawa 1904, str. 129.

5) Historya polityczna dawnych klasztorów panieńskich w Galicyi 1773—1848, na podstawie akt ces. kancelaryi nadwornej. Kraków 1905, str. 431 (z zasiłkiem Akademii Umiejętności).

[1]) Franciszek Ksawery Fierich urodził się dnia 2 grudnia 1860 r. w Krakowie. Gimnazyum i Uniwersytet ukończył w Krakowie, gdzie uzyskał doktorat prawa. W r. 1886 kształcił się na Uniwersytetach w Berlinie i w Monachium. W r. 1889 został docentem prawa handlowego i wekslowego na Wszechnicy Jagiellońskiej, a w r. 1891

im. Kopernika i polskiego Towarzystwa filozoficznego we Lwowie. Wybrany dnia 31 października 1891.

Warszawa, ulica Ordynacka 10.

Ludwik Birkenmajer, Dr. filozofii, Profesor matematyki i fizyki w krajowej Szkole rolniczej w Czernichowie, Docent fizyki matematycznej z tyt. Prof. historyi nauk ścisłych Uniwersytetu Jagiell. Wybrany dnia 9 maja 1893.

Czernichów, pod Krakowem.

---

ponadto docentem procesu cywilnego austryackiego. W r. 1892 został profesorem nadzwyczajnym, a w r. 1896 profesorem zwyczajnym procesu cywilnego austryackiego na Wszechnicy Jagiellońskiej. Aż do chwili mianowania go profesorem uniwersytetu poświęcał się zawodowi sędziowskiemu.

Ogłosił drukiem: 1) Czy prawo żądania zabezpieczenia z powodu niepewnej płatności dłużnika głównego da się uzasadnić ze stanowiska prawniczego i ekonomicznego? (Przegl. praw. i administr., 1887).

2) O prawie żądania zabezpieczenia z powodu niepewnej płatności dłużnika głównego, według ustawodawstwa wekslowego austryackiego. Kraków 1888.

3) O władzy dyskrecyonalnej sędziego w ustnem postępowaniu cywilnem, jako środku skupienia materyału procesowego. Kraków 1891.

4) O obecnem zadaniu sądów polubownych dla spraw cywilnych, Kraków 1892.

4) O spoczywaniu procesu cywilnego. Studyum procesowe. Lwów 1896.

6) Próbny proces trybunalski. Opracowany wspólnie z sekretarzem sądowym Seidlem („Reforma sądowa“ z r. 1896).

7) O zastosowaniu ustaw procesowych pod względem miejsca i czasu. (Przegl. praw. i administr., 1898).

8) Zakres działania sądów zwyczajnych w sprawach spornych górniczych. Opracowane wspólnie z radcą górniczym Bocheńskim („Reforma sądowa“ 1899).

9) O bezwzględnej niewłaściwości sądów zwyczajnych (Czas. praw. i ekonom., 1900).

10) Interwencya uboczna w świetle teoryi o stosunku procesowym. Studyum procesowe na tle ustawodawstwa austryackiago. Kraków 1903.

11) Nauka o sądach cywilnych i procedura cywilna. T. I. Kraków 1897—1901. T. II. cz. 1. Kraków 1905.

12) O prawie wekslowem w Polsce na podstawie konstytucyi sejmowych: 1775, 1776, 1778, 1780. (Rozpr. Wydz. hist.-filozof. A. U., tom 51).

Oprócz tego ogłaszał recenzye i przeglądy literatury procesowej w czasopismach fachowych prawniczych.

Samuel Dickstein, Redaktor „Prac matematycz.-fizycznych“ i „Wiadomości matematycznych“, Współwydawca „Biblioteki mat.-fizycz.“ i publikacyi „Fontes et commentationes“, Prezes Komitetu Tow. Bibl publicznej, Przewodniczący Komisyi meteorologicznej przy Stacyi centralnej meteor. w Warszawie, Przewodniczący Koła matem.-fizyczn. w Warszawie, Członek i Wiceprezes Tow. Naukowego Warszawskiego, Członek zagraniczny królewsko-czeskiego Towarzystwa Nauk w Pradze, Towarzystwa Przyjaciół nauk w Poznaniu, Niemieckiego Stowarzyszenia matematyków, Petersburskiego Tow. matematycznego, Towarzystwa matematycznego francuskiego, Towarzystwa „Circolo matematico di Palermo“, Stowarzyszenia „International Association for promoting the study of quaternions etc.“, Instytutu międzynarodowego bibliograficznego w Brukselli, Instytutu „Comité permanent des Congrès internationaux d'Actuaires“ itd. Wybrany dnia 9 maja 1893.
Warszawa, ulica Marszałkowska 117.

Adam Prażmowski, Dr. filozofii. Wybrany dnia 9 maja 1893.
Kraków, ulica Pędzichów 9.

Ernest Bandrowski, Dr. filozofii, Dyrektor Szkoły Przemysłowej w Krakowie. Wybrany dnia 4 maja 1894.
Kraków, ulica Karmelicka 40.

Władysław Kulczyński, Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prof. gimn. św. Jacka w Krakowie, Członek honor. Towarzystwa imienia Kopernika we Lwowie, Członek Towarzystwa zoologiczno-botanicznego w Wiedniu, Korespondent Nasawskiego Towarzystwa przyrodniczego w Wiesbadenie. Wybrany dnia 4 maja 1894.
Kraków, ulica Kopernika 36.

Hugo Zapałowicz. Dr. praw, c. i k. Major audytor w rezerwie. Wybrany dnia 4 maja 1894.
Zawoja, koło Makowa.

Jan Ptaszycki, Dr. matematyki, Profesor zwyczajny Uniwersytetu w Petersburgu. Wybrany dnia 4 maja 1894.
Petersburg, Nadieżdinskaja 11.

Julian Sochocki, Dr. matematyki, Profesor zw. Uniwersytetu petersburskiego, Prezes Towarzystwa matematycznego w Petersburgu,

Członek Towarzystwa matematycznego przy Uniwersytecie moskiewskim, Rzeczywisty Radca Stanu. Wybrany dnia 4 maja 1894.
Petersburg, Uniwersytet.

Leopold Adametz, Dr. filozofii, c. k. Radca Dworu, Profesor w „Hochschule für Bodenkultur“ w Wiedniu, b. Profesor p. z. nauki hodowli zwierząt domowych i mleczarstwa Uniwersytetu Jagiell., Komandor orderu Daniła, Kawaler orderu „mérite agricole“, Właściciel złotego medalu państwowego za zasługi w dziedzinie rolnictwa, Członek Tow. naukowego „Leopoldina“ w Halle, b. Członek Komitetu Towarzystwa rolniczego krakowskiego. Wybrany dnia 2 maja 1895.
Wiedeń XIX, Hasenauerstrasse 42.

Władysław Szajnocha, Dr. filozofii, Profesor p. z. geologii i paleontologii, Dyrektor gabinetu geologicznego, Przewodniczący drugiej Komisyi rolniczej egzaminacyjnej, Członek krajowej Rady górniczej, Korespondent ces. król. państw. Zakładu geologicznego w Wiedniu, Członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu, Członek król. czeskiego Towarzystwa Nauk w Pradze, Członek Towarzystwa badaczy przyrody w Petersburgu, polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie i c. k. Towarzystwa geograficznego w Wiedniu, Członek honorowy Polskiego Towarzystwa balneologicznego. Wybrany dnia 2 maja 1895.
Kraków, ulica Kolejowa 4.

Stefan Niementowski, Dr. filozofiii, Profesor p. z. chemii ogólnej i analitycznej w Szkole politechnicznej we Lwowie. Wybrany dnia 14 maja 1897.
Lwów, Politechnika.

Maurycy Rudzki, Dr. filozofii, Profesor p. z. astronomii i geofizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wybrany dnia 2 maja 1899.
Kraków, ulica Kopernika 25.

Karol Władysław Rothert, Dr. botaniki, Profesor zw. botaniki i Dyrektor pracowni botanicznej na Uniwersytecie w Odessie. — Wybrany dnia 2 maja 1899.
Odessa, Uniwersytet.

Józef Kniaź Puzyna, Dr. filozofii, Profesor p. z. matematyki w Uniwersytecie lwowskim, Członek c. k. Komisyi egzaminacyj-

nej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych we Lwowie. Wybrany dnia 17 maja 1900.
Lwów, ulica Pańska 18.

Kazimierz Żorawski, Dr. filozofii, Profesor p. z. matematyki i Dyrektor Seminaryum matemat. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek c. k. Komisyi egzam. na nauczycieli szkół średnich. Wybrany dnia 17 maja 1900.
Kraków, Bursa, Mały Rynek.

Maryan Raciborski, Dr. filozofii, Profesor botaniki w Akademii rolniczej w Dublanach, Profesor n. botaniki Uniwersytetu lwowskiego, b. Przewodniczący Towarzystwa przyrodników polskich im. Kopernika, Korespondent Towarzystwa przyrodniczego Indyi holenderskich w Batawii. Wybrany dnia 17 maja 1900.
Dublany pod Lwowem.

Henryk Hoyer Dr. medycyny, Profesor p. z. anatomii porównawczej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wybrany dnia 13 maja 1902 r.
Kraków, ulica Kolejowa 3.

Jan Kowalczyk, Dr. filozofii, Magister astronomii i geodezyi, emer. starszy astronom przy Obserwatoryum Uniwersytetu warszawskiego, Członek korespondent b. Towarzystwa naukowego w Krakowie, Członek Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Wybrany dnia 13 maja 1902.
Warszawa, ul. Koszykowa 5.

Józef Maryan Morozewicz, Prof. p. z. mineralogii w Uniwersytecie Jagiellońskim, Członek Komisyi egzam. dla kandydatów na nauczycieli w szkołach gimn. i realn., Rzeczyw. Członek ces. rosyjsk. Towarzystwa mineralogicznego w Petersburgu, Tow. mineralog. w Wiedniu i Tow. przyrodników polskich im. Kopernika. Wybrany dnia 13 maja 1902.
Kraków, ulica Wolska 5.

Michał Siedlecki, Dr. filozofii, Profesor p. n. zoologii. Wybrany dnia 11 maja 1903.
Kraków, ulica Studencka 19.

Stanisław Zaremba, Dr. nauk matematycznych, Profesor p. z. matematyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, b. Profesor matematyki w Nimes i Cahors. Wybrany dnia 11 maja 1903.
Kraków, ulica Biskupia 5.

Józef Nusbaum, Dr. filozofii i Magister zoologii i anatomii porównawczej, Profesor zwyczajny zoologii i anatomii porównawczej na Uniwersytecie lwowskim, b. Prezes Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie, Członek kilku Towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych. Wybrany dnia 17 maja 1904.
Lwów, ulica Romanowicza 20.

Julian Talko-Hryncewicz, Dr. med., Lekarz okręgowy w Troickosawsku, Członek Tow. miłośników przyrody, antropologii i etnografii w Moskwie, Tow. rosyj. antropolog. przy Uniwersytecie petersburskim, Członek rosyj. Towarzystwa geograficznego (jego oddziałów wschodnio-syberyjskich) i t. d. Wybrany d. 11 maja 1903.
Troickosawsk (Syberya wschodnia).

Maryan Smoluchowski, Dr. filoz., Profesor p. z. fizyki teoretycznej Uniw. lwowskiego, Doktor praw honoris causa Uniwersytetu w Glasgowie, Członek Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół gimnazyalnych i realnych, b. Docent Uniwersytetu w Wiedniu, Prezes pol. Tow. przyrodników im. Kopernika we Lwowie. Wybrany dnia 15 maja 1908[1]).
Lwów, ul. Długosza 8.

---

[1]) Maryan Smoluchowski, urodzony 28 maja 1872 w Vorder Brühl koło Wiednia. Po ukończeniu studyów uniwersyteckich w Wiedniu uzyskał tamże w roku 1895 promocyę na doktora filozofii. Następne lata spędził na studyach zagranicą, mianowicie w Paryżu, pracując w „Laboratoire de recherches physiques" prof. Lippmanna w Sorbonie, w Glasgowie pod kierownictwem lorda Kelvina i w instytucie prof. Warburga w Berlinie. W roku 1898 habilitował się jako docent fizyki na Uniwersytecie wiedeńskim, w następnym roku przeniósł veniam legendi na Uniwersytet lwowski. W roku 1900 został tamże zamianowany profesorem nadzwyczajnym fizyki teoretycznej, w następnym roku został wysłany jako delegat lwowskiego Uniwersytetu na uroczystości jubileuszowe do Glasgowa, gdzie otrzymał tytuł honorowego doktora praw (L. L. D.) tamtejszego Uniwersytetu. W roku 1903 został zamianowany profesorem zwyczajnym.

†

ZMARLI.

Jan Gebauer, Dr. fil., Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Profesor filologii słowiańskiej Uniwersytetu czeskiego w Pradze, Członek czynny zakrajowy Wydziału filologicznego od r. 1888 — zmarł w Pradze dnia 25 maja 1907.

Półrocze zimowe 1905/6 przebył za granicą, bawiąc przeważnie w Londynie i w Cambridge w celach naukowych.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Über die innere Reibung in nicht wässerigen Lösungen. — (Sitzgsber. d. Wien. Akad. 102. 1893).

2) Akustische Untersuchungen über die Elasticität weicher Körper. (Sitzgsber. Wien. Akad. 103. 1894).

3) Recherches sur la dépendence entre le rayonnement d'un corps et la nature du milieu environnant. (Comptes Rendus de l'Acad. Paris 122. 1896).

4) Recherches sur une loi de Clausius au point de vue d'une théorie générale de la radiation. (Journal de Physique 5. 1896).

5) Dr. Beattie and Dr. Smoluchowski:

Conductance produced in gases by Röntgen rays, by ultraviolet light, and by uranium, and some consequences thereof. (Philosophical Magazine 43. 1897).

6) Lord Kelvin, Dr. Beattie, Dr. Smoluchowski:

On the electrical equilibrium between uranium and an insulated metal in its neighbourhood. (Philosophical Magazine 45. 1898).

8) Über Wärmeleitung in verdünnten Gasen. (Wiedem. Annalen d. Physik 64. 1898).

9) Über den Temperatursprung bei Wärmeleitung in Gasen. (Sitzgsber. d. Wien. Akad. 107. 1898).

10) On conduction of heat in rarefied gases. (Philosophical Magaz. 46. 1898).

11). Neuere Untersuchungen über die Wärmeleitung in Gasen. (Österr. Chemiker Zeitung 2. 1898).

12) Etherion a new gas? (London Nature 59. 1899).

13). O przewodnictwie cieplnem gazów według dotychczasowych teoryj i doświadczeń. (Prace Matem.-fizyczne 10. 1899).

14) Weitere Studien über den Temperatursprung bei Wärmeleitung in Gasen. (Sitzgsber. Wien. Akad. 108. 1899).

15) O atmosferze ziemi i planet. (Księga pamiątk. jubil. Uniw. Jag. Lwów 1900).

16) O wynikach nowszych badań nad promieniowaniem. (Kosmos 25. 1900).

17) Kongres międzynarodowy fizyków, odbyty w Paryżu 1900. (Wiadom. matemat. 5. 1901).

Henryk Hoyer, Dr. med., Doktor medycyny honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, zasłużony Profesor Uniwersytetu warszawskiego, Członek czynny zagraniczny Wydziału matematyczno-przyrodniczego od r. 1895 — zmarł w Warszawie dnia 3 lipca 1907 r.

Aleksander Hirschberg, Dr. fil., Profesor historyi polskiej Uniwersytetu lwowskiego, Członek korespondent Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1903 — zmarł we Lwowie dnia 27 lipca 1907 r.

Karol Potkański, Dr. fil., Profesor historyi powszechnej i austryackiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Członek korespondent Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1902 — zmarł w Krakowie dnia 16 sierpnia 1907.

Julian Dunajewski, Dr. praw, Doktor filozofii honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Rzeczywisty Tajny Radca, b. c. k. Minister, K. W. W. orderów św. Szczepana i ces. Leopolda, Kaw. orderu Żelaznej korony I klasy, Członek Izby Panów, Poseł na Sejm krajowy, Obywatel honorowy miasta Krakowa etc., Członek czynny krajowy Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1872, — Protektor-zastępca Akademii Umiejętności — zmarł w Krakowie dnia 29 grudnia 1907.

William Thomson, Lord Kelvin, emerytowany Profesor Uniwersytetu w Glasgowie, Członek czynny zagraniczny Wydziału matematyczno-przyrodniczego od r. 1890 — zmarł w Glasgowie dnia 17 stycznia 1908.

---

18) Über die Atmosphäre d. Erde und Planeten. (Physical. Zeitschrift. 2. 1901).

19) O nowszych postępach na polu teoryi kinetycznych materyi. (Prace matem.-fizyczne 12. 1901).

20) O zjawiskach aerodynamicznych i połączonych z niemi objawach cieplnych. (Rozprawy Akad. krak. 43. 1903, oraz Bulletin 1903).

21) Przyczynek do teoryi endosmozy elektrycznej i kilku zjawisk pokrewnych. (Rozprawy Akad. krak. 43. 1903, oraz Bulletin 1903).

22) O metodzie podobieństwa dynamicznego i jej zastosowaniach w mechanice cieczy i gazów. (Prace matem.-fizyczne 15. 1904).

Władysław Ochenkowski, Dr. fil., Profesor Uniwersytetu we Lwowie, Członek korespondent Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1888 — zmarł we Lwowie dnia 8 maja 1908.

Poczet członków nadzwyczajnych:

Maciej Leon Jakubowski, Dr. medycyny i chirurgii, Magister położnictwa, c. k. Radca Dworu, Kawaler ces. austr. orderu Żelaznej Korony III kl., em. Prof. p. z. pedyatryi, Obywatel honorowy miasta Krakowa, Członek honorowy i b. Prezes Tow. lekarskiego krakowskiego, Członek honorowy Tow. lekarskiego łódzkiego, Członek Tow. lekarzy galic. we Lwowie, Prezydent Izby lekarskiej zach.-galicyjskiej w Krakowie, Dziekan Wydziału lekarskiego od r. 1893 do 1896 i w r. 1899/1900, Rektor Uniw. Jagiell. w r. 1900/1901.
Kraków, Podwale 10.

Aleksander Stopczański, Dr. med., em. Prof. p. z. chemii lekarskiej na Uniwersytecie Jagiell., Członek koresp. Tow. lek. w Warszawie, przysięgły chemik sądowy.
Kraków, Piaski ad Grzegórzki 12.

---

23) On the principles of aerodynamics and their application, by the method of dynamical similarity, to some special problems. (Phil. Magazine 7, 1904).

24) Über Unregelmässigkeiten in d. Vertheilung von Gasmolekülen und deren Einfluss auf Entropie und Zustandsgleichung. (Boltzmann Festschrift 1904).

25) O powstawaniu żył podczas wypływu cieczy. (Rozprawy Akad. krak. 44. 1904, oraz Bulletin 1904).

26) Zur Theorie d. electr. Kataphorese. (Physik. Zeitschr. 6. 1905).

27. O drodze średniej cząsteczek gazu i o związku jej z teoryą dyfuzyi. (Rozprawy Akad. krak. 46. 1906, oraz Bulletin 1906).

28) Zarys teoryi kinetycznej ruchów Browna i roztworów mętnych. (Rozprawy Akad. krak. 46. 1906, oraz Bulletin 1906).

29) Zur kinetischen Theorie d. Brown'schen Molekularbewegung und der Suspensionen. (Annalen d. Physik 21. 1906).

30) Przyczynek do teoryi ruchów cieczy lepkich, zwłaszcza zagadnień dwuwymiarowych. (Rozprawy Akad. krak. 47. 1907).

31) Zarys najnowszych postępów fizyki. (Muzeum 23. 1907).

32) Kinetyczna teorya opalescencyi gazów w stanie krytycznym oraz innych zjawisk pokrewnych. (Rozprawy Akad. krak. 47. 1907, oraz Bulletin Int., Décembre 1907).

WYKAZ
STAŁYCH KOMISYJ AKADEMICKICH.

A) Na Wydziale filologicznym.

I. Komisya do badania historyi sztuki w Polsce.

Przewodniczący:
Maryan Sokołowski [1]).

Sekretarz:
Julian Pagaczewski,

Członkowie:

Władysław Abraham (Lwów)
Jan Bołoz Antoniewicz (Lwów)
Oswald Balzer (Lwów)
Władysław Bartynowski
Zygmunt Batoski (Lwów)
Klemens Bąkowski
Matias Berson (Warszawa)
Piotr Bieńkowski
Ks. Józef Bilczewski (Lwów)
Ferdynand Bostel (Lwów)
Ks. A. Brykczyński (Goworów, pow. Ostrołęcki)
Stanisław Cercha
Adam Chmiel
Wilhelm Creizenach
Ks. Stanisław Chodyński (Włocławek)
Aleksander Czołowski (Lwów)
Ludwik Ćwikliński (Wiedeń)
Włodzimierz Demetrykiewicz
Wojciech hr. Dzieduszycki (Jezupol, Galicya)
Józef Dziekoński (Warszawa)
Herman Ehrenberg (Królewiec)
Władysław Ekielski
Wacław Fiedorowicz (Witebsk)
Ks. Jan Fijałek (Lwów)
Ludwik Finkel (Lwów)
Ludwik Fournier (Lyon)
Zygmunt Gloger (Warszawa)
Konstanty M. Górski
Maryan Gumowski
Zygmunt Hendel

[1]) Niewymienienie miejsca oznacza Kraków.

Aleksander Janowski (Warszawa)
Wojciech Kętrzyński (Lwów)
Jerzy Kieszkowski (Wiedeń)
Feliks Kopera
Józef Korzeniowski
Michał Kowalczuk (Lwów)
Stanisław Krzyżanowski
Ks. Ferdynand J. Lehner (Praga)
Leonard Lepszy
Andrzej ks. Lubomirski (Lwów)
Władysław Łoziński (Lwów)
Gustaw bar. Manteuffel (Ryga)
Józef Muczkowski
Jerzy hr. Mycielski
Sławomir Odrzywolski
Julian Pagaczewski
Fryderyk Papée
Ks. Antoni Petruszewicz (Lwów)
Leon hr. Piniński (Lwów)
Antoni Prochaska (Lwów)
Jan Ptaśnik
Ludwik Puszet
Witold Rubczyński (Lwów)
Józef Smoliński (Kleck)
Stanisław Smolka (Niegoszowice)
Maryan Sokołowski
Tadeusz Stryjeński
Emmanuel Świeykowski (Tokarówka, gub. kijowska)
Stanisław Tomkowicz
Ks. Tadeusz Trzciński (Gniezno)
Bolesław Ulanowski
Maryan Wawrzeniecki (Warszawa)
Ludwik Wierzbicki (Lwów)
Tadeusz Wojciechowski (Lwów)
Jan Zubrzycki.

Członkowie lwowscy Komisyi historyi sztuki stanowią osobne grono pod przewodnictwem czł. Jana Bołoz Antoniewicza.

II. Komisya językowa.

Przewodniczący:

Józef Tretiak.

Zastępca przewodniczącego:

Jan Rozwadowski.

Sekretarz:

Kazimierz Nitsch.

Członkowie:

Samuel Adalberg (Petersburg)
Karol Appel (Warszawa)
Jan Baudouin de Courtenay (Petersburg)
Tytus Benni (Warszawa)
Eryk Berneker (Praga)
Gerson Blatt (Lwów)
Wilhelm Bruchnalski (Lwów)
Aleksander Brückner (Berlin)
Stanisław Ciszewski (Warszawa)
Jan Czubek
Ludwik Ćwikliński (Wiedeń)
Stanisław Dobrzycki (Fryburg szwajcarski)
Bolesław Erzepki (Poznań)
Karol Estreicher
Ks. Romuald Koppens (Chyrów)
Władysław Kosiński
Franciszek Krček (Lwów)
Adam Antoni Kryński (Lwów)
Stefan Kulbakin (Charków)
Jan Leciejewski (Lwów)
Jan Łoś
Antoni Małecki (Lwów)
Antoni Meillet (Paryż)
Józef Mikkola (Helsingfors)
Adam Miodoński
Kazimierz Morawski
Ernest Muka (Freiberg w Saksonii)
Władysław Nehring (Wrocław)
Kazimierz Nitsch
Piotr Parylak
Zygmunt Paulisz
Holger Pedersen (Kopenhaga)
Wiktor Porzeziński (Moskwa)
Stanisław Ptaszycki (Petersburg)
Stefan Ramułt
Józef Rostafiński
Jan Rozwadowski
Ignacy Stein
Tore Tornbiörnsson (Upsala)
Józef Tretiak
Bolesław Ulanowski
Henryk Ułaszyn (Lipsk)
Jan Werchratski (Lwów)
Roman Zawiliński (Tarnów).

III. Komisya do badań w zakresie historyi literatury i oświaty w Polsce.

Przewodniczący:
Józef Tretiak.

Sekretarz:
Józef Korzeniowski.

Członkowie:

Ludwik Bernacki (Lwów)
Józef Bieliński (Warszawa)
Ludwik Birkenmajer (Czernichów)
Bolesław Biskupski
Michał Bobrzyński (Lwów)
Wilhelm Bruchnalski (Lwów)
Zygmunt Celichowski (Kórnik)
Bronisław Chlebowski (Warszawa)
Adam Chmiel
Ks. Władysław Chotkowski
Ignacy Chrzanowski (Warszawa)
Wilhelm Creizenach
Bronisław Czarnik (Lwów)
Wiktor Czermak
Jan Czubek
Antoni Danysz (Lwów)
Samuel Dickstein (Warszawa)
Stanisław Dobrzycki (Fryburg)
Maryan Dubiecki
Bolesław Erzepki (Poznań)
Karol Estreicher
Stanisław Estreicher
Ks. Jan Fijałek (Lwów)
Ludomił German (Lwów)
Konstanty M. Górski
Tadeusz Grabowski
Bronisław Gubrynowicz (Lwów)
Korneli Heck
Ferdynand Hoesick
Alfred Jensen (Stockholm)
Józef Kallenbach (Lwów)
Antoni Karbowiak
Ks. Władysław Knapiński
Feliks Koneczny
Feliks Kopera
Józef Korzeniowski
Aleksander Kraushar (Warszawa)
Bronisław Kruczkiewicz (Lwów)
Adam Antoni Kryński (Lwów)
Leon Kulczyński
Antoni Kurpiel
Jan Leniek (Tarnów)
Leonard Lepszy
Jan Łoś
Franciszek Majchrowicz (Lwów)
Maurycy Mann
Antoni Mazanowski
Mikołaj Mazanowski
Leopold Meyet (Warszawa)
Kazimierz Morawski
Jerzy hr. Mycielski
Ks. Stefan Pawlicki
Karol Petelenz (Lwów)
Roman Plenkiewicz

Stanisław Ptaszycki (Petersburg)
Maryan Reiter (Lwów)
Michał Rolle (Lwów)
Józef Rostafiński
Witold Rubczyński (Lwów)
Stanisław Siedlecki
Stanisław Smolka (Niegoszowice)
August Sokołowski
Maryan Sokołowski
Stanisław hr. Tarnowski
Stanisław Tomkowicz
Józef Tretiak
Bolesław Ulanowski
Zygmunt Wasilewski (Lwów)
Stanisław Windakiewicz
Konstanty Wojciechowski (Lwów)
Wincenty Zakrzewski
Roman Zawiliński (Tarnów)
Maryan Zdziechowski
Michał Żmigrodzki (Sucha).

B) Na Wydziale historyczno-filozoficznym.

I. Komisya historyczna.

Przewodniczący:
Michał Bobrzyński.

Dyrektor zbiorów i wydawnictw:
Wincenty Zakrzewski.

Sekretarz:
Wiktor Czermak.

Członkowie:

Władysław Abraham (Lwów)
Oswald Balzer (Lwów)
Eugeniusz Barwiński (Lwów)
Michał Bobrzyński (Lwów)
Ludwik Boratyński
Ferdynand Bostel (Lwów)
W. A. Bruchnalski (Lwów)
Franciszek Bujak
Zygmunt Celichowski (Kórnik)
Adam Chmiel
Ks. Władysław Chotkowski
Michał Chyliński
Ludwik Ćwikliński (Wiedeń)
Bronisław Czarnik (Lwów)
Wiktor Czermak
Aleksander Czołowski (Lwów)
Adam Darowski (Rzym)
Bronisław Dembiński (Lwów)
Hubert Ermisch (Drezno)
Karol Estreicher
Ks. Jan Fijałek (Lwów)
Ludwik Finkel (Lwów)
Zygmunt Gloger (Warszawa)
Ks. Tadeusz Gromnicki
Ludwik Grossé (Wielkie, poczta Kurów, Król. Polskie)

Alfred Halban (Lwów)
Waleryan Heck (Tarnopol)
Wojciech Kętrzyński (Lwów)
Stanisław Kętrzyński (Warszawa)
Ks. Władysław Knapiński
Feliks Koneczny
Józef Korzeniowski
Aleksan. Kraushar (Warszawa)
Stanisław Krzyżanowski
Ludwik Kubala (Lwów)
Ks. Stanisław Kujot (Grzybno)
Stanisław Kutrzeba
Jan Leniek (Tarnów)
Leonard Lepszy
Maurycy Maciszewski (Tarnopol)
Antoni Małecki (Lwów)
Kazimierz Morawski
Jerzy hr. Mycielski
Fryderyk Papée
Alfons Parczewski (Kalisz)
Maksymilian Perlbach (Berlin)
Ks. Ant. Petruszewicz (Lwów)
Antoni Prochaska (Lwów)
Jan Ptaśnik
Stanisław Ptaszycki (Petersburg)
Kaz. Pułaski (Warszawa)
Zygmunt Radzimiński (Lwów)
Henryk Sawczyński (Lwów)
Aleksander Semkowicz (Lwów)
Stanisław Smolka (Niegoszowice)
August Sokołowski
Maryan Sokołowski
Alojzy Szarłowski
Stanisław hr. Tarnowski
Wacław Tokarz
Józef Tretiak
Bolesław Ulanowski
Kazimierz Waliszewski (Paryż)
Stanisław Windakiewicz
Wiktor Wittyg (Warszawa)
Tadeusz Wojciechowski (Lwów)
Stanisław Zakrzewski (Lwów)
Wincenty Zakrzewski.

II. Komisya prawnicza.

Przewodniczący:
Fryderyk Zoll.

Sekretarz:
Bolesław Ulanowski.

Członkowie:

Władysław Abraham (Lwów)
Oswald Balzer (Lwów)
Michał Bobrzyński (Lwów)
Tadeusz Bresiewicz (Wiedeń)
Józef Brzeziński
Franciszek Bujak
Włodzimierz Czerkawski
Maciej Czyszczan (Skołyszyn)
Stanisław Estreicher
Ksawery Fierich
Alfred Halban (Lwów)
Leopold Jaworski
Edmund Krzymuski
Adam Krzyżanowski

Stanisław Krzyżanowski
Stanisław Kutrzeba
Kazimierz Laskowski (Lwów)
Juliusz Leo
Julian Makarewicz (Lwów)
Józef Milewski (Lwów)
Julian Prus Morelowski (Wiedeń)
Józef Rosenblatt
Michał Rostworowski
Wincenty Tarłowski (Wiedeń)
Bolesław Ulanowski
Alojzy Winiarz (Lwów)
Stanisław Wróblewski
Ignacy Zborowski
Fryderyk Zoll
Fryderyk Zoll (iun.).

C) Na Wydziale matem.-przyrodniczym.

I. Komisya fizyograficzna.

Przewodniczący:
Szczęsny Kreutz.

Sekretarz:
Władysław Kulczyński.

Członkowie:

Leopold Adametz (Wiedeń)
Klaudyusz Angermann (Jasło)
Ernest Bandrowski
Franciszek Bartonec (Wiedeń)
Andrzej Batycki (Stary Sambor)
Andrzej Berezowski (Kurzęce Łozy, p. Krzywe Jezioro, gub. podolska)
Lud. Birkenmajer (Czernichów)
Jan Blauth (Lwów)
Franciszek Błocki (Lwów)
Franciszek Błoński (Spiczyńce, p. Lipowiec, gub. kijowska)
Józef Maryan Bocheński
Zygmunt Bośniacki (San Giuliano pod Pisą)
Julian bar. Brunicki (Podhorce)
Andrzej Bryk (Chyrów)
Józef Brzeziński (Prądnik Czer.)
Odo Bujwid
Franciszek Chłapowski (Poznań)
Andrzej Chramiec (Zakopane)
Napoleon Cybulski
Bronisław Antoni Dębski (Wólka Przybojewska, p. Zakroczym)
Emil Dunikowski (Lwów)
Władysław Dybowski (Niańków, Litwa)
Henryk Dziedzicki (Warszawa)
Władysław Dziewulski
Józef Dziędzielewicz (Lwów)
B. Eichler (Międzyrzecz, gub. siedlecka)
Wilhelm Friedberg (Lwów)

Tadeusz Garbowski
Ks. Antoni Głodziński (Tarnopol)
Emil Godlewski
Stanisław Goliński
Władysław Gorczyński (Warszawa)
Mieczysław Grochowski (Trościaniec, p. Zabłotów)
Józef Grzybowski
Leon Guńkiewicz (Wadowice)
Bronisław Gustawicz (Żywiec)
Roman Gutwiński
Franciszek Hann (Bohnia)
J. Hawrysiewicz (Ożydów, Galicya)
Ludwik Hildt (Warszawa)
Jan Holobek
Henryk Hoyer
Bolesław Hryniewiecki (Dorpat)
Leopold Jacobi (Pilzno)
Edward Janczewski
Stefan Jentys
Franciszek Kamieński (Odessa)
Andrzej Kędzior (Lwów)
Eugeniusz Kiernik
Waleryan Klecki
Stan. Klemensiewicz (Nowy Targ)
Mikołaj Kobryn (Jarosław)
Stan. Kontkiewicz (Dąbrowa)
Andrzej Kornella (Lwów)
Michał Kornella (Jasło)
Piotr Koroniewicz (Warszawa)
Ignacy Kosiński (Chojnowo, p. Przasnysz).
Mieczysław Kowalewski (Dublany)
Szczęsny Kreutz
Seweryn Krzemieniewski
Władysław Kulczyński
Wiktor Kuźniar
Jan Lewiński (Warszawa)
Władysław Láska (Lwów)
Henryk Lgocki (Rostów)
Mieczysław Limanowski (Zakopane)
Michał Łempicki (Dąbrowa)
Jarosław Łomnicki (Lwów)
Maryan Łomnicki (Lwów)
Walery Łoziński (Lwów)
Ks. Jan Markow (Smolnik ad Wola Michowa)
Wojciech Mączyński (Warszawa)
Romuald Merecki (Warszawa)
Józef Morozewicz
Konrad Mościcki
Edward Niezabitowski (Nowy Targ)
Julian Niedźwiedzki (Lwów)
Jan Nowak (Lwów)
Leon Nowakowski (Czernichów)
Aleksander Nowicki
Franciszek Nowosielski (Stanisławów)
Karol Olszewski
Stanisław Olszewski (Lwów)
Józef Orłowski (Łuczyńczyk, p. Niemiercze)
Józef Paczoski (Cherson)
Feliks Piestrak (Dolina)
Adam Piwowar (Ząbkowice)
Wilhelm Pokorny (Chyrów)

Józef Mikułowski-Pomorski (Dublany)
Wiktor Poźniak (Lwów)
Maryan Raciborski (Dublany)
Bronisław Radziszewski (Lwów)
Antoni Rehman (Lwów)
Wojciech Rogala (Lwów)
Kazimierz Rogóyski
Eugeniusz Romer (Lwów)
Józef Rostafiński
Maurycy Rudzki
Fryderyk Schille (Kotoryny, p. Żurawno)
Michał Siedlecki
Józef Siemiradzki (Lwów)
Tadeusz Sikorski
Ludwik Sitowski
Tomasz Słomski (Lwów)
Jerzy Smoleński
Stanisław Smreczyński
Jan Śnieżek
Zygmunt Sobolewski (Jarosław)
Stefan Stobiecki
Leon Syroczyński
Władysław Szajnocha
Jan Sznabl (Warszawa)
Jan Sztolcman (Warszawa)
Kazimierz Szulc (Dublany)
Wawrzyniec Teisseyre (Lwów)
Franciszek Tomaszewski (Sambor)
Józef Trzebiński (Śmiła, gub. kijowska)
Władysław Tyniecki (Lwów)
Seweryn Udziela (Podgórze)
Wiktor Uhlig (Wiedeń)
Franciszek Vetulani
Henryk Walter
Jan Werchratski (Lwów)
Zygmunt Weyberg (Warszawa)
Antoni Wierzejski
Ferdynand Wilkosz
Edward Windakiewicz (Stebnik)
Tad. Wiśniowski (Lwów)
August Witkowski
Eustachy Wołoszczak (Lwów)
Kazimierz Wójcik
Jan Wysogórski (Wrocław)
Józef Zaborski (Horodenka)
Józef Zajączkowski (Sanok)
Edmund Załęski (Trzykosy, p. Klimontów, gub. Radomska)
Hugo Zapałowicz (Zawoja)
Stanisław Zaręczny (Wiedeń)
Bron. Znatowicz (Warszawa)
Rudolf Zuber (Lwów)
Czesław Zubrzycki (Rzeszów)
K. Żukowski (Podmonasterek)

Prace tej Komisyi są rozdzielone ma 5 sekcyj pod kierunkiem: 1) *meteorologiczna*, prof. Rudzkiego; 2) *geologiczna*, profesora Kreutza; 3) *botaniczna*, prof. Janczewskiego; 4) *zoologiczna*, prof. Kulczyńskiego; 5) *rolnicza*, prof. Godlewskiego.

II. Komisya antropologiczna.

Przewodniczący:

Napoleon Cybulski.

Sekretarze:

Włodzimierz Demetrykiewicz. Seweryn Udziela.

Członkowie:

Jan Baudouin de Courtenay (Petersburg)
Jan Biela (Drohobycz)
Piotr Bieńkowski
Gerson Blatt (Lwów)
Adam Bochenek
Michał Brensztejn (Telsze, gub. kowieńska)
Franciszek Bylicki
Stanisław Ciechanowski
Stanisław Ciszewski (Warszawa)
Napoleon Cybulski
Wiktor Czermak
Adolf Černý (Praga)
Stan. Jan Czarnowski (Miechów)
Włodzimierz Demetrykiewicz
Stan. Dobrzycki (Fryburg szwaj.)
Tadeusz Dowgird (Plemborg, gub. kowieńska)
Władysław Dybowski (Niańków na Litwie)
Bolesław Erzepki (Poznań)
Michał Federowski (Podol, gub. wileńska)
Zygmunt Gloger (Warszawa)
Józef Grajnert (Częstochowa)
Michał Greim (Kamieniec Podolski)
Wojciech Grzegorzewicz (Lwów)
Bronisław Gustawicz (Żywiec)
Karol Hadaczek (Lwów)
Henryk Hoyer
Julian Talko-Hryncewicz (Troickosawsk, Syb. wsch.)
Jan Kantor (Jarosław)
Feliks Kopera
Władysław Kosiński
Kazimierz Kostanecki
Ludwik Krzywicki (Warszawa)
Leonard Lepszy
Jan Łoś
Erazm Majewski (Warszawa)
Leonard Masing (Dorpat)
Karol Mátyas (Bochnia)
Ernest Muka (Freiberg w Saksonii)
Czesław Neymann (Winnica Podolska)
Kazimierz Nitsch
Zyg. Noskowski (Warszawa)
Wład. Olechnowicz (Lublin)
Tadeusz Pilat (Lwów)
Zygmunt Radzimiński (Lwów)
Jan Rozwadowski
Józef Rostafiński
Maurycy Rudzki
Leon Rutkowski (Płońsk, gub. warszawska)
Jerzy Sauerwein (Chrystiania)
Ludwik Stieda (Królewiec)

Kazimierz Stołyhwo (Warszawa)
Jan Świętek
Wandalin Szukiewicz (Nacza, Ejszyszki, gub. wileńska)
Włodz. Tetmajer (Bronowice)
Józef Tretiak
Maryan Udziela (Zaleszczyki)
Seweryn Udziela (Podgórze)
Leon Wachholz
Maryan Wawrzeniecki (Warszawa)
Zyg. Wierzchowski (Drohobycz)
Zygmunt Wolski (Warszawa)
Adam Zakrzewski (Warszawa)
Roman Zawiliński (Tarnów)
Stanisław Zdziarski (Lwów)
Čeněk Zibrt (Praga czeska)
Michał Żmigrodzki (Sucha).

III. Komisya historyi oraz bibliografii nauk matematycznych i przyrodniczych.

Przewodniczący:

Władysław Natanson.

Zastępca Przewodniczącego:

Władysław Kulczyński.

Przewodniczący Sekcyi historyi nauk:

Ludwik Birkenmajer.

Sekretarz:

Ludwik Bruner.

Członkowie:

Ernest Bandrowski
Adolf Beck (Lwów)
Józef Bieliński (Warszawa)
Ludwik Birkenmajer (Czernichów)
Adam Bochenek
Tadeusz Browicz
Ludwik Bruner
Franciszek Bujak
Franciszek Chłapowski (Poznań)
Stanisław Ciechanowski
Napoleon Cybulski
Włodzimierz Demetrykiewicz
Samuel Dickstein (Warszawa)
Stanisław Droba
Józef Eismond (Warszawa)
Tadeusz Estreicher (Fryburg szwajc.)
Jan Franke (Lwów)
Franciszek Giedroyć (Warszawa)
Emil Godlewski sen.
Emil Godlewski jun.
Władysław Gosiewski (Warszawa)

Lucyan Grabowski
Józef Grzybowski
Władysław Heinrich
Henryk Hoyer
Maryan Jakowski (Warszawa)
Edward Janczewski
Wład. Janowski (Warszawa)
Stefan Jentys
Antoni Karbowiak
Leon Klecki
Waleryan Klecki
Kazimierz Kostanecki
Szczęsny Kreutz
Seweryn Krzemieniewski
Feliks Kucharzewski (Warszawa)
Antoni Kuczyński (Warszawa)
Władysław Kulczyński
Wacław Láska (Lwów)
Leon Marchlewski
Stanisław Maziarski
Józef Morozewicz
Władysław Natanson
Julian Nowak
Karol Olszewski
Bronisław Pawlewski (Lwów)
Adam Prażmowski
Jan Pruszyński (Warszawa)
Kazimierz Rogóyski
Eugeniusz Romer (Lwów)
Józef Rostafiński
Maurycy Rudzki
Józef Rychter (Lwów)
Bronisław Sawicki (Warszawa)
Julian Schramm
Michał Siedlecki
Jan Sosnowski (Warszawa)
Władysław Szajnocha
Stanisław Tołłoczko (Lwów)
Jan Tur (Warszawa)
Antoni Wierzejski
August Witkowski
Augustyn Wróblewski
Stanisław Wroński (Warszawa)
Władysław Zahorski (Wilno)
Jan Zaleski (Dublany)
Stanisław Zaremba
Jan Zawidzki (Ryga)
Bronisław Znatowicz (Warszawa)
Kazimierz Żorawski.

Stacya Naukowa w Paryżu.

Biblioteka Polska (6, Quai d'Orléans).

Komitet miejscowy: Książe Adam Czartoryski — przewodniczący; Władysław Mickiewicz — sekretarz; Bronisław Kozakiewicz — podskarbi; Tadeusz Chojecki, Witold Hryniewicki, O. Ludwik Lescoeur, Kazimierz Stryjeński, Władysław hr. Zamoyski.

Adjunkt: W. Strzembosz.

BIBLIOTEKA.

Bibliotekarz: Prof. Jan Czubek.

Zastępca Bibliotekarza: Prof. Jan Pawlica.

BIURO AKADEMII.

Według § 23 Statutu Biuro Akademii znajduje się pod zarządem Sekretarza Generalnego.

(Godziny urzędowe od godz. 10—2).

SKŁAD:

Adjunkt: Józef Rydel.
Zastępca Adjunkta: St. Korbel.
Podskarbi: Kazimierz Gadomski.
Rachmistrz: Bolesław Antoniewicz.
Woźny: Ludwik Słowiński.

Sprzedaż wydawnictw znajduje się

w Księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej w Krakowie (Pałac Spiski).

POSIEDZENIE PUBLICZNE

AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

dnia 16 maja 1908

I.

PRZEMÓWIENIE

PREZESA J. E. STANISŁAWA Hr. TARNOWSKIEGO.

Z polecenia Jego Ces. i Król. Wysokości Najdostojniejszego Arcyksięcia Franciszka Ferdynanda, Protektora Akademii, na mocy pisma z dnia 25 kwietnia, mam zaszczyt w braku wice-protektora zagaić tegoroczne publiczne posiedzenie Akademii.

Przed rokiem odzywał się z tego miejsca inny głos: jego brak jest dziś pierwszą myślą każdego z nas, a między nami wszystkimi, którzy tu jesteśmy, widzimy tego, którego niema. Straciliśmy Dunajewskiego. Dla Akademii strata wielka, jednego z organizatorów i założycieli, czynnego członka od początku, gorliwego opiekuna kiedy był przy władzy, zastępcy protektora, ozdoby i chluby zawsze. Ale społeczeństwo straciło więcej: człowieka, który jego praw bronił, jego sprawy prowadził z dobrym skutkiem, który polityczną roztropnością i zdolnością dorósł miary prawdziwego męża stanu, a prawością i wzniosłością charakteru, dawał przykład i wzór publicznego ducha, obywatelskiej cnoty, tej co nigdy człowieka, ale zawsze sprawę ma za cel, nigdy nikomu i niczemu tylko tej sprawie jedynie służy. Z odwagą i śmiałością, z godnością osobistą i narodową, ze stało-

ścią przekonań i zasad, roztropnie a stanowczo, beznamiętnie a sprężyście. Ze zdolnością, co każdemu stanowisku sprosta i podoła, nawet tak trudnemu, jak ratowanie skarbu i sił wielkiego państwa, zdawna zachwianych i marnowanych; co stanowiska nie pragnąc, umie je świetnie i skutecznie zająć, i umie z niego ustąpić godnie. Jednego tylko nie umie: odstąpić swoich przekonań.

Dunajewski ma wielkie miejsce, świetną kartę w historyi Austryi, i w historyi porozbiorowej Polski. Nie tu czas i miejsce wspominać jego trudy, walki i zasługi: ale to należy się zaświadczyć, że podniósł sławę polskiego imienia i znaczenie polskiego kraju w tem państwie, że zmył z niego zadawnioną opinię bezrządności i nieładu, a dał dowód i miarę jego zdolności rządzenia, że działał i rządził mądrze, dobroczynnie dla tego państwa i dla własnego kraju. Państwu przywrócił możność działania, siłę i równowagę, swojemu narodowi, nam dawał naukę, czem polityczne działanie jest i jak prowadzonem być winno, jeżeli ma być skutecznem. Kierownikiem naszej polityki był przez długie lata; jej nauczycielem może zostać na zawsze.

Po wiekach i wiekach wspomina świat tego Rzymianina, co z władzy, z dyktatury powrócił do pługa. Jest coś podobnego do tej rzymskiej cnoty w sposobie jak Dunajewski wrócił do skromnego prywatnego życia. Naukę polityki dawał jako poseł i jako minister; naukę godności, naukę charakteru, dał swojem wystąpieniem z rządu i całem swojem życiem, do ostatka. Czy mamy go żałować, że umarł? Dla siebie, oczywiście tak, dla niego — nie. Dożył sędziwej starości, zrobił i dał

z siebie wszystko co mógł, więcej już zrobić nie mógł i poszedł na odpoczynek wieczny — na dobrze zasłużoną nagrodę; a nie dożył, nie doczekał, nie widział tego, na co my dziś patrzymy.

W takim smutku nie odbywaliśmy żadnego z naszych posiedzeń. Kiedy śmierć, strata, nieszczęście, przychodzi z woli Bożej, jest boleść, ale kiedy przychodzi ze złej woli człowieka, to do boleści przybywa zgroza, do żalu za ofiarą przybywa gorycz oburzenia na zbrodnię, do współczucia dla nieszczęśliwych troska o stan społeczeństwa, w którym szerzy się złe. Śmierć Andrzeja Potockiego wstrząsnęła całym krajem do samej głębi jego uczuć; żal za znakomitym człowiekiem, znakomitym namiestnikiem, głową kraju i jego sługą, jego doskonałym obywatelem — wrażenie śmierci niewinnej a podziw dla śmierci bohaterskiej i cnotliwej, to jedna połowa naszych uczuć, a drugą jest troska, frasunek. Ta śmierć dała nam ujrzeć i zmierzyć takie głębie złego, nienawiści, przewrotności, zepsucia, jakich nie przypuszczaliśmy w tej mierze i stopniu.

Akademia nie zajmuje się politycznemi sprawami, ani bieżącymi wypadkami, ale należy do tego narodu, z niego jest, jemu służy, z nim czuje. Dzieliłaby jego radości, gdyby one były, dzieli boleści i smutki; czci to, co w nim szlachetne i piękne. Nie odpowiedziałaby ani swojemu uczuciu i sumieniu, ani temu, co kraj o niej myśli, a od niej żądać ma prawo, gdyby na grobie Andrzeja Potockiego nie złożyła słowa hołdu i żalu.

Nauka nie wchodzi w szranki zapasów, nie miesza się do walk: ma swoją dążność i swoje prawo szukać prawdy i jej służyć. Ale przez to nie odrywa się od

rzeczywistości, od współczesnego życia. „Biada wiedzy, która nie pomaga wiedzącemu“, i nauka, choć się do zapasów i wypadków nie miesza, pomagać powinna, i chce, i pośrednio pomagać może. Ona przez to właśnie, że od bieżących spraw trzyma się zdala, może strzedz się sama, a nas wkładać do strzeżenia się od namiętności; ona niewidzialnie kształci umysły do spokoju i równowagi, a przez to, że swojemi zadaniami wzniesiona jest nad codzienne, powszednie sprawy i zabiegi, uczy i przyzwyczaja ogarniać ogół tych spraw wzrokiem spokojnym, a daleko sięgającym. W zawodzie Dunajewskiego, naprzykład, niewątpliwie naukowe powołanie i naukowa praca wyrobiły, rozwinęły te wrodzone przymioty równowagi, posiadania siebie i roztropności, któremi jaśniał jako mąż stanu. Czy wolno jest z jego przykładu wyciągnąć wróżbę i życzenia? Jak on, Panie Namiestniku, zacząłeś od naukowego powołania, jak on byłeś profesorem tego Uniwersytetu, jak on jesteś członkiem tej Akademii — drugim jej członkiem, który staje na czele rządu tego kraju. Obejmujesz ten rząd w warunkach tak trudnych, jak żaden z Twoich poprzedników; niechże nam, Twoim kolegom, wolno będzie złożyć ci dobre życzenia na tę ciężką drogę i wyrazić wiarę, że podobny do Dunajewskiego równowagą, posiadaniem siebie i roztropnością, będziesz jak on rządził mądrze i dobrze, daj Boże, jak najdłużej.

O ważniejszych Akademii sprawach w ubiegłym roku poda wiadomość Pan Sekretarz Generalny. Ja poprzestaję na tem, że mieliśmy bolesne straty w ludziach, ale oprócz tych nie zdarzyło nam się nic złego: owszem, mieliśmy znowu zaszczytne i pocieszające dowody ży-

czliwości i dobrej woli. O potrzebach Akademii dałoby się mówić wiele: jedną tylko wspomnę, która dotkliwie czuć się daje. Nasz Wydział trzeci, matematyczno-przyrodniczy, wydaje się na pozór lepiej uposażony od innych, skoro pobiera połowę dochodów Akademii, a druga połowa dzieli się pomiędzy dwa inne Wydziały. Ale, naprawdę, ten Wydział jest najuboższym. Jego prace i wydawnictwa są nierównie kosztowniejsze: kiedy zaś tamte dwa Wydziały mają z zapisu dobroczyńców pewne fundusze przeznaczone wyłącznie na ich prace, to Wydział trzeci nie ma takich zgoła żadnych. Ma zaś przed sobą dwa zadania, dwa przedsięwzięcia wielkiej wagi i wielkiego nawet praktycznego pożytku, a wykonać ich nie może, bo na przeszkodzie stoi brak środków.

Pierwsza z tych potrzeb — to możność badań doświadczalnych. Posiadamy mało pracowni naukowo-doświadczalnych; te, które posiadamy, są uposażone niemal bez wyjątku niedostatecznie. W innych krajach są różne sposoby popierania nauki doświadczalnej; w Anglii, naprzykład, na każdym uniwersytecie, w każdym „University College“ nawet istnieją stypendya, przeznaczone dla młodych adeptów nauki, dla początkujących badaczy (nie dla uczni w pospolitem znaczeniu), dopomagające im pod warunkiem, że przez okres czasu oznaczony oddawać się mają badaniom samodzielnym w pracowniach naukowych. Tacy młodzi adepci, nie elementarni uczniowie, są naturalnem uzupełnieniem, są chlubą profesora, zarazem stanowią dla niego bodziec skuteczny do nieustannego poszukiwania. Pamiętajmy zaś, że nie sama tylko wiedza, czyli suma wiadomości, nie tylko uczoność, lecz zdolność i umiejętność badania jest, zwłaszcza

w naukach przyrodniczych, istotą życia naukowego i prawdziwą dźwignią uniwersytetów.

Druga zaś wielka potrzeba, drugie wielkie zadanie, które Wydział matematyczno-przyrodniczy mógłby spełnić, gdyby miał środki, to poznanie naszego kraju pod względem przyrodniczym; zaniedbanie tej sprawy jest nie tylko dla nas ujmą, ale i szkodą dla przemysłu i rękodzieł, dla górnictwa, zwłaszcza dla rolnictwa polskiego.

Ażeby dać znów tylko przykład: badania gleboznawcze są u nas, zarówno w Galicyi, jak w Królestwie, zaledwie u początku. Nie znamy, naukowo nie znamy, gleby, na której pracujemy, ani klimatu, którego wpływowi powodzenia i klęski tak często przypisujemy. Zbadanie gleboznawcze Galicyi — to zadanie olbrzymie. Akademia, specyalnie jej Wydział matematyczno-przyrodniczy ze współudziałem Komisyi fizyograficznej, rozważa sposoby i środki, które mogłyby przyspieszyć wykonanie tego ogromu pracy; być może, że uczyni właściwe przedstawienia w tej sprawie Sejmowi. Jakikolwiek będzie dalszy los tych projektów, ofiarność, a choćby i udział chętny w pracy społeczeństwa, zwłaszcza ziemian polskich — może być wielką w tych usiłowaniach pomocą.

Na zakończenie wyraz szczerej i gorącej wdzięczności Akademii dla wszystkich tych, co łaskawie zaszczycają ją swojem zaufaniem i życzliwością. W szczególności, przed innymi, dzięki Waszej Eminencyi, dzięki J. E. Panu Namiestnikowi, dzięki J. E. Panu Marszałkowi, za podjęty trud powtórnego w odstępie paru dni

przyjazdu. Z tem podziękowaniem zaś niech raczą wszyscy obecni, i ci co życzliwi, choć tu nieobecni, przyjąć rzetelne, sumienne zapewnienie, że Akademia chce i będzie służyć zawsze uczciwie, gorliwie, w lepszej czy gorszej doli, a im czasy cięższe i smutniejsze, tem więcej się do tego obowiązku poczuwa.

II.

Sprawozdanie Sekretarza Generalnego

z czynności Akademii

od kwietnia 1907 do kwietnia 1908.

W roku zeszłym ubyło z grona członków Akademii siedmiu. Z tych jeden z Wydziału filologicznego, czterech z Wydziału historyczno-filozoficznego, a dwóch z Wydziału matematyczno-przyrodniczego. Najboleśniejszą dla Akademii była śmierć jej Protektora-Zastępcy, Juliana Dunajewskiego. Pan Prezes co tylko poświęcił pamięci Zmarłego część główną swojego przemówienia. Dodać chyba tylko do tych słów można, że lepszego i bardziej wyrozumiałego pośrednika pomiędzy Najdostojniejszym Protektorem a Zarządem Akademii pomyśleć sobie nie można. Wszystkie sprawy naszej instytucyi budziły w ś. p. Julianie Dunajewskim najżywsze zainteresowanie i nigdy nie skąpił swego czasu, ażeby wysłuchać relacyi Sekretarzy Generalnych i udzielić zawsze najżyczliwszej rady.

Prof. Uniwersytetu czeskiego w Pradze, Jan Gebauer, był członkiem naszej Akademii od roku 1888. Jeden z najznakomitszych slawistów poświęcił swe życie

badaniom nad gramatyką historyczną czeską i nad słownikiem staroczeskim. Nie było mu dane obydwu tych pomnikowych dzieł doprowadzić do końca, nie mniej jednak naukowe zasługi Zmarłego zapewniają Mu tak u własnego narodu, jak u wszystkich innych pierwszorzędne stanowisko.

Ś. p. Aleksander Hirschberg, od roku 1903 członek korespondent Wydziału historyczno-filozoficznego, rozdzielił swoją działalność pomiędzy Zakładem narodowym im. Ossolińskich a Uniwersytetem we Lwowie. Pracował przeważnie nad historyą polską XVI i XVII stulecia. Liczne naukowe podróże, przedsiębrane przez niego po wielu krajach europejskich, pozwoliły mu zgromadzić niezwykle obfity materyał źródłowy, który zużytkowany w jego pracach nadał im charakter samodzielnych i trwałej wartości badań. Należy mu się osobna wdzięczność za poszukiwania do historyi powstania polskiego z roku 1830—31. Dzisiaj, kiedy Akademia podjęła — jako jedno z głównych swych zadań — wydawnictwo źródeł porozbiorowych, wypada z wielkiem uznaniem skonstatować, że badania ś. p. Hirschberga znakomicie utorowały drogę do publikacyi, które się obecnie ogłasza.

Prawdziwym ciosem dla Akademii i rozmaitych jej naukowych przedsięwzięć była śmierć Karola Potkańskiego, również członka korespondenta Wydziału historyczno-filozoficznego. Oceniając jego działalność naukową z tego, co za życia drukiem ogłosił, wypada Zmarłemu przyznać stanowisko pierwszorzędnego i na wskróś oryginalnego badacza. Lecz to, co ogłosił, to tylko drobna cząstka tego, co przemyślał, naukowo zbadał i do

wydania przygotował. Natura niezmiernie wykwintna, traktująca naukę niezwykle szeroko, a przytem na podkładzie artystycznym, ś. p. Karol Potkański łączył w sobie ścisłość i dokładność fachowego badacza ze smakiem i miarą wybitnego pisarza. Są historycy o wielkiej płodności literackiej, którzy dzieło za dziełem produkują, ale których twórczość blisko graniczy z rzemiosłem. Prace ich są pożyteczne, ale nie wywołują uczucia silnie zarysowanego indywidualizmu i troski o szukanie nowych dróg dla rozszerzenia widnokręgów przedsięwziętych badań. Karol Potkański z tym typem uczonych nie miał nic wspólnego. Dla niego praca naukowa to nie było mechaniczne zastosowanie utartych metod, ale borykanie się z tem wszystkiem, co do swojej pracy chciał włożyć, za czem mozolnie szukał i co było odbiciem wielkiej jego intelektualnej wrażliwości. Jako profesor odznaczał się sumiennością nie tylko pedagogiczną, ale w najwyższym stopniu naukową. Miernikiem dla niego nie były tylko potrzeby uczniów, ale przedewszystkiem własne poczucie, czy to, co im daje, jest najlepszą cząstką jego naukowej możności.

W gronie kolegów i przyjaciół nie liczono się z ewentualnością, że tak szybko ulegnie słabej swej fizycznej konstytucyi. Gdy umarł, oceniono natychmiast próżnię, którą po sobie zostawił i którą nie łatwo i nie prędko będzie można wypełnić. Przyjaciele jego i uczniowie tracą w nim szlachetnego towarzysza i przewodnika, ale nauka polska najbardziej przez jego śmierć pokrzywdzona, traci jednego z tych uczonych, którzy nie zjawiają się często i których naszemu społeczeństwu najbardziej jest potrzeba.

Ś. p. Władysław Ochenkowski, członek korespondent Wydziału historyczno-filozoficznego od r. 1888, był typem poważnego i wielkiej miary uczonego. Wykonywał przez lat kilka nauczycielską działalność w Niemczech, zajmował się stosunkami ekonomicznymi Anglii, miał żywy interes dla wszelkich zagadnień ekonomicznych i wielkie doświadczenie w ich traktowaniu. Powołany na Uniwersytet lwowski zetknął się bliżej ze sprawami ekonomicznemi Galicyi i poświęcił im cały szereg prac wielkiej wartości. Jako nauczyciel uniwersytecki, ceniony niezwykle przez kolegów i uczniów, nie łatwy będzie do zastąpienia na każdem polu, na którem działał.

Ś. p. Profesor Henryk Hoyer, członek zagraniczny Wydziału matematyczno-przyrodniczego od roku 1895, był jednym z najwybitniejszych profesorów Uniwersytetu warszawskiego i wszechstronnym badaczem na polu nauk biologicznych oraz anatomii i fizyologii. Zasługi jego odnoszą się do najrozmaitszych kierunków. Dbałym był nie tylko o samodzielne badania w obrębie swych specyalności, ale także o dostarczenie słuchaczom znakomitych podręczników. Kilkudziesięcioletnia jego praca uniwersytecka pozostawiła niezatarte ślady i zaskarbiła mu uznanie i wdzięczność w szerokich sferach naukowych tak w kraju, jak za granicą.

Ś. p. William Thomson, emerytowany Profesor Uniwersytetu w Glasgowie a członek czynny zagraniczny Wydziału matematyczno-przyrodniczego od roku 1890, należał do tych światowej sławy uczonych, których przynależność do Akademii Krakowskiej była zaszczytem dla naszej instytucyi. Kiedy zmarł 17 stycznia

1908 roku obdarzony wszystkiemi odznaczeniami, jakiemi Anglia i europejskie instytucye naukowe rozporządzają — wszystkie dzienniki podnosiły znaczenie jego dla nauk fizycznych oraz innych pokrewnych, które swoim wyjątkowym talentem przez lat kilkadziesiąt naprzód posuwał. Kilku członków naszej Akademii pracowało pod jego kierukiem; stąd tem większa wdzięczność dla jego osoby i działalności, która nie tylko przez książki, ale także przez wykształconych przez niego uczniów wycisnęła swe piętno na polskiem życiu naukowem.

W roku obecnym po raz pierwszy weszły w życie dwa fundusze, pozostające pod bezpośredniem kierownictwem Zarządu Akademii, a to: *a*) fundusz wydawniczy ś. p. Wiktora Osławskiego, przeznaczony na ogłaszanie prac naukowych stypendystów tej samej fundacyi oraz: *b)* fundusz na wydawnictwo podręczników przyrodniczych, kreowany przez Senat Uniwersytetu Jagiell. Kosztem pierwszego funduszu ogłoszone zostały: p. Wł. Heinricha „Psychologia uczuć“ (str. VIII + 256) i p. A. Szelągowskiego „Rozkład Rzeszy i Polska za panowania Władysława IV“ (str. X + 265); kosztem drugiego: p. S. Zaremby: „Zarys pierwszych zasad teoryi liczb całkowitych“ (str. nl. 8 i l. 166). Nakładem tego samego funduszu rozpoczęte zostało wydanie obszernego podręcznika „Anatomii człowieka“ w opracowaniu prof. A. Bochenka.

Komitet dla dziejów Polski porozbiorowych w ubiegłym roku prowadził w dalszym ciągu rozpoczęte wydawnictwa według planu ustalonego w. r. 1906 i 1907, w szczególności:

a) Dyaryusza Sejmu z r. 1830—1831, powie-

rzonego Prof. Rostworowskiemu, dwa tomy zostały wydane (I. 1907; II. 1908), trzeci znajduje się w druku.

b) Korespondencyi X. Lubeckiego z Ministrami Sekretarzami Stanu, powierzonej Prof. Smolce, trzy tomy są na ukończeniu.

c) Mikołaja Malinowskiego Księgę wspomnień 1907 i

d) Pamiętniki Ignacego Domejki (1831—1838) 1908 wydał Prof. Józef Tretiak.

h) Cztery tomy Pamiętnika Generała Prądzyńskiego, wydane przez Hr. Moszyńskiego i p. Br. Gembarzewskiego, są na ukończeniu.

Z dalszych wydawnictw powierzył Komitet wydanie.

g) Notat do pamiętnika Wład. Daniłowskiego Prof. J. Czubkowi, która to praca również znajduje się w druku.

Zabiegi Komitetu około wyszukania nowych i cennych źródeł pamiętnikowych znalazły bardzo żywy oddźwięk w szerokich kołach społeczeństwa i wywołały cały szereg ofert, stwierdzających gotowość złożenia w Akademi (jako depozyt, czy też w celach sporządzenia opisu) listów i pamiętników. Komitet przyjmując z wdzięcznością powyższe ofiary, pragnie utworzyć swoje własne archiwum, z któregoby i sam mógł czerpać materyały dla swoich wydawnictw, a względnie w którem mógłby przechowywać odpisy dla zużytkowania przez pracowników na niwie naukowej.

Encyklopedya polska. W ciągu roku ubiegłego zebrał Komitet Encyklopedyi informacye od współpracowników tego dzieła, dotyczące terminu, w którym będą gotowi ze swojemi pracami. Na podstawie tych

informacyi okazało się, iż przeważna ilość działów będzie prawdopodobnie wykończona z początkiem roku 1909, tak że w tym terminie będzie można przystąpić do kolejnego rozpoczęcia druku kilkunastu działów. Natomiast wskutek śmierci kilku wybitnych współpracowników, a przedewszystkiem ś. p. Piekosińskiego i Potkańskiego, oraz wskutek rezygnacyi kilku innych z pomiędzy zaproszonych autorów, — okazała się potrzeba w niektórych działach (np. w dziale poświęconym pierwotnej kulturze słowiańskiej, naukom pomocniczym historycznym, kościołowi, stosunkom gospodarczym etc.) — zaproszenia nowych współpracowników, wskutek czego druk tych działów nie będzie mógł być rozpoczęty w powyższym terminie. Z początkiem roku 1908 zaczęły już napływać z zakresu kilku działów gotowe rękopisy prac, mających być pomieszczonemi w Encyklopedyi, a Komitet uchwalił przydzielić te prace do zreferowania redaktorom odnośnych działów. Celem ustalenia i ujednostajnienia zewnętrznej strony wydawnictwa, uchwalił Komitet rozpocząć wydawnictwo od ogłoszenia zeszytu próbnego, zawierającego jedną z mniejszych prac a mającego posłużyć współpracownikom za wzór przy ostatecznem przygotowywaniu do druku zewnętrznej formy ich artykułów.

Komitet dla wydawnictwa Greckich Ojców kościoła IV wieku. Prace przygotowawcze do edycyi krytycznej Grzegorza z Nazyanzu postępowały naprzód; prof. Sinko ukończył kollacye rękopisów włoskich, nad kodeksami wiedeńskimi pracuje obecnie prof. Seweryn Hammer.

Wydział filologiczny drukował w roku ubiegłym dwa tomy Rozpraw: t. XLIV., który jest już na ukończeniu

(ma już 22 arkusze druku) i t. XLV., na który odbito arkuszy 12. W osobnem wydaniu drukuje się obszerna praca dr. Tadeusza Grabowskiego: „Literatura Aryańska w Polsce“, przedstawiona w poprzednim roku na posiedzeniach Wydziału, a która także wyjdzie niebawem z druku. Prócz tego w zakresie Wydziału filologicznego w ubiegłym roku wydano: 1) Oskar Kolberg, Wołyń. Obrzędy, melodye, pieśni, z brulionów pośmiertnych wydał Józef Tretiak str. XI i 450. 2) J. Karłowicz, Słownik gwar polskich T. V. (litery R, S, Ś, T) do druku przygotował J. Łoś, str. 462. 3) Rozmyślanie o Żywocie Pana Jezusa. Z rękopisu grecko-katolickiej Kapituły przemyskiej wydał Aleksander Brückner, str. 85 (Nr. 54 Biblioteki pisarzy polskich). 4) Materyały i prace Komisyi językowej Akad. Umiejętności, 8°, T. II., zeszyt trzeci i ostatni, str. 311—478. 5) Sprawa reformy pisowni polskiej, 8°, str. 8. 6) L. Lepszy, Indeks osób, miejscowości i rzeczy zawartych w tomie VII Sprawozdań do badania historyi sztuki w Polsce, fol., str. 115 i 3 nl. 7) Sprawozdania do badania historyi sztuki w Polsce, fol. T. VIII., zeszyt 1 i 2. Tablic 3, rycin w tekście 396, str. 228 i CCXLVIII. 8) Wreszcie pomnikowego dzieła Estreichera, Bibliografia polska, ukazał się T. XXII (litera M—My), str. 673 i XVII.

Na posiedzeniach Wydziału filologicznego przedstawiono w ubiegłym roku następujące prace:

Z zakresu językoznawstwa. J. Łoś: „O polskich partykułach i spójnikach“. — J. Rozwadowski: „Z fonetyki proklityk zwłaszcza prepozycyi w językach słowiańskich“.

Z zakresu historyi literatury i oświaty

W. Bruchnalski: „Rozwój twórczości pisarskiej Mikołaja Reja“. — J. Tretiak: „O wyjeździe Słowackiego z Warszawy w r. 1831. Przyczynek do biografii poety“. — W. Bruchnalski: „Recepcya kultury renesansowej w Polsce wobec braku recepcyi prawa rzymskiego“. — Zbigniew Kniaziołucki: „Do genezy poematu Mikołaja Reja „Wizerunk Żywota Poczciwego Człowieka“. — Tad. Grabowski: „Kwestya autorstwa Proteusa albo Odmieńca z r. 1564“. — Tenże: „Piotr Skarga na tle sporów religijnych w. XVI. Cz. I. Poprzednicy Skargi“. — K. Wojciechowski: „Pierwsze naśladownictwo Nowej Heloizy w romansie polskim (Ks. Krajewskiego „Pani Podczaszyna“ 1786)“. — J. Kallenbach: „Młodzieńcze utwory Mickiewicza. Cz. I. Wpływy Woltera“. — F. Hoesick: „Kochanowski i Reformacya“. — M. Zdziechowski: „Ojcze Nasz“ Cieszkowskiego“. — J. Tretiak: „Andrzej Towiański w świetle swoich pism pośmiertnych“. — W. Bruchnalski: „Przyczynki do genezy „Dziadów“ wileńskich. I. Fragmenty Cz. I.“. — Tad. Grabowski: „Skarga na tle sporów religijnych XVI w. Cz. II. — Tenże: „Kwestya autorstwa broszury: *Actio in Jesuitas prima*“. — Tenże: „Nowe szczegóły do charakterystyki twórczości Wacława Potockiego“.

Z zakresu filologii klasycznej. T. Sinko: „*Studia Nazianzenica II. 1. De Gregorii Nazianzeni orationibus theologicis* (O teologicznych mowach Grzegorza z Nazianzu).

Z zakresu folkloru. W. Klinger: „Jajko w zabobonie ludowym u nas i w starożytności“. — Regina Lilientalowa: „Święta żydowskie w przeszłości i teraźniejszości“.

Do zakresu historyi muzyki należy praca dr. Zdzisława Jachimeckiego p. t.: „Mikołaj Gomółka i jego stosunek do współczesnych kompozytorów psalmów“.

Komisya do badania historyi sztuki w Polsce. W r. 1907 wyszedł bogato illustrowany 1 i 2 zeszyt VIII tomu Sprawozdań Komisyi do badania historyi sztuki w Polsce, zawierający oprócz sprawozdań z posiedzeń za r. 1902 i 1903, prace pp. prof. M. Sokołowskiego, Nikodema Pajzderskiego, Adolfa Szyszko-Bohusza, ks. Wł. Górzyńskiego, Dra St. Tomkowicza oraz Kazimierza i Tadeusza Mokłowskich. Badania nad architekturą w Polsce posunęły się w ciągu 1907/8 znacznie naprzód. Do tego działu odnoszą się rozprawy i komunikaty pp. Bohusza, Brykczyńskiego, Kleina i Stefana Zaborowskiego.

P. Szyszko-Bohusz nadesłał Komisyi doskonałe plany i fotografie z kościołów i cerkwi warownych w Brochowie, Małomożejkowie, Syszkowiczach, Supraślu i Wilnie, a ks. Brykczyński podał kilka interesujących przyczynków do historyi kościoła gotyckiego w Kleczkowie. Do epoki odrodzenia odnosi się praca Dra Jerzego Kieszkowskiego „O kościele w Uchaniach i jego zabytkach“, oraz komunikat p. K. Wyczyńskiego o ratuszu w Szydłowcu, który jest budową z połowy XVI w. z piękną attyką, tak typową dla polskiego renesansu. P. Fr. Klein streścił rezultaty swojej pracy o kościele XX. Missyonarzy na Stradomiu w Krakowie. Kościół ten zbudowany w latach 1718—1728 przez nieznanego architekta, jest najlepszym przykładem wpływu Berniniego w Krakowie. Ważny przyczynek do historyi architektury barokowej w Polsce przyniosły badania p. Kleina, dotyczące kościołów warszawskich. Barokowe kościoły Warszawy można

podzielić na dwie grupy. Pierwszą tworzą budowle podłużne, w których można rozróżnić trzy typy. Jeden przedstawia nam typ budowli jednonawowej z kaplicami (kościoły św. Marcina, Wizytek, Św. Ducha, Reformatów i Kapucynów). Drugi typ przedstawia w zasadzie budowę jednonawową, która w miejsce kaplic ma płytkie arkadowe wgłębienia (kościoły Bernardynów, Karmelitanek na Lesznie i Pijarów). W trzecim typie, którego głównym reprezentantem jest kościół Karmelitów, widzimy zastosowany plan słynnego kościoła Il Gesù. Drugą grupę tworzą budowle centralne (kościoły Sakramentek, Kamedułów na Bielanach i kościół w Czerniakowie). Panu Stefanowi Zaborowskiemu zawdzięcza Komisya fotografie drewnianego kościoła w Boguszycach.

Do historyi rzeźby odnosiły się badania pp. J. Kieszkowskiego, J. Ptaśnika, J. Pagaczewskiego, p. K. Stępowskiej, St. Zarewicza i Stefana Zaborowskiego.

P. Konstancya Stępowska przedłożyła 3 komunikaty. Pierwszy dotyczył posążka Madonny, rzeźbionego z drzewa lipowego w końcu XIV w. lub na początku XV w. Rzeźba ta jest własnością prywatną. Przedmiotem drugiego komunikatu była statua Madonny w Lipnicy, wykonana w nieznanym bliżej warsztacie krak. z połowy XV w. Z końca XV w. lub początku XVI pochodzi również, zdaniem referentki, rzeźba przedstawiająca Św. Trójcę, a znajdująca się w farze Krośnieńskiej. Pan St. Zarewicz przedłożył fotografie dwóch rzeźb gotyckich, mianowicie Chrystusa z kościoła N. P. Maryi i predelli z kościoła Św. Floryana w Krakowie. P. Stefan Komornicki przedstawił fotografię rzeźbionego w kamieniu ołtarza, wmurowanego obecnie w zewnętrzną ścianę kościoła

w Zatorze. Jest to niewątpliwie dzieło rzeźbiarzy zajętych przy ozdabianiu kaplicy Zygmuntowskiej na Wawelu. Z tego samego warsztatu wyszedł bezwątpienia śliczny ołtarz główny kościoła w Bodzentynie. W ołtarzu tym, rzeźbionym z drzewa, powtarzają się te same motywy i ornamenty, które zdobią wspomnianą kaplicę, a wykonane są z tą samą precyzyą. Dr. J. Kieszkowski w cytowanej już pracy o kościele w Uchaniach i jego zabytkach zajął się oznaczeniem pięknych polichromowanych pomników Pawła i Stefana Uchańskich oraz Pawła i Anny z Herburtów Uchańskich. Autor przypisał te pomniki rzeźbiarzom lwowskim z epoki renesansu. Do rzeźby barokowej odnosił się referat p. J. Pagaczewskiego. Referent, opierając się na wiadomościach zaczerpniętych z archiwum Kościelnickiego, sprostował dotychczasowe mylne mniemanie, jakoby Baltazar Fontana przybył do Polski dopiero w r. 1695. Umowa między Fontaną a Barbarą z Moskorzewa Morsztynową w sprawie przyozdobienia stjukami kaplicy Morsztynów w Wieliczce dowodzi, że Fontana już w 1693 r. bawił przez jakiś czas w naszym kraju. Niestety stjuki w kaplicy wielickiej, wspomniane w powyższym dokumencie, nie dochowały się do naszych czasów. — Historyę malarstwa w Polsce posunęły naprzód prace i komunikaty pp. Marcelego Dobrowolskiego, Jerzego Kieszkowskiego, prof. Jerzego hr. Mycielskiego, J. Pagaczewskiego i St. Zaborowskiego. Pani K. Stępowska w pracy o wpływach czeskich na polskie malarstwo cechowe XV w. i początku XVI zestawiła i zanalizowała cały szereg zabytków malarstwa XV wieku i początku XVI w. Autorka doszła do wniosku, że w ciągu pierwszej połowy XV w. malarstwo nasze

było pod wpływem czeskim i że wpływ ten wypierany stopniowo przez prądy ze Szwabii, a zwłaszcza z Frankonii płynące, które w drugiej połowie XV w. stanowczą biorą przewagę i nawet bezwzględnie panują — pozostawia gdzieniegdzie swój ślad jeszcze w XVI w.

Dr. J. Kieszkowski opisał portrety królów polskich, znajdujące się poza krajem. Są to portrety Henryka Walezego w Ambras, Zygmunta III w Schönbrunie, dwa portrety Władysława IV w zamku wiedeńskim, jego żony Maryi Gonzagi w Ambras, Fryderyka Augusta II i jego żony Maryi Józefy w Salzburgu w pałacu arcyksiążęcym. — Niezwykłą wartość artystyczną i archeologiczną ma sufit polichromowany z XVI w. w drewnianym kościele w Boguszycach, którego fotografie nadesłał Komisyi p. Stefan Zaborowski.

Do malarstwa XVI w. odnosiły się komunikaty pp. Fr. Kleina i Michała Witanowskiego. P. Fr. Klein zdeterminował obraz przedstawiający Zwiastowanie, a znajdujący się w t. zw. prałatówce kościoła N. P. Maryi w Krakowie. Obraz ten jest dziełem Jakóba Mertensa, malarza żyjącego na przełomie XVI i XVII w. Mertens znany był dotychczas tylko z zapisków archiwalnych podobnie jak Borzymowski, którego pierwszy obraz udało się odnaleźć p. Witanowskiemu w Kozłowie.

Prof. Dr. Jerzy hr. Mycielski podał cenne wiadomości w referacie p. t. „Pierwsze stosunki Polski z malarstwem Flandryi wieku XVII i królewicza Władysława Wazy z Rubensem.“ Królewicz Władysław w jesieni 1624 r. odwiedza pracownię Rubensa w Antwerpii. We wrześniu i październiku Rubens maluje portret Władysława IV, który znajduje się dziś pod fałszywem nazwi-

skiem w pałacu Durazzo-Pallaviccini w Genui. Referent oparł swoje wywody na dzienniku podróży królewicza przez Stefana Paca, na najnowszych publikacyach Roosesa i na własnych badaniach. Skutki dalszych tych stosunków z malarzami flamandzkimi ciągną się następnie aż do r. m. w. 1680 — to jeszcze portrety Zygmunta III, królowej Konstancyi i królewicza Władysława, dalej portrety Maryi Gonzagi przez Justusa van Egmont, rycina Krzysztofa Radziwiłła przez Miereweldta, wreszcie pobyt we Flandryi na naukach malarzy polskich Triciusa i D. Frehera. Prof. Jerzy hr. Mycielski w dłuższym referacie omawiał również „Ślady stosunków malarzy angielskich z Polską w końcu XVIII i na początku XIX w.“ Żywsze stosunki z Anglią, nawiązane przez ks. Adamową Czartoryską, zaznaczyły się ryciną księżnej, rytowaną przez Józefa Marchiego w 1770 r. według jego rysunku. Drugi portret Ks. Generałowej w stroju polskiej wieśniaczki rysuje Ryszard Cosway, a rytuje Testolini, wreszcie portret córki, Zofii Zamoyskiej, robiony przez Izabeya, rytowano w Anglii. Wpływ Anglii, a mianowicie Gainsborougha odbił się także w twórczości Grassiego. W zamku łańcuckim znajduje się portret ks. Lubomirskiego, malowany przez Annę Cosway, żonę Ryszarda Coswaya w 1782/3 r. Referent omawiał w dalszym ciągu portret Rozalii z Lubomirskich Rzewuskiej, robiony przez T. Lawrence w Wiedniu w 1819/20 r., jak również jej portret wykonany przez Fügera, oraz portret hr. Zofii Arturowej Potockiej, pędzla Jerzego Haytera.

P. Marceli Dobrowolski odczytał wyjątek swej pracy o „Ikonografii śmierci w sztuce.“ Autor zatrzymał się dłużej nad rozwojem Tańców śmierci opierając się na

obrazach, znajdujących się w kościołach Bernardynów, Św. Katarzyny w Krakowie, w klasztorach Wizytek i Reformatów, w Gabinecie archeologicznym Uniw. Jag., wreszcie na przedpiersiu chóru w kościele parafialnym w Nowym Targu.

P. Julian Pagaczewski zajął się zdeterminowaniem obrazu Bł. Wincentego Kadłubka w kościele św. Wojciecha w Krakowie. Zdaniem referenta obraz ten jest dziełem Szymona Czechowicza.

Nie zaniedbano również badań nad przemysłem artystycznym w Polsce. P. Leonard Lepszy w obszernym referacie omawiał róg wielicki, będący własnością bractwa górniczego w Wieliczce. Jest to bardzo piękny zabytek złotnictwa z 1534 r. Referent przypuszcza, że róg jest rogiem tura ubitego w kniejach mazowieckich, a oprawa srebrna z wyobrażeniem Herkulesa — dziełem Andrzeja Dürera, bawiącego właśnie w tym czasie na dworze polskim.

P. Julian Pagaczewski mówił o dwóch relikwiarzach, odnalezionych w skarbcu kościoła św. Szczepana w Krakowie. Jeden z tych relikwiarzy jest zabytkiem gotyckim z końca XV w. Ma kształt poligonalnej puszki. Wewnątrz mieszczą się relikwie św. Urszuli. Drugi relikwiarz na głowę św. Szczepana jest cennym zabytkiem złotnictwa krakowskiego z najpiękniejszego okresu, bo z lat m. w. 1540 — 1560. Ma rówmiez kształt puszki, której ściany pokryte są łuskami z perłowej masy i ozdobione almandynami.

Prof. M. Sokołowski przedłożył i objaśnił odlew gipsowy plakiety Caraglia, będącej własnością Muzeum berlińskiego. Z Caraglią wiązał się również komunikat

p. Maryana Gumowskiego o medalu Pesenti'ego. Drugi komunikat p. J. Gumowskiego dotyczył medalu Dantyszka, który znajduje się w muzeum berlińskiem. X. Ludwik Rudnicki mówił o nader cennem dziele złotnictwa z początku XVII w., mianowicie o relikwiarzu na cierń korony Chrystusowej. Relikwiarz znajduje się w skarbcu kościoła św. Barbary w Krakowie. Jest to dzieło nieznanego złotnika z lat 1603 — 1633.

Do dziejów złotnictwa odnosiły się także komunikaty p. Cerchy, oparte na zapiskach archiwalnych, a dotyczące złotników nadwornych Zygmunta I, Zygmunta Augusta, Stefana Batorego i Zygmunta III.

Ks. Kanonikowi Brykczyńskiemu zawdzięcza Komisya opis i fotografie gobelinów, znajdujących się w Płocku, które na zlecenie biskupa Andrzeja Załuskiego wykonał Glaize w Warszawie w latach 1743 i 1746.

Interesujące i obfite wiadomości z różnych dziedzin sztuki i kultury zawierały komunikaty Dra Jana Ptaśnika, oparte na materyale archiwalnym, zwłaszcza na inwentarzach.

Komisya Językowa wydała w ubiegłym roku trzeci i ostatni zeszyt tomu drugiego „Materyałów i Prac", zawierający następujące prace: Czaykowski i Łoś: „Zabytki augustyańskie"; Jan Rozwadowski: „Kilka uwag o narzeczu gradowickiem"; Jan Rozwadowski: „Parerga"; Kazimierz Nitsch: „Dwie gwary małopolskie"; Jan Łoś: „Jakóba syna Parkoszowego traktat o ortografii polskiej"; Wł. T.: „Słownik bronowski (zbiór wyrazów i wyrażeń, używanych w Bronowicach pod Krakowem)"; dalej rozpoczęła druk tomu czwartego swego wydawnictwa.

Prócz tego zajmowała się Komisya wprowadzeniem

do swych publikacyi stałego „przeglądu krytycznego prac odnoszących się do polszczyzny“. Odnośna ostateczna uchwała Komisyi wydrukowana jest in extenso w Sprawozdaniach Akad. z grudnia 1907. Zebrano też obszerny materyał sprawozdawczy i obejmujący ważniejsze rzeczy odnoszące się do językoznawstwa polskiego mniej więcej od r. 1900, ale po rozpatrzeniu nadesłanych recenzyi i krytyk okazało się, że raz z powodu mało objektywnego, sprawozdawczego ich charakteru, powtóre z powodu ich rozmiarów (wypełniłyby dwa zeszyty tomu czwartego), potrzecie z powodu wyłączenia a priori od omawiania publikacyi Akademii, w interesie zarówno Akademii jak rzeczy byłoby może odstąpić od całego planu. Ponieważ zaś równocześnie, niezależnie od całej tej akcyi, uzyskał prof. Rozwadowski od Senatu Uniw. Jagiell. subwencyę na wydawanie krytycznego czasopisma slawistycznego, przeto po wzajemnem porozumieniu się uchwalono reasumpcyę odnośnej uchwały, przekazanie zebranego materyału recenzyjnego nowemu wydawnictwu oraz subwencyonowanie tegoż kwotą 500 koron rocznie.

W drugim rzędzie poruszyła Komisya językowa myśl systematycznego zbierania nazw rodowych, topograficznych i materyałów do mapy etnograficznej Galicyi. Odnośne wnioski znajdują się w sprawozdaniu Akademii za marzec 1908.

Praca nad Słownikiem staropolskim trwała nieustannie w ciągu roku sprawozdawczego. Prof. Jan Łoś zaczął przygotowywać zgromadzone na kartkach materyały do druku i w tym celu przystąpił do pracy według chronologicznego porządku zabytków. Zostały

opracowane dotąd materyały z wieku XIV, a przedewszystkiem psałterz Floryański, przyczem podawane są cytaty w tak szerokim zakresie, aby dawały dostateczną podstawę do historyi form gramatycznych polskich w zakresie fonetyki i najszerzej pojętej morfologii. Jednocześnie gromadzą się też nowe materyały do Słownika staropolskiego ze źródeł, świeżo ogłaszanych drukiem.

Komisya literacka. Prof. Dr. Jan Łoś zdawał sprawę z interesującego rękopisu, będącego własnością prywatną, a zawierającego aparat podręczny mów, przysłowi itp. dworzanina polskiego z początku XVIII w. — Po za tem zajmowano się jedynie sprawami wydawniczemi. Od lat kilku ciągnąca się sprawa wydania „Materyałów do historyi Nacyi polskiej w Padwie“ zebranych przez ks. Jana Warchała nie została niestety doprowadzona do pożądanego rezultatu i układy w tym względzie zostały zerwane z przyczyn od Komisyi niezależnych. — W druku znajduje się praca Dra Jana Lachsa z Krakowa p. t. „Kronika lekarzy krakowskich do końca XVI w.“ oparta na szczegółowych studyach w archiwach krakowskich i przynosząca obfity materyał do historyi medycyny w Polsce. Druk t. XI „Archiwum do dziejów literatury i oświaty“ zawierający pracę Dra Józefa Korzeniowskiego pt. „Zapiski o rękopisach Ces. Biblioteki Publicznej w Petersburgu“ zbliża się ku końcowi; tom ten prawdopodobnie wyjdzie z drukę w ciągu maja br. — Przyjęto do wydania w publikacyach Komisyi obfity zbiór nieznanych utworów Kazimierza Brodzińskiego w opracowaniu p. Al. Łuckiego z Krakowa. Zbiór ten składa się ze stukilkunastu poezyj

Brodzińskiego, z jego pamiętniczka pochodu pod Lipsk w 1813 r., z kilkunastu listów mających zwłaszcza wartość literacką, wreszcie z przekładu z 1818 r. rozprawy Kanta p. t. „Beobachtungen über das Gefühl des Schönen und Erhabenen“.

Celem rozszerzenia zakresu prac Komisyi postanowiono 1) przeznaczać corocznie pewną kwotę na badania bibliotek i archiwów pod względem pomników literatury, korespondencyj literackich, inkunabułów i rzadkich druków, — 2) w obrębie wydawanego dotychczas „Archiwum do dziejów literatury i oświaty“ wydawać dwie osobne serye, z których jedna zawierałaby „Zapiski i wyciągi z rękopisów bibliotek polskich i innych odnoszących się do Polski“ (szczegółowe opisy i opracowania ważniejszych rękopisów wraz z wyjątkami, ekskursami i t. d., — krótsze inwentaryzacye mniejszych lub mało dostępnych zbiorów publicznych lub prywatnych, — sprawozdania z podróży naukowych, o ile odnoszą się do dziejów literatury i oświaty) — druga serya Archiwum byłaby poświęcona wydawnictwu korespondencyj literackich i naukowych od XVI w. aż po rok 1863. Przeprowadzenie planu tego będzie stanowiło podstawę do ogólnej inwentaryzacyi rękopisów w Polsce oraz do pogłębienia studyów nad naszą oświatą i jej środkami, w drugiej zaś części wydobędzie na jaw mnóstwo faktów dla badań szczegółowych nad historyą literatury. Komisya zastanawiała się wreszcie nad poruszoną w czasopismach sprawą t. zw. Archiwum Filomatów i Filaretów wileńskich i postanowiła wejść w porozumienie z właścicielem tych zbiorów dla naukowego ich wyzyskania.

Wydział historyczno-filozoficzny. Z publikacyi Wydziału ukazał się tom Rozpraw XLIX (str. nl. 4 i l. 336) z rozprawami pp.: Zakrzewskiego St., Boratyńskiego, Baranowskiego, Semkowicza i Prochaski, oraz tom L (str. nl. 6 i l. 334 z mapą i 3 podobiznami) z pracami pp. Ptaśnika, Kutrzeby, Kętrzyńskiego Wojciecha, Schorra i Taubenschlaga.

W toku są tom LI z pracami pp. Waszyńskiego, Fiericha i Ptaśnika (ark. 12), oraz tom LII z rozprawami pp. Sobieskiego i Rubczyńskiego (ark. 12). Po za rozprawami Wydział ogłosił: tom II i ostatni dzieła prof. St. Smolki: „Polityka Lubeckiego przed powstaniem listopadowem (str. nl. 4, l. 598), Dr. Wacława Sobieskiego: „Henryk IV wobec Polski i Szwecyi 1602—1610“ (str. VIII+271), oraz prof. W. Abrahama „Jakób Strepa, arcybiskup Halicki“ (str. 114, z 7 podobiznami).

Z funduszu Dr. Nestora Bucewicza kończy się druk „Dziejów Polski za Władysława Jagiełły“ (dotychczas wydrukowano 45 ark.) i ogłoszoną została „Literatura Aryańska“ Dr. T. Grabowskiego (str. VIII+498).

Rozprawy czytane lub streszczone na miesięcznych posiedzeniach odnoszą się do następujących przedmiotów:

Do najdawniejszej historyi Słowian odnosi się obszerna praca p. J. Rostafińskiego: „O pierwotnych siedzibach i gospodarstwie Słowian w przedhistorycznych czasach“, Dr. W. Kętrzyński przedstawił wyczerpującą rozprawę: „O dokumentach Mendoga, króla litewskiego“, a p. St. Krzyżanowski wystąpił z referatem o wielkiem wydawnictwie przez Akademię rozpoczętem: „Monumenta Poloniae palaeographica“. W zakres historyi średniowiecznej polskiej wchodzą prace pp. St. Krzyżanowskiego:

„Ostatnie panowanie Laskonogiego w Krakowie“ p. Ptaśnika: „Denar św. Piotra obrońcą jedności politycznej i kościelnej w Polsce“ oraz p. Wł. Abrahama: „Jakób, arcybiskup Halicki 1391—1409“. Rozprawa p. W. Sobieskiego: „Zabiegi Dymitra Samozwańca o koronę polską“ dotyka mało dotychczas opracowanego tematu a referaty p. St. Smolki: „Kilka szczegółów z historyi r. 1813“ i „Aleksander I i Metternich przed kongresem opawskim r. 1820“, oraz p. Sz. Askenazego: „Misya petersburska Franciszka Rzewuskiego 1764—5“ podają nieznane szczegóły do nowszej historyi polskiej z XVIII i XIX w. Prawo polskie reprezentowane jest przez prace p. St. Kutrzeby: „Mężobójstwo w prawie polskiem XIV i XV w.“ oraz p. Ksaw. Fiericha: „Prawo wekslowe w Polsce na podstawie konstytucyi sejmowych z lat 1775—1780“.

Prace p. Fr. Bujaka: „O budowie okrętu wojennego w Polsce 1570—1572“ i p. A. Szelągowskiego: „Dzieje kompanii wschodniej w Polsce za Elżbiety“ dostarczają ważnych przyczynków do historyi marynarki i handlu w Polsce w XVI w.

Do historyi prawa babilońskiego odnosi się rozprawa p. M. Schorra: „Kodeks Hammurabiego a współczesna praktyka prawna“, a w zakres badań nad prawem egipskiem wchodzą prace p. R. Taubenschlaga: „Organizacya sądowa Egiptu w epoce rzymskiej i bizantyńskiej“ oraz p. Stefana Waszyńskiego: „Laokryci“.

Sprawozdanie p. T. Smoleńskiego: „Austro-węgierskie wykopaliska w Górnym Egipcie 1907 r.“ nawiązuje do referatu, który p. Smoleński przedstawił w roku zeszłym: „O dzisiejszym stanie badań egiptologicznych“.

P. St. Tomkowicz, który pracuje nad wyczerpującą

monografią o Zamku królewskim w Krakowie, przedstawił plan swego dzieła w odczycie: „Geneza i treść wydawnictwa Grona Konserwatorów Galicyi Zachodniej o Wawelu“.

Do zakresu nauk filozoficznych należą prace i odczyty: p. Wł. Heinricha: „Psychologia uczuć“ oraz: „Johannes Scotus Erigena i jego teorya poznania“ p. W. Rubczyńskiego: „O poglądach filozoficznych Sebastyana Petrycego“ i p. K. Wizego: „Nowy podział nauk filozoficznych wzorujący się na podziale nauk u Arystotelesa“.

Z tomu II „Acta rektoralia“ odbito już 20 arkuszy tekstu, pozostaje jeszcze do wydrukowania wstęp i indeks, nad którym obecnie pracuje wydawca Dr. Stanisław Estreicher.

Komisya Historyczna ogłosiła w ubiegłym roku części kilku swoich wydawnictw. Przedewszystkiem wymienić należy wydany przez Prof. Stanisława Krzyżanowskiego I zeszyt „Monumenta Poloniae palaeographica“, początek zakreślonej na wielkie rozmiary publikacyi od dawna przygotowawonej za inicyatywą Komisyi, wspierającej własnym zasiłkiem to wydawnictwo. Oddawna już bowiem uznano w Komisyi za niezbędnie potrzebne wydanie Regestów dokumentów średniowiecznych, rozrzuconych po mnóstwie archiwów i zbiorów krajowych i zagranicznych. To rozrzucenie materyału archiwalnego utrudnia niezmiernie pracę krytyczną, trudniejszą w tym okresie także dlatego, że organizacye kancelaryi książęcych polskich w okresie podziałów są bardzo niedoskonałe, że często można się spotkać z wygotowaniem dokumentów przez wystawcę, że spo-

tyka się także szereg fałszerstw. Jedynie zgromadzenie podobizn dokumentów w jednem miejscu pozwala te wszystkie krytyczne wątpliwości rozpatrzyć. Dlatego też uznano za niezbędne utworzyć taki zbiór zdjęć fotograficznych i gromadzenie ich powierzono Prof. Krzyżanowskiemu, pracującemu odtąd nad tem gorliwie od lat szeregu — jak to wiadomo z dawniejszych Roczników.

Zbiór fotografii obejmuje dziś już blisko 1000 sztuk wykonanych w naturalnej wielkości, zebranych z archiwów państwowych w Monachium (jedyny dokument z XI w.), Poznaniu, Warszawie, Wrocławiu, katedralnych w Gnieźnie, Krakowie, Płocku, Poznaniu i Włocławku klasztornych w Krakowie (św. Andrzeja i Dominikanów), w Mogile, Pradze (archiwum zakonu maltańskiego), Szczyrzycu, z instytucyi publicznych i prywatnych, a mianowicie: Archiwum Uniwersytetu, Biblioteki Jagiellońskiej, Gabinetu archeologicznego, Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa, Muzeum XX. Czartoryskich i zbioru Rusieckich z Trojanki w Krakowie, bibliotek Zakładu im. Ossolińskich, Dzieduszyckich i Dra Aleksandra Czołowskiego we Lwowie, XX. Radziwiłłów w Nieświeżu i Muzeum archeologicznego w Wilnie. Zarówno prof. Krzyżanowski, jak i Akademia Umiejętności, doznawali w tem przedsięwzięciu gorącego poparcia wszystkich wymienionych władz, instytucyi i osób. Rozpoczęta praca będzie w dalszym ciągu prowadzoną, aby uzyskać kompletny zbiór fotografii z wspomnianego okresu. Pozostaje jeszcze dużo do zrobienia w archiwach wrocławskich, królewieckiem, berlińskiem i wiedeńskiem. W roku ubiegłym podróż naukowa Dr. Krzyżanowskiego do Wrocławia przyniosła nowe wzbogacenie zasobu fotografii zdjęciami dyplomów,

przechowanych w archiwum rządowem i w archiwum dyecezyalnem tamże, uzyskano 50 fotografii i zebrano materyał zupełny do opracowania kancelaryi Henryka Brodatego. W Krakowie uzupełniono zbiór fotografiami reszty dyplomów z Archiwum Katedralnego.

Dalszym szczeblem w tej krytycznej pracy jest samo ogłoszenie podobizn, tego zaś początkiem wydany już pierwszy zeszyt Monumenta Poloniae palaeographica.

Zeszyt ten obejmuje 27 tablic, wykonanych w fototypii w Zakładzie J. Löwego w Wiedniu, a w wydaniu trzymano się następujących zasad.

Ogłoszono tu w pierwszym rzędzie dokumenty najstarsze, ale na razie pominięto dokumenty uznane powszechnie za fałszywe i dokumenty papieskie z wyjątkiem bulli Innocentego II dla Gniezna (Z jednych i drugich ogłoszony zostanie później wybór ważniejszych). Natomiast ogłoszono dokumenty, co do których autentyczności czy daty istnieją wątpliwości wśród niektórych uczonych, której jednak bronią inni, a uczyniono to właśnie w tym celu, aby przyszłe badania krytyczne umożliwić. Z samego początku XIII wieku podano dokumenty odnoszące się do klasztoru maltańskiego w Tyńcu na Śląsku, ściśle związane z dokumentem biskupa wrocławskiego Żyrosława z XII w., i tak ważne a potrzebujące krytycznego ponownego zbadania dokumenty klasztoru w Trzebnicy na Śląsku. Wydawca poprzedził rzecz przedmową łacińską i krótkimi również łacińskimi regestami dokumentów.

Wydawnictwo, to wymagające bardzo znacznych zasobów, nie może się pojawiać w zbyt szybkiem tempie.

Komisya może je tylko wspierać jak dotąd, tak i nadal zasiłkiem ze swoich funduszów. Znaczne koszta wydawnictwa będą w przeważnej części pokryte z innych źródeł, jest zaś uzasadniona nadzieja, że w roku przyszłym nowy zeszyt będzie się mógł ukazać.

Z własnych publikacyi Komisyi ukazały się świeżo dwa. Jedno — to część pierwsza tomu III (str. 1—388) wydawanych przez Prof. Ulanowskiego Acta Capitulorum nec non judiciorum ecclesiaticorum z wieku XV, której zapowiedziane już dawniej (zob. Rocznik 1906/7, str. 87) wydanie zwlokło się, z powodu odnalezienia jeszcze jednej księgi konsystorskiej kaliskiej z lat 1523—28, teraz tu uwzględnionej i wciągniętej. Część ta I obejmuje razem zapisek 935, akta sądów biskupich i konsystorskich dyecezyi płockiej z lat 1448—1530 i włocławskiej z lat 1422—1533, jakoteż uzupełnienia do ogłoszonych już w tomie II aktów dyecezyi gnieźnieńskiej, tj. akta wieluńskie 1513—1531, kaliskie 1470—1531, i gdańskie (uzupenienie włocławskich) 1467—1500.

Drugą własną nową publikacyą Komisyi Historycznej jest pierwsza część (str. 1—360) tomu I wydawanych przez tegoż wydawcę, Prof. Ulanowskiego, „Aktów Kapituł z wieku XVI“, zawierająca wypisy z aktów kapituły poznańskiej z lat 1524—1577 i kapituły włocławskiej, 1519—1578, którą to część już teraz postanowiono uprzystępnić ogółowi badaczy, ponieważ wydanie drugiej części tego tomu, która będzie zawierać akta kapituły gnieźnieńskiej, nie będzie mogło jeszcze prędko nastąpić.

W najbliższym czasie rozpocznie się druk obszernego indeksu osobowego i rzeczowego do trzech części

II tomu wydawanych przez Prof. Krzyżanowskiego „Praw i przywilejów miasta Krakowa“ z lat 1640—1696 nad którego ułożeniem pracował przez cały rok wydawca przy gorliwym współudziale p. Władysława Barana.

Inne wydawnictwa Komisyi Historycznej, jakoto Archiwum tom X i 5-ty tom Kodeksu dyplomatycznego Małopolskiego, przygotowywany przez Dr. Franc. .Bujaka, nie posunęły się naprzód; natomiast bardzo znacznie postąpiły prace przygotowawcze do dalszego wydawnictwa „Dyaryuszów sejmowych z czasów Zygmunta III“, którem się zajmuje Dr. Eugeniusz Barwiński. Przedsięwziąwszy, w maju i sierpniu, poszukiwania w Archiwach i bibliotekach w Krakowie (XX. Czartoryskich i hr. Potockich), w Wiedniu (Arch. Dworu i Państwa), Wrocławiu, (Bibl. Uniw.), Poznaniu (Arch. Państwowe i Bibl. Raczyńskich), Kórniku, Warszawie (Bibl. Ordyn. Zamoyskiej), Gdańsku, Frauenburgu i Królewcu, wydawca zebrał tam nader obfity plon, uzupełniający bardzo znacznie to, co był zebrał już dawniej, i do historyi sejmów i zjazdów w latach 1590—1592 zgromadził tak obfity materyał, że wydanie go wypełni niewątpliwie parę tomów. Obfity ten jednak materyał nie jest jeszcze kompletny i w niektórych partyach wykazuje dotkliwe braki, o których wypełnienie trzeba sie będzie jeszcze postarać, zanim będzie można uporządkować go ostatecznie i przygotować do druku, który więc nie będzie mógł się wkrótce rozpocząć.

T. zw. Ekspedycya Rzymska, zarówno jak w r. 1906/7, także i w r. 1907/8 składała się z mniejszej liczby uczestników niż w latach poprzednich. Tylko jeden stypendysta, p. Kazimierz Baran, przebywał w Rzymie od lutego do czerwca 1907, i tak samo obecnie od sty-

cznia przebywa tam również tylko jeden, Dr. Edmund Długopolski, obadwaj zajęci głównie pracą nad regestami suplik z czasów Syxtusa IV, tj. zgromadzeniem materyałów do dalszego ciągu wydawnictwa średniowiecznych „Monumenta Vaticana Poloniae". Dwa tomy tego wydawnictwa, jeden dokumentów a drugi aktów skarbowych kuryi rzymskiej do Polski się odnoszących, przygotowywane są do wydania przez Prof. Abrahama i Dr. Jana Ptaśnika, a druk ich zacznie się w najbliższym czasie. Prof. Abraham z powodu innych zajęć nie mógł zjechać ostatniej zimy do Rzymu na kilka tygodni, jak to był zwykł czynić dotąd corocznie od lat kilku, natomiast przebywał w Rzymie od listopada do lutego b. r. Prof. Wincenty Zakrzewski, który w dalszym ciągu badań dawniejszych (zob. Rocznik 1906/7, str. 92) poszukiwał fragmentów, rozproszonych po najrozmaitszych częściach Archiwum Watykańskiego, najdawniejszej Nuncyatury Polskiej, za Zygmunta Augusta, aby się przekonać, czy jest możebnem jej wydawnictwo. Druk przygotowanej już do wydania przez Prof. Stanisława Zakrzewskiego nuncyatury Caligariego, 1578—1581, ma się rozpocząć w najbliższym czasie; nad przygotowaniem do wydania nuncyatury jego następcy, Bolognettiego, 1581—1585, pracuje gorliwie Dr. L. Boratyński, któremu udało się ostatecznie odnaleść ważny kopyaryusz urzędowy (Registro) tego nuncyusza, przechowywany w Archiwum kapituły w Toledo w Hiszpanii, o którego wyzyskanie dla tego wydawnictwa robi się teraz gorliwe acz z trudnościami połączone zabiegi.

Komisya prawnicza. Na widok publiczny ukazała się Część pierwsza VIII tomu Archiwum komisyi

(str. XII + 272) zawierająca materyał wydrukowany jeszcze w znacznej części przez ś. p. prof. Piekosińskiego w ostatecznem opracowaniu dr. St. Kutrzeby.

Prof. Kutrzeba przygotował nadto materyał, który ogłoszony zostanie niebawem w drugiej części tego tomu.

Prof. Balzer nieustannie pracuje nad dalszym ciągiem wydawnictwa „Corpus iuris Polonici". Praca jednak w tym kierunku wymaga dłuższego czasu z powodu ogromnej ilości zabytków, które wydawca już zgromadził a obecnie naukowo przerabia. Obecnie zbiera się materyały do tomu IV-go (II), który obejmie ustawy z lat 1523—1534.

Zapowiedziana w zeszłorocznem sprawozdaniu publikacya „Pism politycznych z czasów rokoszu Zebrzydowskiego" wymaga również mozolnych i długich poszukiwań rękopiśmiennych. Bardzo obfity materyał już został zebrany, pozostaje jednak wiele jeszcze Bibliotek do uwzględnienia. W r. b. obok prof. Czubka przy gromadzeniu zabytków przeznaczonych do tego wydawnictwa czynnym był także dr. W. Sobieski.

Odnośnie do wydawnictwa „Źródeł do historyi prawa niemieckiego w Polsce" zauważyć należy, iż w ciągu roku ubiegłego Prof. Stanisław Estreicher uzupełnił zgromadzone już dotąd materyały, opracowując zabytki zawarte w kilku nieznanych dotąd rękopisach, z pomiędzy których podnieść zwłaszcza należy rękopisy petersburskie, rękopis Ambr. Grabowskiego, rękopis miejski poznański etc. Do druku wydawnictwa, mającego objąć dwa tomy, a którego plan został podany w sprawozdaniu Akademii za rok ubiegły, przystąpić będzie można

według wszelkiego prawdopodobieństwa z końcem roku bieżącego.

Wydział matematyczno-przyrodniczy wydał w roku sprawozdawczym tom XLVII „Rozpraw" swoich, w dwóch działach:

A) Nauki matematyczno-fizyczne (Kraków 1907, str. 244)

B) Nauki biologiczne (ibidem, str. 758)

oraz czł. Bandrowskiego „Projekt słownictwa Chemii organicznej."

Ukazywały się nadto miesięcznie zeszyty wydawnictwa, przeznaczonego dla świata naukowego zagranicznego, p. t. „Bulletin International de l'Académie des Sciences de Cracovie, Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles"; tom zą rok 1907 tego wydawnictwa liczy stron 1084. W roku 1908 ukazało się, do końca kwietnia, zeszytów cztery.

Na posiedzeniach, odbytych w ciągu okresu sprawozdawczego, Wydział rozbierał ogółem 76 prac i rozpraw, z pomiędzy których 67 postanowił ogłosić w swych wydawnictwach.

Z zakresu analizy ogłoszono 4 prace: prof. A. Korna (z Monachium) „Rozwiązanie ogólne równania biharmonijnego w przestrzeni"; p. W. Sierpińskiego „O rozwinięciu wyrażenia $\sqrt[m]{a}$ na iloczyn nieskończony"; czł. K. Żorawskiego „O pewnym związku dotyczącym równań różniczkowych cząstkowych rzędu pierwszego"; czł. St. Zaremby „O całkowaniu równania biharmonijnego".

Nauka fizyki, jak wiadomo, w ostatnich kilkudziesięciu latach rozrosła się i spotężniała niepomiernie, prze-

nikając swemi pojęciami i uogólnieniami do nauk sąsiednich; dlatego granice fizyki można zakreślać rozmaicie szeroko. Następujące prace, ogłoszone w okresie sprawozdawczym, należą do ciaśniejszej dziedziny, pospolicie rozumianej przez to miano. Rozprawa prof. M. Smoluchowskiego „Teorya kinetyczna opalescencyi gazów w stanie krytycznym, oraz innych zjawisk pokrewnych“ stanowi krok naprzód w dynamice molekularnej; praca Dra Zakrzewskiego „O analizatorze eliptycznym półcieniowym“ reprezentuje optykę doświadczalną; praca p. Zdz. Thullie „Zjawiska diamagnetyzmu a teorya elektronów,“ oraz dwie rozprawy czł. Wład. Natansona „Studya nad teoryą elektromagnetyczną dyspersyi i ekstynkcyi w ciałach gazowych“ tudzież „O eliptycznej polaryzacyi światła, przechodzącego przez ciało gazowe pochłaniające, równolegle do linij obcego pola magnetycznego“ wchodzą w zakres spółczesnych elektronowych teoryj zjawisk elektromagnetycznych, spec. elektro- i magneto-optycznych. Przyczynek p. M. Sadzewiczowej „O znużeniu fotoelektrycznem płyt metalowych,“ oraz praca p. Wł. Żłobickiego „Wpływ radu na przewodnictwo elektryczne roztworów koloidalnych“ dotykają tak dziś jeszcze nowych i nieopanowanych a tak ważnych dziedzin pseudopromieniowań i promieniotwórczości, które odsłaniają coraz inne widoki materyi i elektryczności.

Tuż obok fizyki rozciąga się rozległa dziedzina, zwana chemią fizyczną; zagadnienia, któremi zajmuje się ona, nie różnią się nieraz niczem od problematów fizyki czystej. Rozprawa np. prof. L. Brunera i St. Tołłoczki „O szybkości rozpuszczania się ciał stałych“, której część II ukazała się w wydawnictwach Wydziału w roku spra-

wozdawczym, może być zaliczona do fizyki; dwie dalsze prace: „O elektrycznem przewodnictwie bromu i jodu w nitrobenzolu“ prof. L. Brunera oraz „Studyum dynamiczne nad bromowaniem toluolu“ prof. L. Brunera i p. J. Dłuskiej, mają już cele chemiczne na widoku.

Od tych granic chemicznych nauki fizyki powróćmy do jej dziedzin raczej mechanicznych. Mechanika niebieska stanowi w zasadzie rozdział dynamiki teoretycznej, lecz wydzieliła się ona oddawna ze względów historycznych i praktycznych, jako osobna gałąź nauki i wchodzi w skład nauk astronomicznych. Z tego zakresu mamy do zanotowania studyum Dra Wł. Dziewulskiego „Wiekowe perturbacye w ruchu niektórych małych planet spowodowane przez Marsa“. Zagadnieniom astronomii obserwacyjnej poświęcona jest rozprawa Dra L. Grabowskiego „O błędach fizyologicznych przy pomiarach astronomicznych za pomocą mikrometrów okultacyjnych“. Do dziedziny geofizyki należy rozprawa czł. M. P. Rudzkiego „Siła ciężkości w Krakowie, S. Francisco i Dehra-Dum“.

Od geofizyki naturalne jest przejście do geologii i nauk z nią złączonych. Z zakresu geologii stratygraficznej ogłoszono dwie prace p. J. Lewińskiego: „Utwory jurajskie pasma Sulejowskiego“ tudzież „Pasmo Przedborskie“. Geologię tektoniczną reprezentuje rozprawa Dra K. Wójcika „Exotica fliszowe Kruhela Wielkiego pod Przemyślem“. Z działu paleontologii mamy do zanotowania „Badania w zakresie głowonogów z gór. kredy w Polsce. Część I.“ p. J. Nowaka; wreszcie wchodzące w zakres geografii fizycznej studyum p. W. Łozińskiego „Powstanie jeziorek dyluwialnych na niżu galicyjskim“.

Przez naukę mineralogii powracamy do dziedziny nauk chemicznych. Tu wymieniamy rozprawę czł. J. Morozewicza „O składzie chemicznym nefelinu“, ogłoszoną w roku sprawozdawczym.

Przechodząc do chemii organicznej, spotykamy w wydawnictwach Wydziału prace: „O trójaldehydzie mezytylenowym“ p. J. Bieleckiego; „Kondensacya kwasu antranilowego z benzoyloctanem etylowym, część II“ czł. St. Niementowskiego; „O aldehydzie paratolylo-octowym i jego pochodnych“ p. K. Klinga; wreszcie „Dwu-hydro-oksychinoksalin i jego pochodne“ Dra Z. Motylewskiego.

Chemia fizyologiczna znajduje w naszych wydawnictwach plon bogaty. Do tego działu nauki zaliczamy rozprawy: p. A. Bollanda „O aloinowej reakcyi oksyhemoglobiny“; czł. L. Marchlewskiego i p. T. Koźniewskiego „Studya nad chlorofilem“; czł. L. Marchlewskiego i p. J. Robla „Studya nad chlorofilem“; czł. L. Marchlewskiego i p. St. Piaseckiego „Nowy uproszczony sposób otrzymywania filoporfiryny“; dalej: p. J. Zaleskiego „Zastosowania metody spalań elementarnych Dennstedta do analizy pochodnych barwika krwi“, oraz pp. J. Merunowicza i J. Zaleskiego „Studya nad heminami“; również Dra St. Dąbrowskiego „O naturze chemicznej podstawowego barwika moczu“; p. J. Browińskiego „O obecności kwasów proteinowych we krwi“; nareszcie: pp. St. Dąbrowskiego i J. Browińskiego „Metoda ilościowego określania podstawowego barwika moczu (urochromu)“.

Przechodząc do nauk botanicznych, podnosimy, z zakresu botaniki systematycznej, cztery kolejne studya czł. H. Zapałowicza, stanowiące część dziewiątą, dziesiątą, jedynastą i dwunastą „Przeglądu krytycznego roślinno-

ści Galicyi", dzieła, którego tom I (str. 297) ukazał się w roku 1906-ym, jako wydawnictwo Wydziału. Anatomii roślin poświęcone są prace p. Z. Wóycickiego „Jądra w komórkach wyrostków wieszadełka u *Tropaeolum majus L.*" oraz „Budowa woreczka zalążkowego u *Tropaeolum majus L.*" — Do działu fizyologii roślin należą rozprawy: p. A. Karpińskiego i Br. Niklewskiego „Wpływ związków organicznych na przebieg nitryfikacyi w kulturach nieczystych"; p. S. Krzemieniewskiego „Badania fizyologiczne nad *Azotobacter chroococcum* Beij."; wreszcie praca czł. M. Raciborskiego „Wzrost krokowy komórki", uzupełniona notatką „Zahamowanie wzrostu ruchomego u *Basidiobolus ranarum*", tegoż badacza.

Do bakteryologii zaliczone być muszą dwie prace: p. St. Saskiego „O beztlenowcach w tkankach ustroju prawidłowego", oraz p. Borysa Pieczenki „O budowie i cyklu rozwojowym *Bacillopsis stylopygae*, n. gen. et n. spec.".

Zoologia systematyczna liczy trzy prace: p. M. Kowalewskiego „Studya helmintologiczne, część X", oraz część piątą i szóstą studyów czł Wł. Kulczyńskiego, noszących tytuł ogólny „Fragmenta Arachnologica".

W zoologii działu pierwotniaków mamy do zanotowania: czł. M. Siedleckiego „O budowie i rozwoju *Caryotropha Mesnilii*" oraz studyum czł. M. Siedleckiego i Dra Fr. Krzyształowicza „Badania doświadczalne nad kiłą; morfologia krętka bladego". Ta ostatnia nader ważna rozprawa mogła ukazać się dopiero w marcu roku bieżącego, skutkiem trudności, połączonych z wykonaniem tablic ilustracyjnych.

Badaniom embryologicznym poświęcone są cztery

rozprawy: p. G. Goldfingerówney „O rozwoju worków limfatycznych w tylnych odnóżach żaby"; prof. E. Godlewskiego (iun.) „Zjawiska regulacyjne w rozwoju jeżowców zmienionym wskutek działania kwasu węglowego"; czł. K. Kostaneckiego „Podział mitotyczny jąder bez podziału plazmy w jajkach Mactry, rozwijających się partenogenetycznie"; wreszcie Dra H. Wielowieyskiego „Dalsze badania nad histologią i historyą rozwoju jajnika u owadów".

Do działu histologii i histogenezy zaliczamy rozprawy: p. Edm. Rosenhaucha „Rozwój komórki śluzowej"; p. A. W. Jakubskiego „Badania nad zrębem (neuroglią) układu nerwowego pijawek"; prof. A. Bochenka „O centralnych zakończeniach nerwu wzrokowego", wreszcie p. J. Młodowskiej »Z histogenezy mięśni szkieletowych.«

Z zakresu antropologii mamy do wymienienia jedną pracę: p. Kaz. Stołyhwy „Czaszka z Nowosiółki, jako dowód istnienia kształtów pokrewnych z H. primigenius w okresie historycznym".

Trzy prace ogłoszono z dziedziny fizyologii zwierząt i człowieka, mianowicie: p. E. Piaseckiego „Przyczynek do wiadomości o prawach pracy mięśniowej"; p. M. Konopackiego „Oddychanie dżdżownic"; wreszcie p. St. Weleckiego „Przyczynek do znajomości fizyologicznego działania nadnercza i adrenaliny".

Patologia jest reprezentowana przez pracę prof. K. Kleckiego i Dra A. Wrzoska p. t. „O przechodzeniu do moczu mikrobów we krwi krążących".

Jedna nareszcie rozprawa tyczy się historyi nauk matematyczno-przyrodniczych, mianowicie prof. H. Merczynga „Podręcznik matematyczny szkół polskich za

Zygmunta III-go". Badaniami w zakresie historyi nauki zajmie się osobna Komisya, której czynności niebawem zapewne zostaną rozpoczęte.

Człon. Bandrowski opracował „Projekt słownictwa Chemii organicznej", jak o tem już wspomniano. Wydział mat.-przyrodniczy postanowił poddać ten projekt dyskusyi chemików polskich; w tym celu rozesłano egzemplarze pracy czł. Bandrowskiego 59 uczonym polskim z prośbą o wyrażenie opinii. Odpowiedzi, niektóre bardzo szczegółowe i gruntowne, jeszcze nadchodzą.

Na wzmiankę zasługuje jeszcze sprawa wykopalisk w Staruni. Wydział matem.-przyrodniczy, ze współdziałaniem Zarządu Akademii oraz za zgodą Zgromadzenia administracyjnego, wypracował memoryał do Władz Rządowych w przedmiocie badań, których przedsięwzięcia w tej miejscowości należy pragnąć ze względu na cele i potrzeby nauki.

Komisya fizyograficzna wydała 41-y tom Sprawozdań, zawierający materyały do fizyografii kraju; opóźniony tom 40-ty, z mapą gleb pogórza oleszycko-lubaczowskiego, której mozolne wykonanie w litografii jest na ukończeniu, pojawi się w najbliższym czasie. Z Atlasu geologicznego Galicyi były pod prasą cztery zeszyty, które zawierać będą mapy: Dobromil (zeszyt 21), Komarno i Rudki, Bóbrka i Mikołajów, Przemyślany, Żydaczów i Stryj, Rohatyn, Halicz i Kałusz (zeszyt 22), Dydiowa, Smorze (zeszyt 23.), Szczawnica, Nowy Targ i Zakopane, Twardoszyn, Tatry, Św. Mikułasz (zeszyt 24) nadto południowo-wschodnią część mapy Kraków, która wydana zostanie jak dodatek do zeszytu 15-go; mianowicie rozpoczęto druk tekstu do 21-go zeszytu, opraco-

wanego przez Prof. Dra T. Wiśniowskiego; do map zeszytu 22-go, wykonanych przez Dra W. Teisseyrego, tudzież map Prof. Dra W. Szajnochy: Dydiowa i Smorze przygotował c. i k. Wojskowy Zakład geograficzny tło czarne i granice warstw, wydrukowano też tekst do zeszytu 23-go, a wymieniony Zakład rozpoczął pracę nad czarnem tłem map, mających tworzyć zeszyt 24-ty. Przygotowuje się do wydania w Atlasie trzy mapy Dra J. Grzybowskiego: Bolechów, Turka, Ustrzyki Dolne.

Sekcya meteorologiczna otrzymała spostrzeżenia z 19 własnych stacyj, z których 9 zaopatrzonych było, oprócz innych narzędzi, także w barometry. Ze stacyj Towarzystwa Tatrzańskiego, które w ostatnich latach zasilały Sekcyę swojemi spostrzeżeniami, 9 dostarczyło obserwacyj całorocznych, jedna zaś z miesięcy pięciu. Opracowaniem nadesłanych materyałów zajmował się asystent Obserwatoryum krakowskiego, Dr. W. Dziewulski, a w ostatnich czterech miesiącach r. 1907 jego zastępca, p. J. Ryzner. Jak przez cały dawniejszy szereg lat, tak i w r. 1907 otrzymała Sekcya od Krakowskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń wykaz gradobić, które nawiedziły Galicyę. Spostrzeżenia pojawów w świecie roślinnym i zwierzęcym zapisywał w Ożydowie p. J. Hawrysiewicz. Pomiarami nachylenia magnetycznego i poziomej składowej siły magnetycznej, które odbywały się w Obserwatoryum co tydzień, zajmował się Przewodniczący Sekcyi Prof. Dr. M. Rudzki, a w jego nieobecności w czasie feryj p. J. Ryzner.

W Sekcyi geologicznej zajął się Prof. Dr. J. Morozewicz — w dalszym ciągu rozpoczętych w r. 1905 badań skał wybuchowych — t. zw. cieszynitami rozmieszczo-

nymi między Żywcem w Galicyi i Nowym Iczynem na Morawach i zwiedził w towarzystwie pp. Z. Rosena i J. Kameckiego kilkadziesiąt łomów i naturalnych odkrywek w 28 miejscowościach, położonych w środkowej części wymienionego pasu cieszynitów. Dotychczas badania te doprowadziły do następujących wyników: 1) Właściwe cieszynity są wtrąceniami wybuchowemi wśród warstw cieszyńskich, stale przez nie wydźwigniętych i kontaktowo przeobrażonych, 2) Morfologicznie cieszynity są drobnymi lakkolitami i żyłami, wykazującemi w pasie kontaktowym metamorfizm pirogeniczny, 3) Stara nazwa cieszynit obejmuje dwa odrębne typy skał: zbite lub drobnoziarniste, ofitowe, zielone dyabazy z ciosem kulistym i gruboziarniste skały zbliżone do teralitów. W jednej miejscowości, między Brusowicami a Kaniowicami, znaleziona skała różni się zewnętrznie od tych obydwóch typów; naturę jej wykażą przyszłe badania. — Prof. Dr. W. Friedberg uzupełnił zgromadzone w r. 1906 materyały paleontologiczne z miocenu wschodnio galicyjskiego, materyał ten, zawierający 160 gatunków ślimaków i 110 małży, oznaczył i rozpoczął jego rewizyę, przy której starać się będzie o przejrzenie wszystkich zbiorów mioceńskich z ziem polskich, złożonych w muzeach, poczem przystąpi do paleontologicznej monografii polskiego miocenu. — Dr. W. Kuźniar znalazł w Tatrach pod Kopami Sołtysiemi bogatą faunę paleontologiczną z poziomów Harpoceras bifrons, opalinum i Murchisonae; posłużyła ona za podstawę do pierwszej próby podziału szczegółowszego jury dolnotatrzańskiej w pracy p. t. „Warstwy graniczne liasu-jury (Toarcien) na północ od Przedniej Kopy Sołtysiej w Tatrach“. — Dr. W

Łoziński zajął się zbadaniem północnego dyluwium u karpackiego brzegu w Galicyi zachodniej, przyczem przekonał się, że południowa granica dyluwialnych lodów sięgała w wielu okolicach dalej wgłąb karpackich dolin, aniżeli dotąd przyjmowano. W pracy p. t. „Glacyalne zjawiska u brzegu północnego dyluwium“ poruszył Dr. Łoziński najważniejsze problemy związane z oparciem się północnych lodów dyluwialnych o zachodnio-galicyjskie Karpaty, uwzględniając przytem materyał porównawczy, uzyskany na wycieczkach własnym kosztem odbytych do północnego dyluwium na Ślązku pruskim. — Dr. K. Wójcik przeprowadził szczegółowe studyum głazów egzotycznych w zachodniej okolicy Wadowic a rezultaty tej pracy poda po ukończeniu takichże studyów we wschodniej części badanego obszaru. — P. S. Weigner badał faunę paleontologiczną piasków cenomańskich w okolicach Niżniowa na Podolu i opracowuje zebrany materyał w Zakładzie geologicznym Uniwersytetu Wiedeńskiego. — Do wydania w Sprawozdaniach Komisyi otrzymała Sekcya trzy prace: Dra W. Kuźniara „Eocen tatrzański“, Dra W. Friedberga „Drobny przyczynek do fauny warstw inoceramowych“ i Dra W. Łozińskiego „Przykład tworzenia się doliny wskutek podziemnych zapadnięć“.

W Sekcyi botanicznej Dr. H. Zapałowicz badał roślinność Babiej Góry i okolicy, a w ciągu feryi odbył szereg dłuższych wycieczek dla studyowania flory w górach Czywczyńskich, nad Czeremoszem Białym, w górach Rodneńskich i t. d.; w końcu sierpnia badał florę najbliższej okolicy Brodów. Do wydania w Sprawozdaniach Komisyi złożył Dr. Zapałowicz wykaz zebranych rzad-

szych, poczęści nowych gatunków p. t. „Ze strefy roślinności Karpackiej“, część II, inne gatunki nowe i liczne nowe odmiany opisał lub opisze w swym „Krytycznym przeglądzie roślinności Galicyi“, drukowanym w Rozprawach Wydziału matematyczno przyrodniczego, a opartym na rewizyi krajowego zielnika Komisyi, którą roku zeszłego prowadził Dr. Zapałowicz w dalszym ciągu. — Dr. B. Namysłowski zbierał grzyby i śluzowce na Czarnej Horze, w dolinach Prutu i Czeremosza, w Gorlickiem, wreszcie w okolicach Krakowa. Zebrane gatunki, w liczbie 210, w czem sto kilka nowych dla kraju, zestawił w pracy p. t. „Zapiski grzyboznawcze z okolic Krakowa, Gorlic i Czarnej Hory“; gatunki niedokładnie znane lub nowe będą przedmiotem osobnej pracy, po której ukończeniu zajmie się p. Namysłowski oznaczeniem porostów zebranych na Czarnej Horze. — P. K. Hankiewicz podjął się, na życzenie Sekcyi, zebrania roślin naczyniowych w okolicach Skały nad Zbruczem dla zielnika Komisyi. — Od p. K. Roupperta otrzymała Sekcya dwie prace przeprowadzone bez pomocy z jej strony, mianowicie „Zapiski grzyboznawcze z Galicyi“ i „Zapiski grzyboznawcze z okolic Ciechocinka“. Do muzeum Komisyi ofiarował p. Rouppert odpowiedni materyał zielnikowy. — P. J. Paczoski postanowił swój „Fragment flory polskiej“, wspomniany w zeszłorocznem sprawozdaniu, uzupełnić w ten sposób, żeby mógł wejść w skład „Opisowej flory polskiej“ do której wydania Sekcya dąży. Jako wzór dla spółpracowników „Flory“ opracowali: Prof. Dr. E. Janczewski rodzaj Ribes, Prof. Dr. F. Kamieński rodzaj Utricularia. Wzory te zostały wydrukowane i rozesłane członkom Sekcyi z prośbą o uwagi, dla któ-

rych rozpatrzenia i powzięcia ostatecznych uchwał co do zakresu i formy „Flory“ zarządzone zostanie osobne posiedzenie Sekcyi. Sekcya zajmie się też w blizkiej przyszłości ustaleniem terminologii, która obowiązywać będzie spółpracowników Flory, a której projekt przyrzekł zestawić Prof. Dr. F. Kamieński. Dla ułatwienia pracy nad Florą zakupiono, jak w latach poprzednich, pewną ilość roślin naczyniowych z poza Galicyi, tudzież kilka dzieł opisowych.

Sekcya zoologiczna udzieliła zasiłków na badania faunistyczne pp. J. Momotowi i S. Stobieckiemu. Pierwszy z nich odbył pięć wycieczek na Podole i zebrał w różnych porach roku obfity materyał planktoniczny, którego opracowanie jest na ukończeniu, tak, że sprawozdanie ze swych badań p. Momot złożyć będzie mógł Sekcyi w najbliższym czasie. — P. Stobiecki uzupełniał na Podolu i w Żurawnie nad Dniestrem dawniej zebrane materyały koleoptero- i hemipterologiczne, zbierając przygodnie pajęczaki. — Z pracowników, którym Sekcya poleciła w poprzednich latach poszukiwania faunistyczne, p. J. Dziędzielewicz nadesłał do muzeum Komisyi owady siatkoskrzydłe zebrane w latach 1906 i 1907 i przyrzekł wkrótce złożyć wykaz gatunków z tego działu, odszukanych w wymienionym czasie. Od p. F. Schillego otrzymała Sekcya zbiór Psocidów z okolic Rytra. W r. z. p. Schille zbierał i hodował motyle w okolicach Żurawna, zgromadził też obfity materyał z działu Collembola i nieco przylżeńców; zbiory te zamierza p. Schille, przed ogłoszeniem wyników swej pracy, uzupełnić. Prof. Dr. S. Niezabitowski pracował dalej nad oznaczeniem własnych i obcych powierzonych mu ma-

teryałów z błonkówek, należących do działów Braconidae i Ichneumonidae, nadto zbierał te i inne błonkówki w okolicach Nowego Targu, Żurawna i Gródka pod Lwowem. Prof. J. Śnieżek oznaczył przeważną część błonkówek pszczołowatych własnego zbioru, pracę tę ukończy w roku bieżącym, poczem dla Sprawozdań Komisyi wygotuje wykaz, w którym uwzględni także gatunki, znajdujące się w zbiorze podarowanym Komisyi przez Prof. Dra A. Wierzejskiego. — Do wydania w Sprawozdaniach otrzymała Sekcya od Prof. Dra S. Klemensiewicza pracę p. t. „O nowych i mało znanych gatunkach motyli fauny galicyjskiej", przyczynek VI.

W Sekcyi rolniczej Prof. Dr. W. Klecki prowadził w dalszym ciągu studya nad rasami bydła, a jako rezultat tej pracy ogłosił w Sprawozdaniach Komisyi rozprawę p. t. „Studya nad bydłem nadbużańskiem", część II. — W dziale leśnym Starszy radca leśnictwa p. Nowicki, uzupełnił w mapie lasów zaznaczenie barwami panujących gatunków drzew: buka, jodły i świerka. w obrębie dopływów górnego biegu Soły, tak, że oznaczenie leśnej flory olbrzymiej całego zachodniego Beskidu można uważać za skończone.

Do Muzeum Komisyi fizyograficznej przybyły w roku zeszłym: 1) zbiory przyrodnicze złożone przez pp. J. Dziędzielewicza, Dra B. Namysłowskiego, F. Schillego, Dra H. Zapałowicza, 2) zbiory lub okazy zwierząt, roślin skamielin podarowane przez p. H. Bobińską i pp. J. barona Brunickiego, Dra W. Dybowskiego, Dra S. Goińskiego, K. Hankiewicza, Prof. Dra E. Janczewskiego, F. Marfiaka, spadkobierców śp. J. Niedziałkowskiego, J. Paczoskiego, G. Pola, J. Popka, Prof. Dra M. Raci-

borskiego, K. Roupperta, 3) rośliny naczyniowe i grzyby zakupione, 4) książki zakupione tudzież podarowane przez c. k. Centralne Biuro hydrograficzne w Wiedniu, Krajowy Oddział hydrograficzny we Lwowie, c. k. Państwowy Zakład geologiczny w Wiedniu, Zakład geograficzny Uniwersytetu Wiedeńskiego, c. k. Centralny Zakład dla meteorologii i geodynamiki w Wiedniu, k. Węgierski Zakład państwowy dla meteorologii i magnetyzmu, p. Dra K. Trochanowskiego.

W muzeum Komisyi Prof. S. Smreczyński ukończył rozpoczęte w r. 1906 oznaczanie zbioru pluskwiaków różno i równoskrzydłych śp. Prof. B. Kotuli, oznaczył przeważną część pluskwiaków w zbiorze śp. Prof. A. Wagi i rozpoczął rewizyę systematyczną krajowego zbioru szarańczaków; Prof. J. Śnieżek pracował dalej nad zbiorem błonkówek śp. O. Radoszkowskiego i uporządkował w nim gatunkowo rodzaj Bombus w zupełności a rodzaj Andrena w przeważnej części. W głównym zbiorze krajowych roślin naczyniowych ukończono zaopatrywanie okazów znakami muzealnymi i rozpoczęto tę samą pracę w zielniku Andrzejowskiego. Pracami muzealnemi, mającemi na celu uporządkowanie i konserwacyę zbiorów, zajmowali się, oprócz wymienionych: pp. Smreczyńskiego i Śnieżka, zastępca kustosza Prof. Dr. W. Kulczyński, stypendyści Akademii Umiejętności: pp. Z. Chmielewski, H. Osuchowski, S. Udziela, wreszcie p. H. Pruszyńska i pp. D. Wieluch i J. Popek.

Komisya antropologiczna w dziale czysto antropologicznym otrzymała następujące prace:

Dr. J. Talko-Hryncewicz przedłożył rozprawę p. t.: „Szlachta litewska, studyum antropologiczno-etnologiczne,“

oraz pracę p. t.: „Przyczynek do antropologii dzieci chrześciańskich i żydowskich na Ukrainie.“ P. Kazimierz Stołyhwo z Warszawy nadesłał pracę: „O nowym osteoforze.“ P. Leon Rutkowski, lekarz z Płońska, nadesłał pracę p. t.: „Charakterystyka antropologiczna ludności żydowskiej Płońska i okolicy.“

W dziale archeologicznym przedłożono Komisyi prace następujące: S. J. Czarnowski z Miechowa pracę p. t.: „Jaskinie i schroniska w Kopcowej Górze, na lewym brzegu Prądnika pod Ojcowem.“ Dr. W. Kuźniar z Krakowa: „O wykopaliskach z Witkowic pod Krakowem.“ P. Maryan Wawrzeniecki z Warszawy: „Materyały do mapy archeologicznej Polski.“ P. Bolesław Czapkiewicz z Tarnowa nadesłał: „Materyały archeologiczne z okolic Skawiny i Podłęża“.

Dr. Demetrykiewicz przedstawił Komisyi swą pracę p. t.: „O złotych skarbach epoki bronzowej z Kaczorów i Brzezia w Poznańskiem,“ a nadto złożył Komisyi obszerne sprawozdania ze swych badań i poszukiwań archeologicznych, dokonanych w roku ostatnim przeważnie w ziemi Krakowskiej. Mianowicie wspólnie z czł. Komisyi p. Maryanem Wawrzenieckim podjął Dr. Demetrykiewicz wycieczki do grodzisk w Tyńcu, w Płazie i Jaworznie w Chrzanowskiem, zdjął plany tych warowni i stwierdził, że pochodzą z końcowej epoki przedhistorycznej i były otoczone wałami kamiennymi.

W celu rozjaśnienia istoty zagadkowych kopców w rodzaju kurhanów w ziemi Krakowskiej zwiedził Dr. Demetrykiewicz cały szereg miejscowości, gdzie takie zabytki istnieją, a bliższe badania i rozkopywania dokonane w Karniowicach, Bosutowie i Zielonkach przekonały,

że te ostatnie kopce pochodzą z czasów już historycznych i grobów nie zawierały.

Oprócz tego przedsiębrał Dr. Demetrykiewicz wspólnie z p. Wawrzenieckim poszukiwania archeologiczne na miejscu osad przedhistorycznych w Witkowicach i Modlnicy. Zwiedził wreszcie ślady osad przedhistorycznych i cmentarzysk w Raciborsku koło Wieliczki i pozyskał dla Muzeum Akademii w darze od p. Maryana Dydyńskiego, właściciela tej wsi, piękny zbiorek narzędzi kamiennych i ozdobnej ceramiki, zgromadzony w ciągu wielu lat przez ofiarodawcę ze wspomnianych pól w Raciborsku i okolicy.

Dr. Demetrykiewicz dokonał wreszcie poszukiwań archeologicznych na cmentarzysku ciałop. z epoki wędrówek ludów w Bolesławiu nad Wisłą.

Do Muzeum archeologicznego przybyły, oprócz wykopalisk z wycieczek Dra Demetrykiewicza i Dra Kuźniara oraz wspomnianego wyżej daru p. Dydyńskiego, także wykopaliska bronzowe, szklane i kamienne z Galicyi wschodniej, ofiarowane przez Dra Barzyckiego, lekarza zdrojowego w Szczawnicy.

Porządkowanie wykopalisk z Bilcza Złotego, w Muzeum, prowadzone przez kustosza Dra Demetrykiewicza przy pomocy stypendysty p. Kwiatkowskiego i posługacza z uniwersyteckiego gabinetu archeologicznego posunęło się znacznie naprzód pomimo nadzwyczajnej ciasnoty lokalu i jest nadzieja, że trudne to zadanie ukończone zostanie może w drugiej połowie przyszłego roku.

W Muzeum antropologiczno-archeologicznem pracowali nadto p. Kazimierz Stołyhwo z Warszawy nad szkieletami z jaskini w Bilczu Złotem, a uczony archeo-

log Dr. Oskar Almgren ze Sztokholmu nad zabytkami epoki kamiennej.

Do działu etnologicznego otrzymała Komisya antropologiczna prace p. Franciszka Gawełka:

1) „Czarownik w Rząchowy w powiecie Brzeskim w Galicyi"; — 2) „Przesądy, zabobony i środki lecznicze ludowe w powiecie brzeskim w Galicyi."

Sekretarz, Seweryn Udziela, na posiedzeniu Komisyi zdawał sprawę z badań nad strojami ludu polskiego na Śląsku Austryackim i złożył pracę: „Ubiory ludu polskiego na Śląsku Austryackim," illustrowaną mapą, fotografiami i 60 tablicami, malowanemi akwarelą.

Komisya bibliograficzna pracowała w roku sprawozdawczym normalnie, odbywając zwykłe swe posiedzenia, na których klasyfikowano materyał naukowy. D. 19 października 1907 odbyło się posiedzenie administracyjne, na którem wybrano na przewodniczącego na rok 1908 Prof. Dr. Wł. Natansona.

„Katalog Literatury Naukowej Polskiej" ukazywał się systematycznie w dalszym ciągu. Wydano zeszyt III i IV podwójny na drugie półrocze 1906 roku i zeszyt I i II (podwójny) na pierwsze półrocze 1907. Zeszyt na drugie półrocze 1907 znajduje się w przygotowaniu.

Biblioteka Akademii. Inwentarz biblioteczny liczy dzieł 39.875 (oprócz zbiorów Walewskiego i Lubomirskigo.

W roku ubiegłym otrzymała biblioteka książki i broszury od 100 dawców dzieł 122 w 629 tomach. Znaczniejsze dary pochodzą od inż. Konstantego Jokisza „Al-

bum budowy kolei wschodniej chińskiej Mandżuryi“ i od hr. Karola Lanckorońskiego („Der Dom von Aquilea“).

Z czytelni, otwartej od godz 10—2 i 6—8 wieczorem, korzystało oprócz członków Akademii i współpracowników komisyi 273 osób 3213 razy; dzieł czytano 628, sprowadzonych 49, rękopisów Akademii 320, obcych 85. Na zewnątrz wypożyczono 95 osobom 414 dzieł w 751 tomach, rękopisów (zakładom) 30.

Zbiór rękopisów liczy obecnie Nrów 1631, dyplomatów uporządkowanych 138, złożonych w depozycie 9.

Sprawozdanie Stacyi Naukowej Polskiej w Paryżu za r. 1907. Sprawozdanie nasze rozpocząć musimy od przypomnienia dotkliwej straty, jaką Instytucya nasza poniosła (13. I. 1907) przez zgon ś. p. Józefa Rusteyki, wychodźcy z r. 1848-go, długoletniego niegdyś członka Towarzystwa Historyczno-Literackiego, a od r. 1893go, t. j. od chwili przejścia zbiorów i majątku tegoż towarzystwa na własność Akademii, członka i podskarbiego Komitetu miejscowego, gorliwego opiekuna i przyjaciela Biblioteki, dbałego o jej rozwój i pomyślność. Cześć jego zacnej pamięci!

Przechodząc do działalności Stacyi w roku ubiegłym, uważamy za słuszne wymienić przedewszystkiem te osoby dla których robiliśmy większe nieraz poszukiwania, lub też, które czas dłuższy w Bibliotece pracowały. Byli to: pp. Z. Batowski, C. Bouffez, S. Frycz, S. Gierszyński, B. Gubrynowicz, M. Handelsman, A. Hauvette, Z. Jabłoński, J. Kindelski, M. Kridl, B. Limanowski, A. Living-

stone, Ch. Malo, P. Marmottan, F. Pache, M. Pachucki, P. Pierling, S. Posner, A. Potocki, M. Rulikowski, J. Stachurski, S. Sterling, K. Strzelbicki, S. Szpotański, A. Vuaflart, L. Wellisch, K. Wojciechowski, K. Woźnicki, i inni. Pozatem niema dnia, żeby się ktoś do Stacyi nie zgłaszał po wszelkiego rodzaju wskazówki i objaśnienia ustne.

Wogóle zaś ruch czytelników i pracujących w Bibliotece przedstawia się w sposób uwidoczniony na tablicy, str. 44 (w nawiasach podano odpowiednie liczby z r. 1906).

Zmniejszenie się dni otwarcia Biblioteki powstało z przedłużenia wakacyj letnich o jeden miesiąc, który użyto na porządkowanie i czyszczenie zbiorów. Pomimo to liczba czytających i pracujących powiększyła się znowu, i coraz silniej daje się odczuwać brak miejsca w Sali publicznej i wogóle w Bibliotece wobec rosnących wciąż, choć zwolna, zbiorów naszych.

W d. 14 kwietnia zwiedzili Bibliotekę i Muzeum członkowie towarzystwa byłych uczniów szkoły Nauk Politycznych w Paryżu (Ecole des Sciences Politiques), w liczbie przeszło stu pięćdziesięciu.

W dniu 3 maja odbyło się wobec licznie zgromadzonej publiczności doroczne posiedzenie Stacyi pod przewodnictwem Adama ks. Czartoryskiego, prezesa Komitetu miejscowego. Po sprawozdaniu z działalności Instytucyi za rok poprzedni (1906), odczytanem przez p. Władysława Mickiewicza (zob. Rocznik Akademii za r. 1906/7 str. 98-106), Dr. Stanisław Tomkowicz, umyślnie przybyły z Krakowa, na zebranie, wygłosił odczyt, p. t. „Zamek Królewski na Wawelu“, illustrowany licznemi rycinami i fotografiami.

Miesiące	Dni otwarcia	Osób czytających na miejscu	Osób czytających w domu	Miesiące	Dni otwarcia	Osób czytających na miejscu	Osób czytających w domu
Styczeń . . .	23 (24)	155 (147)	59 (45)	Lipiec . . .	12 (24)	73 (135)	20 (32)
Luty	21 (21)	169 (125)	51 (38)	Sierpień . . .			
Marzec . . .	22 (26)	183 (207)	41 (49)	Wrzesień . .	13 (25)	102 (143)	13 (25)
Kwiecień . .	20 (16)	199 (141)	34 (40)	Październik .	27 (27)	260 (232)	18 (45)
Maj	24 (23)	246 (195)	29 (46)	Listopad . .	23 (23)	214 (155)	44 (47)
Czerwiec . .	26 (25)	180 (194)	30 (39)	Grudzień . .	18 (19)	248 (116)	35 (37)
				Razem	229 (253)	2029 (1790)	374 (443)
						2403 (2233)	

W dniu 20 maja odbyło się w Montmorency doroczne nabożeństwo żałobne za duszę Niemcewicza, Kniaziewicza i innych rodaków naszych, zmarłych na wychodźtwie. Mszę świętą odprawił ks. L. Postawka, kapelan kościoła polskiego w Paryżu; kazanie w języku francuskim wygłosił ks. Prof. Ch. Hermeline. Osób stokilkadziesiąt wzięło udział w tej dorocznej pielgrzymce do grobów polskich. Zarząd Kolei Północnej na skutek starań Stacyi, obniżył cenę biletów do połowy.

W miesiącu wrześniu Stacya przedstawiła dwu kandydatów do stypendyum im. Faucher na Wydziale medycznym Uniwersytetu Paryskiego, obu ze skutkiem pomyślnym.

W m. listopadzie Biblioteka zyskała bezinteresowną pomoc w osobie Dra Maurycego Manna, który przychodzi dwa razy na tydzień katalogować rękopisy nasze.

Trzydziestu osobom w ciągu roku ułatwiono wstęp do Biblioteki Narodowej i innych zamkniętych instytucyj naukowych w Paryżu. Dla osób, pracujących w naszej Bibliotece, sprowadzono kilkakrotnie książki i rękopisy z bibliotek krajowych.

Listów w sprawach Stacyi i Biblioteki wyprawiono w ciągu roku 189.

W kasie podręcznej Stacyi obrót pieniężny wynosił w dochodach sumę 7048·65 fr. (o 96·15 więcej niż w roku poprzednim); powstała ona z pozycyj następujących: pozostałość kasowa — 355·35; złożone przez Podskarbiego z ogólnych dochodów Stacyi — 4700·00; nadzwyczajna dotacya Akademii na pokrycie deficytu — 1000·00; subwencya doroczna Akademii za czas od I/X 1907 do I/X 1908 — 600·00; dary jednorazowe — 25·00; ze

sprzedaży dubletów — 118·40; zwroty osób trzecich — 249·90.

Wydatki wynosiły ogółem 6802·10 fr. (o 204·95 więcej, niż w r. poprz.). Pojedyńcze pozycye przedstawiają się w sposób następujący: A) pensye urzędników i służby — 4734·00 fr. B) Zakupno książek, rycin i gazet 243·10; C) Porządki biblioteczne: 1) oprawy książek, czasopism, rycin — 453·60; 2) szafy, półki — 295·00; 2) porto książek, czasopism i korespondencya — 187·70; 4) przybory biurowe — 57·75; 5) druki biblioteczne — 20·00; razem — 1009·05; D) Porządki domowe: 1) opał — 241·05; 2) ubezpieczenie — 95·10; 3) naprawy i inne 127·30; razem 463·45; E) Ciężary Stacyi; 1) obchody 3-go i 21-go Maja — 179·10; 2) utrzymanie grobów — 45·10; F) Drobne, kolendy i tp. — 23·30; G) Za osoby trzecie — 105·00. Pozostało na rok 1908 — 246·55.

Inwentarz biblioteczny powiększył się w roku sprawozdawczym o 255 pozycyi, nie rachując dubletów i dalszych tomów lub zeszytów wydawnictw poprzednio zapisanych. Z tego zakupiono 54, reszta zaś pochodzi z daru od 64-ch instytucyi i osób.

Mianowicie, Akademia Umiejętności w Krakowie ofiarowała dzieł — 29; Redakcya Biblioteki dzieł Chrześcijańskich — 21; Akademia Rumuńska — 12; Matica Serbska w Nowym Sadzie — 8; Spółka Nakładowa „Książka" — 5; Towarzystwo Popierania Nauki Polskiej — 4; Towarzystwo Naukowe w Toruniu — 2; Ministeryum Oświaty francuskie, Towarzystwo „Polska sztuka stosowana" i Redakcya Encyklopedyi Wychowawczej — po jednem; nadto: Kasa im. Mianowskiego w Warszawie, Muzeum narodowe Polskie w Rapperswilu,

Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie, Smithsonian Institution, Zarząd Skarbu Narodowego i Szkoła Polska w Paryżu nadesłały swoje sprawozdania.

Z osób prywatnych złożyli: p. J. Malewski, dzieł różnych — 27; p. W. Mickiewicz — 23; p. W. Gąsiorowski — 5; spadkobiercy ś. p. R. Baczyńskiego — 4; p. M. Handelsman, p. K. Lubecki i O. P. Pierling — po 3; p. K. Balmont, hr. H. de Charencey, p. W. Cieszkowski, p. S. Dickstein, p. W. Gasztowtt, p. P. Marmottan, p. J. Mioduszewski, p. M. Rulikowski, p. S. Rundstein, p. A. Schürr, p. S. Szpotański. p. K. Woźnicki — po 2; pani A. Bieniamé - Dewojno, p. K. Celichowski, p. F. Chłapowski, p. Ch. Dupuis, p. J. Fedorczuk, p. L. Fournier, pani A. Gałęzowska. p. J. Gałęzowski, pp. Gebethner i Wolff, p. W. Janowski, p. T. Korzon, hr. A. Krasiński, p. A. Kraushar, p. J. Kurnatowski, p. S Kutrzeba, p. B. Limanowski, p. E. Majewski, margrabina Monspey, p. Fr. Morawski, p. A. Potocki, p. S. Sokołowski, pani J. Sosnowska, pani Stablewska, p. Fr. Starczewski, p. W. Szykulski, p. S. Tomkowicz, p. A. Wolański, p. G. Yakschitch, hr. W. Zamoyski, — po jednem.

Prócz tego Biblioteka otrzymywała darmo, lub za zwrotem tylko kosztów przesyłki, 52 czasopism w języku polskim i 6 obcych, razem — 58; z tego codziennych — 12, tygodników — 14, dwutygodników — 2, miesięczników — 19, dwumiesięczników — 3, kwartalników — 6 i nieperyodycznych — 2. Były to czasopisma następujące: 1) Biblioteka Warszawska, 2) *Biesiada Literacka*, (później Biesiada Polska, Lechita) 3) Biuletyn Dzieła Miłosierdzia Chrześcijańskiego 4) Bulletin in-

tern. de l'Académie d. S. de Cracovie, 5) Bulletin Polonais, 6) Courrier Européen, 7) Czas, 8) Dla Ojczyzny. 9) Dziennik Kijowski, 10) Dziennik Poznański, 11) *Dziennik Wileński,* 12) Ekonomista, 13) Fotograf Warszawski, 14) Gazeta Lwowska, 15) Gazeta Polska, (później Codzienna), 16) Gazeta Polska w Chicago, 17) *Głos Polski,* (w Warszawie), 18) *Głos Polski* (w Wilnie), Goniec poranny, i wieczorny, 20) Kraj, 21) *Krytyka,* 22) Książka 23) Kurjer Litewski, 24) Kurjer Warszawski, 25) Kwartalnik historyczny, 26) Letopis Matice Srpske, 27) Lud, 28) *Myśl Socyalistyczna,* 29) Nasz Kraj, 30) Nowa Gazeta, 31) Pamiętnik Literacki, 32) Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego w Warszawie, 33) *Panteon,* 34) *Polski Przegląd Emigracyjny,* 35) Poradnik językowy, 36) Prace Matematyczno-fizyczne, 37) Prawda, 38) Przegląd filozoficzny, 39) Przegląd historyczny, 40) Przegląd lekarski, 41) Przegląd Polski, 42) Przewodnik bibliograficzny, 43) Przewodnik naukowy i literacki, 44) Robotnik, 45) Slovansky Přehled, 46) Słowo 47) Słowo Polskie, 48) Sprawozdanie Akademii Umiej. w Krakowie, 49) Świat, 50) Świat Słowiański, 51) Trybuna, 52) Tygodnik Ilustrowany, 53) *Ukrainische Rundschau,* 54) Wiadomości Matematyczne, 55) Wiadomości Salezyańskie, 56) Zgoda, 57) *Życie Polskie,* (Nowiny Odeskie), 58) Życie robotnicze. *Kursywą* oznaczono czasopisma, które przybyły w roku sprawozdawczym.

Dary w gotówce na rzecz Biblioteki złożyli, oprócz wyżej wymienionych nadzwyczajnej dotacyi i dorocznej subwencyi Akademii; p. L. Meyet — fr. 25·00.

Dary przeznaczone specyalnie dla Muzeum Mickiewiczowskiego złożyli: 1) p. S. Bełza, 2) p. A. Bu-

dzyński, 3) p. H. Kerntopf, 4) p. B. Miciński, 5) p. K. Gozdawa-Pepłowski, 6) Redakcya „Wiestnika Ewropy“, 7) p. S. Winiarski, 8) pani M. Zagórska.

Zarząd Stacyi poczuwa się do miłego dlań obowiązku złożenia na tem miejscu gorącego podziękowania wszystkim wyżej wymienionym instytucyom i osobom za ich pamięć o zbiorach naszych.

Muzeum Mickiewiczowskie, w zasadzie otwarte raz tylko na tydzień w czwartki, zazwyczaj i w inne dni tygodnia bywa pokazywane; zwiedziło je w ciągu roku osób 263.

Sprawozdanie o pracach naukowych, dokonanych w ubiegłym roku w łonie Akademii, zostało już ogłoszone i znajduje się w odbitce w rękach dostojnych Gości i Szanownej Publiczności. Na końcu tego sprawozdania pomieszczono bibliografię wydawnictw Akademii, które się pojawiły od ostatniego posiedzenia publicznego. Pod prasą znajduje się kilkanaście tomów, których część ukaże się niebawem na widok publiczny.

Stosunki finansowe Akademii nie uległy w roku przeszłym żadnej zmianie w stosunku do normalnych dotacyi rządowych i krajowych, natomiast ogólny zapas środków pieniężnych, którymi Akademia rozporządza, powiększył się znacznie bądź przez nowe dary, bądź wskutek zrealizowania pierwej już poczynionych legatów.

Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego z dochodów Drukarni Uniwersyteckiej przekazał łącznie 25000 koron, z których 5000 koron na fundusz Encyklopedyi polskiej, a po 10000 koron na fundusze wydawnictwa źróeł porozbiorowych i podręczników przyrodniczych.

Ogólna kwota, którą Senat akademicki oddał do dyspozycyi naszej instytucyi, wynosi obecnie koron 90000.

Legaty ś. p. inżyniera Bartoszka i Dra Nowickiego zostały zrealizowane i włączone do funduszu żelaznego Akademii. Pierwszy zapis wynosi około 7400, drugi około 4400 koron.

Legat ś. p. Dra Nestora Bucewicza, dzięki staraniom Pana Mecenasa Antoniego Osuchowskiego, zaczyna częściowo wpływać. Dotychczas otrzymano około 155000 koron, z których jednakowoż stosownie do postanowień testamentu wypadło złożyć na rzecz Macierzy Polskiej w Cieszynie przeszło 25000 koron. Fundusz ten przeznaczony jest na wydanie opracowań z zakresu historyi i literatury polskiej.

P. Józef Pilawski złożył dodatkowo do funduszu swojego imienia kwotę 17000 koron. Fundusz ten wejdzie w życie dopiero po śmierci Ofiarodawcy.

Legat ś. p. Włodzimierza Spasowicza przyniósł przeszło 225000 koron. Wejdzie zaś w życie dopiero wtedy, kiedy wskutek narosłych odsetek dojdzie do kwoty koron 250000, co nastąpi już w połowie roku przyszłego. Procenty od tego funduszu będą używane na ogłaszanie samodzielnych opracowań z zakresu Wydziału filologicznego i Wydziału historyczno-filozoficznego, oraz częściowo przyłączone zostaną do dotacyi Wydziału matematyczno-przyrodniczego. Nadto ogłaszany będzie co dwa lata konkurs im. Włodzimierza Spasowicza z nagrodą 3000 koron za najlepszą pracę w dziedzinie nauk społecznych i filozoficznych.

Zrealizowany również został legat bł. p. Henryka

Wohla w kwocie około 46000 koron, od której to sumy odsetki przeznaczone są na dwa stypendya.

Wreszcie p. Mathias Berson z Warszawy złożył jedną akcyę Banku ziemskiego w Poznaniu na 1000 marek na cele Komisyi do badania historyi sztuki w Polsce.

Wierna programowi, przedstawionemu w zeszłorocznem sprawozdaniu, Akademia stara się obok bieżących od dawna już ustalonych wydawnictw, przedsiębrać nowe, zakreślone na wielkie rozmiary. Do nich przedewszystkiem należy Encyklopedya polska, nad którą prace posuwają się bez przerwy. W roku 1910 rozpocznie się druk kilku tomów naraz i jeżeli wszyscy współpracownicy dopiszą, całość, t. j. 10 tomów, objętości przeszło 500 arkuszy druku, ukaże się w ciągu roku 1911.

W b. roku administracyjnym ukazał się pierwszy zeszyt nowego wydawnictwa „Monumenta Poloniae palaeographica". Publikacya ta ma objąć reprodukcye fototypiczne przeszło tysiąca kilkuset dokumentów od XII do początków XIV stulecia. Koszta tej publikacyi obliczone są na przeszło 200.000 koron. Akademia ma jednak nadzieję, że zadaniu temu sprosta.

Prace nad Słownikiem staropolskim posuwają się nieustannie. Wydawca Prof. Łoś przystąpił już do przygotowywania rękopisu do druku. Skoro ta publikacya ukaże się na widok publiczny — spełniony będzie jeden z najbardziej doniosłych obowiązków Akademii.

Niedawno rozpoczęte wydawnictwo źródeł porozbiorowych posuwa się naprzód w bardzo szybkiem tempie. Jeszcze w r. b. ukaże się 9 dużych tomów, z których 6 już jest całkowicie ukończonych. Rzeczą Społeczeństwa będzie ułatwić w tym kierunku usiłowania Akade-

mii przez dostarczanie materyałów, będących w posiadaniu prywatnem, a wskutek tego trudno dostępnych.

Wielkie wydawnictwo Greckich Ojców kościoła jest jeszcze w stadyum przygotowawczem, a to z powodu mozolnych poszukiwań, które należy poczynić, zanim druk zostanie rozpoczęty.

Złożony jako depozyt Fundusz Towarzystwa popierania wydawnictw Akademii urósł do kwoty blisko 83000 koron. Na razie odsetki od tego funduszu przeznaczone zostały na ogłoszenie Dyaryusza Sejmu z roku 1831.

W początku r. b. zmarł p. Lubomir Gadon, wielki przyjaciel Akademii i troskliwy Opiekun Biblioteki polskiej w Paryżu. Za życia jeszcze złożył On w Akademii kwotę przeszło 76000 koron z poleceniem, ażeby po Jego śmierci odsetki używane były na potrzeby Stacyi Naukowej w Paryżu. Stan Biblioteki polskiej w Paryżu wymagał w ostatnim roku szczególnej troski Akademii. Dom, w którym się ta Biblioteka mieści, będący własnością Akademii, wymaga gruntownej restauracyi, Biblioteka zaś sama musi zyskać większą ilość sal na książki i lepszą organizacyę. Instytucya ta bynajmniej nie jest bierną. Czyni ona zadość nie tylko potrzebom licznych Polaków w Paryżu zamieszkałych, ale nadto stanowi ona punkt oparcia dla wszystkich młodych Polaków, jadących do Paryża w celu kształcenia się, a zwłaszcza dla stypendystów Akademii. W chwili, kiedy na każdem polu instytucye polskie doznają, z wyjątkiem Austryi, samych tylko prześladowań — byłoby rzeczą bardzo nieodpowiednią zaniedbać zakład, który niejako pozostał w spuściźnie po Emigracyi polskiej. Dlatego

Akademia postanowiła użyć wszelkich środków, ażeby nie tylko nie dopuścić do zmarnowania się tej instytucyi, ale owszem, aby jej zapewnić rozwój odpowiedni do dzisiejszych stosunków. Akademia liczy w tym kierunku na wydatną pomoc ze strony Sejmu krajowego i na współdziałanie Komitetu miejscowego, któremu przewodniczy X. Adam Czartoryski.

W ostatnich latach skonstatowano u nas żywsze zajęcie się egiptologią, a zwłaszcza prawem egipskiem. Pojawiło się kilku młodych uczonych, którzy prowadzą w tym kierunku samodzielne badania i zasilają swemi pracami publikacye Akademii. W poczuciu, że nie stać naszej instytucyi na prowadzenie na własną rękę poszukiwań w Egipcie i Azyi Mniejszej, Akademia postanowiła wziąć przynajmniej inicyatywę w tym celu, ażeby prace w tym kierunku łącznemi siłami mogły być prowadzone. Delegaci Akademii weszli w porozumienie z Akademią Wiedeńską i Pragską i wywołali wspólną uchwałę, ażeby uzyskać od Rządu roczną subwencyę na samodzielne prowadzenie wykopalisk w Egipcie. Z czasem może się w ten sposób wytworzyć osobny austryacki Instytut, który nie poprzestając na Egipcie, rozszerzy pole swych badań i do Małej Azyi. Rzecz jest na najlepszej drodze, a osobną wdzięczność wyrazić należy hrabiemu Tadeuszowi Koziebrodzkiemu, upełnomocnionemu posłowi w Kairze, który nie szczędzi starań, ażeby sprawa osiągnęła korzystny rezultat. Młodzi polscy uczeni będą wtedy mieli sposobność na miejscu prowadzić poszukiwania w zakresie nowych a tak ważnych nauk.

Ekspedycya naukowa w Rzymie pracowała pod kierunkiem prof. Abrahama i Zakrzewskiego. Prof. Za-

krzewski bawił przez parę miesięcy w Rzymie i współdziałał osobiście w czynnościach Ekspedycyi. W charakterze stypendysty Akademii przebywa w Rzymie Dr. Edmund Długopolski.

Fundacya ś. p. Wiktora Osławskiego działała również skutecznie, jak w latach zeszłych. W roku b. fundusz wydawniczy im. Osławskiego po raz pierwszy wszedł w życie. Z odsetek od niego ogłoszone zostały dwie samodzielne prace pp. Heinricha i Szelągowskiego.

Sprawy szczawnickie dotychczas jeszcze nie zostały odpowiednio do życzeń Akademii uregulowane. Kwestya sprzedaży napotyka na znaczne trudności, zwłaszcza z powodu, że Akademia musi pilnować, ażeby to zdrojowisko nie przeszło w niewłaściwe ręce. Jest wszakże nadzieja, że przed terminem, w którym kontrakty dzierżawne upływają, i ta kwestya pomyślnie załatwioną zostanie.

Posiedzenie uroczyste Stacyi Naukowej paryskiej odbyło się pod przewodnictwem hr. Władysława Zamoyskiego, jak corocznie, dnia 3 maja. Dr. Maurycy Mann wygłosił na niem odczyt o Wincentym Polu.

Na posiedzeniu administracyjnem, które się odbyło wczoraj, dokonane zostały następujące wybory.

Członkami czynnymi krajowymi na Wydziale filologicznym wybrani zostali dotychczasowi korespondenci:

Ks. Arcybiskup Józef Bilczewski; p. Leonard Lepszy, Radca górniczy; Dr. Jan Rozwadowski, Prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego i Dr. Stanisław Tomkowicz, Konserwator zabytków sztuki. Nazwiska dwóch członków czynnych zagranicznych z tegoż Wydziału zostaną po-

dane do wiadomości po uzyskaniu Najwyższego zatwierdzenia.

Na Wydziale historyczno-filozoficznym członkiem czynnym zakrajowym wybrany został dotychczasowy korespondent: Dr. Ludwik Pastor, Dyrektor Instytutu austryackiego w Rzymie i Prof. Uniw. w Innsbrucku; korespondentami zaś pp. Dr. Franciszek Ksawery Fierich i Ks. Władysław Chotkowski, Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Na Wydziale matematyczno-przyrodniczym członkiem korespondentem wybrany został Dr. Maryan Smoluchowski, Prof. Uniwersytetu we Lwowie.

Na tem zamykamy niniejsze sprawozdanie, a prelegent na ten rok zaproszony, Rektor Bronisław Dembiński, odczyta swoją pracę p. t.: „Szujski i jego synteza dziejów".

Szujski i jego synteza dziejów

napisał

Bronisław Dembiński.

Rzecz czytana na publicznem posiedzeniu Akademii Umiejętności w dniu 16 maja 1908 r.

Przed 25 laty gasło w Krakowie wśród bólu najbliższych a żalu narodu wielkie życie w pełni władz i sił duchowych.

W obliczu śmierci, mówił Józef Szujski: „wszystko mam chore, tylko jedna głowa zdrowa". Rwały się struny życia, a żywy i niestrudzony umysł dążył na szczyty wielkich, największych zagadnień, aby niejako u progu wieczności wydrzeć tajemnicę bytu narodu i całej ludzkości. Szujski dążył zawsze do samego źródła prawdy usiłował każdą sprawę do dna zgłębić, każdą chwilę związać z przeszłością, jak ogniwo z łańcuchem dziejowego rozwoju, ale szczególnie w ostatnim czasie objawiło się gorące pragnienie wielkiej dziejowej syntezy.

Szujski ubolewał, że od „Ojcze nasz" nic sie u nas w filozofii historyi nie działo, że stępienie myśli filozoficznej pociąga za sobą szkodliwą pokolenia naszego płytkość, że tak mało u nas trudnią się historyą powsze-

chną, że w ogóle „w koncercie nauki europejskiej brak polskiego głosu“. Uczuwał też potrzebę, aby zabrać głos, któryby świadczył o samodzielnem pojmowaniu zjawisk życia, o istnieniu i istocie polskiej nauki, o istocie duchowej polskiej indywidualności. Snuły się myśli nowych prac. Szujski zamierzał pisać szkic „Systemy filozofii historyi“ zostawił tylko fragment, podnosząc sam, że było to raczej „filozoficzno-religijne wyznanie niż metodyczne, żmudną kontrowersyę i polemikę mieszczące dzieło“. Nęciły go postacie z historyi powszechnej. Obok profilu Nerona stawał profil Marka Aureliusza, przesunęła się ponura postać Savonaroli.

Wzrok myśliciela padał na przełomowe postacie i epoki, najbliższe współczesnej dobie, a w szczególności na gasnący świat starożytny i wyłaniający się z chaosu brzask chrześcijaństwa. Rzym ze swą wiecznością i wielkością wyrył głęboki ślad w duszy, spotęgował wrodzoną, nieprzepartą potrzebę badania uniwersalnych zagadnień. Twórca dziejów Polski wnikał coraz głębiej w istotną treść dziejów, szukał wielkich szlaków, którymi cała ludzkość kroczy.

Zaczynała się dopiero nowa epoka twórczości, przedwcześnie przerwaną. Zamiast wielkich dzieł, któreby trwałym były pomnikiem polskiej myśli w europejskiej nauce, zostały fragmenty, szkice, tytuły rozpraw i rozdziałów.

Ranke zabrał się w bardzo późnym wieku do pisania historyi świata i zdołał jeszcze przebić się przez tysiące lat. U nas duch wielki gaśnie w pełni sił, — *nel mezzo del cammin*. Z fragmentów trzeba nam złożyć całość, z szkiców pełny obraz.

„Historya zależną jest, jak to Szujski sam określił, od sumy zasad i pojęć przedstawiającego ją pracownika. Tucydydes czy Tacitus, Gibbon czy Macaulay, Ranke czy Thierry, Lelewel czy Szajnocha, wycisnęli na swoich dziełach piętno swoich zasad i wyobrażeń, położyli na nich niby na kolumnach sklepienie tego porządku świata, który sobie wyobrażali". Musimy tedy poznać Szujskiego zasadnicze wyobrażenia i poglądy na naturę ludzką i warunki rozwoju społeczeństwa. Na tych kolumnach oprze się sklepienie jego dziejowej konstrukcyi. Potężna ta indywidualność, pełna ognia, przebija się w całem ujęciu dziejów, indywidualność w sobie skończona, samodzielna, o wielkim duchowym rozmachu i uniwersalnym widnokręgu. Możemy też uprzytomnić ją sobie tylko na szerokim tle prądów współczesnych. Dla wrażliwego i rozległego umysłu nic nie było obce; żądza wiedzy nie dawała spocząć. Wciąż trzymał rękę na pulsie duchowego i społecznego życia. Brał od obcych a pozostał sobą, w duszy swej wytwarzał i wykuwał własny świat. Utrzymywał ścisły związek z tem, co snuła myśl ludzka u innych narodów, znał jej różne drogi, ale szukał własnej drogi, idąc za własną indywidualną i narodową potrzebą.

Zdobywał i warował swą samodzielność, ugruntowaną nie tylko w intelekcie, ale w intenzywnem uczuciu. Samodzielnie stanął wobec pozytywnej budowy Comta, wobec dumnej logicznej abstrakcyi Hegla „narzucającej historyi nieskończonej i niezamkniętej formułę tezy, antytezy i syntezy", samodzielnie wobec socyologii Spencera i wobec późniejszych śmiałych a zbyt łatwych historycznych konstrukcyi, w których zaznaczył się

świeży motyw nauk przyrodniczych i wpływ doniosłej teoryi ewolucyjnej.

Szujski stanął trzeźwo w historycznym wieku na realnym historycznym gruncie, łącząc w sobie przedziwnie pracę krytyka z twórczą zdolnością konstrukcyjną, badacza z myślicielem. Strzegł i bronił z zapałem zbyt często przesuwanej i zacieranej granicy między umiejętnościami ścisłemi a historyą, wychodząc z zasady, że duchowy świat nie podpada pod absolutne prawa fizyczne, że mikrokosmos życia ludzkiego, indywidualnego i społecznego, nie może tonąć i ginąć w makrokosmie wszechświata. Dzieje ludzkie były w jego przekonaniu samodzielnem zjawiskiem. Stąd uroczyste veto przeciw nauce, któraby opuszczała najistotniejsze objawy moralne, veto przeciw mechanicznym prawom istnienia i rozwoju, przeciw wtłaczaniu bujnego wewnętrznego życia, tryskającego potężnie i swobodnie w różnych promieniach, w zewnętrzne ramy zawsze za ciasne, bo bogate życie nie da się ująć i zamknąć w gotowe formy i postulaty doktryny. „Nauka o jednej wielkiej niewiadomej, jaką jest przeszłość i o drugiej niemniej wielkiej, jaką jest początek historyi nie uznaje kategorycznego non plus ultra, któremu każdy następny dzień kłam zadaje“ tak rozumował Szujski, a wyprowadzał swe poglądy z jednego źródła, z głębokiego uznania moralnej strony natury ludzkiej. Istota jej, jak sądził, stanowiła właśnie to, że dzieje nie ciągną się jak linia matematyczna w nieskończoność rozwoju i postępu, ale oscylują podług tajemniczych i nieokreślonych praw, zadając kłam postępowi, takiemu postępowi, który wykluczał i odrzucał stałe objawy i potrzeby wewnętrznego życia.

O rozwoju i postępie istnieją i walczą z sobą dwie zasadnicze teorye. Jedna zasadza się na uznaniu ustawicznego potęgowania się życia aż do osiągnięcia rzekomo pełnej samodzielności rozumu i doskonałości bytu. Druga teorya, mniej dumna i mniej olśniewająca, zasadza się na głębokiem wniknięciu w naturę ludzką, doskonalącą się a nigdy nie doskonałą, szukającą jedynego oparcia w sobie, a jednak zmuszoną uznać wielkie moce nad sobą. Tam mamy prostą linię rozwoju, tu wielkie koło wewnętrzej pracy, tam ewolucyę, a tu, żeby użyć słowa Szujskiego, oscylacyę sił, potrzebujących stałej równowagi przez równoległe trwałe uznanie wszystkich władz i potrzeb moralnych: rozumu, uczucia i religii.

Zwolennikiem zwycięskiego postępu był w wieku oświecenia Voltaire w swym „Zarysie obyczajów“, Lessing w swej rzeczy o „wychowaniu ludzkości“, Condorcet w „Szkicu historycznym obrazu ducha ludzkiego“. Świeży powiew romantyzmu przyćmił racyonalistyczne światła, ale w XIX wieku teorya absolutnego rozwoju zajaśniała nowym blaskiem w Heglu. Z jej ducha powstały potem konstrukcye dziejów mniejszej miary i wartości, raczej popularne niż naukowe — Buckla i Drapera.

Ojcem drugiego poglądu na świat był św. Augustyn, twórca wielkiego pomnika ducha chrześcijańskiego: *De civitate Dei*, którego potężnemu wpływowi Szujski widocznie ulegał. Po nim przyszedł po szeregu wieków Vico z „Nową nauką“ o powrotnych falach rozwoju — *corso ricorso*.

Z innego wychodząc założenia i do innej dochodząc konkluzyi, należy do tego kierunku także Macchiavelli;

nie dawał on wielkiej historycznej perspektywy, obejmującej w szerz całość dziejów, a raczej szedł w swej psychologicznej analizie w głąb ludzkiej natury, w której wyłącznie szukał oparcia.

Cały ten pogląd objaśniają dobrze słowa angielskiego statysty Burke'a, zwrócone przeciw entuzyastom francuskiej rewolucyi i stosowaniu francuskiej metody matematycznej do życia społeczeństwa, ważne słowa: „W świecie moralnym niema odkryć".

Przeciwnik „wszystkowiedzów, przyrodników i statystyków", Szujski bacząc zawsze na moralną stronę natury ludzkiej, na jej twórczą żywiołową zdolność, nie dającą się ani przewidzieć, ani całkowicie wytłómaczyć, a na jej niezdolność wystarczenia wyłącznie sobie samej, oświadczył się tak przeciw absolutnym prawom, jak przeciw postępowi, opartemu na ewolucyi, bezwzględnie stosowanej do historyi.

Szujski widział w historyi „dnie, w których wszystko jest zadziwiającem, wszystko niespodzianem, w których staje *post nubila Phoebus*, w których Bóg śle jednego człowieka i temu jednemu człowiekowi daje moc wielką, organizatorską, swoją własną poniekąd, której nie miał chaos tysiąców". Uznając, że od nas zależy tylko „utworzenie medium, bez którego wielkie chwile i wielcy ludzie marnieją", wierzył Szujski, że zesłanie geniuszów „dziać się musi wedle zamysłów, których nie docieknieme, sprawiedliwości, której nie zbadamy, wśród zawikłań, których nie ogarnie żaden system".

Jest to zapatrywanie, przeciwne znanej i wówczas uznawanej teoryi o środowisku i rasie Taina. Taine zastosował swą fizyologiczną metodę ze ścisłością anatoma,

przeprowadziwszy analizę geniusza na pierwiastki. Szujski widzi w geniuszu nadprzyrodzone zjawisko. W określeniu stosunku wielkiej indywidualności do społeczeństwa popada jednak w pewną sprzeczność. O Batorym powiedział, że „co było lat dziesięć w Polsce za jego panowania, to nie jej dzieło, to było tylko zesłanie człowieka", a usprawiedliwiając politykę Zygmunta Starego, utrzymywał, że należy „rozdzielić winę między jego a wiek". W każdym razie górowała w jego poglądach myśl, że w dzieje wkracza Siła, nie dająca się zmierzyć i obliczyć, co wynikało z zasadniczego stanowiska niezależności ludzkich dziejów od praw. Szujski kładł nacisk na „nieskończoność" objawów życia, a z tem łączyło się już bliższe określenie zadania i zakresu badań samej nauki historycznej.

„Historya jako nauka", — powiedział Szujski, — jest jedną ogarniającą wszystkie objawy życia ludzkiego lub narodu w przeszłości", a zatem wypadki polityczne i społeczne, życie religijne, naukowe, artystyczne, fakta materyalnego bytu i fakta moralne.

Objęcie tej całości coraz wszechstronniejsze, miało stanowić „miarę wartości historycznego pojmowania". Nauka bada z konieczności podziału pracy osobno każdą sferę życia, ale wszystkie razem zbiegają się w jednym pniu. Z tego potężnego pnia wyrastały dwa wielkie konary: dzieje polityczne i dzieje cywilizacyi. Dzieje polityczne obejmowały wypadki zewnętrznego życia narodów, dzieje cywilizacyi zajmowały się głównie wewnętrznym stanem społeczeństwa, „sumą objawów, które są kapitałem i miarą jego pozapolitycznej wartości".

W pojmowaniu dziejów zaznaczały się od dawna

dwa kierunki. Jeden wysuwał państwo na czoło, jako najwyższy wykwit społecznej i narodowej siły, drugi upatrywał w człowieku w jego ludzkich, ogólnoludzkich, wiecznych dążeniach główną treść i istotę dziejów. Ideowym ojcem historyi politycznej był w XVIII w. Kant twórcą historyi cywilizacyi Herder. Po Kancie, Hegel podniósł i wyniósł państwo na wyżyny najpotężniejszej emanacyi ludzkiego ducha, przesiąknięty ideą o konieczności, wielkości i moralnej godności państwa. A wśród historyków Ranke doszedł od uniwersalnych, romantycznych ideałów do konkretnego pojęcia narodowego państwa. Ranke przygotował przez historyczne refleksye polityczne dzieło, torując drogę „żelaznemu“ twórcy zjednoczonych Niemiec.

Do spadkobierców Herdera należą historycy kultury; Winckelman, Burkhardt i Lamprecht. W angielskiej literaturze historycznej przeważa w XIX wieku właściwy indywidualności narodu polityczny duch. Niezależne stanowisko zdobył głośny nad istotną zasługę autor: „Historyi cywilizacyi Anglii“, Buckle We Francyi nie dadzą się owe dwa kierunki tak ściśle rozróżnić. Voltaire wprowadza historyę cywilizacyi. W zaraniu XIX wieku Chateaubriand w swym „Geniuszu chrześcijaństwa“ objął wszystkie objawy życia, a później Guizot w swych sławnych wykładach o „Historyi cywilizacyi w Europie i we Francyi“ zwrócił uwagę na główne pierwiastki rozwoju ludzkości, zacząwszy od rozkładu świata starożytnego, a kończąc na genezie nowszych czasów. Oprócz faktów materyalnych widomych, zewnętrznych, stanowiących istotę historyi politycznej, podnosił Guizot „fakta moralne, ukryte na dnie wewnętrznego życia a nie mniej

przeto realne, związane z rozwojem indywidualnego życia, z rozwojem człowieka samego, jego władz, uczuć i idei".

Guizot wywarł znaczny wpływ na naszego historyka. Szujski powołał się w swych wykładach o „dziejach cywilizacyi polskiej" na Guizota, z którym się godził, i na Buckla, z którym się nie godził, chociaż i ten pisarz niezaprzeczenie przez same postawienie problemu pobudził Szujskiego do zwrócenia swej myśli w tym kierunku.

Bucklowi zarzucał Szujski, że wyszedł z fałszywego filozoficznego twierdzenia, jakoby postęp inteligencyi, uwalniając ludzkość z pod przewagi religii i władzy był jedyną miarą wartości faktów historycznych. Szujski uważał tak religię, jak władzę za stałe i niezbędne siły, za trwałe i równoległe objawy życia. W ogóle w ocenie historyi politycznej i cywilizacyi zachował sąd, pełen miary.

Ceniąc zawsze wysoko ważność i konieczność państwowej organizacyi, wytykając narodowi „pogardę rządu", Szujski zastrzegał się przeciw wybujałej państwowości. Wnikając głęboko w dzieje ojczyste, doszedł do przeświadczenia, że istnieją objawy życia, które bez względu na stan i wypadki polityczne są i pozostaną kapitałem, zdobyczą i zasługą narodu. Dzieje cywilizacyi polskiego narodu uważał Szujski za stokroć chlubniejsze od politycznej działalności, to też zasadniczo przyznawał tym dziejom równoległą wartość. Czynił to z motywów narodowych, ale także ze stanowiska ogólnoludzkiego, wychodząc z założenia, że państwo jest środkiem do dopięcia wielkich cywilizacyjnych celów, że jednostce

należy dać najlepsze warunki ludzkiego rozwoju, wydobycia i wypowiedzenia całej swej wewnętrznej treści.

Patrząc na świat sub specie aeternitatis, zaznacza Szujski, że „nieśmiertelny człowiek ważniejszym jest wobec Boga, niż śmiertelna ludzkość“.

Szujski stanął tu z wielką moralną siłą na poprzek wybujałemu rozumowaniu, że państwo tylko dla siebie istnieje i dla siebie najwyższym, jedynym jest celem. W podobnej doktrynie i praktyce upatrywał pierwiastek pogański. Obejmując porównawczo różne epoki podnosił, że imperyalizm rzymski przetrwał upadek w szacie bizantynizmu, że odżył w epoce odrodzenia w pojęciu omnipotencyi państwowej, że żyje w dzisiejszej dobie.

Wszystkie objawy życia stanowiły w rozumieniu Szujskiego niejako niezbędne tony harmonii, wszystkie były przeto zarówno potrzebne; wszystkie razem wzięte składały się na psychologiczny kamerton kultury epoki. Każda epoka ma swój osobny charakter zacząwszy od najwyższych duchowych zdobyczy i natchnień, a kończąc na zewnętrznych sprawach i objawach codziennego życia.

Wszystkie objawy są wyrazem tej samej siły, tego samego nastroju. Przesuwają się przed nami pokolenia, każde o innej fizyognomii. Widzimy posągi Cezarów, odźwierciedlające epokę upadku wielkiego świata; z chaosu wyłania się „pierś średniowieczna, w żelazny puklerz wiary i karności okuta“. Puklerz się kruszy! Humanizm przetopił człowieka w nowy typ, ale i tu różne są odmiany typu humanisty, humanisty, łączącego harmonijnie świat klasyczny z chrześcijaństwem i humanisty, pogrążonego w wewnętrznym rozstroju. Potem znów zmie-

nia się podkład duszy, występują typy religijne Loyoli i Piusa V.

Każde przeobrażenie było wytworem realnych warunków i czynników, działających na całość życia. Panowała tu wielka przyczynowa łączność i wzajemna zależność. Każdy wielki kierunek, który działa na umysłowość ludzką, działa — jak to Szujski trafnie określił — na całego człowieka, na jego fantazyę, na wszysko, co z człowiekiem w związku od najwyższych jego aspiracyj, aż do codziennych funkcyj, od stosunku do najwyższych zagadnień... aż do stroju i sposobu życia".

Mamy tu już wyraźną zapowiedź kulturalno-historycznej metody Lamprechta, podniesionej potem do głośnej nowej naukowej zdobyczy, z tą różnicą, że Lamprecht wyszedł od gospodarczych materyalnych warunków, a Szujski od moralnej istoty ludzkiej. Szujski pojął samodzielnie, co przekazał Guizot, Burckhardt i Ranke — w swej teoryi o pokoleniach — i uprzedził w pewnej mierze Lamprechta, chociaż nie dał osobnego, teoretycznego uzasadnienia swej metody. W dziełach jego jest jednak pełno głębokich myśli o przyczynowym związku zjawisk, o sposobie działania jednego kierunku życia na drugi.

Fakta polityczne i ekonomiczne są powiązane z wewnętrznem życiem. Polityka Zygmunta I była odbiciem humanistycznego ducha, sekularyzacya Prus, następstwem filozofii życiowej epoki. Sankcyę dał jej Erazm z Roterdamu, „chwalca pokoju, umiarkowania, adorator polityki ustępującej dla miłego spokoju, zawierającej rozejmy i pokoje na wszystkie strony, pośredniczącej między ogniem a wodą". Ideałem polityka humanistycznego stał

się filozof, człowiek roztropny, popychający z dnia na dzień taczkę swoich obowiązków, raczej orator, niż człowiek czynu, a „im czystszy humanista, tem gorszy polityk". Szujski zwracał na to uwagę, jak wielki prąd duchowy działa na różne sfery życia i różne warstwy, jak działa na górze i na dole, jak działa wyższa kultura na na niższą, podnosząc, że to, co najzewnętrzniejsze, najjaskrawsze, a nawet najczęściej to, co najgorsze, stanowi szczególną ponętę i pobudza do naśladownictwa.

Zasadniczy przeciwnik absolutnych praw, Szujski zwraca jednak uwagę na prawidłowość w życiu społeczeństw, przeciwnik bezwzględnej teoryi o środowisku podnosi wpływ przyrody i rasy na kształtowanie się narodowego charakteru. Narodowy charakter uważał za wynik danych etnograficznych, przed wiekami wytworzonych. Nic w historyi nie ginie, jak nie ginie w przyrodzie.

Suma dziejowych wrażeń odbija się w każdym ruchu, słowie i czynie człowieka. Siły, które na pozór uśpione leżały w przeszłości, dobywają się w jednej chwili: Francya rewolucyjna i republikańska odziedziczyła instynkt rządu i centralizacyjną dążność. Niemiec, poniewierany w XVIII w., uległy despotyzmowi książąt, krył w sobie instynkt i żądzę panowania dzisiejszą. Instynkt polityczny Włocha zdołał się odrodzić z kataklizmów XVII i XVIII w.

I tak snuje się w myśli Szujskiego przez wieki wątek dziejowy, chociaż wśród burzy pozornie przerwany. Łącząc historyczne fakta, Szujski doszedł do zasadniczego wniosku, że „dobra narodowe, zdobyte wśród walk wewnętrznych i zewnętrznych, wśród twardych doświad-

czeń i trudu życia, przechodząc z pokolenia na pokolenie tkwią nie tylko w ludziach wytycznych, ale i społeczeństwach, a obok *nemo propheta in patria*, stawia historyczne doświadczenie: *nemo propheta sine patria*".

W tych poglądach, pełnych głębokiego historycznego sądu i szerokiego trzeźwego wyrozumienia realnych zjawisk, przebija się wpływ takich myślicieli, jak Montesquieu, Tocqueville i Taine.

Stojąc na nowożytnej naukowej podstawie, myśliciel i historyk polski zbliżał się po wewnętrznej krwawej walce wśród bolesnego, ale męskiego łamania się ze sobą do zagadnienia, które wstrząsało całą jego duszą i pochłaniało całe jego jestestwo: czem są dzieje polskie. Zbliżał się z głęboką czcią i gorącą miłością, uzbrojony w gruntowną wiedzę historyczną i filozoficzną. Dokumenty dużo mówią, ale same dokumenty nie wystarczą, aby rozwiązać zagadkę życia i upadku narodu. Aby temu narodowi wyznaczyć miejsce w świecie, potrzeba znać świat.

Porównawcza metoda, wykazująca analogie i różnice w historyi społeczeństw, różne stopnie i fazy kultury, prowadziła w głąb wielkiego problemu. Metoda ta, umiejętnie stosowana, wykazała istotne znamię Polski — „jej cywilizacyjną młodszość". Szujski pierwszy wskazał, że Polska wstąpiła „na widownię dziejów ostatnia z rzędu z zachodnich narodów, później od Czech i później od Węgier". Młodszość tłómaczy nadmierną wrażliwość, niedostateczne skupienie, rozdźwięk między żywotną treścią narodu, a ułomną formą państwa. Naród, rzucony w wir dziejów, szukał sam siebie, a nie mógł siebie znaleść, nie mógł niedoświadczony, do złudzeń skłonny, wytwo-

rzyć własnej, trwałej formy, a obcą formą dumnie pogardzał. Brał to, co jemu dogadzało, a odrzucał to, coby go politycznie ukrzepić i ubezpieczyć mogło. Uczuć się dawał brak głębi i intenzywności życia, brak dojrzałości.

Intenzywności przeszkadzała ekspanzya, walka z przestrzenią. Młode społeczeństwo, zaledwo wstępujące „w próg organizacyi przez Kazimierza Wielkiego, rzucone zostało w drugą młodość, w drugie ab ovo polityczne, w litewsko-ruski rozczyn". Kiedy już krystalizowała się indywidualność polska w XVI w., wypadło podjąć nowe wielkie dzieło". Muszkularny, przedsiębiorczy, cięty i zacięty szlachcic z XV i XVI w. w swej wędrówce na wschód, wschodniał sam, stał się otyłym, kontemplacyjnym, powolnym, despotyzm pewien pański z indolencyą łączącym.

Szujski wyraża pięknie, że Polska zajęta kolonizacyą, błyszczy „lemieszem pługa, a od czasu do czasu płomieniem szabli, którą tylko stać na chwilowy piorun" Młody naród miał otwartą przyszłość, bo miał „do dyspozycyi czas, ów ząb śmiertelny wszelkiej mocy i potęgi tego świata". Naród padł w chwili, kiedy świadomie kruszył „zabójczą skorupę przeżytej politycznej formy", padł, spychany przez obce potęgi w przepaść, zanim zdołał oblec „nową strojniejszą i zbrojniejszą szatę". Grom powalił zakwitające drzewo, zanim owoc dojrzał, ale pień narodowego życia został nietknięty, niezepsuty i niespożyty.

W przeszłości Polski tkwiła oryginalna treść, tylko jeszcze płynna i nie skrystalizowana. Polska była duchowo samodzielna wobec zachodu i wschodu. Szujski

stawiał naród „na gruncie idei, która nas niegdyś uczyniła wielkimi, której sprzeniewierzenie się przyprawiło nas o upadek, na gruncie idei wolności i sprawiedliwości“. Pyszni wyższością naszą ludzką, przepłaciliśmy przywiązanie do zasady upadkiem, ale zasada nie przestała być prawdziwą, rozumował Szujski, zaznaczając żeśmy „zachód kilkaset mil ku wschodowi posunęli, żeśmy skarbów jego bronili siłą ducha i siłą dłoni... a nawet wyrobem tego, co się dla nas samych okazało zabójczem, wyrobem zbytniej wolności“. Wchodząc w tok tych myśli, powiedzmy śmiało, że i zachód błądził, hodując wybujałą państwowość, obejmującą żelazną obręczą ludzką istotę, zachód doprowadził zdrową zasadę niezbędnej i zbawiennej organizacyi do absurdu, jak Polska do absurdu doprowadzila zbawienną zasadę wolności.

Bieg dziejów, możemy ufać, popłynie samodzielnem łożyskiem między zachodnim a wschodnim ekstremem. Szujski podnosił z wielką siłą samoistne zarodki polskiej indywidualności i widział w łonie jej „ewangeliczne gorczyczne ziarnko. z którego wśród kataklizmów powstanie na naszej ziemi roślina przyszłości“. Przebijało się tu silne echo porywających wieszczych natchnień: Improwizacyi, Przedświtu, Psalmów. Co było poetyckiem natchnieniem i intuicyą serca, w duszy i samowiedzy historyka stawało się czemś realnem. Wiara, oparta na uczuciu, tu zdobywała grunt w naukowem przekonaniu i filozoficznem uzasadnieniu.

Przez głęboką refleksyę i sumienną krytykę, dążył i dochodził Szujski do pogodnej syntezy, do utwierdzenia bytu a nie do zaprzeczenia. Nie stawał sam i nie stawiał narodu w szacie ascety, pokutnika średniowie-

cznego, błąkającego się w rozpaczliwym obłędzie po drogach życia, ale stanął jasno i twardo, jak mąż, pełen wiary i męskiej, na świadomości ugruntowanej, duchowej mocy, a naród dźwigał i budził jak „upadłego rycerza“ do wielkiego dziejowego boju.

Stawał wobec swego narodu, nie jak zimny sędzia, ale jako kość z kości, krew z krwi, jako żywa część żywego ciała, dojrzała i świadoma, jak „sierota, zapracowująca się po łokcie, aby swą matkę z grobu wydobyć“. Związek historyi z narodem chciał oprzeć na szczerości i prawdzie, nie na ułudzie i pieszczocie, bo wiedział i naród w przeszłości na sobie tego doświadczył że źle wyszedł na poteraniu historyi.

Szujski obejmował przeszłość narodu jak jedną całość. Wypadki dziejowe przedstawiały się jemu „niby łuska coraz nowa, w którą się jądro, dusza narodowa odziewa“. Szukał po przez wszystkie wieki tego jądra, tej duszy, i należał do tych, którzy najgłębiej ją pojęli i najserdeczniej ukochali. Wszystkie walki przeszłości odczuwał, jakby własny swój ból. Co w narodzie i z narodem się działo, było jakby własną jego sprawą, bo żył nie dla siebie, nie pisał dla własnej chwały, ale czuł i myślał za naród, a tworzył na jego chwałę. T w o r z y ł, bo w tem odtwarzaniu przeszłości była t w ó r c z o ś ć.

Wyrozumiewając Długosza, pisał o historykach: „każdy będzie życiem pojmował życie, a takie pojęcie będzie zawsze lepsze, trafniejsze, wyższe, mądrzejsze od tego, co tylko kadawer historyi obrabia“.

Szujski służył umiejętnie historycznej nauce, gromadził, wydawał źródła, krytycznie badał dokumenty

nie szczędził znoju, aby metodycznie ugruntować podstawy wiedzy, ale sądził, — zgodnie z wielkim niemieckim historykiem Rankiem — że historyczna konstrukcya „graniczy o miedzę z artystycznem odtworzeniem przedmiotu". Z konieczności też musiał w ujęciu dziejów przebić się moment subjektywny, nie, żeby idee lub uprzedzenia historyka narzucać przeszłości, ale żeby przejąć się duszą narodu, odczuć ją i sobie uświadomić, zrozumieć ją i wyrozumieć.

Pełen mądrego wyrozumienia, Szujski liczył się z „czynnikiem niedoskonałości ludzkiej i społecznej, który nie pozwala nigdy dotrzeć do zupełnej równowagi treści i formy".

Homo es — brzmi głos wyrozumienia, zwrócony do narodu, *homo es,* brzmi głos napomnienia, „za rydwanem tryumfatorów ziemi", którzy mają to, czego niema pokonany, a przecież w piersi pokonanego pozostanie to, czego brakuje tryumfatorowi". Była to znowu prawda z ducha polskiego i chrześcijańskiego!

W miarę, jak umysł Szujskiego dojrzewał i potężniał, sięgał coraz wyżej w sferę uniwersalnych zagadnień. I tu pozostał sobą! Odczuwał to, co szarpało piersią ludzką, co stanowiło męczącą zagadkę bytu i wewnętrznej równowagi całego społeczeństwa. Przełomowe epoki były mu bliskie, bo co się w nich rozgrywało, znalazło oddźwięk w jego duszy, to była niejako część jego życia i doświadczenia. W wieku Nerona widział „mnóstwo tajemnic, które lepiej niż inne wieki nasz wiek czuje". Szujski szukał wątku dziejów powszechnych i znalazł go w walce dwóch potęg: ziemskiej i nadziemskiej, znamionującej zwłaszcza trzy wielkie history-

czne chwile, — upadku świata starożytnego, epokę odrodzenia i współczesną dobę. Ten niezawodnie wielki moment psychologiczny pochłaniał całą uwagę Szujskiego. Z bólem i lękiem patrzał na rosnący rozdźwięk w życiu. Nadmiar uczucia zabarwiał w końcu naukowe poglądy. W profilu „Nerona", w ostatnich ustępach o Odrodzeniu i reformacyi było więcej natchnienia niż rozumowania, więcej manifestacyi wiary niż sądu. Wogóle w ognistym proteście przeciw różnym przeczeniom Opatrzności, przeciw narzucaniu absolutnych praw, nie docenił może zupełnie momentu rozwoju w dziejach, ani tej nauki, która zapowiadała się dopiero — socyologii, a zbliżał się do myślicieli romantycznych, rozmiłowanych w średnich wiekach, jak de Maistre, Bader i Fryderyk Schlegel.

Szujski, podobny do Długosza, któremu piękny postawił pomnik, trwalszy od spiżu, powiedział o nim, że patrzał na życie przez okno gotyckie świata średniowiecznego. Tak też Szujski patrzał na świat przez pryzmat swych wierzeń i ideałów. W subtelnem i głębokiem poczuciu i przeczuciu istotnych braków nowożytnej i najnowszej kultury, wydobył z głębi duszy, nękanej smutkiem i niepokojem, wielkie tony, które mają i zachowają pełen dźwięk i pełną siłę. Nad walkami i hasłami dnia górowały wielkie prawdy, z dziejów wysnute.

Przez walkę doszedł do harmonii, czerpanej z chrześcijańskiej nauki. Stąd miały spłynąć dobroczynne promienie i wskazać drogi odrodzenia. Harmonię chciał dać i zostawić światu, a swemu narodowi moc twórczą i zbawczą.

Pozytywista Taine nie zdołał wyjść z analizy i krytyki a skończył na sceptycyzmie. Szujski patrzał z wiarą w przyszłość, poznawszy przeszłość narodu, jego „myśli wzniosłe, duszę szlachetną i posłannictwo znaczne“, a w tej wierze utwierdzał się, przejęty „po staremu cywilizacyą chrześciańską“.

W dziejach widział coś więcej, niż chemiczne procesy i mechaniczne prawa, uznawał i wielbił wielką moralną potęgę: świadomość.

W świadomości narodowej, zdrowej i męskiej a pełnej odpowiedzialności, zbiegały się jak w ożywczem ognisku wszystkie promienie światła; do niej wiodły wszystkie przebyte bóle i nabyte doświadczenia, nie tylko miłość ojczyzny, ale i mądrość myśliciela, nie tylko gorące uczucie, ale i głęboki rozum badacza, wpatrzonego w przeszłość.

Szujski całą przeszłość w siebie wchłonął, osądził, linie czyste uchwycił i ogniem rzetelnej miłości rozpalił, a wykreślając wiekuiste drogi historycznego życia, wyznaczył drogi przyszłości.

Synteza myśli prowadziła naród przez „całe morze światła i wiedzy“ do syntezy życia — do czynu, opartego „na poznaniu rzeczywistości bez utraty świętego klejnotu tradycyi“, bez utraty wiary, że „może zróść to, co się rozpadło“.

DODATEK DO SPRAWOZDANIA.

Wydawnictwa Akademii Umiejętności

od 1 maja 1907 do 30 kwietnia 1908.

I. Wydział filologiczny.

Sprawozdania Komisyi do badania historyi sztuki w Polsce, folio, tom VIII, zeszyt 1 i 2, 3 tablice i 396 rycin w tekscie, stron 228 i CCLXVIII. Cena 30 koron.

Treść: M. Sokołowski: Dwa gotycyzmy: wileński i krakowski w architekturze i złotnictwie i źródła ich znamion charakterystycznych (14 ryc.), str. 1—40. — N. Pajzderski: Kościół XX. Filipinów w Gostyniu (16 ryc.), str. 41—69. — A. Szyszko-Bohusz i M. Sokołowski: Kościoły polskie dwunawowe. Zabytki w nich ocalałe czy też pośrednio się z nimi wiążące; Król Kazimierz Wielki (4 tabl. i 103 ryc.), str. 67—124.— Ks. Wł. Górzyński: Relikwiarz Jasieńskiego w Muzeum XX. Czartoryskich (4 ryc.), str. 125—146. — St. Tomkowicz: Z wycieczki do Królestwa Polskiego (39 ryc.), str. 146—200. — Kazimierz (zmarły) i Tadeusz Mokłowski: Sprawozdanie z wycieczki odbytej kosztem Komisyi w r. 1904 w celu badania sztuki ludowej (3 plany i 35 ryc.), str. 200—228. — Sprawozdania z posiedzeń Komisyi historyi sztuki za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1902 roku (120 ryc.), str. I — CXCIV. — Sprawozdania z posiedzeń Komisyi historyi sztuki za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1903 roku (54 ryc.), str. CXCV—CCLXVIII.

Materyały i prace Komisyi językowej Akad. Umiej. 8-o, tom II, zeszyt 3 i ostatni, str. 311—478. Cena 3 kor. 50 hal.

Treść: Ks. K. Czaykowski i Łoś: Zabytki augustyańskie, str. 311—328. — J. Rozwadowski: Kilka uwag o narzeczu gradowickiem (Gradowić ad Kłaj pod Bochnią), str. 330—340.— J. Rozwadowski: Parerga, str. 341—356. — K. Nitsch: Dwie gwary małopolskie, str. 357—378. — J. Łoś: Jakóba syna Parkoszowego traktat o ortografii polskiej, str. 379—426. — W. T.: Słownik bronowski (Zbiór wyrazów i wyrażeń, używanych w Bronowicach pod Krakowem) (16 ryc. w tekście), str. 427—474. — Pomyłki druku i uzupełnienia, str. 475—478.

Biblioteka pisarzów polskich. Nr. 54. 8-o, str. 484. Cena 8 koron.

Treść: Rozmyślanie o Żywocie Pana Jezusa. Z rękopisu grecko-katol. Kapituły przemyskiej wydał Aleksander Brückner.

L. Lepszy: Indeks osób, miejscowości i rzeczy, zawartych w tomie VII Sprawozdań Komisyi do badania historyi sztuki w Polsce, folio, str. 115 i 3 nl. Cena 2 kor.

J. Karłowicz: Słownik gwar polskich. 8-o, tom V — do druku przygotował J. Łoś — litery R, S, Ś, T, str. 462. Cena 10 kor.

II. Wydział historyczno-filozoficzny.

Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny. Serya II, tom XXIV. Ogólnego zbioru tom 49, 3 tabl. i 1 mapa. 8-o, str. 336. Cena 8 koron.

Treść: St. Zakrzewski: Analecta Cisterciensia (2 tabl.), str. 1—52. — L. Boratyński: Studya nad nuncyaturą polską Bolognettego (1581—1585), str. 53—106. — I. Baranowski: Komisye porządkowe (1765—1788), str. 107—150. — Wł. Semkowicz (jun.): Monografie historyczne rodów rycerskich w Polsce wieków średnich. I. Ród Pałuków (1 tabl. i 1 mapa), str. 151—268. — A. Prochaska: Samorząd województwa ruskiego w walce z opryszkami, str. 269—396.

Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział historyczno-filozoficzny. Serya II, tom XXV. Ogólnego zbioru tom 50, 1 mapa i 3 tablice, 8-o. str. 334. Cena 8 kor.

Treść: J. Ptaśnik: Kollektorzy kamery apostolskiej w Polsce, str. 1—80. — St. Kutrzeba: Mężobójstwo w prawie polskiem XIV i XV w., str. 81—179. — W. Kętrzyński: O dokumentach Mendoga, króla litewskiego † 1263 (1 mapa i 3 tabl.), str. 180—222. — M. Schorr: Kodeks Hammurabiego a ówczesna praktyka prawna, str. 223—253. — R. Taubenschlag: Organizacya sądowa Egiptu w epoce rzymskiej i bizantyńskiej. Przyczynek do rzymskiego prawa prowincyonalnego, str. 254—334.

Archiwum Komisyi prawniczej (Collectanea ex archivo Collegii iuridici), 8-o, tom VIII, część I, str. 11 i 270. Cena 2 kor.

Treść: St. Kutrzeba: Przedmowa, str. VII—XI. — Fr. Piekosiński: Tłómaczenie polskie statutów Kazimierza Wielkiego i statutu Wareckiego z rękopisu Akademii Umiejętności (Szczawińskiego), str. 1—41. — Fr. Piekosiński: Nieznane średniowieczne roty przysiąg wareckie z lat 1418—1480, str. 43—59. — Fr. Piekosiński: Zapiski sądowe województwa sandomirskiego z lat 1395—1444, str. 61—175. — Terminy sądów ziemskich województwa sandomierskiego z lat 1395—1420, str. 175—232. — Indeks osób i miejscowości do rot wareckich i zapisek sądowych sandomierskiego województwa, str. 233—261. Indeks rzeczowy do zapisek sądowych województwa sandomierskiego i rot wareckich, str. 262—270.

III. Wydział matematyczno-przyrodniczy.

Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akad. Umiej. Serya III. Tom 7. Dział A — ogólnego zbioru tom 47, dział A. — Nauki matematyczno-fizyczne, 8-o, 3 tabl. i 16 ryc., str. 244. Cena 6 kor.

Treść: Smoluchowski M.: Przyczynek do teoryi ruchów

cieczy lepkich, zwłaszcza zagadnień dwuwymiarowych (5 ryc.), str. 1—16. — Humnicki W.: O kondensacyi acetoguanaminy z aldehydami aromatycznymi, str. 17—20. — Bolland A.: O gwajakowej reakcyi oksyhemoglobiny, str. 21—42. — Merczyng H.: Bieg cieczy w rurociągach przy znacznem przecięciu żyły ciekłej i znacznej chyżości (3 tabl. i 1 ryc.), str. 43—62. — Grabowski L.: O błędach fizyologicznych przy pomiarach astronomicznych zapomocą mikrometrów okkultacyjnych, str. 63—84. — Bolland A.: O aloinowej reakcyi oksyhemoglobiny, str. 85—90.— Kling K.: O aldehydzie para-tolylo-octowym i jego pochodnych, str. 91—98. — Thullie Z.: Zjawiska diamagnetyzmu a teorya elektronów, str. 99—116. — Niementowski St.: Kondensacya kwasu antranilowego z benzoyloctanem etylowym, str. 117—134.— Bruner L. i Tołłoczko St.: O szybkości rozpuszczania ciał stałych. Część II. (2 ryc.), str. 135—152. — Żłobicki Wł.: Wpływ radu na przewodnictwo elektryczne roztworów koloidowych (1 ryc.), str. 153—166. — Zakrzewski K.: O analizatorze eliptycznym półcieniowym (2 ryc.), str. 167—178. — Smoluchowski M.: Teorya kinetyczna opalescencyi gazów w stanie krytycznym oraz innych zjawisk pokrewnych (2 ryc.), str. 179—198. — Merczyng H.: Podręcznik matematyczny szkół polskich za Zygmunta III (3 ryc.), str. 199—218. — Lewiński J.: Utwory jurajskie t. zw. „pasma Sulejowskiego“ (1 ryc.), str. 219—244.

Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akad. Umiej. Serya III. Tom 7. Dział B. — (Ogólnego zbioru tom 47, dział B). — Nauki biologiczne, 8-o, str. 758, 24 tablic i 14 ryc. w tekscie. Cena 20 kor.

Treść: Nowak J.: Kopalna flora senońska z Potylicza (2 tabl.), str. 1—28. — Laub J.: O wtórnych promieniach katodowych (2 ryc.), str. 29—50. — Kudelka W.: Anatomia porównawcza organów odżywczych porzeczek (*Ribes*) (3 tabl.), str. 51—134. — Czajkowski J.: O sztucznym sposobie otrzymywania surowic leczniczych (5 tabl.), str. 135—152. — Zapałowicz H.: Krytyczny przegląd roślinnności Galicyi. Część VIII, str. 153—236. — Piasecki E.: Przyczynek do wiadomości o prawach pracy mięśniowej (2 ryc. i 2 tabl.), str. 237—250. —

Goldfingerówna G.: O rozwoju worków limfatycznych w tylnych odnóżach żaby (1 tabl.), str. 251—264. — Zapałowicz H.: Krytyczny przegląd roślinności Galicyi. Część IX, str. 265—302. — Konopacki M.: Oddychanie u dżdżownic, str. 303—336. — Welecki S.: Przyczynek do znajomości fizyologicznego działania nadnercza i adrenaliny, str. 337—350. — Łoziński W.: Powstanie jeziorek dyluwialnych na niżu galicyjskim (6 ryc.), str. 351—368. — Morozewicz J.: O składzie chemicznym nefelinu, str. 369—416. — Saski S.: O beztlenowcach w tkankach ustroju prawidłowego, str. 417—446. — Dąbrowski S.: O naturze chemicznej podstawowego barwiku moczu, str. 447—514. — Rosenhauch E.: Rozwój komórki śluzowej (3 tabl.), str. 515—534. — Siedlecki M.: O budowie i rozwoju *Caryatropha mesnilii* Sied. (3 tabl. i 3 ryc.), str. 535—586. — Zapałowicz H.: Krytyczny przegląd roślinności Galicyi. Część X, str. 587—632. — Kowalewski M.: Studya helmintologiczne. Część X. Przyczynek do bliższej znajomości dwóch ptasich tasiemców (1 tabl.), str. 633—644. — Jakubski A. W.: Badania nad zrębem (neuroglią) systemu nerwowego pijawek (2 tabl. i 1 ryc.), str. 645—684. — Zapałowicz H.: Krytyczny przegląd roślinności Galicyi. Część XI, str. 685—704. — Krzyształowicz F. i Siedlecki M.: Badania doświadczalne nad kiłą; morfologia krętka bladego (2 tabl.), str. 705—758.

Sprawozdania Komisyi fizyograficznej Akad. Um., obejmujące pogląd na czynności dokonane w ciągu roku 1905 oraz materyały do fizyografii krajowej, 8-o, tom 40, str. XXIX + 73 + 79 + 49 + 63, 2 tabl. i mapa i 4 ryc. w tekscie. Cena 8 kor.

Treść: Przegląd czynności Komisyi fizyograficznej w ciągu roku 1905/6, str. I—XXVI. — Rudzki M. P.: Ś. p. Franciszek Michał Karliński Wspomnienie pośmiertne, str. XXVII—XXIX.— Materyały zebrane przez Sekcyę meteorologiczną w roku 1905. — Wypadki spostrzeżeń meteorologicznych w Galicyi w 1905 roku, zestawione w c. k. Obserwatoryum krakowskiem, str. 3—57. — Gradobicia w r. 1905, str. 58—63. — Hawrysiewicz J.: Spostrzeżenia pojawów w świecie roślinnym i zwierzęcym, wyko-

nane w roku 1905 w Ożydowie, str. 64—73. — Materyały zebrane przez Sekcye botaniczną i zoologiczną. — Klemensiewicz St.: O nowych i mało znanych gatunkach motyli fauny galicyjskiej. Przyczynek piąty, str. 3—31. — Schille Fr.: Fauna lepidopterologiczna doliny Popradu i jego dopływów. Część IX, str. 32—41. — Schille Fr.: Przyczynek do fauny motyli okolic Lwowa, str. 42. — Schille Fr.: Materyały do fauny owadów siatkoskrzydłych i szarańczaków doliny Popradu. Część IV, str. 43—45. — Smreczyński St.: Zbiór pluskwiaków Prof. Dra Stanisława Zaręcznego, str. 46—71. — Smreczyński St.: Wykaz pluskwiaków nowych dla fauny galicyjskiej, str. 72—79. — Materyały zebrane przez Sekcyę geologiczną. — Friedberg W.: Młodszy miocen Galicyi zachodniej i jego fauna (4 ryc. i mapa), str. 3—49. — Materyały zebrane przez Sekcyę rolniczą. — Miczyński K.: Gleby pogórza oleszycko-lubaczowskiego (1 tabl. i mapa), str. 3—63.

Sprawozdania Komisyi fizyograficznej Akad. Um. obejmujące pogląd na czynności dokonane w ciągu roku 1906 oraz materyały do fizyografii krajowej. 8-o, tom 41, str. XXVI+71+151+60+78, 2 tabl. Cena 8 kor.

Treść: Przegląd czynności Komisyi fizyograficznej akademickiej w ciągu roku 1906/7, str. I—XXVI. — Materyały zebrane przez Sekcyę meteorologiczną w roku 1906. — Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych w Galicyi z 1906 roku, zestawione w c. k. Obserwatoryum astronomicznem w Krakowie, str. 3—53. — Gradobicia w r. 1906, str. 54—61. — Hawrysiewicz J.: Spostrzeżenia pojawów w świecie roślinnym i zwierzęcym, wykonane w roku 1906 w Ożydowie, str. 62—71. — Materyały zebrane przez Sekcye zoologiczną i botaniczną. — Schille Fr.: Przyczynek do fauny Szczeciogonek (*Apterygogenea*) Galicyi (1 tabl.), str. 3—17. — Lgocki H.: Chrząszcze (*Coleoptera*) zebrane w okolicy Częstochowy, w Królestwie Polskiem, w latach 1899—1903, str. 18—151. — Materyały zebrane przez Sekcyę geologiczną. — Friedberg W.: Młodszy miocen Galicyi zachodniej i jego fauna (1 tabl.), str. 3—60. — Materyały zebrane

przez Sekcyę rolniczą. — Klecki W.: Studya nad bydłem nadbużańskiem. Część II, str. 3—78.

Katalog literatury naukowej polskiej, wydawany przez Komisyę bibliograficzną Wydz. mat.-przyr. Akad. Um., 8-o, tom VI, rok 1906, zeszyt III i IV, str. 86. Cena roczna 3 kor.

Bandrowski Ernest: Projekt słownictwa chemii organicznej, małe 4-o, str. 34. Cena 1 kor.

Rocznik Akademii Umiejętności w Krakowie. Rok 1906/7, 8-o, str. 209 i 10 tablic. Cena 1 kor. 20 hal.

Treść: Skład Akademii, str. 3—54. — Posiedzenie publiczne dnia 7 maja 1907, str. 55—125. — Marchlewski Leon: Chemia, jako jeden z czynników nowożytnego rozwoju ekonomicznego (rzecz czytana na publicznem posiedzeniu dnia 7 maja 1907), str. 126—144. — Bibliografia, nagrody i konkursy, str. 145—165. — Ważniejsze akta urzędowe, str. 166—174. — Nagroda Barczewskiego, str. 175—185. — Wykaz stosunków z innemi instytucyami naukowemi, str. 187—209. — Sprawozdanie ze stanu i użycia funduszów w r. 1906 (10 tablic).

Sprawozdania z czynności i posiedzeń Akademii Umiejętności. Rok 1907, Nr. 5—10; rok 1908, Nr. 1—4. (Cena zeszytu 50 hal.).

Bulletin international de l'Académie des Sciences de Cracovie. I. Classe de philologie. II. Classe d'histoire et de philosophie. Rok 1907. Nr. 1—10, 8-o, str. 137. (Cena zeszytu 80 hal.).

Bulletin international de l'Académie des Sciences de Cracovie. III. Classe des Sciences mathématiques et naturelles. Rok 1907. Nr. 1—10, 8-o, str. 1084, 23 tablic i liczne rysunki w tekscie. (Cena zeszytu 80 h.).

Nadto ukazały się następujące odbitki:

a) Wydział filologiczny:

W. Bruchnalski: Studya nad literaturą polską w epoce Odrodzenia. I. Rozwój twórczości pisarskiej Mikołaja Reja, 8-o, str. 85. Cena 2 kor.

M. Kawczyński: Amor i Psyche w baśniach. 8-o, str. 161. Cena 3 kor.

J. Łoś: Jakóba syna Parkoszowego Traktat o ortografii polskiej, 8-o, str. 49. Cena 1 kor.

W. Klinger: Jajko w zabobonie ludowym u nas i w starożytności, 8-o, str. 30. Cena 60 hal.

Zb. Kniaziołucki: Do genezy poematu Mikołaja Reja „Wizerunek żywota poczciwego człowieka“, 8-o, str. 118. Cena 2 K. 40 h.

L. Trzcińska: Szkolnictwo ludowe w Rzeczypospolitej krakowskiej (1815—1846), 8-o, str. 111. Cena 2 kor.

K. Wojciechowski: Pierwsze naśladownictwo „Nowej Heloizy“ w romansie polskim (Ks. Krajewskiego „Pani Podczaszyna“ 1786), 8-o, str. 14. Cena 30 hal.

b) Wydział historyczno-filozoficzny.

Fr. Fierich: Prawo wekslowe w Polsce na podstawie konstytucyi sejmowych z lat 1775, 1776, 1778, 1780, 8-o, str. 113. Cena 2 K. 30 h.

W. Kętrzyński: O dokumentach Mendoga, króla litewskiego, 8-o, 1 mapa i 3 podobizny, str. 43. Cena 2 kor.

St. Kutrzeba: Mężobójstwo w prawie polskiem XIV i XV w., 8-o, str. 99. Cena 2 kor.

A. Prochaska: Samorząd województwa ruskiego w walce z opryszkami, 8-o, str. 68. Cena 1 kor. 40 hal.

J. Ptaśnik: Kollektorzy Kamery Apostolskiej w Polsce piastowskiej, 8-o, str. 80. Cena 1 kor. 60 hal.

W. Rubczyński: O filozoficznych poglądach Sebastyana Petrycego z Pilzna, 8-o, str. 180. Cena 2 Kor. 60 hal.

M. Schorr: Kodeks Hammurabiego a ówczesna praktyka prawna 8-o, str. 31. Cena 1 kor.

Sobieski W.: Zabiegi Dymitra Samozwańca o koronę polską, 8-o, str. 60. Cena 1 kor. 20 hal.

R. Taubenschlag: Organizacya sądowa Egiptu w epoce rzymskiej i bizantyńskiej. Przyczynek do rzymskiego prawa prowincyonalnego, 8-o, str. 81. Cena 1 kor. 60 hal.

Waszyński Stefan: Laokryci i τὸ κοινὸ(ν) δι(καστήριον) czyli „Sędziowie ludu“ i „Wspólny sąd“, 8-o, str. 21. Cena 50 hal.

c) Wydział matematyczno-przyrodniczy.

Kulczyński Wł.: Fragmenta arachnologica, VI, 8-o, 1 tabl., str. 49—86 (osobne odbicie z Biuletynu mat.-przyr. 1908, Nr. 1). Cena 60 hal.

d) Dzieła osobno wydane:

Wł. Abraham: Jakób Strepa, arcybiskup halicki, 1391—1409. 8-o, str. 114, 7 tablic. Cena 3 kor.

Tad. Grabowski: Literatura aryańska w Polsce. 1560 — 1660. 8-o, str. VIII+498. Cena 10 kor.

Wł. Heinrich. Psychologia uczuć. 8-o, str. VIII+256, 55 ryc. w tekście. Cena 5 kor. (Nakład. funduszu wydawniczego fund. im. ś. p. W. Osławskiego).

O. Kolberg: Wołyń. Obrzędy, melodye i pieśni z brulionów pośmiertnych wydał Józef Tretiak przy współudziale St. Fischera i F. Szopskiego, 8-o, str. XI i 450, Cena 9 kor.

St. Krzyżanowski: Monumenta Poloniae palaeographica, duże folio, 27 tablic w światłodruku i okładce, tekstu objaśniającego str. 11. Cena 36 kor.

St. Smolka: Polityka Lubeckiego przed powstaniem listopadowem. Tom II. 8-o, str. VIII i 624. Cena 10 kor.

W. Sobieski: Henryk IV wobec Polski i Szwecyi, 1602—1610. 8-o, str. 270. Cena 5 kor.

A. Szelągowski: Rozkład Rzeszy i Polska za panowania Władysława IV, 8-o, str. IX i 265. Cena 5 kor. (Nakład. fund. wydaw. im. ś. p. W. Osławskiego).

Ks. J. A. Wadowski: Kościoły Lubelskie na podstawie źródeł archiwalnych skreślił... 8-o, str. 598. Cena 10 kor.

S. Zaremba: Zarys pierwszych zasad teoryi liczb całkowitych, 8-o, str. 166. Cena 4 kor.

Źródła do dziejów Polski porozbiorowych I.

Treść: Rostworowski Michał: Dyaryusz Sejmu z roku 1830—1831, tom I, od 18 grudnia 1830 do 8 lutego 1831, 8-o, str. VI i 584. Cena 10 kor. (Z zasiłkiem Tow. popierania wyd. Akad. Um.).

— tom II, od 9 lutego do 18 kwietnia 1831, 8-o, str. XXXI i 645. Cena 10 koron. (Z zasiłkiem Tow. popierania wydawn. Akad. Um.).

Źródła do dziejów Polski porozbiorowych V.

Treść: Domejko Ignacy: Pamiętniki (1831—1838), 8-o, str. VII i 226, z jedną podobizną, z autografów wydał Józef Tretiak. Cena 5 kor.

III.

Nagrody i Konkursy.

Akademia Umiejętności przyznała następujące nagrody na posiedzeniu dnia 15 maja 1908:

1) Nagroda z fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego w kwocie 2.250 koron za pracę historyczną przyznaną została Prezesowi Akademii, hr. Stanisławowi Tarnowskiemu, za ukończone w zeszłym roku dzieło p. t.: *„Historya literatury polskiej"*. Zastrzeżono równocześnie dwutomowemu dziełu Prof. Stanisława Smolki p. t.: *„Polityka Lubeckiego przed powstaniem listopadowem"* prawo ubiegania się o tę nagrodę w roku przyszłym. Hr. Tarnowski, powołując się na praktykowany dotychczas zwyczaj, że Prezes i Sekretarz Generalny Akademii nie ubiegają się o nagrody przez Akademię rozdawane — odmówił przyjęcia przyznanej mu nagrody Barczewskiego. Wskutek tego nagroda ta została nadaną wymienionemu powyżej dziełu Prof. Smolki.

2) Takaż sama nagroda w kwocie 2.250 koron za dzieło malarskie udzieloną została pani Oldze Boznańskiej w Paryżu za wystawione w roku zeszłym obrazy, oraz za całą jej dotychczasową działalność artystyczną.

Co podając do publicznej wiadomości, przypomina się zarazem konkursy, ogłoszone przez Akademię Umiejętności, a mianowicie:

1) Konkurs z zapisu ś. p. jenerała **Oktawiusza Augustynowicza**:

„Dzieje zniesienia zależności poddańczej i uwłaszczenia włościan w krajach, które niegdyś w skład byłej Rzeczypospolitej Polskiej wchodziły, poprzedzone historycznym poglądem na wytworzenie się klasy włościańskiej w dawnej Polsce, jej rozwój i stopniowy upadek, z uwzględnieniem wszelkich objawów tak w literaturze naszej jak i w samem społeczeństwie, mających na celu polepszenie losu tej klasy".

Temat powyższy rozdziela się na następujących pięć części:

1) Dzieje ludności włościańskiej w dawnej Polsce Piastowskiej, mianowicie w Wielkopolsce, Małopolsce, na Mazowszu, Kujawach i na Śląsku;

2) Dzieje ludności włościańskiej na Rusi i Litwie;

3) Dzieje zniesienia zależności poddańczej w krajach byłej Rzeczypospolitej, przyłączonych do cesarstwa rosyjskiego, z uwzględnieniem także Inflant i Kurladyi;

4) Dzieje zniesienia tejże zależności w krajach przyłączonych do Królestwa pruskiego, mianowicie w Prusach królewskich i w Ks. Poznańskiem; wreszcie

5) Dzieje zniesienia tejże zależności w krajach przyłączonych do Cesarstwa austryackiego.

W części czwartej i piątej należy uwzględnić także Śląsk jako integralną część Polski Piastowskiej.

W części pierwszej i drugiej, obejmującej historyę ludności wieśniaczej w dawnej Polsce, winny być dokładnie wyjaśnione fakty, z których wywiązała się zależność poddańcza, oraz stosunek wieśniaka do gruntu przezeń posiadanego, jaki istniał pierwiastkowo. Literaturę, odnoszącą się do kwestyi rozwiązania i uregulo-

wania stosunków włościańskich, należy uwzględnić w trzech ostatnich częściach.

Temat powyższy może być opracowany bądź w całości, bądź też każda część osobno. Jednolite opracowania, bądź całego tematu, bądź też pierwszych dwóch lub trzech ostatnich części razem, przedewszystkiem zaś pierwszych dwóch razem, będą mieć pierwszeństwo do nagrody przed równie dobremi opracowaniami osobnemi pojedynczych części.

Za najlepsze opracowania uznane będą tylko takie, które nie tylko celować będą między innemi pracami nadesłanemi, ale nadto będą odpowiadać dzisiejszym wymaganiom nauki.

Nagrody ustanawia się, jak następuje:

a) za część 1 i 2-gą po 2.000 koron;

b) za część 3-cią 3.200 koron;

c) za część 4-tą 2.400 koron;

d) za część 5-tą 2.800 koron.

Nagrodzone opracowania winny być ogłoszone drukiem. Na ten cel przeznacza się fundusz 2.600 koron; gdyby ten fundusz nie wystarczał na pokrycie kosztów druku, autorowie winni pokryć nadwyżkę ze swego, w stosunku do objętości swoich prac.

Opracowania należy nadsyłać do Akademii Umiejętności najdalej do końca grudnia 1908.

2) Akademia Umiejętności ogłasza konkurs im. Lindego.

Do konkursu tego dopuszcza się prace z zakresu języka polskiego, a mianowicie: prace leksykograficzne z zakresu gramatyki, historyi języka i dyalektologii polskiej, oraz rozprawy odnoszące się do związku języka

polskiego z innymi słowiańskimi. Prace te mogą być według aktu fundacyi drukowane lub też w rękopisie nadesłane do Akademii; powinny odznaczać się metodą ściśle naukową i każda ma stanowić zaokrągloną i skończoną całość.

Nagroda 675 rubli.

Termin konkursu 31 grudnia 1909.

3) Akademia Umiejętności w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs im. Józefa Majera na następujący temat:

„Monografia krakowskiej jury brunatnej".

Nagroda wynosi 2.000 koron.

Termin konkursu upływa dnia 31 grudnia 1909 r. (Nr. Dz. pod. 156/08).

4) Akademia Umiejętności przedłuża niniejszem temat pierwszy konkursu im. Mikołaja Kopernika, a mianowicie:

a) *„Opracować stosunki klimatyczne jednej z większych dzielnic Ziem polskich, albo porównać pod względem klimatycznym którąkolwiek z kolonii zamorskich, do których emigruje gromadnie ludność polska, z klimatem rodzinnym"*.

Nagroda wynosi 1.200 koron.

Termin konkursu 31 grudnia 1908. (Nr. Dz. p. 388/07 i 98/08).

b) i przypomina temat drugi: *„Zbadać metodą wskazaną przez A. Schustera* (patrz. czasop. „Terrestrial Magnetism" 1898) *lub podobną, czy okresy zmian szerokości geograficznych, podane przez Chandlera, Kimurę i in., są istotne, czy nie"*.

Nagroda wynosi 1.000 koron.

Termin konkursu 31 grudnia 1908. (Nr. Dz. p. 2788/904).

Autor pracy uwieńczonej nagrodą zatrzymuje jej własność. Gdyby jednak w przeciągu roku od wypłacenia mu nagrody pracy uwieńczonej drukiem nie ogłosił, natenczas uczynić to może sama Akademia, ale autor traci prawo własności swej pracy na rzecz Akademii.

Zarówno autor, jak i Akademia, składają cztery egzemplarze wydrukowanej pracy Gminie miasta Krakowa.

5) Akademia Umiejętności w Krakowie przedłuża niniejszem konkurs im. Czerwińskiego na napisanie *„Historyi sztuki w Polsce“*. Warunki konkursu są następujące:

1. Historya sztuki w Polsce ma uwzględnić wszystkie Ziemie dawnej Polski łącznie z Litwą i Rusią.

2. Powinna objąć czas od przyjęcia chrześcijaństwa przez Polskę aż po koniec stylu empire.

3. Ma być syntezą dotychczasowych badań na tem polu; samodzielnych rezultatów się nie wymaga, są jednak pożądane.

4. Układ i rozmiary dzieła pozostawia się autorowi

5. Fotografii ani rysunków autor nie jest obowiązanym dołączyć do rękopisu.

6. Do konkursu dopuszczone mogą być prace zbiorowe, ewentualnie przez kilku autorów wykonane, jednakże jednolitej redakcyi.

7. Termin konkursu upływa z dn. 31 grudnia 1908 r.

Nagroda wynosi 1.000 rubli (Nr. Dz. p. 2828/904 i 119/08).

6) Akademia Umiejętności przedłuża niniejszem kon-

kurs im. Juliana Ursyna Niemcewicza na dwa następujące tematy:

1. *„Historya ustroju Królestwa Kongresowego“ (1815—1830).*

Nagroda 2.500 franków.

Termin: 31 grudnia 1908 roku.

2. *„Historya obyczajów społeczeństwa szlacheckiego w Polsce w końcu XVI i na początku XVII w. w obrębie obranego terytoryum (co najmniej województwa) Rzeczypospolitej“.*

Nagroda 2.500 franków.

Termin: 31 grudnia 1908 roku.

Nagroda może być podzieloną na dwie, niekoniecznie równe części. (Nr. Dz. p. 2944/904 i 120/08).

7) Akademia Umiejętności w Krakowie przedłuża niniejszem konkurs z fund. Ks. Adama Jakubowskiego na następujące dwa tematy:

1. *„Historya ustroju Księstwa Warszawskiego“.*

2. *„Monografia jednej z wybitnych osobistości polskich z epoki porozbiorowej“.*

Nagroda wynosi 1.400 koron i może być podzieloną na dwie, niekoniecznie równe części.

Termin konkursu 31 grudnia 1908. (Nr. Dz. p. 121/08).

8) Akademia Umiejętności ogłasza niniejszem konkurs im. Dra Władysława Kretkowskiego na rozwiązanie następującego zadania:

„Znaleźć zastrzeżenia konieczne, dostateczne, różne między sobą i *w najmniejszej liczbie,* aby m równań różniczkowych pomiędzy n zmiennemi były całkowalnemi przez p całek. Równania są kształtu:

$$\sum_{l=1}^{l=n} Z_{k,l}\, dz_l = 0 \quad (k = 1, 2, \ldots, m).$$

gdzie z_l $(l = 1, 2, \ldots, n)$ są zmiennemi, zaś $Z_{k,l}$, $(k = 1, 2, \ldots, m;\ l = 1, 2 \ldots, n)$ *są funkcyami* zmiennych powyższych. Znalezienie liczby najmniejszej jest koniecznym warunkiem otrzymania nagrody".

Nagroda wynosi 1.500 koron.

Termin konkursu 31 grudnia 1908. (Nr. Dz. p. 130/07 i Nr. 95/08).

Prace konkursowe należy nadsyłać do Akademii Umiejętności w Krakowie bezimiennie, pod godłem, obranem przez autora, z dołączeniem koperty opieczętowanej, zawierającej wewnątrz nazwisko autora i jego adres a opatrzonej tem samem godłem.

Według § 18. Regulaminu Akademii wypłata wszelkich nagród konkursowych następuje dopiero po ogłoszeniu drukiem pracy uwieńczonej nagrodą.

Zarząd Akademii Umiejętności ogłosił nadto konkursy na stypendya w celu dopełnienia studyów za granicą. Stypendya przeznaczone wyłącznie dla mających stopień naukowy:

1) Stypendyum im. Śniadeckich z fundacyi ś. p. Seweryna Gałęzowskiego w kwocie 5000 franków.

2) Stypendyum z fundacyi ś. p. Zenona Pileckiego w kwocie 2400 koron.

Podań o powyższe dwa stypendya wpłynęło 21. Komitet stypendyjny na posiedzeniu dnia 4 lipca 1908 roku przyznał stypendyum im. Śniadeckich p. Drowi Sewerynowi Krzemieniewskiemu, a stypendyum z fundacyi ś. p. Zenona Pileckiego p. Drowi Wiktorowi Kuźniarowi.

3) Pięć stypendyów po 5000 koron z fundacyi ś. p. Wiktora Osławskiego z terminem do 29-go czerwca 1908; przyznanie stypendyów nastąpi w październiku 1908.

W roku 1907/8 z powyższej fundacyi otrzymali stypendya następujący petenci:

1) Dr. Stanisław Anczyc; 2) Dr. Przemysław Dąbkowski; 3) Dr. Stanisław Opolski (po raz drugi); 4) Dr. Stanisław Stroński (po raz drugi); 5) Dr. Stefan Waszyński (po raz drugi).

Z tejże samej fundacyi, z funduszu obrotowego wspólnego, otrzymali na rok 1907/8 subwencye — na badania lub na wyjazd za granicę — następujący petenci:

1) Dr. Prof. Włodzimierz Demetrykiewicz — 500 kor.; 2) Prof. Dr. Henryk Hoyer — 300 kor.; 3) Dr. Franciszek Krzyształowicz i Prof. Dr. Michał Siedlecki — 1000 kor.; 4) Dr. Walery Łoziński — 400 kor.; 5) Dr. Kazimierz Nitsch — 400 kor.; 6) Dr. Roman Nitsch — 620 kor.; 7) Prof. Dr. Leon Marchlewski — 1000 kor.; 8) Prof. Dr. Józef Morozewicz — 400 kor.; 9) Dr. Jan Ptaśnik — 300 kor.; 10) Dr. Jan Rostafiński — 1000 kor.; 11) Prof. Dr. Maryan Sokołowski — 500 koron.

Nadto w lipcu b. r. ogłoszono — po raz pierwszy — na rok 1908/9 konkurs na dwa stypendya, po 900 kor.

każde, z fundacyi im. bł. p. Henryka Wohla (patrz Akta urzędowe str. 168).

Ważniejsze akta urzędowe.

Uchwała Walnego Zgromadzenia Akademii Umiejętności z dnia 30 listopada 1907 w sprawie „Funduszu Włodzimierza Spasowicza“.

Ś. p. Włodzimierz Spasowicz, członek czynny Akademii Umiejętności w Krakowie, zmarły dnia 26 października 1906 w Warszawie, testamentem z d. 1 maja 1904 zapisał Akademii Umiejętności w Krakowie 100.000 (sto tysięcy) rubli, dołączając do swego zapisu następujące słowa:

„Pozostawiam Akademii użyć tych pieniędzy według jej uznania z największą korzyścią dla nauki. Nie chciałbym, aby pieniądze te były użyte na wydawanie starych historycznych archiwalnych materyałów. Wolałbym użycie ich na prace nie z zakresu przyrodoznawstwa lub matematyki, lecz z zakresu psychologii, filologii i nauk społecznych“.

Pragnąc, o ile możności, uczynić zadość woli i intencyom szlachetnego Testatora — Walne Zgromadzenie Członków Akademii dnia 30 listopada 1907 roku, w porozumieniu z egzekutorami testamentu, a mianowicie z JWnym Prof. Alfredem Halbanem ze Lwowa, działającym w imieniu dwóch drugich egzekutorów, uchwala co następuje:

I.

O ile zapisana suma zmniejszoną zostanie przez należytość stemplową, to fundusz ś. p. Włodzimierza Spasowicza wejdzie w życie, kiedy z narosłych odsetek dojdzie do kwoty nominalnej 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) koron.

II.

Fundusz ten wieczyście będzie nosił nazwę „Funduszu Włodzimierza Spasowicza“ i jako taki w księgach i sprawozdaniach Akademii uwidaczniany będzie.

III.

Na koszta administracyi strącać się będzie 5% od corocznych odsetek.

IV.

Roczne odsetki służyć będą na następujące cele:

a) Czwarta ich część z końcem każdego roku przypisywana będzie do dotacyi Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii Umiejętności na wydawnictwa bieżące.

b) 1500 (tysiąc pięćset) koron będzie co roku zarezerwowane, ażeby w odstępach dwuletnich nagradzać najlepsze dzieła, które się ukażą z zakresu psychologii w najszerszem tego słowa zrozumieniu, t. j. w odniesieniu do wszelkich objawów produkcyi ludzkiej; filologii — przedewszystkiem polskiej i słowiańskiej, t. j. tak badań ściśle językoznawczych, jak zwłaszcza odnoszących się do historyi literatury w najszerszem rozumieniu tego słowa i nauk społecznych, t. j. odnoszących się do ba-

dania objawów kultury ze względu na ich znaczenia dla powstawania i rozwoju społeczeństw tak w przeszłości i teraźniejszości; nagroda ta ma nosić nazwę: „Nagrody imienia Włodzimierza Spasowicza" i nadawaną będzie albo w wysokości 3000 (trzy tysiące) koron, albo zostanie podzieloną na dwie po 2000 (dwa tysiące) i 1000 (tysiąc) koron, albo też na dwie po 1500 (tysiąc pięćset) koron. Nadanie nagrody ma nastąpić w podobny sposób, jak przy fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego.

c) Cała pozostała reszta odsetek ma być używaną na wydawanie samodzielnych dzieł z zakresu psychologii, filologii i nauk społecznych. Administracya tych odsetek przysługuje Zarządowi Akademii Umiejętności, który przy wyborze dzieł, mających być ogłaszanemi z funduszu ś. p. Włodzimierza Spasowicza, winien się porozumiewać z Wydziałem filologicznym i z Wydziałem historyczno-filozoficznym Akademii Umiejętności.

V.

Niezużytkowane odsetki bądź dlatego, że kwota przeznaczona na nagrodę nie została wyczerpana, bądź że odsetki przeznaczone na wydawnictwo dzieł z zakresu psychologii, filologii i nauk społecznych w całości lub części nie zostały zużytkowane — mają corocznie, względnie co dwa lata, przyrastać do kapitału.

VI.

Akademia Umiejętności uznaje prawo Rodziny Testatora do czuwania nad ścisłem wykonywaniem niniejszej uchwały. (Nr. Dz. pod. 550/07).

Uchwała Walnego Zgromadzenia Akademii Umiejętności z dnia 30 listopada 1907 w sprawie „Funduszu Konstantego Simona“.

Radca Dworu Konstanty Simon zapisał Akademii Umiejętności 10.000 Rubli z tem przeznaczeniem, ażeby z odsetek corocznych przyznawaną była nagroda za najlepsze prace w polskim języku napisane z dziedziny fizyki i matematyki.

Fundusz ten zamieniony na walutę austryacką wynosi 25.300 koron w Listach zastawnych Banku krajowego.

Zarząd Akademii w celu wprowadzenia w życie tego zapisu postanawia:

I.

Rozdawnictwo nagrody wejdzie w życie z początkiem roku 1909.

II.

Wysokość nagrody wynosi 900 koron. Nagroda ta może być powiększona w razie, jeżeli kapitał zakładowy odpowiednio urośnie.

III.

5% od corocznych odsetek przeznaczone zostaje na wydatki administracyjne i wpływać będzie do funduszu obrotowego Akademii.

IV.

Pozostałe niezużyte odsetki przyrastać będą corocznie do kapitału zakładowego.

V.

Rozdawnictwo nagrody przekazane zostaje Wydziałowi matematyczno-przyrodniczemu Akademii Umiejętno-

ści, który swoją uchwałę ma zakomunikować Zarządowi Akademii najpóźniej w miesiącu marcu każdego roku. Ogłoszenie nagrodzonej pracy nastąpi na posiedzeniu uroczystem Akademii w maju. Wypłata nagrody uskutecznioną będzie dnia 2 lipca każdego roku.

VI.

Prace z zakresu fizyki i matematyki, podlegające uwzględnieniu, pochodzić muszą z dwóch lat ostatnich, wyprzedzających rok, w którym nagroda będzie udzieloną.

VII.

Nagroda może być podzieloną na dwie nagrody w wysokości 600 i 300 koron lub na dwie po 450 koron.

VIII.

Gdyby Wydział matematyczno-przyrodniczy żadnej pracy do nagrody nie przedstawił, albo też nadał tylko jedną nagrodę w wysokości 600 koron, 450 lub 300 koron — to nieużyta na nagrody kwota przyrastać ma do zakładowego kapitału (Nr. Dz. pod. 333/07).

Uchwała Walnego Zgromadzenia Akademii Umiejętności z dnia 15 maja 1908, w sprawie „Funduszu imienia Bolesława Rusieckiego i Stefanii z Karpowiczów Rusieckich".

Dnia 27 października 1897 p. Bolesław Rusiecki, zamieszkały na Litwie, złożył za pośrednictwem p. Karola Estreichera, Dyrektora Biblioteki Jagiellońskiej, do Kasy Akademii Umiejętności kwotę 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złr. w 4% złotej Rencie węgierskiej z przezna-

czeniem na pewne cele, co do których nastąpić miało bliższe porozumienie z Zarządem Akademii, której powyższa suma przypadła na własność.

Zarazem Ofiarodawca zastrzegł dla siebie, a po swej śmierci dla swej Siostry J. W. Pani Wirginii z Rusieckich Rusieckiej, zamieszkałej w Wilnie ul. Ś. Jańska Nr. 436, pobieranie dożywotnie odsetek od podarowanego kapitału a to w dwóch ratach półrocznych dnia 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.

Obecnie p. B. Rusiecki przesłał do Zarządu Akademii swe życzenia, co się tyczy używania — po Jego i Siostry śmierci — odsetek od podarowanego przezeń kapitału i prosił, ażeby stosownie do tych życzeń Akademia przeznaczenie procentów od wspomnianego kapitału przez wieczystą swoją uchwałę ustaliła.

Czyniąc zadość życzeniu Ofiarodawcy Pełne Zgromadzenie Członków Akademii Umiejętności na posiedzeniu dnia 15 maja 1908 roku uchwaliło.

I.

Fundusz imienia Bolesława Rusieckiego i Stefanii z Karpowiczów Rusieckich będzie w księgach Akademii uwidoczniony oddzielnie i jako taki zawsze w dorocznych sprawozdaniach Akademii wykazywany.

II.

Fundusz ten wchodzi w życie po śmierci wymienionych dożywotników, ale dopiero wtedy, skoro przez przyrastające odsetki dojdzie do kwoty nominalnej 60.000 (sześćdziesiąt tysięcy) koron.

III.

Z corocznych odsetek 5% przechodzi do funduszu

obrotowego Akademii na wydatki administracyjne. Pozostała kwota, t. j. 95% corocznych odsetek służyć ma na stypendyum dla kandydatów pragnących kształcić się zagranicą bądź w kierunku naukowym, bądź artystycznym.

IV.

Stypendyum nadawane będzie z reguły na rok jeden; w razie jednak, kiedy kandydat wykaże się szczególniej skuteczną pracą w zakładach naukowych lub artystycznych zagranicą, stypendyum to może mu być pozostawione na rok drugi a nawet i trzeci.

V.

W okresie, obejmującym trzechkrotne nadanie stypendyum różnym kandydatom, winno ono dwa razy przypaść kandydatom naukowym a raz kandydatowi artystycznemu. Jeżeliby więc dwa razy z rzędu stypendyum otrzymali kandydaci naukowi, to za trzecim razem należy już w ogłoszeniu konkursu zaznaczyć, że tym razem uwzględniony zostanie tylko kandydat artystyczny. Gdyby natomiast za pierwszym razem stypendyum uzyskał kandydat artystyczny, to dwa następne konkursy odnosić się będą wyłącznie do kandydatów naukowych.

VI.

Pierwszeństwo do uzyskania stypendyum mają Krewni Ofiarodawców, pochodzenia polskiego, wyznania rzym.-kat., których prowadzenie jest nienaganne, a to pochodzący od Jana i Teresy z Romanowiczów Rusieckich, herbu Rawicz i od Stanisława i Karoliny z Sidorowiczów Karpowiczów, herbu Korab.

VII.

Kandydaci powinni złożyć urzędowe poświadczenie o pokrewieństwie swem z Ofiarodawcami, treściwy opis swego życia i świadectwo chlubnego zakończenia kursu nauk Uniwersyteckich w Rosyi lub Warszawie lub też dyplom doktorski, uzyskany na jednym z Uniwersytetów w dzielnicach dawnej Polski lub w którymbądź z Uniwersytetów europejskich.

VIII.

Jeżeliby z krewnych Ofiarodawców nie było żadnego ukwalifikowanego kandydata — to stypendyum może otrzymać inny jakikolwiek kandydat, posiadający wawarunki wyszczególnione w poprzednim artykule.

IX.

Z pośród kandydatów na stypendyum naukowe ten będzie miał pierwszeństwo, który kieruje się na profesora jednego z Uniwersytetów w dzielnicach dawnej Polski lub w Rosyi.

X.

W razie, gdyby w danym roku stypendyum nie zostało rozdane w braku ukwalifikowanych kandydatów — odsetki przyrosną do kapitału.

XI.

Zarząd Akademii Umiejętności winien ogłaszać konkurs co roku w pierwszej połowie miesiąca czerwca; nadanie nastąpi w pierwszej połowie lipca na podstawie fachowych referatów.

XII.

Kandydatami do stypendyów mogą być tylko rodo-

wici Polacy, władający biegle polskim językiem. Kandydat na stypendyum artystyczne musi się nadto wykazać, że ukończył chlubnie Akademię Sztuk pięknych w Krakowie lub jakikolwiek inny zakład, dający co najmniej tę samą miarę wykształcenia artystycznego.

XIII.

Zarząd Akademi Umiejętności czuwać ma, żeby stypendyści używali przyznanych sobie stypendyów odpowiednio do intencyi Ofiarodawcy. W tym celu kandydaci winni składać półroczne sprawozdanie o postępie swoich studyów.

XIV.

Wrazie, gdyby stypendyści nie dopełniali powyższych warunków — Zarząd Akademii ma wstrzymać dalszą wypłatę stypendyum.

XV.

Gdyby miało nastąpić zniesienie Akademii Umiejętności lub przeistoczenie jej charakteru polskiego — to fundusz niniejszy zostanie oddany takiej instytucyi polskiej, któraby mogła wykonywać cele sformułowane w niniejszej uchwale (Nr. Dz. pod. 12/08).

Uchwała Walnego Zgromadzenia Akademii Umiejętności z dnia 15 maja 1908 w sprawie „Stypendyów im. bł. p. Henryka Wohla".

Zmarły w Warszawie bł. p. Henryk Wohl testamentem z dnia 1 maja 1907 roku zapisał na rzecz Akademii Umiejętności w Krakowie kwotę 20.000 Rubli,

jako fundusz wieczysty na następujących warunkach: Procenty od sumy 10.000 Rubli mają być corocznie wypłacane synowi włościanina z Galicyi zachodniej lub Królestwa Polskiego na kształcenie się wyłącznie w języku polskim, literaturze polskiej lub historyi polskiej, a procenty od sumy 10.000 Rubli mają być corocznie wypłacane wyłącznie żydowi, stałemu mieszkańcowi Galicyi zachodniej lub Królestwa Polskiego na kształcenie się w tychże przedmiotach. Prawo przyznawania stypendyów służy pomienionej Akademii".

Legat bł. p. Henryka Wohla został wypłacony z końcem roku 1907 po odtrąceniu należytości skarbowej w kwocie 2400 Rubli, tak że całkowita suma legat ten stanowiąca po zamianie na papiery austryackie wynosi z dniem 31 grudnia 1907 w Listach Banku krajowego 47500 koron, a w gotówce 958 koron 98 halerzy.

Czyniąc zadość postanowieniom testamentu Walne Zgromadzenie członków Akademii Umiejętności dnia 15 maja 1908 w następujący sposób wprowadza w życie dwa przez bł. p. Henryka Wohla ustanowione stypendya.

I.

Fundusz zakładowy stanowi kwota wyszczególniona w zamknięciu rachunkowem z dnia 31 grudnia 1907.

II.

5% od rocznych odsetek pobierać będzie Akademia na koszta administracyjne.

III.

Nie podjęte raty stypendyjne oraz wszelkie reszty niezużytych odsetek przyrastają do kapitału zakładowego.

IV.

Stypendya wynoszą na razie po 900 koron rocznie i wypłacane będą w dwóch ratach, z początkiem zimowego i letniego półrocza każdorazowego roku szkolnego. W razie powiększenia się kapitału zakładowego wysokość stypendyów zostanie podniesiona, gdyby zaś stopa procentowa uległa redukcyi, będzie odpowiednio zniżona kwota stypendyjna.

V.

Co roku w miesiącu lipcu ogłaszany będzie konkurs z wymienieniem warunków. Podania należy wnosić najpóźniej do dnia 20 października. Nadanie stypendyum nastąpi w ciągu miesiąca października.

VI.

Petenci powinni wykazać, że są albo pochodzenia włościańskiego a to z Galicyi zachodniej lub Królestwa Polskiego, lub że są Polakami wyznania mojżeszowego i stałymi mieszkańcami Galicyi zachodniej lub Królestwa Polskiego. Jedno stypendyum musi zawsze przypaść dla petenta pochodzenia włościańskiego, a drugie dla petenta wyznania mojżeszowego. Nadto petenci winni wykazać, że są zapisani na jeden z Uniwersytetów galicyjskich lub na Uniwersytet Warszawski lub też na inny jakiś Uniwersytet, znajdujący się w granicach dawnej Polski i że się specyalnie poświęcają studyom nad językiem polskim, literaturą polską lub historyą polską; przyczem przez historyę polską należy także rozumieć studya nad historyą prawa polskiego i stosunków wewnętrznych dawnej Rzeczypospolitej Polskiej.

VII.

Kandydat, który uzyska stypendyum będzie obowiązany przed pobraniem następnej raty przedstawić świadectwa kollokwialne albo inne im równoważne uniwersyteckie świadectwa z dobrym postępem.

VIII.

Kandydat, który stypendyum uzyskał, może je zachować przez cały przeciąg studyów uniwersyteckich, oraz, o ile zamierza zdawać doktorat, przez dwa lata jeszcze po normalnem ich ukończeniu, o ile jednak w tym czasie nie uzyskał posady z pensyą conajmniej równającą się rocznej kwocie stypendyalnej. O przedłużenie na przeciąg dwóch lat po uzyskaniu absolutoryum należy wnieść osobne podanie i załączyć do niego poparcie tego lub tych profesorów, pod których kierunkiem kandydat studya swoje odbywał (Nr. Dz. pod. 167/08).

SPRAWOZDANIE I WNIOSKI

co do nagród fundacyi ś. p. Probusa Barczewskiego.

---

1. Za pracę historyczną.

W roku 1907 ukazał się długi szereg poważnych prac historycznych, nad któremi należało się zastanawiać Komitetowi przed ułożeniem wniosków co do przyznania nagrody.

Niektóre z tych książek, acz cenne, wypadło pominąć ze względów formalnych albo zupełnie, jak Dra Papéego „Studya i szkice z czasów Kaźmierza Jagiellończyka", ponieważ jest to zebranie razem szeregu rzeczy już dawniej ogłoszonych, bądź też pominąć na razie, jak Bielińskiego „Uniwersytet Warszawski" (1816—1831), tom I, i Radziszewskiego „Skarb i organizacya władz skarbowych w Królestwie Polskiem 1815—1830", tom I, ponieważ wedle przyjętej już od szeregu lat zasady, nagroda Barczewskiego bywa przyznawana tylko za dzieła zupełnie już ukończone.

I tak jednak pozostała jeszcze spora liczba książek, które należało uwzględnić.

Prof. Askenazego „Rosya—Polska 1815—1830", rzecz napisana dla obcego podręcznika historyi powszechnej, nosi wprawdzie na sobie, według własnych słów au-

tora, „charakter pracy kompendyalnej“, w której nie było miejsca na szersze rzeczy roztoczenie i uzasadnienie w szczegółach, i jest istotnie w pierwszej części, o Rosyi, tylko przekładem z języka angielskiego. W drugiej jednak części, o Polsce, jest w ramach oryginału obcego oryginalnem jego przerobieniem i rozszerzeniem, przynosi mnóstwo szczegółów nowych i dokładnych, a w dodanych tylko tu przypisach daje sporo nieznanych dotąd źródeł tak, iż tę drobną rozmiarami książkę, w której wszędzie znać wielkie znawstwo autora obfitego materyału źródłowego, należy uważać za nader pożyteczny i pouczający zarys całej historyi polskiej w czasach konstytucyjnego Królestwa kongresowego.

Książka p. Władysława Łozińskiego „Życie polskie w dawnych czasach“ nie ma wprawdzie charakteru ściśle naukowego, nie wyczerpuje wszystkich źródeł, ale jako książka popularna, oparta na wybornej znajomości przedmiotu a napisana z właściwą autorowi wytrawnością sądów i właściwym autorowi stylem, pełnym życia i prostoty, ma wartość niepospolitą i może być uważana za pierwszą próbę historyi kultury w Polsce. W niewielkiej tej pod względem rozmiarów książce można widzieć jakby obietnicę, jakby zapowiedź ze strony autora, że obdarzy niebawem literaturę naszą obszernem dziełem o kulturze dawnej Polski, zwłaszcza że nikt lepiej od niego do napisania takiego dzieła nie jest przygotowany.

Książka Dra Wacława Sobieskiego „Henryk IV wobec Szwecyi i Polski“, jestto studyum źródłowe na podstawie aktów archiwalnych francuskich, przy opanowaniu literatury przedmiotu — medyacya

Henryka IV skreślona w związku z jego wielkim planem pacyfikacyi Europy, skierowanym przeciw przewadze Habsburgów — autor czasem za szczegółowo podaje negocyacye dyplomatyczne, zdolność konstrukcyjna duża, sąd zrównoważony.

Dzieło „Galicya pod względem medycznym za Jędrzeja Krupińskiego pierwszego protomedyka 1772—1783“, napisana przez p. Władysława Szumowskiego jest bardzo cennym, na materyale archiwalnym opartym przyczynkiem do historyi medycyny a zarazem do historyi administracyi sanitarnej w Galicyi i jako takie zasługuje na zaszczytną wzmiankę.

Całkiem podobny charakter, choć zupełnie innego dotyczy zakresu, ma książka panny Ludwiki Trzcińskiej „Szkolnictwo ludowe w rzeczypospolitej Krakowskiej 1815—1846“, praca sumienna i gruntowna, polegająca na zgromadzeniu, zbadaniu i wyzyskaniu całego materyału archiwalnego, który tylko można było gdziebądź dosięgnąć.

Obszerna książka zmarłego podczas jej druku ks. Jana Amb. Wadowskiego „Kościoły Lubelskie na podstawie źródeł archiwalnych“, tyle mieści skrzętnie i ze znacznym nakładem pracy zebranych sumiennie wiadomości archiwalnych, że trzeba ją uznać za nader pożyteczną i cenną monografię, mimo że autor, nie historyk ani uczony zawodowy, często nie umie zachować należytej perspektywy i miary w swoich opisach co do większej lub mniejszej ważności rzeczy.

W wyższym jednak nierównie stopniu niż na wszystkie wyliczone dotąd książki, Komitet musiał zwrócić uwagę na dwa dzieła, przewyższające tamte zarówno roz-

miarami jak nakładem włożonej w nie pracy i talentem pisarskim autorów, a mianowicie na 2-tomową książkę prof. Smolki „Polityka Lubeckiego przed powstaniem listopadowem“ i na prof. Tarnowskiego „Historyę literatury polskiej“ zakończoną właśnie ostatnim tomem.

Kiedy dziejopisarstwo polskie przyszło do przekonania, że brak mu tych naturalnych podstaw, jakiemi są wydawnictwa źródeł historycznych i monograficzne opracowania szczegółów, zwróciło się ono ku tym studyom wydawniczym i monograficznym głównie w zakresie historyi literatury, obyczaju, historyi sztuki i historyi stosunków prawnych i społecznych. Dzieła konstrukcyjne, obejmujące cały bieg dziejów Polski z pewnego okresu stały się wskutek tego rzadkością tak wielką, że ostatniem wielkiem dziełem tego rodzaju jest właściwie „Sejm czteroletni“ Kalinki.

I książka prof. Smolki: „Polityka Lubeckiego przed powstaniem listopadowem“, jak jej tytuł wskazuje, nie jest ogólną historyą swej epoki, lecz nosi na sobie charakter monografii postaci historycznej, około której skupiała się polityka i praca społeczeństwa polskiego w epoce Królestwa kongresowego. Ograniczając w ten sposób zakres swojej pracy do kwestyi, w których Lubecki odgrywał rolę dominującą, autor musiał go mimowoli rozszerzyć, ażeby stworzyć ogólne tło historyczne, na którem kwestye te się rozgrywały i uzyskać szerszą podstawę do swojego sądu. W ten sposób monografia o Lubeckim stała się historyą Królestwa kongresowego jeżeli nie zupełną, to w każdym razie najszerszą i najlepszą, jaką mamy dotychczas, gdyż poprzednia, H. Lisickiego w IV tomie „Aleksandra Wielopolskiego“ była pierwszą w tym

kierunku, na szczupłym materyale źródłowym opartą próbą. Rozszerzając studya swoje daleko poza sprawy związane ściśle z Lubeckim, a nieuważając za rzecz właściwą wplatać je w „Politykę Lubeckiego“, autor skupił je w drugim tomie swego dzieła w kilku osobnych rozprawach, obejmujących genezę Królestwa Kongresowego, biografię Nowosilcowa, przebieg rokowań z Prusami o dostęp handlowy Królestwa do morza Bałtyckiego, wreszcie sanacyę finansów Królestwa polskiego przez Lubeckiego. Możnaby spierać się z autorem, czy nie lepiej byłby postąpił, gdyby rozprawy te był wcielił bezpośrednio do tomu I-go, do monografii o Lubeckim. Jeżeli krytyka mogłaby mu w tym razie zarzucić, że zanadto od tytułu książki odbiega, to książka byłaby więcej jeszcze zbliżyła się do ogólnej historyi, a czytelnik byłby mu wdzięcznym za to, że nie potrzebuje wracać do przedmiotu i ma go cały podany w toku wypadków chronologicznym. Nie zmniejsza to oczywiście wartości, jaką ekskursy czy rozprawy umieszczone w tomie II-gim mają same przez się.

P. Smolka korzysta ze źródeł z pierwszej ręki, wydobytych przeważnie z archiwów publicznych i prywatnych, i opiera na nich konstrukcyę faktów nieznanych dotychczas lub nieznanych dokładnie, bogacąc wiedzę naszą historyczną niepospolicie i usuwając mnóstwo błędnych ale utartych mniemań. Rozświetla zarówno historyę naszą zewnętrzną w epoce najdonioślejszych dla narodu przejść i przewrotów, jakoteż najtrudniejsze kwestye z odrodzenia ekonomicznego, które się dokonało w Królestwie kongresowem i swietną kartę dziejów naszych porozbiorowych stanowi.

Z tych względów Komitet nagrody historycznej Bar-

czewskiego nie wahał się ani na chwilę dzieła prof. Smolki o Lubeckim uznać za zasługujące ze wszechmiar na nagrodę im. Barczewskiego.

W roku ubiegłym wydany tom szósty i ostatni zakończył wielkie dzieło prof. Tarnowskiego, obejmujące całą „Historyę literatury polskiej". Złożono w tych tomach pracę całego życia, syntezę wszystkich myśli i pojęć autora. Dzieło napisane językiem szlachetnym, z uczuciem nadzwyczaj ciepłem, podnosiło i ogrzewało już wielu czytelników i nadal to zadanie spełniać będzie. To jest jego obywatelskie posłannictwo. Owoc to oczytania bardzo rozległego; wszystkie oceny płyną z dokładnej znajomości pomników. Nacechowane dobrą wiarą i smakiem wykwintnym mogą niekiedy znaleźć przeciwników, ale nikt im nie zaprzeczy ani szczerości ani mocy przekonania. A przytem za wielką zasługę autorowi poczytane być musi, że dzieje piśmiennictwa ściśle związał z historyą polityczną, że łączności między rozwojem literatury a dziejami nigdy z oka nie spuszcza. Przyczynia się to do głębszego zrozumienia wielu objawów duchowego naszego życia. Traktowanie przedmiotu nie jest zupełnie równomiernem. Średnie wieki i cała t. z. przedliteracka epoka zajmują drobną część dzieła. Za to szesnasty wiek opracowanym jest obszernie, charakterystyki pisarzy, jak Reja, wypadły świetnie. Nacisk położony na tendencye polityczne i obywatelskie literatury zapewnia tej części osobne znaczenie i interes. W tomie drugim uderza trafne ocenienie barokowych wybryków literatury siedmnastego wieku i zarazem rycerskiego jej patryotyzmu, w tomie trzecim występują utwory i rysy wybitne naszego piśmiennictwa na tle szerokiem obcych

literatur ośmnastego wieku. Z tomu czwartego podnieść należy ze szczególnem uznaniem wszechstronną znajomość historyografii pamiętnikowej po rozbiorach, nadzwyczaj ważnej dla pochwycenia nastroju ówczesnego społeczeństwa. Prócz tego już tu się uwydatnia rys jeden bardzo dla autora znamienny: znakomite odczucie i zrozumienie utworów, potrzeb teatru, nadzwyczaj trafny sąd o sztukach naszego dramatu. Tom piąty ożywiony już jest żywą tradycyą, która dla autora płynęła bardzo obficie. Pisanym on jest ze szczególną miłością; w charakterystyce trzech wieszczów i znakomitej analizie ich utworów drgają już wszystkie uczucia, które wypełniają serce i targają duszę nowoczesnego Polaka. Wreszcie przyszedł tom szósty, omawiający w dwóch częściach utwory i autorów najnowszej doby. Dział powieści znalazł tu wszechstronną i bardzo gruntowną ocenę. Osobiste wspomnienia i wrażenia ożywiają tok przedstawienia; znać, że autor był „magna pars“ najnowszych rozwojów, że wielką liczbę pisarzy znał, dzielił z nimi ich troski, bóle, nadzieje, zamiary. W opracowaniu najnowszych epok literatury, które są po dziś dzień „sub iudice“, oczywiście subjektywne sądy krytyka zawsze na pierwszy plan wysunąć się muszą. Tak i tutaj się stało; przeciw przesadom i bezwzględnemu uwielbieniu niektórych kierunków padło niejedno twarde słowo. Takie walki są zawsze warunkiem syntezy i rozwojów przyszłości. A walka jest zbawienną i życiodajną, jeżeli nad przeciwieństwami chwili góruje miłość sprawy, której świętość i potrzeby są dla autora drogowskazem i miarą przy ocenianiu płodów myśli i uczucia narodu.

Zakończenie napisane ciepło i podniośle jak tyle ustępów w tem wielkiem dziele, które pozostanie pomnikiem autora i chlubnem świadectwem dla jego pracowitości i szlachetności i dla wielkiej szlachetności naszego piśmiennictwa. Za dzieło życia, które jest zarazem czynem obywatelskim, należy się ze wszech miar „Historyi literatury polskiej“ prof. Tarnowskiego nagroda Barczewskiego.

Uznawszy jednomyślnie, że dwom dziełom wydanym w r. 1907 należałaby się niewątpliwie nagroda historyczna Barczewskiego, Komitet mający przedstawić wniosek, komu Akademia powinnaby przyznać tę jedyną nagrodę, której nie wolno dzielić, znalazł się w położeniu o tyle jeszcze trudniejszem, że według przeszłorocznej uchwały Akademii przekazano mu do uwzględnienia w roku bieżącym jeszcze trzecią pracę, z r. 1906, uznaną wtedy za zasługującą na tę nagrodę, t. j. książkę p. Ignacego Chrzanowskiego, „Marcin Bielski“, która pod względem talentu pisarskiego i metody naukowej autora jakoteż znaczenia wyników pracy może stanąć godnie obok książek prof. Smolki i prof. Tarnowskiego. Zaprzeczyć się jednakże nieda, że te oba dzieła wymagały większego niż tamto nakładu pracy, który w nie włożono i że ich zakres jest szerszy a przedmiot ważniejszy. Z tych to powodów Komitet zdecydował się ostatecznie przedstawić Walnemu Zgromadzeniu Akademii wniosek, aby nagrodę historyczną im. Barczewskiego przyznała dziełu prof. Tarnowskiego: „Historya literatury polskiej“, dla dzieła zaś prof. Smolki: „Polityka Lubeckiego“ zastrzegła prawo do tej nagrody na rok następny.

2. Za dzieło malarskie.

Komitet stwierdził przedewszystkiem, że rok ubiegły był płodny w dzieła, mające większą artystyczną wartość. Obok tego sztuka polska poniosła niezmiernie dotkliwe straty przez śmierć wybitnych przedstawicieli: Stanisława Wyspiańskiego, który swym silnym indywidualizmem i oryginalną pomysłowością potrafił pójść szlakiem samorzutnej twórczości, nadającej temu, co wyszło z pod jego ręki odrębność narodową, — i Jana Stanisławskiego znakomitego pejzażysty, cenionego u swoich i obcych przez niezwykłą subtelność odczucia poezyi barw i światła.

Jak poprzednie lata tak i obecnie Komitet z żalem wypowiada, że nie jest mu danem wynagradzać coraz to pomyślniej rozwijającej się rzeźby polskiej. I tak: prace Bronisława Pelczarskiego przyniosły szczere zrozumienie natury, jego pełna życia „Dziewucha“ była rezultatem tej ścisłej obserwacyi. Utalentowany Jan Szczepkowski wystawia dobrego w ruchu „Kosiarza“, nastrojową postać kobiecą „W zadumie“, lub rzeźbi w marmurze dobrze osadzony biust „panny E. P.“. Wyżej sięga pomysłem „Irydyon“ Henryka Kuhna. Wreszcie prof. Konstanty Laszczka daje, oryginalne i poważne „Studyum do św. Jana Chrz.“ to znowu spokojem i wdziękiem formy przypominającą włoskie quatrocento, portret dziewczynki w marmurze „Moją Jadwigę“.

W dziale malarstwa wyłomy w szeregu artystów wypełniają nowe talenty. Zefir Ćwikliński („Jabłoń“, „Las“, „Topole“) szuka w swych częstokroć jakby wycinkach pejzażu lub sceny rodzajowej, źródła natchnień

i silniejszego akcentu. Inni wyzwoleni z pod bezpośrednich wpływów szkoły jak Kuczborski w obrazku „Widok z mojej terasy“, lub zbliżony do Ruszczycowskiego ujęcia tematu Filipkiewicz w obrazie „Strumień w zimie“ w śnieżnym polskim krajobrazie odnajdują wyraz artystyczny rodzimych motywów. Karol Maszkowski roztacza bogate kolorystycznie „Wnętrza Cerkwi“, — gdy tymczasem Henryk Uziembło przedstawia nam bardzo znaczną liczbę ładnych studyów z nad Sekwanny i Tamizy.

Ruszczyca wpływ i talent nie ustaje w swoim rozwoju. Wnętrza naszych dworów pociągnęły go swoim urokiem i dały możność uchwycenia szeregu doskonałych w swej fakturze a pełnych właściwego nastroju tyle charakterystycznych, zacisznych pokoików staroszlacheckich dworków. „Pokój Babuni“ był tego rodzaju najszlachetniejszym wyrazem.

Jeżeli o wnętrzach mowa, godzi się wspomnieć usiłowania p. Rychter-Janowskiej, z powodzeniem odtwarzającej izdebki i pokoiki z sympatycznej Biedermajerowskiej epoki lub zimowe krajobrazy z okolic górskich.

W zakresie zimowego pejzażu panuje mistrzowski pędzel dyrektora Juliana Fałata i święci zawsze nowe tryumfy. Przepysznym był jego „Śnieg“ z wielką siłą efektów światła po zachodzie słońca, wyborną „Nagonka“ w mrocznych ostępach śniegiem nasutego lasu lub wreszcie nie bez tajemniczego uroku „Jelenie“ w towarzystwie faunów.

Niezwykłe swą siłą barwy i zamaszystością pędzla obrazy Włodzimierza Tetmajera „Święcenie ziela“ lub „Do kościoła“, — kraśne sceny bronowickiej wioski,

oświetlone były pogodnem i jasnem światłem południa.

Zupełnie w inny świat pojęć przenoszą nas z prawdziwym talentem wykonane rysunki Mieczysława Jakimowicza. Jego „Zamyślona“, „Dziwne oczy“, „Przeczucie“, „Nad gromnicą“ itd. dają nam poznać nowoczesnego mistyka o delikatnem poczuciu formy.

Wprost przeciwnie, bo niesłychanie szkicowo rzuca z brawurą barwne plamy na papier lub płótno Witołd Wojtkiewicz w swoich „Maryonetkach“ lub innych szkicach, nierzadko o satyrycznem zacięciu. Niejednokrotnie zagadkowe w swej treści, czasami przypominające Malczewskiego, ale zawsze intrygujące niepowszedniością, były obrazy Vlastimila Hofmanna, którego zwłaszcza „Pobielacz grobów“ malowany w słońcu, zwracał powszechną uwagę.

Jacek Malczewski prócz „Anhellego“ dał portret niezwykle charakterystyczny „Bryniarskiego“ i uduchowiony, pełen wyrazu i prawdy portret ś. p. prof. Potkańskiego.

Dla portretu też był rok ubiegły szczególniej szczęśliwy:

Prof. Axentowicz stworzył niezwykły uchwyceniem ruchu, typu i wyrazu młodej damy „Szkic do portretu“ tudzież portret kobiecy nazwany „Pawie pióra“. Prof. Józefa Mehoffera obok głębiej pomyślanego kartonu: „Geniusz ludzki ujarzmiający elementa“, uderzał niepowszedni i wybornie malowany portret kobiecy p.t. „Na letniem mieszkaniu“. Następnie tyle zasłużony a tak subtelny akwaforcista prof. Józef Pankiewicz stworzył „Portret“ staruszki, przypominający mistrzowskim rysunkiem, plastyką i kolorytem starych mistrzów fla-

mandzkich. Wreszcie prof. Wyczółkowski obok portretu Kasprowicza, wykazał nam raz jeszcze całą wszechstronność swoją. Jego grafika uderzała siłą ekspresyi, studya z Granady i z ulic Krakowa „Brama floryańska“ ogólnym charakterem, „Róże“ (olej.) życiem i barwą, ale ponad wszystko „Skarbiec“ z wawelskiej katedry dostarczył mu nowych motywów do świetnie wykonanych studyów paramentów, niezrównanych uwydatnianiem piękności królewskich i magnackich fundacyi.

Ale największą liczbę niepospolitych portretów nadesłała z Paryża Olga Boznańska — dla Muzeum narodowego portret własny, subtelny w swych szaro-srebrnych tonach, oryginalny a pełen niezwykłej prostoty i godności w postawie, wymowny wyrazem przyćmionych, spracowanych oczu i twarzy, na której wyryły się losu koleje. A dalej na wystawie były jej portrety „panny P.“, „p. Wróblewskiego“, „architekty Mączyńskiego“, „Dra Gielskiego“, „pianisty Skrzydlewskiego“ i t. d. Jeżeli zaś weźmiemy pod uwagę rok zaprzeszły, to przyznać będziemy musieli, że w zakresie malarstwa portretowego żaden z portretów nie przewyższył portretu „Damy“ pędzla Boznańskiej z r. 1906, któremu Komitet zastrzegł prawo do ubiegania się o nagrodę w roku bieżącym.

Olga Boznańska reprezentuje w polskiej sztuce ten sam kierunek, jaki przedstawia malarz kobiet i dzieci, życia rodzinnego i radości macierzyństwa Eugeniusz Carrière we Francyi, którego wpływ na jej twórczość jest widoczny, jednak umiała zachować w tem co tworzy własną niezależność i własny indywidualizm. Medale złote, jakie zdobyła na wystawach w Wiedniu i Londynie, bronzowy na wystawie wszechświatowej

w Paryżu i ten fakt, że jej pędzla portret kobiecy zakupiło Muzeum luksemburskie w Paryżu, to zaszczytne dowody uznania zagranicą, których odblask pada na sztukę polską i chlubę jej czyni. W dziełach O. Boznańskiej widzimy głębsze odczucie duszy modelu a w odtworzeniu typu kobiecego lub dziecinnej postaci nie wielu ma ona sobie równych.

Z tych wszystkich powodów Komitet stawia wniosek, żeby nagroda z fundacyi Barczewskiego w dziale malarstwa za rok 1907 przyznaną została p. Oldze Boznańskiej.

IV.

WYKAZ STOSUNKÓW AKADEMII

z innemi instytucyami naukowemi.

WYKAZ

dotychczasowych stosunków Akademii z zakładami naukowymi.

(W.) oznacza, że Akademia przesyła wszystkie swoje wydawnictwa; (1.) wydawnictwa Wydziału filologicznego; (2.) historyczno-filozoficznego; (3.) matematyczno-przyrodniczego; (Kl.) Komisyi literackiej; (Kj.) Komisyi językowej; (Khs.) Komisyi historyi sztuki; (Kh.) Komisyi historycznej; (Kp.) Komisyi prawniczej; (Kan.) Komisyi antropologicznej; (Kf.) Komisyi fizyograficznej; (Ag.) Atlas geologiczny; (B.) Bulletin international; (Kb.) Komisyi bibliograficznej.

Aix. Bibliothèque de l' Université. B. Kp. Kh.
Amsterdam. Koninklijke Akademie van Wetenschappen. B. Kb.
Arcachon. Laboratoire zoologique maritime. B. Kb.
Ateny. Bibliothèque Nationale. B. Kb.
— École française d' Athènes. B.
— K. deutsches archäologisches Institut. B. Kb.
Baltimore. Johns Hopkins University. 3. B. Kb.
— American Journal of Philology. B.
— Maryland Geological Survey. B. Ag. Kb.
Barcelona. Real Academia de buenas letras. B. Kb.
— Real Academia de sciencias y artes. B. Kb.
Batavia (Jawa). Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. 1. 3. Kj. B. Kb.
Bazylea. Universitätsbibliothek. B. Kb.
— Naturforschende Gesellschaft. Kf. B. Kb.
Belgrad. Кр. Српска Академиjа. W.
— Српско археолошко друштво. Kan. B. Kb.
Bergamo. „La Geographia per tutti". B.
Berlin. Königl. Akademie der Wissenschaften. W.
— Königliche Bibliothek. W.
— Centralbureau der internationalen Erdmessung. B. Kb.
— Deutsche geologische Gesellschaft. B. Kb.
— Deutsche botanische Gesellschaft. B. Kb.

Berlin. Deutsche Literaturzeitung. B. Kb.
— Deutsche chemische Gesellschaft. B. Kb.
— Geologische Landesanstalt und Bergakademie. B. Kb.
— Gesellschaft für Antropologie. Kan. B. Kb.
— Gesellschaft naturforschender Freunde. B. Kb.
— Gesellschaft für Erdkunde. B. Kb.
— K. Deutsches archäologisches Institut. B. Kb.
— K. preuss. geologische Gesellschaft. B.
— Naturwissenschaftliche Wochenschrift. B.
— Physikalischer Verein. B. Kb.
— Universitätsbibliothek. B. Kb.
— Deutsche physikalische Gesellschaft. B.
— Chemisches Centralblatt. B. Kb.

Berno szwajcarskie. Schweizerische Gesellschaft für Naturwissenschaft. 3. Kf. Ag. Kb.
— Naturhistorischer Verein. B. Kb.
— Universitätsbibliothek. B. Kb.

Berno. Matice Moravská. W.
— Knihovna Bohoslavcu brnenskych. Kp. Kl. Kh. Khs. B. Kb.
— Museum Francisceum. B. Kb.
— Moravská Knihovna zemská. 2. B.
— Naturforschender Verein. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— Papezka knihtiskarna rajhradskych Benediktinu. B. Kb.

Bochnia. C. K. Gimnazyum. W.

Bolonia. Accademia Adamo Mickiewicz di storia litteraria polacca. B. Kb.
— R. Deputazione di storia patria per le provincie di Romagna. B.

Bombay. Educational Department. B.

Bonn. Universitätsbibliothek. B. Kb.
— Naturhistorischer Verein des preuss. Rheinlandes. B. Kb.

Bordeaux. Académie des sciences, belles lettres et arts. B. Kb.
— Société Linnéenne des sciences physiques et naturelles. 3. B. Kb.

Boston. American Academy of arts and sciences. B. Kb.
— Society of natural history. B. Kb.

Braunsberg. Historischer Verein für Ermeland. Kh. B.

Braunschweig. Verein für Naturwissenschaft. 3. Kf. Kb.

Brody. C. K. Gimnazyum. W.

Brooklyn. The Brooklyn Institute of Arts and Sciences. B.
Bruksella. Académie royale de Belgique. W.
— Musée royal d'histoire naturelle de Belgique. B. Kb.
— Société royale de botanique. B. Kb.
— Société belge de microscopie. B. Kb.
— Société belge de géologie. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— Société des Bollandistes. B.
— Institut Salvey. B. Kb.
— Société belge d'Astronomie. Kf. Kb. B.
Brzeżany. C. K. Gimnazyum. W.
Bucarest. Academia Romana. W.
— Laboratorul de Botanica. B. Kb.
Buczacz. C. K. Gimnazyum. W.
Budapeszt. Magyar Tudományos Akadémia. W.
— Magyar nemzeti Muzeum. B. Kb.
— Königl. ungar. geologische Anstalt. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— K. M. Termésszettudományos Társulat. 3.
— Magyar törtenelmi Társulat. 3.
— Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn. Kan.
— Ungar. Landesbibliothek im National-Museum. Kan.
— Naturwissenschaftliche Abteilung des National-Museums. B.
— Société des sciences naturelles. B.
— Magyar Ornithologiai Központ. Kf.
Budziszyn. Matica Serbska. 1. 2. Kp. Kh. Khs. Kl. Kj. B. Kb.
Buenos Aires. Universidad. B. Kb.
Buffalo. Society of natural sciences. B. Kb.
Buitenzorg (Jawa). Département de l'agriculture. B. Kb.
Bytom. Redakcya „Katolika". W.
Cambridge (Anglia). University. B. Kb.
— (U. S. N. A. Massachusetts). Library of Harvard University. B. Kb.
— Muzeum of Comparative Zoology. B.
Catania. Società degli spettroscopisti italiani. 3. B. Kb.
— Accademia Gioenia di Scienze naturali. B.
Charków. Uniwersytet. B. Kb.
Cherbourg. Société de Sciences naturelles. 3. Kf. B. Kb.
Chicago. Academy of Sciences. W.

Chicago. The Journal of geology. B.
Christiania. Académie des Sciences. W.
— Uniwersytet. B. Kb.
— Videnskabsselskabet. B. Kb.
— Norsk Folkenmuseum. B. Kb.
Chyrów. Gimnazyum OO. Jezuitów. W.
Cieszyn. C. K. Gimnazyum polskie. W.
Cincinnati. The Lloyd Museum and Library. B. Kb.
Coimbra. Universidade. B. Kb.
Colima. Mex. Observatorio meteorologico y vulcanologico del Seminario. B.
Cordoba (Argentina). Academia national de ciencias. 3. Kf. B. Kb.
Cöthen. Chemiker-Zeitung B. Kb.
Czasław (Czechy). Musejni archeologický Spolek „Včela Čaclavska". Kan. B.
Czernichów. Szkoła rolnicza. 3. Kf. Ag. Kan. Kb. B.
Czerniowce. Uniwersytet. W.
— Czytelnia polska. 2. Kan. B. Kb.
— Bukowiner Landes-Museum. Khs. B. Kb.
— Tow. akademików polskich „Ognisko". Kb.
— C. K. Gimnazyum niższe. W.
Dębica. C. K. Gimnazyum. W.
Dorpat. Uniwersytet. 2. Kh. B. Kb.
— Naturforschende Gesellschaft bei der Universität. 3. Kf. B. Kb.
— Gelehrte estnische Gesellschaft. 1. 2. Kj. B. Kb.
— Bulletin biologique. B.
Dublany. Akademia rolnicza. 3. Kf. Ag. B. Kb. Kan.
Dublin. Royal Irish Academy. B. Kb.
Edynburg. Royal Society. 1. 2. 3. Kf. Khs. Kl. Ag. Kj. B. Kb.
— Botanical Society. Kf. B. Kb.
Erlangen. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
Filadelfia. Academy of Natural Sciences. B. Kb.
— The American philosophical Society. 2. B. Kb.
Florencya. Accademia della Crusca. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
— Biblioteca Nazionale (Uffizzj). B. Kb.
— Società italiana d'antropologia. Kan. B. Kb.
— Sovraintendenza degli Archivi di Stato. B.

Florencya. R. Istituto di studi superiori pratici e di perfezionamento. B. Kb.
— Archivio storico italiano. B.
Frankfurt a/M. Seckenbergische naturforschende Gesellschaft. B. Kb.
Frankfurt a/O. Naturwissenschaftlicher Verein. 3. B. Kb.
Fryburg Bryzgowski. Biblioteka Uniwersytetu. B.
Fryburg Szwajcarski. Uniwersytet. W.
Gandawa. Uniwersytet. B. Kb.
Gdańsk. Naturforschende Gesellschaft. 3. B. Kb.
— Westpreussischer Geschichtsverein. Kb. B.
Genewa. Uniwersytet B. Kb.
— Institut national genevois. 3. B. Kb.
— Société de physique et d'histoire naturelle. B. Kb.
Genua. Uniwersytet. B. Kb.
— Società ligustica di Scienze naturali e geografiche. 3. Ag.
— Archivio di stato. B.
— Società di lettere e conversazioni scientifiche. B. Kb.
— Società ligura di storia patria. B.
Getynga. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— K. Gesellschaft der Wissenschaften. W.
Giessen. Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Oberhessischer Geschichtsverein. B.
— Oberhessische Gesellschaft für Natur- und Heilkunde. B. Kb.
Glasgów. Uniwersytet. B. Kb.
Gothenburg. Kongl. Vetenskaps-och Vitterhetssamhälet. B. Kb.
Graz. Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Historischer Verein für Steiermark. 1. 2. Kb. Khs. Kp. Kl. Kj. B.
— Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark. B. Kb.
Groningen. Bibliotheek der Rijks Universiteit. B.
Grossbothen. Zeitschrift für physikalische Chemie. Kb.
Gryfia. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Beiblätter zu den Annalen der Physik. B.
Haarlem. Musée Teyler. 3. Kf. Kan. B. Kb.
— Hollandsche Maatschamppij der Wettenschappen. 3. B. Kb.
Halle. Biblioteka Uniwersytetu B. Kb.
— Naturforschende Gesellschaft. B. Kb.

Halle. Kais. Leopoldino-Carolinische Akademie der Naturforscher 3. B. Kb.
Hamburg. Museum für Völkerkunde. Kan.
Harrisburg. (N. America). Geological Survey of Pensylvania. B. Kb.
Heidelberg. Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Naturhistorisch-medicinischer Verein. B. Kb.
Helsingfors. Sällskapet pro fauna et flora fennica. 3. Kf. B. Kb.
— Finska Vetenskaps-Societeten. B. Kb.
— Geografiska Föreningen. B. Kb.
Innsbruk. Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Ferdinandeum. 1. 2. 3. Ag. Kj. B. Kb.
Irkuck. Восточно - сибирскій Отдѣлъ имп. русск. географич. Общества.. B. Kb.
Ithaca (N. Y. U. S. N. A.). Cornell University. B.
— Journal of physical chemistry. B. Kb.
Jarosław. C. K. Gimnazyum. W.
— C. K. Szkoła realna. W.
Jasło. C. K. Gimnazyum. W.
Jena. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Verein für thüringische Geschichte und Altertumskunde Kh. B.
— Jenaische Gesellschaft für Medicin u. Naturwissenschaft. B. Kb.
Kassel. Verein für Naturkunde. 3. B. Kb.
— Botanisches Centralblatt. B. Kb.
Kazań. Uniwersytet. B. Kb.
— Société physico-mathématique à l'Université Impériale. 3. B. Kb.
— Redakcya „Ukraina" na Uniwersytecie. 1. Kj.
Kijów. Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Кіевское общество естевство-испытателей. 3. B.
— Redakcya „Kijewskaja Starina". 1. 2. Kj. Kan.
— Musée d'Antiquites et Beaux-Arts. Kan.
Kilonia. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Naturwissenschaftlicher Verein von Schleswig-Holstein. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. 2. K. B.
Klausenburg. Siebenbürgischer Museum-Verein. 3.
Knin (Dalmacya). Staro-Hrvatska-Prosvjeta. Khs. Kan.

Kołomyja. C. K. Gimnazyum polskie. W.
— C. K. Gimnazyum ruskie. W.
Kopenhaga. K. Danske Videnskabernes Selskab. W.
— Société royale des antiquaires du Nord. Khs. B.
— Société d'histoire naturelle. B. Kb.
Kórnik. Biblioteka Kórnicka. W.
Kraków. Archiwum krajowe. Kh. Kp.
— Archiwum aktów dawnych m. Krakowa. Kh. Kp. Khs. Kl.
— Biblioteka XX. Czartoryskich. W.
— Biblioteka Ks. Misyonarzy. 1. 2. Kh. Khs. Kl. Kj.
— Czytelnia alumnów książęco-biskupiego seminaryum. 2.
— C. k. Urząd górniczy okręgowy. Kf.
— Gabinet geologiczny. U. J. 3. Kf. Ag. Kb.
— Gabinet historyi sztuki U. J. Khs.
— Redakcya „Przeglądu powszechnego". 1. 2. Kh. Kl. Kj.
— Seminaryum filologiczne słowiańskie. U. J. 1. Kl. Kj. B.
— Seminaryum historyczne. U. J. 2. Kh. Khs. Kp.
— Stowarzyszenie nauczycielek. Kl.
— Towarzystwo lekarskie krakowskie. 3. Kf. Kan. Kb.
— Towarzystwo numizmatyczne. Khs. Kan.
— Towarzystwo rolnicze. B. Kb.
— Towarzystwo tatrzańskie. Kf. Kb.
— Towarzystwo techniczno-przemysłowe. 3. Kf. B. Kb.
— Zakład kliniczny. 3. Kb.
— „Architekt". Kb.
— „Kronika farmaceutyczna". Kb.
— „Ogrodnictwo". Kb.
— „Okólnik Tow. Rybackiego". Kb.
— „Postęp okulistyczny". Kb.
— Biblioteka uczniów prawa U. J. 2. Kh. Kp.
— „Krytyka". W.
— „Czas". Kl. Kb. B.
— „Głos Narodu". Kl. Kb. B.
— Biblioteka medyków. 3.
— „Nowa Reforma". Kl. Kb. B.
— Zakład anatomii porównawczej. B.
— Szkoła przemysłowa. W.

Kraków. Kółko przyrodników. U. J. 3. Ag. Kf.
— Gabinet mineralogiczny. U. J. Ag.
— C. k. Gimnazyum św. Anny. W.
— C. k. Gimnazyum św. Jacka. W.
— C. k. Gimnazyum III. W.
— C. k. Gimnazyum IV. W.
— C. k. Gimnazyum V. W.
— C. k. Szkoła realna I. W.
— C. k. Szkoła przemysłowa. W.
— C. k. Seminaryum nauczycielskie męskie. W.
— C. k. Seminaryum nauczycielskie żeńskie. W.
Krosno. C. k. Seminaryum nauczycielskie. W.
Królewiec. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Staatsarchiv. Kp. Khs.
— Altertumgesellschaft „Prussia“. B. Kb.
— Physikalisch-ökonomische Gesellschaft. 3. B. Kb.
— Altpreussische Monatsschrift. B.
Lancaster. The physikal Reviev. B. Kb.
Lausanne. Société Vaudoise des Sciences naturelles. Kf. B. Kb.
Lavrence (Kansas, U. S. A.). University of Kansas. B. Kb.
Leide. Rédaction des Archives d'étnographie. Kan. Kb.
— Universiteit. B. Kb.
Leoben. Czytelnia polskich akademików górniczych. Kf. Ag. B. Kb.
— Towarzystwo akademickie „Czarnohora“. Ag.
Liége. Uniwersytet. B. Kb.
— Société royale des sciences. B. Kb.
Lille. Société de Géographie. B.
Lima. Escuela especial de Ingenieros y de Minas. 3. B. Kb.
Linc. Verein der Techniker in Oberösterreich. B. Kb.
Lipsk. K. Sächsische Gesellschaft der Wissenschaften. W.
— Museum für Völkerkunde. Kan. B. Kb.
— Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Naturforschende Gesellschaft. 3. B. Kb.
— Akadem. Verein „Unitas“. B. Kb.
— Literarisches Centralblatt. B. Kb.
— Beiblätter zu den Annalen der Physik. B.
— Zoologischer Anzeiger. B.

Lizbona. Academia real das Sciencias. 1. 2. 3. Ag. Kj. B. Kb.
— Direcçao dos trabalhos geologicos de Portugal. Kf. Ag. B. Kb.
— Real Observatorio astronomico. B. Kb.

Londyn. British Museum. W.
— British Museum of natural history. B. Kb.
— British Association for the Advancement of Science. B. Kb.
— Antropological Institute. Kan. B. Kb.
— Chemical Society. B. Kb,
— Geological Society of London. 3. B. Kb.
— Physical Society. B. Kb.
— Zoological Society. Kf. B. Kb.
— Royal astronomical Society. B. Kb.
— Royal botanic Society. B. Kb.
— Royal geographical Society. Kf.
— Royal Museum. B. Kb.
— Royal Society. 3. Kb.
— The Royal Institution of Great Britain. B. Kb.
— „Nature". B.
— „The Atheneum". B. Kb.
— „Science abstracts". B. Kb.

Louvain. Université Catholique. 1. 2. 3. Kh. Ag. Kj. B. Kb.
— „La Cellule". 3. B. Kb.

Löcse. Ungarischer Karpathen-Verein. Kf.

Lötzen. Literarische Gesellschaft „Masovia". B. Kb.

Lublana. Rudolphinum. Kf. B. Kb.

Lucca. R. Accademia lucchese di scienze, lettere et arti. B. Kb.

Lugdun. Bulletin historique du Diocèse de Lyon. B.

Lund. Uniwersytet. W.
— Société royale physiographique. B. Kb.

Lwów. Archiwum krajowe. W,
— Biblioteka Szkoły politechnicznej. W.
— Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Biblioteka Ossolińskich. W.
— Czytelnia Akademicka. B. Kb.
— Kółko historyków. 2.
— Krajowa szkoła gospodarstwa leśnego. 3. Ag. Kf. B. Kb.
— Czasopismo techniczne. Kb.

13*

Lwów. „Hodowca drobiu". Kb.
— „Łowiec". Kb.
— „Przegląd weterynarski". Kb.
— „Rolnik". Kb.
— „Sylwan". Kb.
— Redakcya „Dziennika polskiego". B. Kl. Kb.
— Redakcya „Gazety lwowskiej". Kl. B. Kb.
— Redakcya „Gazety Narodowej". B. Kb.
— Redakcya „Kwartalnika historycznego". 1. 2. Kh. Khs. Kl. Kj. B.
— Redakcya „Muzeum". 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
— Redakcya „Przeglądu". Kl.
— Redakcya „Przeglądu sądowego i administracyjnego". 2.
— Szkoła weterynarska. 3. B. Kb.
— Biblioteka Poturzycka. 1. 2.
— Towarzystwo ludoznawcze. Kf. Kan. Kb.
— Towarzystwo Bratniej pomocy słuchaczów politechniki. 2. 3. Kb.
— Towarzystwo naukowe im. Szewczenki. W.
— Towarzystwo prawnicze. Kb.
— Zakład fizyczny c. k. Uniwersytetu. 3. Kf. Kb.
— Галицко-русска Матица. B. Kb.
— C. K. Gimnazyum akademickie. W.
— C. K. Gimnazyum Franc. Józefa. W.
— C. K. Gimnazyum II. W.
— C. K. Gimnazyum IV. W.
— C. K. Gimnazyum V. W.
— C. K. Gimnazyum VII. W.
— C. K. Szkoła realna I. W.
— C. K. Szkoła realna II. W.
— C. K. Seminaryum naucz. męskie. W.
— C. K. Seminaryum naucz. żeńskie. W.

Łódź. „Biblioteka samokształcenia". Kb.

Madison. (Wis. U. S. A.). Wisconsin Academy of Sciences, arts and letters. B. Kb.

Madryd. Real Academia de la historia. Kh. B.
— Commision del mapa geologico de España. B. Kb.

Madryd. Real Academia de ciencias morales y politicas. B.
— Sociedad Española de historia natural. B. Kb.
— Universidad. B. Kb.
Marburg. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
Marsylia. Bibliothèque de la faculté des Sciences. B. Kb.
Medyolan. R. Istituto lombardo di scienze e lettere. W.
— Archivio storico lombardo. B.
— Archivio di Stato. B.
— Biblioteca Ambrosiana. B. Kb.
— Società storica lombarda. B.
Melbourne. The public library of Victoria. B. Kb.
Mexico. Academia Mexicana de ciencias exactas fisicas y naturales. B. Kb.
— Museo Nacional. B. Kb.
— Observatorio meteorologico-magnetico central. B. Kb.
— Sociedad cientifica „Antonio Alzate". 3. B.
— Sociedad Mexicana de Historia natural. B. Kb.
Mielec. C. K. Gimnazyum. W.
Milwauke (Wis. U. S. A.). Public Museum. B. Kb.
Minneapolis (U. S. A.). Minnesota Academy of Natural Sciences. 3.
Missoula (Mont. U. S. A.). The University of Montana. B.
Mitawa. Kurländische Gesellschaft für Literatur und Kunst. Khs. Kh. B.
Modena. R. Accademia delle scienze, lettere ed arti. B. Kh.
— R. Deputazione di storia patria per le provincie dell'Emilia. B.
— Società dei naturalisti. B. Kb.
Monachium. Akademie der Wissenschaften. W.
— Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Historische Kommission bei der Akademie der Wissenschaften. B.
— Sybel's historische Zeitschrift. B.
— Chemische Gesellschaft. B.
Montevideo. Museo Nacional. B. Kb.
Montreal (Kanada). Royal Society of Canada. B. Kb.
— Société de numismatique et d'archéologie. B.
Moskwa. Ces. moskiewskie Towarzystwo archeologiczne. 1. 2. Kb. Kl. Kj.
— Redakcya „Uczenyja Zapiski". 1. 2. Kj. Kb. B.

Moskwa. Muzeum Rumiancowa. B. Kb.
— Société Imp. des naturalistes. 3. B. Kb.
— Société d'antropologie. B.
— Observatoire magnétique et météorologique. Kf.
— Redakcya „Russkij Archiv". B.
— Етнографическій Отдѣлъ Импер. Общества лйбителей естествознанія, антропологіи и етнографіи. Kan. Kb.
Московское псигологическое Общество. B.
— Istoriczeskij Muzej. Kj.
Mulhouse. Société industrielle de Mulhouse. B. Kb.
Münster i. W. Król. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Westfälischer Provinzial-Verein für Wissenschaft und Kunst. 3. Khs. Kan. B. Kb.
Nancy. Académie de Stanislas. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
— Société des sciences. B. Kb.
Neapol. Accademia di scienze morali e politiche. B.
— Accademia delle scienze fisiche e matematiche. 3. Kf. B. Kb.
— Biblioteca Nazionale. B. Kb.
— Deputazione neapolitana di storia patria. B.
— R. Sovraintendenza degli Archivi di Stato. B.
— Società di storia patria. B.
— Stazione zoologica. 3. B. Kb.
— Istituto zoologico R. Università. 3. B.
Neuchâtel. Société de Géographie, B. Kb.
Nev Haven (U. S. A.). Yale psychological Laboratory. B. Kb.
Nev York. Academy of Sciences. B. Kb.
— Academy of Medicine. B. Kb.
— The American Muzeum of Natural history. 3. B. Kb.
— American Geographical Society. B.
— American Mathematical Society. B. Kb.
— New-York Botanical Garden. B. Kb.
Nieżin. Istoriko-fiłołogiczeskij Institut Kniazia Bozborodko. 1. 2. B.
Nowy Sącz. Kollegium OO. Jezuitów. W.
— C. K. Gimnazyum W.
Nowy Targ. C. K. Gimnazyum. W.
Norymberga. Germanisches Nationalmuseum. 2. Kh. B. Kb.
Odessa. Uniwersytet. B. Kb.

Odessa. Société des naturalistes de la nouvelle Russie. 3. Kan. B. Kb.
O-Gyalla. Bibliothèque du l'observatoire météorologique et magnetique de l'Institut royale météorologique. Kf. B.
Ołomuniec. Selský archiv. B.
Omsk. Société géographique. B. Kb.
Opawa. Czeskie gimnazyum. W.
— K. Franz Josefs-Museum für Kunst und Gewerbe. B. Kb.
— Zeitschrift f. Geschichte u. Kulturgeschichte oesterr. Schlesiens. Khs. B.
Oxford. University Museum. B. Kb.
— Bodleian Library. B. Kb.
Padwa. Accademia di scienze, lettere et arti. B. Kb.
— Accademia scientifica Veneto-Trentino-Istriana. 3. B. Kb.
Palermo. R. Accademia di Scienze, lettere e belle arti. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
— Circolo matematico. 3. B. Kb.
— Società siciliana per la storia patria. Kp. Kl. Kh. Khs. B.
Para (Brazylia). Muzeu Paraense. B. Kb.
Parma. Deputazione di storia patria per le provincie di Parma e Piacenza. B.
Paryż. Institut de France: Académie des Sciences. 3. Kf. Kan. Ag. B.
— Institut de France: Académie des inscriptions et belles lettres. 1. Kl. Kj. B.
— Institut de France: Académie des Sciences morales et politiques. 2. Kh. Khs. Kb. B.
— Association française pour l'avancement des sciences. B. Kb.
— Biblioteka polska. W.
— Bibliothèque Nationale. B. Kb.
— École nationale des chartes. B.
— Gazette archéologique. B. Kb.
— Gazette des beaux-arts. B.
— Institut Pasteur. B. Kb.
— „La Nature". B. Kb.
— Ministère de l'instruction publique. W.
— Museum d'histoire naturelle. 3. Kf. Kan. B. Kb.
— Société nationale des Antiquaires de France. Khs.
— Société d'antropologie. Kan. B. Kb.

Paryż. Société astronomique. B. Kb.
— Société centrale d'horticulture. 3. Kf. B. Kb.
— Société entomologique de France. 3. Kf. B. Kb.
— Société géologique de France. 3. Kf. B. Kb.
— Société d'histoire diplomatique. B.
— Société mathématique de France. B. Kb.
— Société française de physique. 3. B. Kb.
— Société zoologique de France. Kf. B. Kb.
— La Revue. B. Kb.
— Revue de deux mondes. B. Kb.
— Revue de la Science Nouvelle. B.
— Revue critique d'histoire et de littérature. B.
— Rexue française. B. Kb.
— Revue générale des sciences pures et appliqées. B. Kb.
— Association pour l'enseignement des sciences anthropologiques. B.
— „Le Radium". B.
— La Revue d'electrochimie et d'electrometalurgie. B.

Petersburg. Akademia nauk. W.
— Ces. biblioteka publiczna. W.
— Redakcya „Kraju". W.
— Rédaction du Journal du Ministére de l'instruction publique. 2. Kp. Kb. Khs. Kl.
— Uniwersytet. 1. 2. 3. Kf. Kh. Kj. Kl. B. Kb.
— Instytut medycyny doświadczalnej. 3. B. Kb.
— Аргеографическая Коммисія. 2. Kp. Kl. Khs. B. Kb.
— Общество любятелей двевней писменности. 1. Kl. Kj.
— Имп. Русск. Географ. Общество. Kf. Kan. B.
— Физическое Общество. B. Kb.
— Антропологическое Общество. B. Kb.
— Ogród botaniczny. 3. Kf. B. Kb.
— Comité géologique. 3. Kf. Ag. B. Kg.
— Археологическій Институтъ, Kan. B.
— Имп. минералогическое Общество. 3. B, Kb.
— Société de l'ancienne littérature. B.
— Rédaction de „Swêt". Kan.
— Книжний Вѣстникъ. B.

Petersburg. Observatoire physique central Nicolas. B. Kf.
— Société entomologique de Russie. 3. Kf.
Pisa. R. Università. B. Kb.
— Società Toscana di scienze naturali. 3. Kf. B. Kb.
— Reg. Scuola normale superiore. B. Kb.
— Biblioteca della Scuola Normale. B.
— Il Nouvo Cimento. B. Kb.
Płock. Towarzystwo naukowe. W.
Podgórze. Przewodnik ceramiczny. Kb.
— C. K. Gimnazyum. W.
Pola. K. u. k. Marine-Technisches Comité. B. Kb.
Portici (Napoli). Laboratorio di zoologia e agraria della R. Scuola superiore d'agricultura. B.
Poznań. Towarzystwo Przyjaciół Nauk. W.
— „Dziennik Poznański". Kl. B. Kb.
— Königl. Staatsarchiv. A. Kh. Kp.
Praga. Akademia Umiejętności im. ces. Franciszka Józefa. W.
— Česka společnost nauk. W.
— Biblioteka Uniwersytetu. 1. 2. 3. B.
— Czeskie Archiwum ziemskie. Kh. Kp. B.
— Společnost přatel starožitnosti českych. Kan. Kh.
— Jednota českich matematiku. 3. B. Kb.
— Redakcya „Listu filologickych". 1. Kl. Kj. B.
— „Český Lid". Kan.
— Český Časopis historycký. Kh.
— Historycký Seminăř. Kh.
— Narodopisné Muzem česko-slovanské. Kan.
— „Slovanský Prêhled". B. Kb.
— Časopis Lekařu českých. B. Kb.
— Lese- und Redehalle der deutschen Studenten. B. Kb.
— Museum Kralostvi Českeho. 1. 2. 3. Khs. Kh. Kan. B.
— Ceska Společnost entomologicka. 3. Kf.
Preszburg. Orvos természettudomanyi Egyesület. B. Kb.
Princeton (N. Jersey, U. S. A.). The American Journal of Archeology. B.
Przemyśl. Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza. 1. 2. Kl.
— C. K. Gimnazyum polskie. W.

Przemyśl. C. K. Gimnazyum ruskie. W.
— C. K. Seminaryum nauczycielskie. W.
Quaracchi-Brozzi (près Florence). Archivum historicum. B.
Przybram. Czytelnia polska akademików górniczych. Kf. Kb.
— Tow. ruskich akademików górniczych „Watra". Ag.
Raigern (pod Bernem mor.). Redakcya „Studien und Mitteilungen". B. Kb.
Rapperswil. Muzeum Narodowe. W.
Rio Janeiro. Observatoire. 3. B. Kb.
Rjeka (Fiume). Naturwissenschaftlicher Club. B.
Rostock. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
Rovereto. J. R. Accademia di scienze, lettere et arti degli agiati B. Kb.
Ryga. Gesellschaft für Geschichte und Altertumskunde der Ostseeprovinzen. Kp. Kh. Khs. B.
— Arconia. 3. B. Kb.
Rzeszów. C. K. Gimnazyum I. W.
— C. K. Gimnazyum II. W.
— C. K. Seminaryum nauczycielskie. W.
Rzym. Reale Accademia dei Lincei. W.
— Accademia di conferenze storico-giuridiche. Kp. Kh. B.
— Accademia pontificia dei nuovi Lincei. B. Kb.
— Archivio segretto della Santa Sede. Kh. B.
— Biblioteca Vaticana. 2. Kp. Kh. B.
— Biblioteca Casanatense. B. Kb.
— Biblioteca Vittorio Emanuele. B. Kb..
— École de Rome. B.
— Istituto di diritto Romano. B.
— Rasegna delle scienze geologiche. Ag. B. Kb.
— „La Cultura". Rivista di scienze, lettere et arti. B. Kb.
— R. Comitato geologico d'Italia. B. Kb.
— Specola Vaticana. 3.
— Società italiana d'antropologia. B. Kb.
— R. Società Romana di storia patria. Kl. Kp. Kh. Khs. B.
— Società geologica italiana. B. Kb.
— Società geografica italiana. B. Kb.
Sambor. C. K. Gimnazyum. W.
— C. K. Seminaryum nauczycielskie. W.

San Francisco. Academy of Sciences. B. Kb.
Santiago. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
San José. Museo Nacional. B. Kb.
Saint Louis (M. O. U. S.). Academy of Sciences. 3, B. Kb.
Sanok. C. K. Gimnazyum. W.
Saragosse. Annales de la facultad de ciencias. B.
Sassari. Studi Sassaresi. B. Kb.
Schwerin. Verein für Meklenburgische Geschichte. Kb. B. Kb.
Sarajewo. Zemaljski Muzej za Bosnu i Hercegowinu. W.
Siena. R. Accademia dei fisiocratici. 3.
Soalheira (Portugalia) „Broteria". B.
Sofia. Rédaction de l'Annuaire de l'Université. B.
Sokal. C. K. Gimnazyum W.
— C. K. Seminaryum nauczycielskie. W.
Spalato. Museo Archeologico. Khs.
Sredec. Bułgarsko knižowno družestwo. 1. Kj. Kl. Khs. B. Kb.
Stanisławów. Filia „Proświty". Kan.
— C. K. Gimnazyum. W.
— C. K. Szkoła realna. W.
— C. K. Seminaryum nauczycielskie. W.
Stokholm. Kongl. Svenska Vetenskaps-Akademien. W.
— Geologiska Föreningen. Kf. Ag. B. Kb.
— Kongl. Vitterhets-Historie-och-Antikwitets-Akademien. B. Kb.
— Nordiska Museet. 1. 2. Kj. Kl. Kh. Khs. Kp. B. Kb.
— Société d'antropologie. B.
— Sv. Sällskapet för Antropologi och Geografi. B. Kb.
— Svenska Turistförenningen. B. Kb.
Strassburg. Biblioteka Uniwersytetu. B. K.
— Kommision für die geologische Landesuntersuchung von Elsass-Lothringen. 3. Kf. Ag. B. Kb.
— Société des Sciences, agriculture et arts de la Basse Alsace. B. Kb.
Stryj. C. K. Gimnazyum. W.
Sucha. Biblioteka Hr. Branickich. 1. 2. Kan. Khs. Kh. Kp. Kl.
Sydney. Australian Museum. B. Kb.
— Geological Survey of New-South-Wales. Departement of mines. 3. Ag. B. Kb.

Sydney. Royal Society of New-Sout-Wales. B. Kb.
— Australian Association for the advancement of sciences. B. Kb.
Tarnopol. C. K. Gimnazyum. W.
— C. K. Szkoła realna. W.
— C. K. Seminaryum nauczycielskie. W.
Tarnów. C. K. Gimnazyum I. W.
— C. K. Gimnazyum II. W.
— C. K. Seminaryum nauczycielskie. W.
Tyflis. Commision archéologique. B.
— Société archéologique. B.
Tylża. Tevynes Sargas. B.
Tôkyô. The imperial University. B. Kb.
Torino. R. Accademia delle Scienze. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
— Deputazione sopra gli studi di storia patria. B.
— Società di archeologia e belle arti. B. Kb.
— Revue des mathématiques. B.
Toronto (Kanada). The Canadian Institute. 1. 2. 3. Kj. B. Kb.
Toruń. Towarzystwo przyjaciół nauk. W.
— Copernicus-Verein für Kunst und Wissenschaften. Kh. Kl. A. Kb.
Toulouse. Académie des Sciences, belles-lettres et inscriptions. 1. 2. Kj. B Kb.
— Société des sciences physiques et naturelles. B. K.
Troickosawsk (Syberya). Société géographique. B. Kb.
Tromsö (Norwegia). Museum. 3. Kf. B. Kb.
Trondjem. Kgl. norske Videnskabers Selskabs B. Kb.
Tufst (U. S. A.). College Mass. B. Kb.
Turciansky Sv. Martin. Museálna Slovenska Společnost. 1. 2. 3. Kf. Kan. B. Kb.
— Redakcya „Slovenskych Pohladov“. 1. Kj. Kan. B. Kb.
Tybinga. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— „Der Naturforscher“. B. Kb.
Upsala. Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Svenska Landsmaelen. 1. Kj. Kl. Khs. B. Kb.
— Société royale des Sciences. B. Kb.
Utrecht. Rijsk-Uniwersiteit. B. Kb.
— Institut royal météorologique. B. Kb.
Wadowice. C. K. Gimnazyum. W.

Warszawa. Biblioteka Krasińskich. W.
— Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Biblioteka Ord. Zamoyskich. W.
— Czytelnia Naukowa. 1. 2. 3. Kj.
— Komitet Kasy imienia Mianowskiego. W.
— Pracownia fizyczna. 3. Kf.
— „Przegląd filozoficzny". B.
— Redakcya „Biblioteki Warszawskiej". W.
— Redakcya „Gazety polskiej". Kl.
— Redakcya „Kuryera codziennego". Kl.
— Redakcya „Kuryera warszawskiego". Kl.
— Redakcya „Pamiętnika fizyograficznego". 3. Kf.
— Redakcya „Prac filologicznych". 1. Kj. Kl. Kan.
— Redakcya „Prac matematyczno-fizycznych". 3.
— Redakcya „Słowa". Kl.
— Redakcya „Słownika geograficznego". Kf. Kan.
— Redakcya „Wisły". Kl. Kan.
— Redakcya „Wszechświata". 3. Kf.
— Towarzystwo lekarskie. 3.
— Towarzystwo ogrodnicze. B. Kb.
— Ежеголникъ по геологіи и минералогіи Россіи. B.
— Towarzystwo Biblioteki publicznej. W.
— „Chemik polski". B. Kb.
— „Książka". W.
— „Gazeta lekarska". B.
— Centralna Stacya meteorologiczna przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa. 3. Kb. B. Rocznik.
— Biblioteka Instytutu politechnicznego. 3. B. Kb. Kf.
— Redakcya „Ginekologii". Kb.
— Redakcya „Farmacyi". Kb.

Washington. Antropological Society. B. Kb.
— Smithsonian Institution. W.
— Surgeon general's Office. 3. B. Kb.
— National Academy of Sciences. B. Kb.
— United States Bureau of Education. B. Kb.
— United States Geological Survey. 3. Kf. Ag. B. Kb.

Wenecya. Archivio di Stato. Kh. B.

Wenecya. Biblioteca S. Marco. B. Kb.
— R. Istituto Veneto di Scienze, lettere ed arti. W.
— R. Deputazione di Storia patria. B.

Wiedeń. K. Akademie der Wissenschaften. W.
— K. u. k. Kunsthistorisches Hofmuseum. Khs.
— Administrative Bibliothek des k. k. Ministeriums des Innern. W.
— K. k. Archiv der ehemaligen Hofkammer. W.
— Institut für österreichische Geschichtsforschung. Kh. B.
— K. k. Haus- Hof- und Staatsarchiv. 2. Kh. B.
— Seminaryum filol. słowiańskiej. 1. 2. Kl. Kj. Kan. B.
— K. k. Naturhistorisches Hofmuseum. 3. Kf. Kan. B.
— K. k. statistische Central-Kommision. W.
— K. k. Technische Hochschule. 3. Khs. Kf. Ag. B.
— Biblioteka Uniwersytetu. W.
— Geographisches Institut an der Universität. Kf. Ag. B. Kb.
— K. u. k. Militär-Geographisches Institut. Kf. Ag. B. Kb.
— K. k. österr. Gradmessung-Bureau. 3. Kf.
— K. k. Hofbibliothek. B.
— Ognisko. B. Kb.
— Oesterreichisch-ungarische Revue. B. Kb.
— Oester. Museum für Kunst und Industrie. B.
— Zoologisch-Botanische Gesellschaft. B. Kb.
— Verein zur Verbreitung naturwissenschaftlicher Kenntnisse B. Kb.
— K. k. Zentralkommision für Erforschung und Erhaltung der Kunst- und histor. Denkmale. B.
— Gesellschaft für Sammlung und Konservirung von Kunst- und histor. Denkmälern zur Geschichte des Judenthums. B.
— K. k. Finanz-Ministerium. B. Kb.
— Zeitschrift für die Landwirthschaftlichen Versuchswesen in Oesterreich. B. Kb.
— K. k. Hochschule für Bodenkultur. B. Kb.
— Abgeordnetenhaus. B. Kb.
— K. k. Ministerium für Kultus und Unterricht. B. Kb.
— K. k. Geologische Reichsanstalt. 3. Kf. Bg. Kb.
— K. k. Naturhistor. Hofmuseum (Antrop.-etnograph. Abteilung). Kan. Kb. A.
— Museum für oesterr. Volkskunde. B. Kb.

Wiedeń. Seminar für oesterr. Geschichte an der Universität. 2. B.
Wiesbaden. Nassauischer Verein für Naturkunde. 3. B. Kb.
— Verein für nassauische Altertums- und Geschichtsforschung. 2. Kh. Kp. B. Kb.
Wilno. Towarzystwo Przyjaciół nauk. W.
— Wilenskaja Kommisja dla razboru drewnich aktów. Kh. Kl.
Wolfenbüttel. Herzogliche Bibliothek B. Kb.
Wrocław. Schlesisches Museum für Kunstgewerbe u. Altertümer. W.
— Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Seminaryum filologii słowiańskiej. 1. Kj. Kl. Kan. B.
— Schlesische Gesellschaft für vaterländische Kultur. 3. Ag. B.
— Verein für die Geschichte und Altertum Schlesiens. 2. Kh. Khs. Kp. B. Kb.
— Verein für vaterländische Kultur Schlesiens. Kl. B. Kb.
Würzburg. Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
Zagrzeb. Jugoslavenska Akademia znanosti. W.
— Hrvatsko narowoslowno družtwo. Kan. B. Kb.
— Hrvatsko archeologicko družtwo. Kan. B. Kb.
Zakopane. Muzeum Tatrzańskie im. Chałubińskiego. Kf. Ag. Khs. B.
Zaleszczyki. C. k. Seminaryum nauczycielskie. 1. 2. 3. Kl. Kan. Kf. Ag. B.
Zgorzelice. Oberlausitzische Gesellschaft der Wissenschaften. 1. 2. Khs. Kl. Kj. B. Kb.
Złoczów. C. K. Gimnazyum. W.
Zürich. Naturforschende Gesellschaft. B. Kb.
— Biblioteka Uniwersytetu. B. Kb.
— Allgemeine Schweizerische Gesellschaft für die gesammten Naturwissenschaften. B. Kb.
— Schweizerisches Landesmuseum. B. Kb.

V.

SPRAWOZDANIE

ZE STANU I UŻYCIA FUNDUSZÓW

W ROKU 1907.

(10 tablic).

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW ZA ROK 1907.

FUNDUSZ OBROTOWY (WSPÓLNY).

PRZYCHÓD. TABLICA I. **ROZCHÓD.**

PRZYCHÓD.

Preliminowano Szczegółowo K.	h.	Preliminowano Razem K.	h.	Przedmiot	Wpłynęło Szczegółowo K.	h.	Wpłynęło Razem K.	h.
				I. Dotacye.				
50000	—			Uposażenie ze skarbu państwa	50000	—		
70000	—			» z funduszu krajowego . .	70000	—		
1000	—			Zasiłek gminy miasta Krakowa	1000	—		
		121000	—				121000	—
		14000	—	**II. Odsetki.**				
				Od funduszu żelaznego	10857	36		
				» » obrotowego	5879	88	16737	24
		4000	—	**III. Sprzedaż publikacyj.**				
				Od księgarni Spółki Wydawn. polsk. . .			5226	52
		2500	—	**IV. Dochody różne.**				
				Dochód z admin. fund. Osławskiego . .	2995	34		
				» z fund. im Majera	2000	—		
							4995	34
				V. Na cele Wydziału I i II.				
1000	—			Dochód z domu Wereszczyńskiego w Szczawnicy	1000	—		
362	—			Odsetki od funduszu Brodczakowej . .	362	—		
1556	—			» » » Waltera	1556	—		
93	60			» » » Bersona	93	60		
		3011	60				3011	60
		144511	60	Przewyżka dochod. nad prelim. wynosi K. 6459·10			150970	70

ROZCHÓD.

Preliminowano Szczegółowo K.	h.	Preliminowano Razem K.	h.	Przedmiot	Wydano Szczegółowo K.	h.	Wydano Razem K.	h.	Wydano Kategorye K.	h.	Przekroczenia K.	h.	Oszczędność K.	h.
				I. Wydatki administracyjne.										
19000	—			1. Płace i wynagrodzenia . . .			20464	—			1464	—		
2600	—			2. Dyety			2821	80			221	80		
2800	—			3. Kancelarya i ekspedycya:										
				Potrzeby kancelaryjne	596	05								
				Druki administracyjne	477	18								
				Porta i frachty	4052	42								
				Oprawy ozdobne dla Najj. Pana itd.	155	20	5280	85			2480	85		
2000	—			4. Opał i światło:										
				Oświetlenie	472	—								
				Zakupno węgli	2319	29	2791	29			791	29		
2000	—			5. Porządki domowe i wydatki nieprzewidziane:										
				Drobne wyd. na porządki domowe .	512	04								
				Roboty stolarskie	33	—								
				» ciesielskie	526	38								
				» murarskie	584	87								
				» tapicerskie	72	30								
				» ślusarskie	40	—								
				» blacharskie	52	85								
				Naprawy ogrzew. central.	2000	—								
				Abonament telefonu	67	50								
				Wynagrodzenia dodatkowe i wydatki nieprzewidziane	622	60								
				Stemple	225	—	4736	54			2736	54		
200	—	28600	—	6. Ciężary domowe:			76	20	36170	68			123	80
											7694	48	123	80
				II. Wydatki naukowe.										
1200	—			7. Biblioteka:										
				Zakupno książek	970	57								
				Oprawy	604	38	1574	95			374	95		
1200	—			8. Rocznik:										
				Druk			1523	80			323	80		
1200	—			9. Sprawozdania:										
				Biuletyn: Honorarya	253	20								
				» druk	1710	09								
				Sprawozdania (polskie) druk . . .	1430	13	3393	42			2193	42		
2500	—			10. Biblioteka pisarzy polskich:										
				Przekroczenie z 1906 r.	1184	—								
				Druk	1429	80								
				Honorarya	1214	—	3827	80			1327	80		
600	—			11. Subwencye na Przew. bibliograf. .			600	—						
3600	—			12. » » dzieła obszerniej. .									3600	—
3600	—			13. » » Bibliografią pols. .			3600	—						
1000	—			14. » » Słownik staropol. .			1000	—						
1200	—			15. » » wydawnic. przekładów pisarzy greckich i łacińskich .			885	58					314	42
1000	—			16. Dotacya funduszu im Majera . .			1000	—						
600	—			17. Komisya histor. mat. przyr. . . .									600	—
50611	60			18. Dotacya Wydziału I-go i II-go . . .			50611	60						
47600	—	115911	60	19. » » III-go			47600	—	115617	15				
		144511	60						151787	83	11914	45	4638	22

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW ZA ROK 1907.

FUNDUSZE WYDZIAŁÓW.

TABLICA II.

WYDZIAŁ I. i II.

Preliminowano					Wydano				Przekroczenie		Oszczędzono	
Szczegółowo		Razem										
K.	h.	K.	h.		K.	h.	K.	h.	K.	h.	K.	h.
		8800	—	1. **Publikacye Wydziału I.**								
				Prekroczenie z r. 1906 . . .	493	87[5]						
				Honorarya	1345	—						
				Rewizya językowa	400	—						
				Druk i broszurowanie . . .	3035	30	5274	17			3525	83
8800	—											
400	—[3]											
6232	95[6]	15432	95	2. **Publikacye Wydziału II.**								
				Honorarya	5561	35						
				Rewizya językowa	400	—						
				Druk i broszurowanie . . .	13852	95	19814	30	4381	35		
8018	—											
5096	63[1]											
93	60[7]	13208	23	3. **Komisya historyi sztuki.**								
				Honorarya	4791	27						
				Wynagrodzenie Sekretarza .	600	—						
				Reprodukcye i odpisy . . .	5008	95						
				Druk i broszurowanie . . .	5335	98	15736	20	2527	97		
3000	—											
4764	06[1]	7764	06	4. **Komisya literacka.**								
				Honorarya	259	75						
				Druk i broszurowanie . . .	700	—	959	75			6804	31
9000	—											
7258	42[1]	16258	42	5. **Komisya historyczna.**								
				Koszta przepisywania . . .	1223	42						
				Honorarya	2762	—						
				Wynagr. Dyrekt. Wydawn. .	800	—						
				Druk i reprodukcye	4135	90	8921	32			7337	10
4000	—											
2831	75[1]	6831	75	6. **Komisya prawnicza.**								
				Honorarya	917	50						
				Koszta administracyjne . . .	59	—						
				Druk	674	30	1650	80			5180	95
2700	—											
408	46[1]	3108	46	7. **Komisya językowa.**								
				Honorarya	728	42						
				Sekretarz	200	—						
				Druk	3063	06	3991	48	883	02		
		1200	—	8. **Sekretarz Wydziału I.**			1200	—				
		1200	—	9. **Sekretarz Wydziału II.**			1200	—				
		400	—[4]	10. **Korekta.**			400	—				
		74203	87[2]				59148	02	7792	34	22848	19

[1] Oszczędności z 1906 r.
[2] W tem preliminowano: . . . . K. 50611·60
Oszczędności 1906 r. . . . . « 28219·31
razem . K. 78830·91
Mniej: Biuletyn Wydz. II. . . . . . . K. 1060·46
Dotacya Komisyi antropologicznej . . . . » 3000·—
Użyto na pokrycie biuletynu Wydz. I. j. n. . » 566·58 K. 4627·04
pozostaje j. w. . K. 74203·87
[3] Przeniesiono z dotacyi na korektę.
[4] Resztę przeniesiono na dotacyę Publik. Wydz. II.
[5] W tem z biuletynu za r. 1906 K. 1060·45, mniej oszczędność 1906 r. K. 566·58.
[6] Oszczędność 1906 r. K. 7293·41, mniej K. 1060·46 za biuletyn 1906 r.
[7] Z funduszu Matjasa Bersona.

WYDZIAŁ III.

Preliminowano					Wydano				Przekroczenie		Oszczędzono	
Szczegółowo		Razem										
K.	h.	K.	h.		K.	h.	K.	h.	K.	h.	K.	h.
		29100	—	1. **Publikacye Wydziału.**								
				Przekroczenie z 1906 r. . .	2049	30						
				Honorarya	5324	50						
				Rewizya językowa	600	—						
				Druk i broszurowanie . . .	22452	59						
				Tablice i ryciny	2556	16	32982	55	3882	55		
12500	—											
1027	69[1]	13527	69	2. **Komisya fizyograficzna.**								
				Wycieczki naukowe	3860	—						
				Honorarya	150	—						
				Potrzeby sekcyi meteorologicznej	770	—						
				Druk Sprawozdań	2074	72						
				Muzeum:								
				Zakupno przedmiotów muzealnych	294	89						
				Utrzymanie i porządkowanie .	2073	11						
				Kustosz	800	—						
				Wynagrodzenie Sekretarza . .	600	—	10622	72			2904	97
4200	—											
3000	—[3]	7200	—	3. **Komisya antropologiczna.**								
				Przekroczenie z r. 1906 . .	1727	45						
				Honorarya	1154	—						
				Druk wydawnictw	2587	52						
				Tablice i rysunki . , . . .	522	83						
				Muzeum:								
				Kustosz	920	—						
				Wynagrodzenie Sekretarza . .	400	—	7311	80	111	80		
		1200	—	4. **Sekretarz Wydziału III.** .			1200	—				
		600	—	5. **Korekta wydawnictw** . .			600	—				
		51627	69				52717	07	3994	35	2904	97

[1] Oszczędność z 1906 r.
[2] W tem prelimin. K. 47600 — oraz K. 3000·— jak niżej i oszczędność 1906 r. K. 1027·69.
[3] Prelimin. z dotacyi Wydziału I. i II.

Przekroczenia z końcem roku 1906	K.	h.
W wydatkach administracyjnych (wspólnych) . .	7570	68
» naukowych » . .	4219	97
» Wydziału I i II.	7792	34
» » III.	3994	35
Razem . .	23577	34

Oszczędność z końcem roku 1906.	K.	h.
W dochodach (nadwyżka nad preliminarz) . . .	6459	10
W wydatkach naukowych (wspólnych)	4514	42
» Wydziału I. i II.	22848	19
» » III.	2904	97
Razem . .	36726	68

ROK 1907.

ZESTAWIENIE RACHUNKÓW.

FUNDUSZE OSOBNE.

TABLICA III.

Przedmiot	Przychód				Przedmiot	Rozchód			
	Walory		Gotówka			Walory		Gotówka	
	K.	h.	K.	h.		K.	h.	K.	h.

I. Fundusze na wydawnictwa i badania naukowe.

1. Fundusz atlasu geologicznego.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	15432	11	Druk i broszurowanie	—	—	540	—
Subwencya krajowa	—	—	4980	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	20662	13
Narosłe odsetki	—	—	790	02					
	—	—	21202	13		—	—	21202	13

2. Fundusz Bełzy.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	12200	—	—	—	Honorarya i druki	—	—	489	09
Kupony	—	—	487	20	Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—
Narosłe odsetki	—	—	1	89	oraz 4% oblig. poż. kraj. galic.	4400	—	—	—
					» 4% list. zast. galic. Banku hip.	3800	—	—	—
					» 4% » » » Tow. kred ziemsk.	4000	—	—	—
	12200	—	489	09		12200	—	489	09

3. Fundusz Brodczakowej.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	9200	—	104	40	Wypłacono Komisyi historycznej	—	—	362	—
Kupony	—	—	366	40	Pozostałość 31 grudnia	—	—	108	80
					oraz 4% listy galic. Tow. kred, ziemsk.	8000	—	—	—
					» 4% obligacye poż. kraj. gal.	1000	—	—	—
					» 4% listy zast. galic. Banku hip.	200	—	—	—
	9200	—	470	80		9200	—	470	80

4. Fundusz Edwarda Czabana.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	116400	—	18923	42	Wydano na druk i honorarya	—	—	12092	50
Kupony	—	—	5030	72	Pozostałość 31 grudnia	—	—	12537	79
Narosłe odsetki	—	—	676	15	oraz 4% listy zast. galic. Tow. kred. ziem.	126400	—	—	—
	126400	—	24630	29		126400	—	24630	29

5. Fundusz Curzydły.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	81700	—	2643	20	Wydatki na wydawnictwa	—	—	1055	—
Kupony	—	—	3263	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	5013	24
Narosłe odsetki	—	—	106	14	oraz 4% listy Banku kraj. 56700·—	—	—	—	—
Nadwyżka przy wymianie wylos. listu zast.	—	—	55	90	» 4% » Tow. kred. ziem. 25000·—	81700	—	—	—
	81700	—	6068	24		81700	—	6068	24

6. Fundusz Andrzeja Deskura.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia Rubli	10000	—	—	—	Wypłacona wartość kuponów	—	—	1076	23
Kupony	—	—	1076	23	Pozostałość 31 grudnia				
					4½% listy Tow. kred. ziem. Król. Polsk. Rubli	10000	—	—	—
	10000	—	1076	23		10000	—	1076	23

7. Fundusz Ekspedycyi Rzymskiej.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Otrzymane zasiłki	—	—	5182	50	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	3	27
Narosłe odsetki	—	—	109	40	Awans z dniem 1 stycznia	—	—	912	98
					Dyety i koszta podróży	—	—	1782	38
					Pozostałość 31 grudnia	—	—	2593	27
	—	—	5291	90		—	—	5291	90

8. Fundusz na Encyklopedyę polską.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	19000	—	20094	74	Wydatki na prace przygotowawcze	—	—	1050	—
Subwencya Senatu Uniwersytetu Jagiell.	—	—	5000	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	25730	06
Kupony	—	—	760	—	oraz 4% listy Banku krajowego	19000	—	—	—
Narosłe odsetki	—	—	925	32					
	19000	—	26780	06		19000	—	26780	06

9. Fundusz Nestora Bucewicza.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Złożono	—	—	154917	80	Wypłacono Macierzy w Cieszynie	—	—	25250	—
Otrzymano 4% listy Banku kraj.	136300	—	—	—	» na kupno walorów	—	—	129280	55
Kupony	—	—	2319	75	» » druk	—	—	1657	—
					Pozostałość 31 grudnia	—	—	1050	—
					oraz 4% listy Banku kraj.	136300	—	—	—
	136300	—	157237	55		136300	—	157237	55

ROK 1907.

TABLICA IV.

10. Fundusz X. Jakubowskiego (II-gi).

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	20800	—	2842	25	Wypłacono	—	—	67	20
Kopony	—	—	828	96	Pozostałość 31 grudnia	—	—	3723	53
Narosłe odsetki	—	—	119	52	oraz 4% listy zast. galic. Tow. kred. ziem.	15200	—	—	—
					» 4% » Banku krajowego	5600	—	—	—
	20800	—	3790	73		20800	—	3790	73

11. Fundusz Konstantego Kmity.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	30000	—	—	—	Wydano na badania	—	—	1200	—
Kupony	—	—	1200	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—
				—	4% listy galic. Banku hipot.	30000	—	—	—
	30000	—	1200	—		30000	—	1200	—

12. Fundusz im. Kolberga.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Za sprzedane dzieła	—	—	434	33	Awans 1 stycznia	—	—	54	65
Awans z dniem 31 grudnia	—	—	1941	89	Wydano na wydawnictwa	—	—	2281	04
					Narosłe odsetki	—	—	40	53
	—	—	2376	22		—	—	2376	22

13. Fundusz hr. Feliksa i Emilii Sobańskich.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia Marek	100000	—	2431	57	Wypłacono	—	—	3517	50
Kupony	—	—	4690	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	3739	50
Narosłe odsetki	—	—	135	43	oraz 100 Akc. Banku ziem. w Poznaniu, Marek	100000	—	—	—
Marek	100000	—	7257	—	Marek	100000	—	7257	—

14. Fundusz Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	3020	86	Wydano	—	—	379	50
Złożone	—	—	105	33	Pozostałość 31 grudnia	—	—	2880	49
Narosłe odsetki	—	—	123	80					
	—	—	3259	99		—	—	3259	99

15. Fundusz Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego na wydawnictwo podręczników przyrodniczych.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	10153	42	Wydano	—	—	1541	50
Złożone	—	—	5000	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	14061	14
Narosłe odsetki	—	—	449	22					
	—	—	15602	64		—	—	15602	64

16. Fundusz hr. Konstantego Przeździeckiego.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	5495	54	Pozostałość 31 grudnia	—	—	5715	38
Narosłe odsetki	—	—	219	84					—
	—	—	5715	38		—	—	5715	38

17. Fundusz na wydawnictwo „Vaticana".

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	17138	25	Wydano	—	—	211	90
Narosłe odsetki	—	—	684	17	Pozostałość 31 grudnia	—	—	17610	52
	—	—	17822	42		—	—	17822	42

18. Fundusz na wydawnictwo dzieł Ojców greckiego Kościoła.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	7631	88	Pozostałość 31 grudnia	—	—	15174	92
Złożone	—	—	6992	50					
Narosłe odsetki	—	—	550	54					
	—	—	15174	92		—	—	15174	92

19. Fundusz Włodzimierza Spasowicza.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Złożono	—	—	225248	10	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	234	10
Otrzymano 4% listy Banku kraj.	234100	—	—	—	Wydano na kupno walorów	—	—	225281	85
» książeczkę	1	80	—	—	Złożono ne książeczkę	—	—	1	80
Kupony	—	—	4682	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	4412	35
					oraz 4% listy Banku kraj.	234100	—	—	—
					» książeczka	1	80	—	—
	234101	80	229930	10		234101	80	229930	10

ROK 1907.

TABLICA V.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.

20. Fundusz na wydawnictwo źródeł porozbiorowych.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	14690	67	Wydano	—	—	10508	85
Subwencya Senatu Akad. Uniw. Jag.	—	—	5000	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	12044	61
Przeniesiono z fund. Kmity	—	—	1200	—					
» » » hr. Sobańskich	—	—	1172	50					
Narosłe odsetki	—	—	490	29					
	—	—	22553	46		—	—	22553	46

21. Fundusz Waltera.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	40000	—	868	—	Wypłacono koszta nabożeństwa żałobnego	—	—	20	—
Otrzymano za kupony	—	—	1592	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	1556	—
					Pozostałość 31 grudnia	—	—	884	—
					oraz 4% listy galic. Tow. kredyt. ziem.	40000	—	—	—
	40000	—	2460	—		40000	—	2460	—

22. Fundusz Bolesława Wołodkowicza.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	7915	65	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	16	84
Złożono	—	—	800	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	9035	63
Narosłe odsetki	—	—	336	82					
	—	—	9052	47		—	—	9052	47

23. Fundusz Michała Zieleniewskiego.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	22903	42	5246	52	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	31	68
Otrzymano za kupony	—	—	830	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	6311	55
Narosłe odsetki	113	60	226	22	oraz 4½% Listy Banku hipotecznego	6000	—	—	—
Różnica przy wymianie wylos. listów zast.	—	—	40	49	» 4% » » »	14000	—	—	—
					i 2 książeczki Kasy oszcz. m. Krakowa	3017	02	—	—
	23017	02	6343	23		23017	02	6343	23

II. Fundusze na nagrody.

24. Fundusz Augustynowicza.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	19542	75	Pozostałość 31 grudnia	—	—	20324	46
Narosłe odsetki	—	—	781	71					
	—	—	20324	46		—	—	20324	46

25. Fundusz Barczewskiego.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	100905	52	3930	50	Wydano wylos. 4½% Listy Banku kraj.	10200	—	—	—
Kupony	—	—	4309	50	Zakupno książek	—	—	16	30
Narosłe odsetki	3	96	—	—	Wypłacono nagrody	—	—	4500	—
Nadwyżka przy wymianie wylosow. list.	—	—	335	80	Pozostałość 31 grudnia	—	—	4059	50
Otrzymano 4% Listy Banku kraj.	10200	—	—	—	oraz 4½% Listy Banku krajowego 50400·—	—	—	—	—
					» 4% » » » 50400·—	—	—	—	—
					i książeczka Galic. Kasy Oszczęd. 109·48	100909	48	—	—
	111109	48	8575	80		111109	48	8575	80

26. Fundusz Bieleckiego.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	3600	—	376	23	Wypłacono nagrody	—	—	600	—
Kupony	—	—	143	80	Pozostałość 31 grudnia	—	—	343	03
Wniesione przez Arcybractwo Miłosierdzia	—	—	423	—	oraz 4% oblig. poż. kraj. galic.	2200	—	—	—
					» 4% listy galic. Banku hip.	400	—	—	—
					» 4% » » Tow. kred. ziem.	1000	—	—	—
	3600	—	943	03		3600	—	943	03

27. Fundusz konkursowy im. Ant. Czerwińskiego.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Otrzymano	—	—	2758	99	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	11	04
Narosłe odsetki	—	—	110	36	Pozostałość 31 grudnia	—	—	2858	31
	—	—	2869	35		—	—	2869	35

28. Fundusz X. Jakubowskiego (1-szy).

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	17600	—	2574	52	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	35	73
Kupony	—	—	714	52	Pozostałość 31 grudnia	—	—	3253	31
	—	—	—	—	oraz 4½% listy Banku krajowego	2200	—	—	—
					» 4% » galic. Tow. kred. ziem.	2400	—	—	—
					» 4% » » Banku krajowego	13000	—	—	—
	17600	—	3289	04		17600	—	3289	04

ROK 1907.

TABLICA VI.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.

29. Fundusz X. Biskupa Krasińskiego.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	20200	—	6491	96	Pozostałość 31 grudnia	—	—	7295	96
Kupony	—	—	804		oraz 4% listy galic. Tow. kred. ziem.	20000	—	—	
					» 4% oblig. poż. kraj. galic.	200	—	—	
	20200	—	7295	96		20200	—	7295	96

30. Fundusz Kretkowskiego (I-szy).

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	656	93	Pozostałość 31 grudnia	—	—	683	21
Narosłe odsetki	—	—	26	28					
	—	—	683	21		—	—	683	21

31. Fundusz Kretkowskiego (II-gi).

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	1560	37	—	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—
Narosłe odsetki	61	03	—	—	Książeczka Kasy Oszczędności m. Krakowa	1621	40	—	—
	1621	40	—	—		1621	40	—	—

32. Fundusz im. Kopernika.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	1800	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	2000	—
Wniesione przez gminę m. Krakowa	—	—	200	—					
	—	—	2000	—		—	—	2000	—

33. Fundusz im. Lindego.

Przedmiot	rubli		Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	rubli		Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia . . . . . rubli	5400	—	834	93	2322	20	Wypłacono nagrodę	—	—	—	—	1697	62
Kupony	—	—	—	—	646	61	Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—	1622	64
Narosłe odsetki	—	—	32	63	73	71	oraz 5% listy m. Warszawy . rubli	5400	—	—	—	—	—
Nadwyżka przy wym. wyl. List.	—	—	—	—	277	74	» książeczka Kasy Oszczęd.	—	—	—	—	—	—
							m. Krakowa	—	—	867	56	—	—
rubli	5400	—	867	56	3320	26	rubli	5400	—	867	56	3320	26

34. Fundusz imienia książąt Jerzego Romana z Rozwadowa i Adama z Miżyńca Lubomirskich.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	34000	—	220	90	Złożono na książeczkę	—	—	280	90
Wniesione	—	—	2000	—	Wydano na kupno walorów	—	—	1940	—
Otrzymano książeczkę	280	90	—	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	1347	07
Kupony	—	—	1330	—	oraz 4% Listy Banku krajowego	36000	—	—	—
Narosłe odsetki	9	35	17	07	» książeczka Kasy Oszczędności	290	25	—	—
Kupione 4% Listy Banku krajowego	2000	—	—	—					
	36290	25	3567	97		36290	25	3567	97

35. Fundusz im. JExc. Majera.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	1000	—	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	2000	—
Uposażenie z funduszów Akademii	—	—	1000	—					
	—	—	2000	—		—	—	2000	—

36. Fundusz Radwańskiego.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	738	60	Pozostałość 31 grudnia	—	—	764	80
Rata z funduszu obrotowego	—	—	26	20					
	—	—	764	80		—	—	764	80

37. Fundusz im. Mikołaja Reja.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	40000	—	2076	65	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	159	58
Kupony	—	—	1595	80	Pozostałość 31 grudnia	—	—	3615	07
Narosłe odsetki	—	—	102	20	oraz 4% Listy gal. Tow. kred. ziem.	21000	—	—	—
					i 4% Listy Banku krajowego	19000	—	—	—
	40000	—	3774	65		40000	—	3774	65

38. Fundusz Adama Szajkiewicza.

Przedmiot	rubli		Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	rubli		Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia . . . . . rubli	10000	—	5000	—	82	13	Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—	1352	60
Kupony	—	—	—	—	1240	47	oraz 4½% Listy m. Warszawy . rubli	10000	—	—	—	—	—
Nadwyżka przy wym. wyl. List.	—	—	—	—	30		» 4% » Banku kraj.	—	—	5000	—	—	—
rubli	10000	—	5000	—	1352	60	rubli	10000	—	5000	—	1352	60

39. Fundusz Konstantego Simona.

Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Złożono 4% Listy Banku kraj.	25300	—	273	50	Przeniesiono do fund. obrotowego	—	—	36	20
Kupony	—	—	724	06	Pozostałość 31 grudnia	—	—	961	36
					oraz 4% Listy Banku kraj.	25300	—		
	25300	—	997	56		25300	—	997	56

ROK 1907.

TABLICA VII.

40. Fundusz Warschauera.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	12000	—	620	30	Złożono na książeczkę	—	—	620	30
Otrzymano książeczkę	—	—	—	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	24	24
Kupony	620	30	478	72	Pozostałość 31 grudnia	—	—	490	57
Narosłe odsetki	22	26	6	09	oraz 4% oblig. poż. kraj. galic.	400	—	—	—
Nadwyżka przy wymianie wylos. listu	—	—	30	—	» 4% listy galic. Banku hipot.	1200	—	—	—
					» 4% » » Tow. kred. ziem.	6400	—	—	—
					» 4% » Banku krajowego	4000	—	—	—
					» książeczkę Kasy Oszczędn.	642	56	—	—
	12642	56	1135	11		12642	56	1135	11

III. Fundusze stypendyjne.

41. Fundusz Drybuszewskiego.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	3130	95	Pozostałość 31 grudnia	—	—	3256	19
Narosłe odsetki	—	—	125	24					
	—	—	3256	19		—	—	3256	19

42. Fundusz Maryi Jankowskiej.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	50000	—	5960	49	Przeniesione do funduszu obrotowego	—	—	111	65
Kupony	—	—	2000	—	Wypłacono stypendya	—	—	2190	—
Narosłe odsetki	—	—	233	17	Pozostałość 31 grudnia	—	—	5892	01
					oraz 4% listy galic. Banku krajowego	50000	—	—	—
	50000	—	8193	66		50000	—	8193	66

43. Fundusz Katarzyńskiego.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	42800	—	1628	54	Wydano wylos. 4½% List Banku kraj.	10000	—	—	—
Kupony	—	—	1730	56	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	51	93
Nadwyżka przy wymianie wylos. listu	—	—	300	—	Wypłacono stypendya	—	—	1692	—
Otrzymano 4% List Banku kraj.	10000	—	—	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	1915	17
					oraz 4% listy Banku krajowego	10000	—	—	—
					» 4% » galic. Tow. kred. ziem.	32200	—	—	—
					» 4½% » Banku hipot.	400	—	—	—
					» 4% oblig. poż. kraj. galic.	200	—	—	—
	52800	—	3659	10		52800	—	3659	10

44. Fundusz Konarskiego.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	16800	—	925	78	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	20	10
Kupony	—	—	669	92	Wypłacono stypendya	—	—	648	—
					Pozostałość 31 grudnia	—	—	927	60
					oraz 4% listy galic. Tow. kred. ziem.	10400	—	—	—
					» 4% » » Banku hipotecznego	3400	—	—	—
					» 4% » » » krajowego	3000	—	—	—
	16800	—	1595	70		16800	—	1595	70

45. Fundusz im. Mickiewicza.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	41600	—	2259	42	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	86	75
Kupony	—	—	1655	68	Wypłacono stypendya	—	—	1296	—
Narosłe odsetki	—	—	79	10	Pozostałość 31 grudnia	—	—	2611	45
					oraz 4% listy galic. Tow. kred. ziem.	41600	—	—	—
	41600	—	3994	20		41600	—	3994	20

46. Fundusz Dra Pileckiego.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	60000	—	3799	76	Wypłacone stypendya	—	—	2400	—
Kupony	—	—	2393	20	Pozostałość 31 grudnia	—	—	3792	96
					oraz 4% oblig. poż. kraj. galic.	4000	—	—	—
					» 4% listy galic. Tow. kred. ziem.	34000	—	—	—
					» 4% » » Banku hipotecznego	2000	—	—	—
					» 4% » » » krajowego	20000	—	—	—
	60000	—	6192	96		60000	—	6192	96

47. Fundusz Sawickiego.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	15500	—	504	68	Wypłacone stypendya	—	—	672	—
Kupony	—	—	640	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	502	68
Różnica przy wymianie wylosowanych listów	—	—	30	—	oraz 4½% listy Banku krajowego	4000	—	—	—
					» 4% » » »	11500	—	—	—
	15500	—	1174	68		15500	—	1174	68

48. Fundusz Henryka Wohla.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Złożono 4% Listy Banku kraj.	47500	—	—	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	47	50
» książeczkę	56	48	—	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	902	50
Kupony	—	—	950	—	oraz 4% Listy Banku kraj.	47500	—	—	—
					» książeczka	56	48	—	—
	47556	48	950	—		47556	48	950	—

ROK 1907.

TABLICA VIII.

49. Fundusz Antoniego Stachowskiego.

Przedmiot	Przychód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	31000	—	3305	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	61	76
Kupony	—	—	1235	20	Pozostałość 31 grudnia	—	—	4646	76
Narosłe odsetki	—	—	91	24	oraz 4% listy galic. Tow. kred. ziem.	24000	—	—	—
Nadwyżka przy wym. wylos. listu zastaw.	—	—	77	08	» 4% « Banku krajowego	7000	—	—	—
	31000	—	4708	52		31000	—	4708	52

50. Fundusz im. Wereszczyńskiego.

Przedmiot	Przychód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	3977	10	Wypłacono	—	—	854	07
Odsetki od skapitalizowanego funduszu	—	—	837	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	3960	03
	—	—	4814	10		—	—	4814	10

VI. Fundusze na cele humanitarno-naukowe.

51. Fundusz Ławskiego.

Przedmiot	Przychód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	65800	—	4428	99	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	84	24
Kupony	—	—	2622	48	Wypłacono p. Dubieckiemu	—	—	379	—
Narosłe odsetki	—	—	185	82	Pozostałość 31 grudnia	—	—	6774	05
					oraz 4% listy galic. Banku hipotecznego	3400	—	—	—
					» 4% » » Tow. kred. ziem.	47600	—	—	—
					» 4% oblig. poż. kraj. galic.	800	—	—	—
					» 4% listy Banku krajowego	14000	—	—	—
	65800	—	7237	29		65800	—	7237	29

52. Fundusz im. Maryi Sienkiewiczowej.

Przedmiot	Przychód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	40000	—	—	—	Awans z 1906 r.	—	—	433	14
Kupony	—	—	1592	—	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	79	60
					Wypłacono zapomogi	—	—	792	—
					Pozostałość 31 grudnia	—	—	287	26
					oraz 4% listy galic. Tow. kred. ziem.	40000	—	—	—
	40000	—	1592	—		40000	—	1592	—

V. Kwoty depozytowe.

53. Fundusz budowy szpitala w Krynicy.

Przedmiot	Przychód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	21335	04	99	68	Pozostałość 31 grudnia	—	—	103	68
Narosłe odsetki	834	66	4	—	oraz 3 książeczki Kasy Oszczęd. m. Krakowa	22169	70	—	—
	22169	70	103	68		22169	70	103	68

54. Fundusz Józefa Grabia Pilawskiego.

Przedmiot	Przychód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	183500	—	10559	95	Wypłacono	—	—	15570	94
Kupony	—	—	7394	73	Przeniesiono do funduszu obrotowego	—	—	378	47
Otrzymano książeczkę	17000	—	—	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	2095	23
Narosłe odsetki	179	30	83	96	oraz 4% listy Banku hipotecznego	65000	—	—	—
Nadwyżka przy wymianie wylos. listu	—	—	6	—	» 8 akcyj Banku ziem. w Poznaniu, Marek	8000	—	—	—
					» 4% listy galic. Banku krajowego	65500	—	—	—
					» 4% « « Tow. kred. ziem.	45000	—	—	—
					» książeczkę oszczędnościową	17179	30	—	—
	200679	30	18044	64		200679	30	18044	64

55. Fundusz grobów królewskich.

Przedmiot	Przychód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	14537	62	214	26	Pozostałość 31 grudnia	—	—	214	26
Narosłe odsetki	568	77	—	—	oraz 3 książeczki Kasy oszczęd. m. Krakowa	15106	39	—	—
	15106	39	214	26		15106	39	214	26

56. Fundusz Ł. G.

Przedmiot	Przychód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód: Walory K.	h.	Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	72000	—	—	—	Wypłacone kupony	—	—	2050	—
Kupony	—	—	2050	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—
					4% listy galic. Tow. kred. ziem.	50000	—	—	—
					25 akcyj kolei Lwowsko-Czerniowieckiej	10000	—	—	—
					10 » » południowej	4000	—	—	—
					20 » Länderbanku	8000	—	—	—
	72000	-	2050	—		72000	—	2050	—

57. Fundusz Władysława Kretkowskiego (III).

Przedmiot							Przedmiot						
Złożono 5 książeczek oszczęd.	—	—	95896	72	—	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—	—	—
» 5% Listy m. Warszawy Rubli	52400	—	—	—	—	—	5% Listy m. Warszawy Rubli	52400	—	—	—	—	—
Narosłe odsetki	—	—	1917	92	—	—	i 5 książeczek oszczędn.	—	—	97814	64	—	—
	52400	—	97814	64				52400	—	97814	64	—	—

ROK 1907.

TABLICA IX.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
58. Fundusz kaplicy w Szczawnicy.									
Pozostałość 1 stycznia	1138	12	—	—	Wydano	313	70	—	—
Narosłe odsetki	39	30	—	—	Pozostałość 31 grudnia:			—	—
					książeczki Kasy Oszczęd. m. Krakowa	863	72	—	—
	1177	42	—	—		1177	42	—	—
59. Fundusz Mickiewiczowski w Szczawnicy.									
Pozostałość 1 stycznia	307	44	—	—	Pozostałość 31 grudnia:				
Narosłe odsetki	12	01	—	—	książeczka Kasy Oszczęd. m. Krakowa	319	45	—	—
	319	45	—	—		319	45	—	—
60. Fundusz Niewiadomego.									
Pozostałość 1 stycznia	—	—	3272	94	Wydano	—	—	3806	—
Złożono	—	—	4000	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	3617	02
Narosłe odsetki	—	—	150	08					
	—	—	7423	02		—	—	7423	02
61. Fundusz Bolesława Rusieckiego.									
Pozostałość 1 stycznia	40000	—	—	—	Pozostałość 31 grudnia:				
					4% renta złota węgierska	40000	—	—	—
	40000	—	—	—		40000	—	—	—
62. Rezerwa Szczawnicka.									
Pozostałość 1 stycznia	4000	—	6970	24	Wydano	—	—	695	65
Przeniesiono z funduszu Szczawnickiego j. n.	—	—	7776	15	Pozostałość 31 grudnia	—	—	14463	34
Narosłe odsetki	—	—	252	60	oraz 4% listy Banku krajowego	4000	—	—	—
Kupony	—	—	160	—					
	4000	—	15158	99		4000	—	15158	99
63. Fundusz Szczawnicki.									
Czynsz dzierżawny ze Szczawnicy	—	—	17000	—	Raty pożyczki z funduszu żelaznego	—	—	7700	—
Narosłe odsetki	—	—	233	62	Inne procenty	—	—	1713	80
Dochód ze sprzedaży wody	—	—	3851	01	Wydatki bieżące w roku	—	—	6257	25
» z dzierżawy Miedziusia	—	—	2362	57	Pozostałość przeniesiona do rezerwy Szczawnickiej	—	—	7776	15
	—	—	23447	20		—	—	23447	20
64. Fundusz szpitala w Szczawnicy.									
Pozostałość 1 stycznia	10000	—	1170	52	Wydano na zapomogi	—	—	200	—
Narosłe odsetki			45	40	Wydatki na dom »Anioł Stróż«	—	—	127	18
Kupony			400	—	Pozostałość 31 grudnia	—	—	1288	74
					oraz 4% listy Banku krajowego	10000	—	—	—
	10000	—	1615	92		10000	—	1615	92
65. Fundusz Tow. popierania wydawnictw Akademii.									
Pozostałość 1 stycznia	—	—	2000	—	Wydano na kupno walorów	—	—	29403	50
Złożone	—	—	2800	—	Złożono na książeczkę	—	—	44	05
Otrzymano z fund. hr. Branickiego i Osuchowskiego	—	—	24909	23	Pozostałość 31 grudnia	—	—	1820	—
oraz 4% Listy Banku krajowego	50000	—	—	—	oraz 4% Listy Banku krajowego	81000	—	—	—
Kupiono 4% Listy Banku krajowego	31000	—	—	—	» książeczka	44	71	—	—
Otrzymano książeczkę	44	05	—	—					
Narosłe odsetki	—	66	—	—					
Kupony	—	—	1558	32					
	81044	71	31267	55		81044	71	31267	55

FUNDUSZ ŻELAZNY.

Przedmiot	Przychód Walory K.	h.	Przychód Gotówka K.	h.	Przedmiot	Rozchód Walory K.	h.	Rozchód Gotówka K.	h.
Pozostałość 1 stycznia	73300	—	29539	91	Wydano wylos. 4½% List. Banku kraj.	10000	—	—	—
W pożyczce Szczawnickiej	—	—	141575	28	Pozostałość 31 grudnia	—	—	52807	29
Otrzymano za wylos. list.	—	—	10000	—	» w pożyczce Szczawnickiej	—	—	140198	52
» legat Nowickiego	—	—	7399	50	oraź 4½% listy Banku krajowego	200	—	—	—
» » Podgórskiej	—	—	63	47	» 4½% » » hipot. galic.	10000	—	—	—
» » Bartoszka	—	—	4427	65	» 4% oblig. poż. kraj. galic	3000	—	—	—
					» 4% listy zast. galic. Banku hipot.	10600	—	—	—
					» 4% » » » » kraj.	5300	—	—	—
					» 4% » » » Tow. kred. ziem.	25200	—	—	—
					» 4% renta węgierska koronowa	5000	—	—	—
					» 4 akcye Banku ziem. w Poznaniu	4000	—	—	—
	73300	—	193005	81		73300	—	193005	81

W Krakowie 29 lutego 1908.

B. Ulanowski *w. r.* — *Sekretarz Generalny Akad. Umiej.*

Gadomski *w. r.* — *Skarbnik.*

B. W. Antoniewicz *w. r.* — *Rachmistrz.*

Komisya kontrolująca:

Edward Janczewski *w. r.* ***Leon Marchlewski*** *w. r.* ***Leon Sternbach*** *w. r.*

Fundacya edukacyjna ś. p. Wiktora Osławskiego.

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW ZA ROK 1907.

1. Fundusz na udzielanie stypendyów.

Przychód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Pozostałość 1 stycznia	753654	79	12500	—
Kupony	—	—	29953	48
Złożono na książeczkę Kasy oszcz. m. Krakowa	958	45	—	—
Dopisany procent do książeczki	41	24	—	—
	754654	48	42453	48

Rozchód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Złożono na książeczkę	—	—	958	45
Wypłacone stypendya	—	—	25000	—
» Akademii Umiej. 10% od dochodu	—	—	2995	34
Przeniesiono do funduszu obrotowego wspólnego, połowę nieużytej reszty	—	—	999	69
Pozostałość 31 grudnia	—	—	12500	—
oroz 4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	752600	—	—	—
i książeczka Kasy oszcz. m. Krakowa	2054	48	—	—
	754654	48	42453	48

2. Fundusz zakładowy na wydawnictwo naukowych prac stypendystów.

Przychód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	—	—
4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	88600	—	—	—
	88600	—	—	—

Rozchód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—
4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	88600	—	—	—
	88600	—	—	—

3. Fundusz obrotowy na wydawnictwo naukowych prac stypendystów.

Przychód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Pozostałość 1 stycznia	9146	13	—	—
Kupony od fund. na wydawnictwa	1763	14	1763	14
Dopisany procent do książeczki	328	38	—	—
Sprzedane dzieła	—	—	108	—
	11237	65	1871	14

Rozchód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Wypłacono honorarya i druk	4350	72	—	—
Pozostałość 31 grudnia	—	—	1871	14
książeczka Kasy oszcz. m. Krakowa	6886	93	—	—
	11237	65	1871	14

4. Fundusz na udzielanie zapomóg.

Przychód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Pozostałość 1 stycznia	243193	74	700	—
Kupony	—	—	9408	72
Złożono na książeczki Kasy oszcz. m. Krakowa	4021	77	—	—
Dopisany procent do książeczek	265	17	—	—
	247480	68	10108	72

Rozchód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Wypłacono zapomogi	—	—	900	—
Złożono na książeczkę	—	—	4021	77
Przeniesiono do funduszu obrotowego wspólnego, połowę nieużytej reszty	—	—	4286	95
Pozostałość 31 grudnia	—	—	900	—
oraz 4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	236400	—	—	—
książeczki Kasy oszcz. m. Krakowa	11080	68	—	—
	247480	68	10108	72

5. Fundusz na udzielanie pieniężnych zasiłków laboratoryom naukowym.

Przychód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	—	—
4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	561200	—	—	—
Kupony	—	—	22335	76
Nadwyżka przy wym. wylos. list. zastaw.	296	98	—	—
Narosłe procenta	10	63		
	561507	61	22335	76

Rozchód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Złożono do Banku krajowego dla laboratoryum w Krakowie	—	—	11167	88
Złożono j. w. dla laboratoryum we Lwowie	—	—	11167	88
Pozostałość 31 grudnia	—	—	—	—
4% listy gal. Tow. kred. ziemsk.	561200	—	—	—
i książeczka Kasy oszczędności	307	61	—	—
	561507	61	22335	76

6. Fundusz obrotowy wspólny.

Przychód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Pozostałość 1 stycznia	—	—	4366	39
Połowa nieużytej reszty z funduszu na stypendya	—	—	999	69
» » » » » zapomogi	—	—	4286	95
Procenta interkalarne	—	—	289	18
	—	—	9942	21

Rozchód

Przedmiot	Walory K.	Walory h.	Gotówka K.	Gotówka h.
Wypłacono zasiłki	—	—	3600	—
Pozostałość 31 grudnia	—	—	6342	21
	—	—	9942	21

W Krakowie, dnia 29 lutego 1908.

***B. Ulanowski** w. r.*
Sekretarz Generalny Akad. Umiej.

***B. W. Antoniewicz** w. r.*
Rachmistrz.

Komisya kontrolująca:

***Edward Janczewski** w. r.* ***Leon Marchlewski** w. r.* ***Leon Sternbach** w. r.*